

Jasmin Schreiber

MARIANA

YAN PA
SAJ

ÇUKURU

Dipteyseniz, Mariana ukuru kadar derinlerde...
Artık hiçbir Şeyden keyif alamıyorsanız, yaşamak sizin için sadece hayatta kalmaksa sizi su yüzeyine tekrar ne çıkarabilir?

Paula fazla bir Şeye ihtiyaç duymaz. Mütevazı bir daire, yiyecek için biraz para ve dünyadaki her Şeyden çok sevdiği kardeşi Tim'in varlığı mutlu olması için yeterlidir. Ancak korkunç bir kaza her Şeyi altüst eder. Paula dibe vurur. Ne var ki bir gece, tesadüfen tanıştığı tuhaf bir beyefendi onu umutsuzluğun derinliklerinden çekip çıkarır. Birlikte, ikisini de deėiŐtirecek maceralarla dolu bir yolculuğa çıkarırlar.

Mariana ukuru'nu okurken biraz kalbiniz kırılacak, sonra ağlayana kadar gleceksiniz. Bu roman, sevilen biri öldüğünde yaŐamanın tekrardan nasıl öğrenileceği ve hayatın yeniden nasıl sevilleceği hakkında, ama her Şeyden önce kendinize giden yol hakkında. lmekle ilgili, ama her Şeyden çok "yaşamak" hakkında.

"İnsan genç bir kadın olarak, hiç tanımadığı bir adamla, ölümle ve bir tavukla dağlarda bir yolculuğa çıkabilir mi? Paula ıkabilir. Ve insan okura denizle ilgili bir Şeyler öğretirken bir yandan tüylerini diken diken edecek kadar güzel bir roman yazabilir mi? Evet! Mariana ukuru öylesine derin ki bu çukurda tüm bunlara ve hatta daha fazlasına yer var."

– Mariella Tripke

ISBN: 978-625-99386-4-6

9 786259 938646

YAN PA
SAJ

Mariana ukuru

Jasmin Schreiber

Duzenleme
Ny.ozlem

“İşıldayan ve henüz keşfedilmemiş bir Tim Balığı bulmak için ne kadar derine dalmak gerekir?” diye sormuştun bana ölmeden kısa bir süre önce.

“Bilmiyorum ama derin sularda henüz keşfedilmemiş öyle çok şey var ki. Eminim bir Tim Balığı olma potansiyeli taşıyan bir sürü balık yüzüyordur oralarda.”

“Yeni bir balık keşfedecek kadar derine dalamaz mısın?”

“Ah, bunun için bir ekibim ve dalış robotum olması gerek ama teorik olarak aslında evet, bunu yapabilirim.”

“Olur da yeni bir balık keşfedersen, adını Tim Balığı koyar mısın?”

“Bunu da yapabilirim.”

“Peki ya yeni bir yengeç türü keşfedersen?”

“O zaman elbette ona da Tim Yengeci adını veririm, orası kesin.”

“Söz mü?”

“Söz.”

11.000 METRE

En, en, en sevdiğin balık Hayalet Balığı'ydı. Eğer bir şey senin için özellikle önemli ise mutlaka üç kez "en, en, en" derdin. Bu balığın kafatası tamamen şeffaftır; bu yüzden bir dalgıç botunda oturup, ışığı ona yöneltip beyninin nasıl çalıştığını görebilirsiniz. Derin su balıkları... Senin olayın buydu. Bu canlıların birçoğunun, bakterilerin biyoluminesans* özelliğiyle aydınlanan ışıklı organları vardır. Parıldayan dokunaçlar, ıslıl ıslıl yüzgeçler, hevesle suya atılmış parlak yemli bir olta, karanlığın içinde gizlenmiş dişler. İnsan, denizin derinlerini hayal ettiğinde aklına sadece karanlık geliyor ama durum hiç de öyle değil. Milyonlarca yaratık, her biri bir yıldızmışçasına tek başına veya parlak galaksiler oluşturan büyük gruplar hâlinde, küçük lambalar gibi suda yüzüyor. Sen de bu paralel dünyayı *acayip havalı* buluyordun.

Bazen öylece oturuyorum ve tüm bu olup biteni, özellikle de seni düşünüyorum; bazen dediğime bakma, hiç durmadan yapıyorum bunu. Cıvciv tüyüne benzeyen uçuş uçuş saçların

* Biyoluminesans, bazı canlı organizmaların gerçekleştirdiği, kimyasal reaksiyonlar sırasında kimyasal enerjinin ışık enerjisine dönüştürülmesi ile ışık üretilmesi ve yayılması olayına verilen isimdir. (e.n.)

aklıma düşüyor, ilk balığını tuttuğun an gözümde canlanıyor, balık öldüğünde nasıl hüngür hüngür ağladığını hâlâ hatırlıyorum (İlk tuttuğun balık bu sebeple aynı zamanda son tuttuğun balık olmuştur). Seninle biyoloji kitaplarını kucağı-mıza alıp, onlara gömülüp hayvanları inceleyişimizi, onlara bulduğun daha iyi isimleri düşünüyorum. Köpek balığı senin lügatinde (bir sürü dişi olduğundan) Çok Dişli adını almıştı, vatozun adı artık Yüzen Bardak Altlığı'ydı, iki hörgüçlü deve balığı İki Kanca, tek hörgüçlü deve ise Tek Kanca'ydı; böylece ikisini birbirinden ayırmak daha kolay oluyor ve karışmıyordu. Bunları düşünürken kalbim bir anlığına tekliyor, kanım çekiliyor, kulaklarım sanki dünyanın tüm denizleri zihnimde çağlıyormuş gibi çınlıyor. Bir noktada suların gelgiti tekrar kesiliyor, gürültü azalıyor, sinoatriyal düğüm* çözülüyor ve kalbimin daha düzenli kasılmasını sağlıyor. Sık sık, eskiden olduğu gibi yere uzanıp seni biraz daha düşünerek içimi oyu-yorum. Şimdi nasıl görüneceğini düşünüyorum. En sevdiğin balık hâlâ hayalet balığı olur muydu diye merak ediyorum, tam üç yeni derin deniz balığının keşfedilmesine ve hiçbirine Tim Balığı adı verilmemesine ne derdin acaba diye soruyorum kendi kendime. İçlerinden birine Tim Balığı adını vermelerini sağlamamama kızarmıydın? Birine âşık olur muydun? Saçların hep uçuşan civciv tüylerine mi benzerdi, ellerin şimdi ne kadar büyük olurdu? Ablanın, benim ellerimin üzerine koyduğunda benimkileri geçer miydi? Bunların hiçbirini deneyimleyemeyeceğim. Bunların hepsi anlamsız ama aklımdan çıkaramadığım düşünceler. Düşünceler, tıpkı insanın içinde uyandırdıkları sevgi gibi kontrol edilemezler.

* Sinoatriyal düğüm, kalbin sağ kulakçığında yer alan vuru üretici dokudur. Normal hâldeki sinüs ritminin ortaya çıkışını sağlar. (ç.n.)

Ve seni geçmiş zaman ve şimdiki zaman arasına sıkışmış, sen ölmeden önce bir hayat olan şimdiyse sadece içinde bulunduğum bir hâl olan gerekliğē hapsolmuş şekilde seviyorum.

Birbirimize, kimseyle olmadığımız kadar yakındık ki bu biraz tuhaftı çünkü ben senden bayağı büyüktüm ve birbirimize çok zıttık. Ben hiçbir zaman atik ve evik olmadım, çocukken bile hiçbir yere gitmek istemezdim, en azından fiziksel olarak. Sadece zihnimde hayal gücü ve edebiyatın gemisine atlar, gerçek hayatta yapamadığım her şeyi yapar, asla olamayacağım kadar cesur ve güçlü olurdum. İnsanın eline aldığı bir kitap, hayat denizi fazla çalkantılı hâle geldiğinde gerçek bir can simidi olabilir; insan hikyelere tutunur ve onların kendisini kıyıya, güvenli bir yere getirmesine izin verir.

Harry Potter serisindeki, korkunç akrabalarıyla, merdiven altındaki bir dolapta yaşamak zorunda kalan ve bir sihirbazlık okuluna kabul edilince de onlardan kaçıp kurtulabilen genç büyücünün maceralarını çok sevdim. Çocukluğumda içinde yatağımın, çalışma masamın ve diğē bir sürü şeyin olduğu gerçek bir odam olmasına rağmen ben de aslında bir bakıma merdiven altındaki bir dolapta yaşıyordum. Tek farkla; o dolap, benim içimdeydi.

Dediğim gibi, sen bambaşkaydın. Ben on yaşındayken bile hiç sportif değildim, evde kalıp kitap okumayı ve insanlardan uzak durmayı tercih ederdim; sen ise yaşıtlarınla dışarıda koşturup dururdun, yavru bir köpek gibi ele avuca sığmazdın. Hep bir yerlere gitmek isterdin, hep bir şeyler yapmak isterdin, evden çıkmak için hep bir bahanen vardı, hiç şöyle bir yatıp dinlenmezdin. Sen bir sihirbaz ve maceraperesttin, bir hayvan terbiyecisi ve dalgıtın, sen bir deniz kartalıydın; uçmak, yüzmek, koşmak, dalmak istiyordun. Tim Balığı olarak her şeyi yapmak istiyordun, ta ki her şey böyle son bulana

kadar. Denizi işte bu kadar çok seven sen, Tim, iki sene önce denizde boğulana kadar...

Mariana Çukuru'nun dünyanın denizlerdeki en derin noktası olduğunu biliyor muydun? Kabul, aptalca bir soruydu bu, elbette biliyordun. Dünyanın kabuğunu tam on bir bin metre yaran, içine Everest Dağı'nı atsak bir lokmada yutabilecek bir çukur... Sana bunu anlattığımda zihninde pek canlandıramamıştın ama yine de *acayip bavalı* bulmuştun ki sana inanılmaz gelen her şeyi önce hep *acayip bavalı* ya da *müthiş bavalı* bulurdun. Aslında on bir bin metre benim için de biraz soyut bir derinlikti. Ancak kendim o çukurun içine girdiğimde, artık hiç ışığın olmadığı, oksijenin neredeyse kalmadığı o karanlığa indiğimde on bir bin metre ve tüm bu ölçüler benim için bir anlam kazandı. Suyun altındaki on bir bin metre benim için toprağın altındaki bir metre doksan santim kadar derin, yani senin mezarın kadar.

10.430 METRE

Hatırlıyor musun, hani Ronny ölmüştü ve sen iki gün boyunca o kadar üzgündün ki en sevdiğin dondurmaya bile burun kıvrıydın? Seni çocuk doktoruna götürmek zorunda kalmıştım çünkü kamında kesin çok kötü bir hastalığın baş gösterdiğine inanıyordun, hâlbuki hissettiğin şey köpeğimizin ölümüne duyduğun hüzündü. Ancak iki gün sonra tekrar bir şeyler yiyebilmiştin, bir hafta sonra kendini biraz daha iyi hissetmeye başladın ve Ronny'nin cenazesinden bir ay sonra Ronny aklına ara sıra gelir oldu.

Sen birden gidince bana da aşağı yukarı aynısı oldu, sadece tüm duygular daha yoğun. Hiçbir şey yiyemez oldum, okula gidemedim. Kamında hissettiğin o duyguyu ben de hissettim ve kollarımda, bacaklarımda, kulaklarımda, burnumda, hatta apandisimde bile. Evet, biliyorum; yine bana apandisini aldırmam gerektiğini söyledin, tıpkı seninkinin yedi yaşındayken alındığı gibi. Ama Tim, hadi onu aldırarak diyelim, bacaklarıma hâlâ ihtiyacım var, burnuma ve kollarıma da bu yüzden apandisini aldırmam bir şeyi değiştirmezdi. Bu his öyle kötüydü ki ne doğru düzgün ayakta durabiliyordum ne düş alabiliyordum ne de başka bir şey. Bir süre sonra ise tuhaf

bir şekilde ortadan kayboldu gitti ama yerine başka hiçbir his gelmedi. Geriye sadece kocaman bir boşluk kaldı.

Sana *Bitmeyecek Öykü'yü* okurdum, Hiçlik'in ortaya çıktığı kısmı hatırlıyor musun?

"Hiçlik nasıl görünür?" diye sormuştun bana.

"Hiçlik, hiçbir şey gibi görünmez. Yoksa o da bir şey olurdu."

"Bir şey nasıl hiç olabilir ki?"

"Hımm..." diyebilmiştim sadece.

Bu gerçekten zor bir soruydu. Zaten muhtemelen benim senin yaşında olduğumdan çok daha zeki olduğun için hep çok zor sorular sorardın.

"Acaba şöyle bir şey mi: Burada, yanımda hiç sandalye olmaması gibi bir şey mi?" diye sesli düşündüm. Yan tarafımda gerçekten de bir sandalye yoktu. Bu sefer de sen, "Hımm..." demiştin.

Buna bir çözüm bulamamıştık ve bu, ölümünden sonra kendimi içinde bulduğum durumu çok iyi anlatıyor: Hiçbir çözümü yok. Hiçlik içimde gittikçe yayıldı; hiçbir hissi, görünüşü, kokusu, sesi, tadı yoktu. Ben, içinde hiçliği barındıran bir insan kostümü hâline geldim. Halk arasında buna depresyon diyorlar, tedavi edilmesi gerekiyor ve bu yüzden ben de içimde bir şeylerin kıpırdayacağını umarak bir doktora gittim. Daha doğrusu bir psikiyatriste.

Kendimi bir bekleme odasında, oldukça sert bir tahta sandalyenin üzerinde otururken buldum; odada, içi şemsiyelerle dolu bir şemsiyelik vardı. Hâlbuki benim dışımda sadece iki

* *Bitmeyecek Öykü*, Michael Ende'nin bir romanıdır. 1979'da yayımlanan bu roman, içerdiği fantastik öğelerle çocuklar kadar büyüklerden de ilgi görmüştür. (ç.n.)

yaşlı insan daha bekliyordu ve dışarıda yağmur yağdığı da yoktu. Bu iki kişi beraber gelmişti, seksenli yaşlarının sonlarında ya da doksanlarının başlarında olduğunu tahmin ettiğim bu insanların bir çift olduğundan emindim. Elfler kadar ufak tefeklerdi, büyükanne ve büyükbabamızdan bile daha yaşlıydılar.

Bu çifte baktım. Kadın ara sıra oturduğu yerde istemsizce kayıyor, yaşlı adam da onu yeniden doğrultuyordu. Kadın o zaman biraz toparlanır gibi oluyor, adam ona nasıl şekil verdiyse öyle kalıyor ama bir süre sonra yeniden aşağı kayıyordu. Ellerinin üzerindeki deri öyle inceydi ki damarlarını üç metre öteden görebiliyordum; o, aydınır kâğıdından yapılmış narin bir kuştı. Yaşlı adam, kadının kucığına bir gazete koyup dikkatini "normal" şeylere çekmeye çalıştı ama kadın hiç orali olmadı. Adam kadının kollarını tutup kaldırdı, gazeteyi ellerinin arasına yerleştirdi, sayfaları düzgünce açtı; bunu izlemek aynı anda hem hüzünlü hem de tuhaftı. Kadın hiç konuşmadan kendisiyle ilgilenen eşine baktı, eşinin yüzünde derin bir korku ve şüphe hâkimdi. Adam sessizce onunla konuşuyor, ona cesaret verecek sözler söylüyor; onu biraz olsun canlandırmaya, heyecanlandırmaya çalışıyordu ("Baksana, Helene Fischer bu!") ama hiçbir karşılık alamıyordu. Gördüğüm kadıyla kadın sadece kendine söylenenlerin değil, etrafında olup biten hiçbir şeyin farkında değildi; nerede olduğunu, ne yaptığını bilmiyordu. Boş bakışları etrafta geziyor, üzerimizden geçip gidiyor, asla erişemeyeceğimiz gökyüzüne yöneliyordu. Acaba sen de şimdi gökyüzünde misin, bir kuyruklu yıldızın üzerinde misin? Ya da suyun altındaki Yüzen Bardak Altlıkları ve Çok Dişli Balıklarla engin bir okyanusa dalıp Tim Balığı'nı mı keşfetmeye çalışıyorsun? Kim bilir...

Bir noktada adım söylenince bu düşüncelerimden sıyrılmam gerekti. Doktorun bana sorular sormasına izin verdim. Bana yas tepkimin patolojik bir hâl aldığını söyledi. Bir şey patolojikse, seni hasta ediyor demektir. Uzun lafın kısası, ben biraz yanlış bir şekilde üzgündüm; sağlıksız bir üzgünlük hâliydi bu, şu an oldukça basite indirgemiş olsam da doktorun söylediklerinden o an anladığım buydu. Ama sen de sonuçta bir psikiyatr değil bir deniz kâşifi ve maceraperestsin, o yüzden fazla ayrıntıya gerek yok.

Psikiyatrist bir bakıma bana "gereğinden fazla üzüldüğümü" söyledi ve "Bu nasıl olabilir ki?" diye düşündüm. Bana kalsa yeterince üzülüyordum bile çünkü kalbim hâlâ atıyordu. Hâlbuki ben sen olmadan yaşayamayacağımı sanıyordum, ciddiymim. Normalde beyin hüznle başa çıkmanın yollarını bilir. Ronny'nin ölümünden sonra sen de bu sayede yeniden iyi hissedebilmiştin. Ben ise bunu beceremiyordum bu yüzden doktor bana birkaç ilaç yazdı, bana uygun bir terapi bulduğumda bunu karşılayabilmesi için sigortanın istediği formları doldurttu.

Terapi olayı fena değil. İlk terapi seansımda bana hayatımın ilaçlarla nasıl gittiğini soran ve içimi kendiliğinden dökmemi bekleyerek elli dakika boyunca susan terapistimle karşılıklı oturduk. Oysa içimde dökülecek hiçbir şey yoktu, ben Mariana Çukuru'nun dibine oturmuştum ve elimdeki kaşıkla içimdeki tüm suyu ve acıyı dışarı boşaltmam bekleniyordu. Böylece kendimi daha iyi hissedecektim, her şeyi ama her şeyi dökmeliydim, yüzeye çıkarmalı ve göstermeliydim. Ama işler öyle olmadı.

Sonuçta on bir bin metre dipte idim, basınç öyle fazlaydı ki

dışarı azıcık bir şey çıkarsam hepsi göz açıp kapayana kadar tekrar içime akın ediyordu. Su simsiyahtı, korku ve karanlık doluydu, tek bir ışık huzmesi yoktu. Terapide çoğunlukla konuşmuyordum, bazen bir şeyler zırvaladığım oluyordu, tümünü yatakta geçirdiğim günden bahsetmeye çalışıyordum. Terapistle derin denizlerden bahsediyordum: "Mariana Çukuru'nun bir santimetrekaresinde bir tondan fazla ağırlık olduğunu biliyor muydunuz?" "Hayır." "Bakın, göstereyim." Ona iklim ve partikül madde arasındaki bağlantıyı anlatıyor, bazen gerçekten söyleyecek hiçbir şey bulamadığımda da sevdiğim makarnadan söz ediyordum. Sigorta, yetmiş beş saat terapiyi karşılayacaktı ama ben o kadar makarna çeşidi bilmiyordum ki. Senin hakkındaysa tek kelime etmiyordum.

Acının olayı şu: Acı sadece gücü tanır, acıya neyin sebep olduğunun bir önemi yoktur. Acı tam potansiyeline ulaşana kadar arttıkça artar, bu sırada insan o acıyı çeker ve bunun sebebinin ne olduğu fark etmeksizin bir şekilde hayatta kalmalıdır. Sebep belki köpeğin ölmesidir. Belki sevgilinin terk edişi. Belki babanın artık aramaması. Ya da kardeşinin ölmesi. Elbette acının, içinde ne derece kök salacağı, orada ne kadar kalacağı, içini ne kadar tarumar edeceği ona neyin sebep olduğuna bağlıdır. Bazı şeyler, diğerlerinden daha kötüdür. Ama biri gelip böbreğine tekme attığında, acıyı hissettiğin o ilk anda oraya neden tekme yediğin önemsizdir; o ilk an yerde kıvranarak yatar, bir şekilde nefes almaya çalışırız. Nefes al, nefes ver. Nefes al, nefes ver. Benim de bu anlarda başarabildiğim tek şey, boğulmamdı.

Bir gün terapist, senin mezarını ziyaret edip etmediğimi sordu. Sanırım bu, sayısız karşılıklı oturmalarımızdan yedinci veya sekizincisindeydi ve ben terapistin artık etrafındaki

ilmeği biraz daha sıkıldığını hissediyordum. Zaten pek bir şey de yemediğim için artık pestolu makarna hakkında konuşamayacağımı anlamıştım.

“Hayır, cenazeden beri mezarına gitmedim.”

Doğruydu bu, yapamamıştım.

“Neden gitmediniz?”

Sustum. Bilmiyordum ki. Sanırım senin yeni adresinin artık orası olduğunu kabullenemiyordum. Bir zamanlar benim odam olan odanda değil de toprağın altında yattığını. Tim, hani şu balık olan. Yerin neredeyse iki metre altında hapsolmuştun, toprak senin elementin bile değildi, bu düşünce içimi parçalıyordu. Annem ve babam mezarına sık sık gidiyorlardı, ben de gittiğimi söylüyordum, tabii bu bir yalandı.

“Orada kendimi iyi hissetmiyorum,” dedim bir süre sonra.

Terapist sustu, o susunca ben devam ettim:

“Orası hiç Tim’e göre değil, hem mezarlıkta sürekli başka insanlar oluyor, insanı mezarın başındayken izliyorlar. Bu hiç hoşuma gitmiyor.”

“Ama bu içinize siniyor mu? Yani mezarına hiç gitmemeniz?”

“Bilmiyorum.”

Yine sessizlik. Aslında seni ziyaret etmek istemiştim ama mezarlığa o an tek bir kişinin bile girdiğini hayal ettiğimde bu bana fazla yakın geliyordu. Yakınlık ve uzaklık, benim için çetrefilli konulardı. Mezarlığa giren diğer kişinin benim iki yüz metre uzağımda durup kendi işine baktığını hayal ediyordum, aslında tüm isteğim senin yanında olmakken bu kişiyle dip dibe duruyor olacaktım.

“Mezarlıkta kimse yokken oraya gitmeyi deneyebilirsiniz.”

“Yani ne zaman?”

“Bilmem, belki akşam?”

“Akşamları hareketli oluyor bir kere, gündüz çalışanlar akşam ziyarete geliyor.”

“Öyleyse gerçekten kimsenin olmadığı bir zamanda gidin.”

“Ama o zaman gece gitmem lazım.”

“Hmm...” dedi terapist.

“Yani şimdi siz bana gece mezarlığa gizlice girmemi mi söylüyorsunuz?”

“Hayır tabii ki, beni çok yanlış anladınız,” derken bana öyle bir bakıyordu ki bakışlarıyla, “Evet, tam olarak onu demek istiyorum canım, sırf mahkeme önüne çıkıp ceza yememek için sana öyle demek istemediğimi söylüyorum,” diyordu.

Ben ise kararlı bir ifadeyle, “Bu tamamen saçma bir fikir,” diye cevap verdim.

İçimden ise, “Bu dünyanın en iyi fikri,” diye düşündüm. “En azından sen bunu *acayip havalı* bulurdun, orası kesin.”

Bu yüzden bir mezarlığa izinsiz girme planı yapan her normal insanın yapacağı şeyi yaptım: Bunu internette araştırdım. Birkaç dakika içinde arama motorum *mezarlığa izinsiz girmenin sonuçları, mezarlığa izinsiz giren biri yakalanırsa ne olur, mezarlığa gizlice girmek için gerekli aletler* ve buna benzer aramalarla doldu. Senin olduğun mezarlık ıssız bir yerde değildi, sonuçta annem ve babam da benim gibi, birçok mezarlığın bulunduğu büyük bir şehirde yaşıyorlardı ve seninki akşamüstü saat yedide kapılarını kapatıyordu, o saatten sonra orada olan biri en iyi ihtimalle düzen ihlali uyarısı alıyordu. En azından internette yazan buydu.

Diğer bir sorun ise benim hiçbir şekilde sportif olmamamdı ki sen bunu gayet iyi biliyorsun. Mezarlığa girmek için bir seksenlik bir duvarı tırmanmam gerekecekti. Hadi tırmandım

diyelim, o duvardan nasıl ineceğim hakkında en ufak fikrim yoktu. Belki yanıma açılır kapanır bir merdiven alabilirdim. Ama neredeyse seksen kiloluk ve bir altmış üçlük bedenimi de duvardan aşırı mam gerekiyordu. Acaba sırf bunun için antrenman yapsam mı diye düşündüm, her gün sınav ve mekik çektiğimi hayal ettim ama bunun hiç de gerçekçi bir düşünce olmadığını kabullenmem uzun sürmedi. Depresyonda olan biri olarak her gün spor yapıp sağlıklı beslenirsem ve okula gidip bir de normal yaşarsam sorun çözülmüştü tabii! Bu işin hiç oluru yoktu.

Bu, böyle hayal etmekle olmayacaktı. Mezarlığa gidip önce ortalığı bir kolaçan etmem gerekiyordu, bu kesindi. Mezarlığın açık olduğu saatlerde oraya gitme düşüncesi beni huzursuz ediyordu ama sanki sen orada, toprağın altında yatmıyormuşsun gibi yapmaya karar verdim. Ben oraya sadece bir duvara bakmaya gidecektim, başka bir şey yoktu. Bu yüzden de orada benden başka kaç kişinin olduğu, toprağın altında kimlerin yattığı hiç önemli olmayacaktı; konu sadece duvardı. Sadece duvar.

Önce, en azından bir iki kez koşuya çıkmaya karar verdim. Ne kadar fit olduğumu (ya da olmadığımı) öğrenmem gerekiyordu. Olur da mezarlıkta karşıma biri –ya da bir şey– çıkarsa ne kadar uzağa ve ne kadar süre kaçabileceğimi görmem gerekiyordu. Gündüzleri elbette pek bir cesaretliyimdir, sonuçta bir bilim insanıyım ama insan gecenin bir körü mezarlıktaysa acaba gerçekten hayaletler var mı diye içine bir kurt düşüyor; burası gerçekten güvenli mi, zombiler var mı diye aklından bir geçiriyor. Sen zombileri hep *acayip havalı* bulurdun.

Sonuç olarak nabız ölçer saatimi bulmak için –iki odalı küçük– evimin altını üstüne getirdim. Önceden, kilo vermek istediğim ve spora gittiğim, sürekli şu sağlıklı ve yetişkinlere

özgü şeyleri yaptığım zamanlarda bu saati kolumdan çıkar-
mazdım. Saat, bileğime taktığım andan itibaren dakikada bir
ölçtüğü ve grafik olarak kaydettiği nabzım dahil her türlü ve-
riyi akıllı telefonuma gönderiyordu.

O zamanlar buzdolabımda bu grafiğin küçük bir çıktısı
asılıydı, 23 Eylül 2016 tarihli bu çıktıda nabzımın dakikada
yetmiş dört atıştan yüz elli altı atışa nasıl çıktığını görebili-
yordun, nabzım daha sonra yüz yetmiş ikiye çıkıyor ve bir
dakika boyunca orada sabit kalıyordu.

Bu, annemin beni, ben üniversite ikinci sınıftayken Mal-
lorca'daki tatilinizden aradığı gündü. Telefonu ikinci çalışta
açmıştım, annem bir süre konuşmamıştı. Ben de sinirlenip
"Anne, ne var? Şu an market alışverişi yapıyorum," demiştim
çünkü beni yine fark etmeden aradığını düşünmüştüm. Ama
annem konuştu: "Tim öldü."

Bugün hâlâ buzdolabımın üzerinde, bir insan kalbinin na-
sıl kırıldığını gösteren bir grafik asılı duruyor.

Düzenleme
Ny.ozlem

9.950 METRE

Hazırdım. Ilık bir yaz gecesi idi, saat 01.46'ydı ve ben bir hafta önce buraya geldiğimde gözüm keştiğim mezarlık duvarının önündeydim. Duvarın bu noktası planım için biçilmiş kaftandı. Sokaktan bakınca bulunduğum yer bir çalıyla kapanıyordu, böylece yanımda getirdiğim merdiveni duvara yaslayabildim. Bir kez daha etrafı kolaçan ettim, kimsenin olmadığından emin olduktan sonra merdivenin beş basamağını tırmandım, bu sayede duvarın diğer tarafına sorunsuzca geçebilecektim. Tepeye ulaşınca arkamı dönüp merdiveni yukarı çektim. Bu sırada merdiven duvara sürtündü ve gecenin sessizliğinde çıkan bu ses bana inanılmaz yüksek geldi. Nefesimi tutup etrafa kulak kabarttım ama ortalık hâlâ sessizdi. Merdiveni iyice yukarı çektim ve bir yerimi kırmadan duvardan inebilmek için iç tarafa dayadım. İndikten sonra da merdiveni katlayıp omzuma astım. İşin bu kısmı hallolmuştu.

Etrafıma bakındım, kalbim ağzımda atıyordu. Evet, geceleri mezarlıklar tam da insanın hayal ettiği kadar tüyler ürpertici ve şuna hiç şüphem yok ki sen bunu *acayip havalı* bulurdun. Mezarlığa geleceğim geceyi seçerken fener kullanmadan da etrafı mümkün olduğunca iyi görebilmek için bir dolunay gecesi olmasına özellikle dikkat ettim. Ama şimdi

bu kararımın biraz pişmanlık duyuyordum çünkü görmek istediğimden fazlasını görüyordum. Tuhaf gölgeler oluşturan, uzun, siyah kozalaklı ağaçların sıralandığı çakıllı yola baktım. Tam karşımda başsız bir taş melek tarafından korunan bir çeşme vardı. Şimdi sıradaki neydi? Bir kurt uluması mı? Yerde sürünen zincirlerin çıkardığı sesler mi? Bütün hücrelerim “*Kaç Paula!*” diye bağılıyordu ama kendimi toparladım ve mezarlıktaki konumumu görmek için cep telefonuma baktım. Mezarına giden yolu bulabilmek için bulunduğun yeri akıllı telefonumdaki haritada işaretlemiştim. Yüz yetmiş altı metre mesafedeydim.

Yürümeye başladım, ellerim titriyordu ve kalbim göğsümden fırlayacak gibiydi. En ufak ses bile beni korkutuyordu, bir kuş dibimden aniden havalanınca neredeyse ağlayacaktım. Gündüzleri rasyonel ve mantıklı düşünmek çok kolaydır. Ancak geceleri bir mezarlıkta birdenbire yedi yaşıınıza dönüverirsiniz ve *Oyuncak Mezarlığı*, *O* ve *Canavarlar* gibi kitaplardaki sahneler zihninizde canlanır.

Yürüdüğüm dar patika birkaç metre sonra sağa kıvrıldı ve beni yapraklarını döken büyük ağaçlarla kaplı çok daha geniş bir ana yola çıkardı. Burada her şey biraz daha sevimli ve daha aydınlık görünüyordu, mezar taşları ve parçalanmış melekler yoldan biraz daha uzaktaydı. Bir kez sağa, bir kez de sola döndükten sonra varış noktama ulaşmış olacaktım. Cenaze gününden belli belirsiz hatırladığım bir mozolenin yanından geçtim. Mezardan döndüğümüzde annem kısa bir süre orada, basamakta oturmuştu; bacaklarının takati kalmamıştı. “Sorun yok, her şey yolunda,” diye tekrarlayıp durmuştu, hâlbuki herkes hiçbir şeyin yolunda gitmediğinin farkındaydı. Seni az önce toprağa vermişken nasıl sorun olmayabilirdi ki?

Bu düşünceleri bir kenara attım, görevime odaklandım ve kendimi aniden mezarının önünde bulana kadar yürümeye devam ettim. Bam, işte oradaydı! Üzerine çok büyük bir hayalet balığın kazındığı kare şeklindeki koyu gri mezar taşına baktım. Babama karşı bu taşın savaşını vermek zorunda kalmıştım çünkü o bunu aptalca ve uygunsuz buluyordu. Çünkü o senin gibi bir maceracı ve okyanus kâşifi değildi. Eh ne yaparsın, onlar sadece birer ebeveyn, öyle değil mi? Taşının üzerinde şöyle yazılıydı:

*Tim: Maceraperest, deniz kâşifi, dünyanın en iyi yüzücüsü,
kardeşi ve oğlu*

Bunların altında doğum ve ölüm tarihin yazılıydı, başka da bir şey yoktu.

Merdiveni yere koydum ve mezarının önüne bağdaş kurup oturdum. Şimdi ne yapacağımı bilmiyordum. İnsanlar filmlerde mezar taşlarıyla konuşmayı seviyor ama benim maneviyatım bu tür şeyler için yeterince güçlü değil. Mezar taşının üzerinde yazanlar benim fikrim olduğu için ezbere bildiğim hâlde yazıyı tekrar tekrar okudum. Umarım bunları yazdırmam hoşuna gitmiştir, ben sadece şöyle düşünmüştüm: Gerçek ne ise onu söylemeliyim. Bir süre sonra bilinçsizce ellerimle çim tutamlarını yolmaya başladığımı fark ettim ve hemen durdum. Burada olsan beni fena azarlardın. *Peki ya karıncalar? ya da Canlıları öldürüyorsun!* diye bağırırdın. Tişörtümün sağ kolunu çekiştirdim, işaret parmağımı kot pantolonumun dizlerindeki deliklerden birine soktum, bunaltımı kinetik enerjiye çevirdim, bir türlü öylece oturmayı beceremedim. Bir ara sessizce, "Merhaba," dedim.

Yanıt olarak gelen sessizlik suratıma bir yumruk gibi çarptı. Normalde “-lık!” diye cevap verirdin ama bu mümkün değildi çünkü yerin bir metre altında yatıyordun ve minicik canlılar seni yavaş yavaş yiyordu. Çünkü her şey bitmişti. Çünkü sesin bu dünyadan gitmiş ve bütün kelimeleri yanında götürmüştü. Çünkü burada yatan artık sadece senin bedenindi ve sen değildin. Beynindeki sinir bağlantılarının oluşturduğu benliğin ise hâlâ bana çok yakındı.

Kendimi berbat hissediyordum.

O an terapistime çok öfkelen dim, buraya gelmek beni daha kötü hissettirmekten başka bir işe yaramamıştı. Kurtların ve böceklerin senin bedenini nasıl yediklerini, gözbebeklerinin eriyip yuvalarından aktığını, dilinin grileşmiş olduğunu, karnının şiştiğini ve organlarının kemiklerini baskıladığını düşünmekten kendimi bir türlü alıkoyamıyordum. Zihnimde dehşet verici bir korku filmi dönüyordu ve bunu durdurmaya gücüm yetmiyordu. Ama aynı zamanda senin tüm bunları ne kadar heyecan verici bulduğunu düşünerek gülümsemekten de kendimi alamıyordum. Kafamın içi tam bir keşmekeşti.

O an bir ses duydum. Önce emin olamadım, sesin rüzgâr-dan ya da karşı sokaktaki bir hareketten geldiğini düşündüm ama mezarlığın bu kadar içindeyken sakin kalmayı da başaramadım. Birinin, “Lanet olsun, kahretsin!” dediğini duydum. Nefesim kesildi. *Hapı yuttum!* Acaba mezarlık bahçıvanları saat kaçta çalışmaya başlıyordu? Biraz doğruldum, mümkün olduğunca saklanarak mezar taşlarının üzerinden etrafa bakıp bir şeyler görmeye çalıştım. Sadece birkaç metre öterde titrek bir ışık ve sağa sola hareket eden bir silüet görünce irkildim. Acaba bu bir mezarlık hırsız mıydı? Elinde bir kürek

*Tüm, balıkları çok sevdiği için, “Merhaba” sözcüğünü -lık ile tamamlayıp balık sözcüğünü yaratırdı. (f.n.)

tutuyor gibiydi. Ama şimdiki mezarlık hırsızları da kazma kürekle çalışıyor olamazdı değil mi? Yavaş yavaş o tarafa gittim, bir mezar taşının arkasına iyice çömeldim ve üzerinden baktım. Evet, kesinlikle biri toprağa eğilmiş mezarı kazıyordu. Ama yaptığı şeyi hiç de kendinden emin bir şekilde yapmıyordu, bir profesyonel olmadığı belliydi. Biraz eli ayağına karışmış gibiydi ve yasa dışı bir şey yaptığı ortadaydı. Tekrar senin mezarına döndüm ve dönüş yoluna koyulmaya karar verdim. Merdiveni yerden kaldırıncaya yüksek bir ses çıktı, arkamdaki silüete dönüp baktım. Titrek bir ses, "Kim var orada?" diye seslendi.

Yanıt vermedim, bunun yerine merdiveni omzuma iyice yerleştirip üstümü başımı silkeledim. Ama tüm bunları aceleyle yaptığım için hemen yanımdaki alçak mezar taşına ayağım takıldı ve yere kapaklandım. Kız kardeşin yine tüm zarafeti ve kibarlığıyla ortalığı yıkıp geçirdi anlayacağın, muhteşem bir andı. Bu sefer ben, "Lanet olsun, kahretsin!" dedim, sağ baldırımı fena vurmuştum. Titreyen ışık şimdi bana doğru geliyordu ve karşımdakinin bir erkek olduğunu gördüm, elinde eski moda bir fener vardı. O an orada olsan tüm bunları çok heyecan verici bulurdun, buna hiç şüphem yok. Ben ise panikleyerek geri geri gittim, sonuçta bu adam öldürdüğü birinin cesedini gömmeye çalışan bir katil de olabilirdi. Ama sonunda yüzünü gördüğümde onun hiç de tehlikeli biri gibi durmadığını fark ettim.

Karşımda, seyrek saçları yaz esintisinde sağa sola uçuşan yaşlı bir adam duruyordu; aslında biraz bizim büyük büyük-babamızın eski fotoğraflardaki hâlini ya da kafalarının üzerinde bu adamınki gibi bir tüy yumağı olan güvercin yavrularını andırıyordu. Üzerinde eski moda, koyu renk bir pantolon ve fenerin sarı ışığından rengini tam olarak çıkaramadığım

kısa kollu bir ekose gömlek vardı. Gömleğin yakasının içinden korku dolu bir yüz şüpheli ve öfkeli bir ifadeyle bana bakıyordu. Bu kırış kırış yüzde bir sürü duygu bir aradaydı! Yüzümdeki bomboş ifadeyi düşününce yaşlı adamın bu kadar çok şey hissetmesini kıskanmadım desem yalan olur.

Yaşlı adam, "Bu saatte mezarlıkta ne yapıyorsunuz?" diye sordu.

"Kardeşimi ziyarete geldim."

"Bu saatte mi? Neden normal insanlar gibi gündüz vakti ziyarete gelmediniz?"

Bu sırada olduğum yerde doğrulmuş, fenerin ışığında, yaralanıp yaralanmadığıma bakıyordum ama bir yandan da dikkatimi elinde kürek tutan adamdan ayırmıyordum. Sonuçta bu işler şakaya gelmez.

"Pardon ama gecenin bir vakti mezarlıkta kazıya çıkan ben değilim," diyerek çıktım. "Peki siz ne yapıyordunuz?"

Yaşlı adam, "Bu sizi hiç mi hiç ilgilendirmez," diyerek beni tersledi.

"Yoksa bir ceset mi gömüyorsunuz?"

"Delirdiniz mi siz? Sizce ben bir suçluya benziyor muyum?"

"Bilmem ama sonuçta elinizdeki kürekle, fenerle ve bir mezar kazıyor olmanızla suçsuz birine de benzemiyorsunuz."

Yerden kalktım ve üzerimdeki toprağı silkeledim. Şimdi mezarlığa izinsiz girmiş ve birbirini suç üstünde yakalamış iki kişi olarak karşılıklı durmuş, birbirimizi süzüyorduk.

Kendimi bir anda içinde bulduğum bu durum, iki avcının ormanda karşılaşmasıyla başlayan senin o en sevdiğin şakaları hatırlattı bana ve istemeden güldüm.

"Ne gülüyorsunuz? Deli misiniz siz? Yoksa satanist misiniz, bu saatte buraya tuhaf ritüellerinizden birini mi yapmaya geldiniz?"

Yaşlı adam iyice kıstığı gözleriyle bana bakıyordu.

Ona, "Söyledim ya, kardeşimi ziyarete geldim. Burası onun mezarı," derken arkamdaki mezarı gösterdim.

Adam bakışlarını o tarafa çevirdi.

Ben de "Ama siz burada ne yaptığınızı bana hâlâ söylemediniz," diyerek bir kez daha şansımı denedim. Tuhaf bir şekilde bunu gerçekten merak ediyordum, seksenine merdiven dayadığını düşündüğüm bu adamın gecenin bir vakti mezarlıkta ne yaptığını bilmek istiyordum. Kendi kendini gömecek hâli yoktu ya, bunun için biraz daha vakti var gibi görünüyordu.

"Bir hanım arkadaşımı almaya geldim diyelim."

Yok artık, bu kadarı da çok fazlaydı. Gülmemi bastırmaya çalıştım ama başarılı olamadım ve marşı tıkanmış bir arabanın çıkardığı sese benzer bir ses dudaklarımdan kaçıp gitti.

"Size göre komik mi bu?"

"Yani, evet biraz. Bu hanım arkadaşınızın ölmüş olduğunu tahmin ediyorum. Bir ceset mi çalmaya çalışıyordunuz?"

"Saçmalamayın, sadece, cesedin küllerinin içinde bulunduğu vazoyu almaya geldim. Ona bir söz vermiştim. Sizin nesilde belki işler farklı yürüyordur ama benim neslimde bir söz verirsek, onu tutarız."

"Demek öyle... Peki o zaman..."

İkimiz de sustuk.

"Peki, arkadaşınızı buradan çıkardığınızda ne yapacaksınız?"

"Bu sizi hiç ilgilendirmez."

"Ama biraz..." diye başladığım cümlemin sonunu getiremedim. Bir ses duydum, bakışlarından anladığım kadarıyla yaşlı adam da aynı sesi duymuştu.

"Ses mi geldi?" diye sordu panik hâlinde.

"Galiba evet."

İkimiz de kulak kesildik. Rüzgâr, sesleri bize doğru getiriyordu.

“Kahretsin, bunlar kesin mezarlık bahçıvanları, bazen çalışmaya sabahın üçünde başlıyorlar!” dedi yaşlı adam.

“O zaman gitsek iyi olur. Arkadaşınızı alın da gidelim buradan.”

Bunları söyledikten sonra merdiveni tekrar omuzladım.

“Daha mezarı tam kazamadım ki... Seksen üç yaşındayım ben, yirmi yaşındaki biri kadar hızlı olamam.”

“Ah, öyle mi? O zaman bir dahaki sefere diyelim, ha?”

Yaşlı adam, “Sizce benim yaşında biri mezarlığa zırt pırt gizli gizli girebilir mi?” dedi öfkeyle.

Yine bir sürü duygu.

“Tamam o zaman, bu durumda size verebileceğim başka bir tavsiye yok. Ben dönüyorum.”

Yaşlı adam geri döndü, mezarın başına gitti, toprağı kazmaya devam etti. Küçük bir kabın gömülü olduğu mezarı ancak şimdi görebilmiştim. Küreğin toprağın pek de altına girdiği söylenemezdi ve yaşlı adam her hareketinden sonra durup nefeslenmek zorunda kalıyordu. O an arada kaldım. Sesleri yine duydum, yaşlı adam sessizce küfretti. Onun bu hâli içime dokundu. Adamın bu vazoyu neden çalmak istediği hakkında hiçbir fikrim yoktu, bir yandan da tıpkı bu adamın yaptığı gibi seni çalabilmek için bir vazoda olmanı istediğimi fark ettim. Adamın yanına gittim, açtığı çukura baktım ve aslında oldukça derine indiğini gördüm.

“Kırk santimetre daha inersem bu iş tamam!” dedi.

“Küreği bana verin,” dedim, merdiveni omzumdan indirdim, küreği elime aldım. Zaten olan oldu diye düşündüm ve kazmaya başladım. Bir darbe, bir darbe, bir darbe daha... Yeni arkadaşım nefesi daralmış hâlde bir mezar taşına dayanmıştı

ve alnındaki terleri siliyordu. Sesler gittikçe yaklaşıyordu. Mezar taşındaki yazıya baktım. Görünüşe göre Helga adında bir kadının mezarını kazıyordum. Bir anda kürek sert bir şeye değdi.

Yaşlı adam heyecanla, "İşte, bu, vazo!" dedi. İyice eğildim ve ellerimle kazmaya başladım. Kazdım, kazdım... ve küçük, süslü bir metal kabı ortaya çıkarmayı başardım. Aynı zamanda yaklaştırmaya devam eden sesleri duydum.

"Feneri söndürün!" dedim, bu sırada kabın bir kenarını topraktan çıkarmayı başarmıştım. Yaşlı adam dediğimi yaptı. Bir kez daha kazdım ve asılarak çektim. İşte olmuştu. Vazo toprağın altından çıkmıştı.

"Hadi artık gidelim!" dedim ve vazoyu adamın eline tutuşturdum. Adam küreği de bir şekilde koltuğunun altına sıkıştırmaya çalışıyordu.

"Küreği burada bırakın gitsin!"

"Delirdiniz mi siz? Bunun ne kadar pahalı olduğu hakkın-da bir fikriniz var mı?"

"İyi de onu da almak için oyalanırsanız yakalanacaksınız. Bırakın kalsın, yenisini alırsınız, hadi gidelim artık!"

Adam öylece duruyordu ve belli ki küreğini ne pahasına olursa olsun bırakmak istemiyordu, küreği elinden aldım ve merdiveni yeniden omzuma astım.

"Hadi artık!"

Yaşlı adam, "Geliyorum tamam," derken bir yandan da arkamdan hızlı adımlarla yürüyordu. Neyse ki üzerinden tırmanıp mezarlığa girdiğim duvar, seslerin tersi istikamette kalıyordu.

"Adınız ne?" diye sordum.

"Helmut. Sizin?"

"Paula. Memnun oldum."

“Tamam tamam, abartmayın.”

Tatlı adamdı aslında.

“Peki siz mezarlığa nasıl girdiniz?” diye sordum.

“Kapıdan.”

“Nasıl yani?”

“Evet, yan giriş kapısını genelde kilitlemiyorlar, rahatça girilebiliyor.”

“Ve bunu bana şimdi mi söylüyorsunuz? Oradan çıkıp gidebilirdik!”

“Ama siz birden koşmaya başladınız!”

“Oraya gidebilir miyiz?”

“Bahçıvanlar o tarafta olabilir.”

“O zaman benim yolumdan gidiyoruz. Önce ben merdivenden çıkıyorum ve duvarda bekliyorum. Sonra siz çıkıyorsunuz ve ben de merdiveni yukarı çekiyorum. Diğer tarafta önce ben iniyorum, sonra da siz. Anlaştık mı? Bunu yapabilir misiniz?”

“Olur, yaparım.”

Merdiveni yerleştirdim, duvara tırmandım ve o da çıkana kadar bekledim. Daha sonra merdiveni yukarı çektim, tekrar duvarın diğer tarafına indirdim ve duvara dayadığım küreği alarak indim.

“Ben inmeden Helga’yı benden almanız lazım yoksa bacağımı duvarın üstünden atarken onu yanlışlıkla dönebilirim.”

“Tamam. Verin onu bana.”

Her şeyi zor yoldan yapmak varken neden kolay yoldan yapalım ki, öyle değil mi? Helmut Helga’yı tuttu, vazoun üzerini eliyle temizledi ve bana uzatmadan önce kapağını açtı.

“Ne yapıyorsunuz siz?”

Her ne yapmaya çalışıyorsa şu an hiç sırası değildi.

“Helga’nın gerçekten bunun içinde olup olmadığını görmem gerek.”

Bunları söyledikten sonra da cebinden bir tornavida çıkardı. Ne düşünüyordu ki, birinin Helga’yı bu kabın içinden çaldığını mı? Vazonun içinden daha küçük bir kap ya da ona benzer bir şey çıkardı ve onun da kapağını açmaya çalıştı. İşte bu noktada işler ters gitti.

Helmut birtakım sesler çıkararak kapağı zorlarken metal kapak öyle bir fırladı ki bu ani hareketle şaşkınlıkla irkildi. Ve o küçük kap, kapsül ya da her neyse elinden kaydı, döndü ve kafama çarptıktan sonra yere düştü. Yaşlı adam onu tutmaya çalıştı, uzattığı kolları havada kaldı, yüzünde sessiz bir çığlık asılı kalmıştı, ben ise baştan ayağa Helga’yla kaplıydım. Kabın kafamda çarptığı yere elimi götürdüm, şişecek gibiydi. Sonra da gözlerimdeki külü temizlemeye çalıştım.

“Durun! Yapmayın!” diye bağırarak Helmut duvardan indi ve içinde hâlâ biraz kül olan kabı yerden aldı. Bana, “Hareket etmeyin!” dedi, bu sırada yere eğilmiş, mümkün olduğu kadar çok külü kaba geri koymaya çalışıyordu. Ben ise hiç hareket etmeden öylece duruyor ve biraz önce üzerime resmen bir cesedin döküldüğünü düşünüyordum. Ya da en azından ceset gibi bir şeyin. Helmut inleyerek ayağa kalktı, kıyafetlerimin üzerindeki külleri dikkatle avuçlarına toplamaya başladı. Elleriyle yüzüme dokunmaktan, hatta kirpiklerimdeki külleri bile almaya çalışmaktan hiç çekinmedi. Gözlerimi yeniden açacak hâle gelene kadar durduğum yerde yaşlandım resmen. Helmut, “Oldu,” dedi. Tam kıyafetlerimi elimle silkmeye başlayacaktım ki elimi sıkıca tuttu, “Hayır,” diye bağırdı.

“İyi de üzerimi temizlemem lazım,” dedim.

“Ama üzerinizdeki Helga.”

“Tamam öyle ama sürekli üzerimde Helga’yla dolaşamam.”

“Biliyorum, biliyorum.”

Ne yapacağını bilmez hâlde yerinde sallanıyordu.

“Benimle evime gelir misiniz?” diye sordu. Bunu öyle canlı bir ses tonuyla söylemişti ki kulağa bir ricadan çok, bir emir gibi gelmişti.

“Ne? Delirdiniz herhâlde.”

“Eğer gelerseniz, Helga’nın geri kalanını üzerinizden alabilirim, kıyafetlerinizi yıkar kuruturum, siz de temizlenmiş olursunuz. Ben sapık bir katil değilim.”

Son cümlesinde biraz daha dost canlısı görünmeye çalışmıştı, yüzünde ise kendinden emin bir gülümseme olmasını istediği ama aslında dişi ağrıyormuş gibi görünmesine neden olan bir sırtış vardı.

“Sapık katiller hep böyle söyler, sizce de öyle değil mi?”

Helmut bana baktı, nefesi kesiliyor gibi görünüyordu. Ardından kendini zorlayarak, “Lütfen,” dedi ve bunu söylerken gerçekten boğulacak gibi göründü. Ona baktım. Seyrek saçları rüzgârda uçuşuyordu, kız arkadaşının ya da Helga her kimse onun kalıntılarını ellerinde tutuyordu. *Wolf Garden Tools* marka küreği arkasındaki duvara yaslanmıştı. Adam hem huysuz hem de perişan görünüyordu. Muhtemelen saat sabahın üçünü geçiyordu ve evime giden ilk tren yedideydi, susamıştım, tuvalete gitmem gerekiyordu ve zaten yapacak başka bir şeyim yoktu. Ayrıca depresyonum mutlak bir yaşam isteği hissetmeme izin vermiyordu, o yüzden, “Sorun değil, tamam,” dedim.

Helmut sanki bir bebek tutuyormuşum gibi kollarımı göğsümde kavuşturmamı istedi, böylece Helga’nın külleri daha az dökülecekti. Çok yavaş yürüyorduk. Helmut, “Böylece

rüzgâra karşı kuvvet uygulamamış oluruz!" dedi ama bence aslında bayağı yorulmuştu. Yaklaşık yirmi dakika sonra küçük evlerin birbiri ardına sıralandığı bir sokağa saptık. Yaşlı adam, sanki ters düz olmuş bir yüzme havuzu gibi görünen evlerden birinde yaşıyordu. Duvarlar bir havuzun kenarında görmeyi beklediğim ama bir evin dış cephesine hiç uymayan tuhaf, parlak çinilerle kaplıydı.

Helmut kapıyı kapattı ve beni hemen kapının sağındaki küçük banyoya soktu.

Koridora çıkarken "Lütfen hareket etmeyin!" diye seslendi. Onun birkaç dolap kapağı açtığını, dolapların içini karıştırdığını duydum ve bir süre sonra bir paket kahve filtresi ve bantla döndü.

"Yoksa siz McGyver' mısınız?"

"Kim?"

"Ah, her neyse."

Onun kahve filtrelerini yere serip bir paspas olarak kullanılabilecek boyuta gelene kadar birbirine eklemesini izledim. Sonra da diz çöktü ve bu devasa filtreyi duşakabinin zeminine yerleştirdi. Kenarlarına da bant çekti.

"Bant suya ne kadar dayanır bilmiyorum, muhtemelen fazla değil. Sizden ricam, kıyafetlerinizi biraz sonra getireceğim poşete koyup duşa girmeden önce poşeti bana, dışarı uzatabilir misiniz?"

"Pardon, ne?"

"Böylece Helga'yı kıyafetlerinizden ayırıştırabilirim ve tek bir yere toplayabilirim."

* MacGyver, bir ABD televizyon dizisidir. Dizi 1985-1992'de yayınlanan ilk orijinal dizideki MacGyver'in oğlunu konu alır. Angus MacGyver pratik, fizik ve kimya bilgisiyle zorlu ortamlardan veya esaretten kurtulmayı, suçluları yakalayacak ruzaklar kurmayı, olayları çözmeyi başarabilen dâhi biridir. (ç.n.)

“Hımm, tamam. Bunu yapabilirim. Ama kapı kilitlenebiliyor, değil mi?”

“Elbette. Bir saniye, size temiz havlu ve bornoz getireyim.”

O havlu almaya giderken ben de şu filtreden yaptığı şeye baktım. Bu fikri tamamen çılgınca buluyordum ama ona söylemeye cesaret edemedim.

Bu arkadaş her kimse belli ki Helmut için çok kıymetliydi, ona ait tek bir kül zerresini bile kaybetmek istemiyordu. Eğer bunlar senin küllerin olsaydı, ben de ondan farklı davranmazdım. Sonuçta ben de seni ziyaret etmek için gündüzler dururken gecenin bir yarısı mezarlığa gizlice girmiştım. Yani ben de Mantıklı Kararlar Kraliçesi sayılmazdım.

Helmut geri geldi, havlu ve bornozu uzattı. O banyodan çıkınca arkasından eski tip anahtarı çevirdim, külleri mümkün olduğunca uçuşturmamaya çalışarak dikkatlice üzerimi çıkardım. İç çamaşırım ve çoraplarım haricinde her şeyi poşete koydum, bornozu giydim ve kapıyı açtım. Helmut kordorda bekliyordu, banyoya girip yere dökülen külleri elindeki küçük bir faraşla süpürdü. Daha önce hiç bu kadar gerçek üstü bir şey görmemiştım. Ayağa kalkması için ona yardım etmem gerekti. Bana teşekkür etmedi; sadece poşeti aldı, başını salladı ve banyodan çıktı. Çıkarken bir kez daha bana döndü:

“Duş alırken çok su kullanmamaya dikkat edin. Kahve filtresi yüzünden çok yavaş akacaktır.”

“Peki. Dikkat ederim.”

Helmut çıkıp kapıyı arkasından kapatınca kapıyı yeniden kilitledim ve duşa girdim. Banyonun fayansları beyazdı, duşakabinin fayanslarında ise mavi dalga desenleri vardı. Tabii bu aklıma hemen denizi, seni getirdi; saçlarımdan şu an ölü bir insanı silkelediğimi sana anlatsam nasıl tepki verirdin diye

düşünmeden edemedim. Eminim bunu da *acayip basvı* bulurdun hatta bunu fiziken de ifade etmek ihtiyacı hissederek bir yumruk tokuşturmayla taçlandırırdın. Belki bana ölü bir insanın küllerinin nasıl koktuğunu, tadının nasıl olduğunu sorardın. Son soruna cevap veremeyeceğimi söylesem bana deli derdin. Parmaklarımı saçlarımın arasından geçirip silkelemeye başladım. Sonra da baş parmağımı ağzıma götürüp yaladım, hiç tadı yoktu.

Acaba bu da yamyamlığa girer miydi? Acaba gerçekten deliriyor muydum? En son ne zaman uyumuştum?

Helmut kapının arkasından, "Her şey yolunda mı?" diye seslendi.

"Evet evet, sorun yok!" diye cevap verdim hemen.

Hiç mi hiç sorun yok Bay Helmut, alt tarafı şurada sevgilinizi üzerimden silkeliyorum! Gerçekten haddinden uzun süredir uyumamıştım.

Duşakabine girip musluğu dikkatle açtım, su başımın üstünde asılı duran duş başlığından ip gibi süzölmeye başladı. Suyun kahve filtresinde çıkardığı ses bana yağmuru hatırlattı. Gözlerimi kapattım, yine senin mezarını ve seni düşündüm.

Bir keresinde bana, "Yağmur nereden geliyor?" diye sormuştun.

"Bunu zaten biliyorsun ya, bulutlardan," demiştim.

"Peki bulutlar nereden geliyor?"

"Hmm, bu biraz daha karmaşık."

Odana gidip bir çizim defteri ve kalem almış, gelip elime tutuşturmuştun.

"Çizerek göster!"

"Peki."

Deniz gibi görünmesi gereken bir şeyler çizmeye başladım.

“Bak, burası deniz; yeryüzündeki suyumuzun çoğu işte burada depolanıyor.”

“Ve balıklar! Onlar da burada depolanıyor.” Yüzünde oldukça odaklanmış bir ifade vardı, iki elini çenene dayamıştın. Bu senin tipik Kâşif Tim duruşundu.

“Yani, öyle de denebilir. Denizin yüzeyindeki su buharlaşıyor.”

“Buharlaşmayı fen bilgisi dersinde görmüştük. Çamaşırları kurutmaya benziyor, öyle değil mi?”

“Kesinlikle. Ve deniz yüzeyinden buharlaşan bu su, küçük parlak damlalar hâlinde karaya düşüyor. Eğer nemli hava karadaki soğuk havadan daha ılıksa, soğuk havanın üzerinde kayarak ilerliyor ve atmosfere yükseliyor.”

Denizin üzerine yarım bir kubbe ve bir de kara parçası çizdim, nemli havanın nasıl hareket ettiğini gösterdim.

“Aha!” diye bağırdın. Bu kulağa bir “Eureka!” anı gibi geldi, ama senin için gerçek “Eureka!” anından bile daha önemliydi.

“Evet. Yukarısı, aşağıdan daha soğuktur. Hani dağlarda yaşayan Margit Teyze’yi ziyarete gitmiştik ve yukarı çıktıkça hava soğumuştur, hatırlıyor musun?”

“Doğru!”

“Soğuk hava, suyu sıcak hava kadar sıkı tutamaz. Buharlaşmış su yoğunlaşır, yani buna verdikleri isim bu.”

“Bu kelimeyi bilmiyorum.”

“Sorun değil. Bu durum su damlacıklarının küçük gruplar hâlinde toplanıp birbirlerini tutmasına yol açar. Biz de bu

* (Yun.) “Buldum” anlamına gelir. Yunan bilim insanı Arşimet’in, “sıvıların dengesi kanunu”nu bulduğu sırada hamamda olduğu söylenir. Suyu batırılan bir cismin, taşıdığı suyun ağırlığı kadar kendi ağırlığından kaybettığını farkedip hamamdan “Eureka! Eureka! (Buldum! Buldum!)” diye haykırarak dışarı fırlamıştır. (e.n.)

grupları bulut olarak görürüz, sayıları çok fazla olduğu için de saydam değillerdir.”

Yine, “Aha!” diye bağırdın, elimden kalemi aldın ve gülümseyen bir bulut çizdin.

“Bu su grupları çok ağırlaştığında artık havada kalamazlar ve yeryüzüne inmeye başlarlar. Havanın soğukluğuna bağlı olarak bu; yağmur, dolu, kar ve çiy hâlinde olabilir.”

Bulutlardan denize ve karaya inip tekrar gökyüzüne çıkan oklar çizdim.

“Gördüğün gibi bu bir döngü. Çünkü gökyüzünden yağan su yeniden buharlaşacak.”

Hiçbir şey söylemeden çizimimi inceledin.

“Balıklar da buharlaşabilir mi?”

“Hayır, onlar buharlaşamazlar.”

“Bir hayal etsene! Buharlaşıp gökyüzüne uçuyorlarmış, sonra balık bulutlarına dönüşüp tekrar yeryüzüne düşüyorlarmış! Her tarafta kıvrıla kıvrıla yüzüyorlarmış, insanların başına yağmur damlaları yerine balık düşüyormuş! Ama o zaman balıklar öldü herhâlde!”

Yüzünde korkunç bir tiksinti ifadesi vardı.

“Balıklar buharlaşmaz. Sadece su buharlaşır.”

“Peki deniz bir gün tamamen buharlaşıp yok olabilir mi? Balıklar o zaman da boğulup ölür!”

Belli ki anlattıklarım seni ciddi şekilde endişelendirmişti.

“Hayır,” dedim ve parmağımla döngü hâlinde çizdiğim okları gösterdim.

“Çünkü su yağmur olarak ya da başka bir şekilde hep gökyüzünden iniyor. Bu bir döngü.”

“Zaman zaman ben de bazen birazcık buharlaşıyorum,” dedin kendinden emin bir şekilde.

“Öyle mi?”

“Evet. Sanırım şu an içime biraz daha su girebilmesi için dondurma yemem gerek.” Bunu söylerken gülümsüyordun.

“Eh, hadi öyle yapalım bakalım. Sonra başımıza bir de bulut olma!”

Şimdiyse duşun altında öylece duruyordum, suyun bedenimden akıp gitmesine izin veriyordum. Damlalar kollarımda küllerin arasından yol yol akıyordu. Mermerden bir heykel gibi görünüyordum. Yavaş yavaş külleri bedenimden ovalayarak çıkarmaya başladım. Ellerimi düşünmeden saçlarıma götürdüm ve tekrar tekrar parmaklarımı saçlarımdan geçirdim. Sen şimdi bulutlardaydın. Buharlaştıydın.

Ayaklarımdan dibinde gri bir çamur birikti. Bir süre sonra kapı tıkladı.

“Evet?”

“Filtre işe yarıyor mu?”

“Evet, işe yarıyor.”

“Harika.”

Bir daha ses gelmedi. Saçlarımda son kez sıktım ve havluyla kuruladıktan sonra duştan çıktım. Havlunun üzerinde hiç kül izi yoktu, bu da Helga'nın çoğunu gerçekten yıkadığım anlamına geliyordu. Lavabonun üstündeki küçük aynaya bakıp kulaklarımdan arkasında, boynumda ya da başka bir yerde kül kalıp kalmadığını kontrol ettim. Sonra iç çamaşırlarımı, çoraplarımı ve bornozumu giydim. Banyodan çıkıp dar koridorda yürüdüm.

Duvarlar, kahverengi toprağın üzerine çim motifleri çizilmiş, senin muhtemelen kustumuk gibi olarak tanımlayacağın, eski moda bej bir duvar kâğıdıyla kaplıydı. Sağımda yukarı ve

aşağı uzanan sarmal bir merdiven, solumda buzlu camı olan kahverengi bir ahşap kapı vardı ama kapalıydı. Tam karşıda da aralanmış ve ışıklı bir odaya açılan ahşap bir kapı vardı. İçeri girdim ve kendimi beklenmedik derecede modern bir mutfakta buldum. Duvarlar pastel sarıyla, dolapların cephe-leri ise yumurta kabuğu renginde boyanmıştı. Seramik bir ocak ve içinde buz küpü dağıtıcı bile olan bir Amerikan buz-dolabı gördüm. Karşımda büyük bir sürgülü cam kapı vardı, yanında dört sandalyeli bir yemek masası duruyordu ve Helmut bunlardan birinde oturuyordu. Faraşla etrafı süpürüyor ve külleri önündeki beyaz kâğıt üzerine topluyordu. Hangi tanelerin Helga, hangilerinin sadece toprak olduğunu nasıl ayırt edeceğini sormamayı tercih ettim.

"Artık işim bitti," dedim.

"Ah, çok iyi. O zaman bırakalım da kahve filtresi güzelce kurusun."

"Kıyafetlerim nerede? Giyinirsem kendimi daha iyi hissedeceğim."

"Ben onları makineye attım, gerçekten kirlenmişlerdi."

"Nasıl yani? Kıyafetlerime şu an ihtiyacım var, eve nasıl gideceğim?"

"O kıyafetlerle dışarı çıkılmazdı bir kere! Her yeri kül olmuştu!"

"Ama onları iyice silkeledim demiştiniz."

"Evet yaptım hatta bütün külleri tekrar kül kabına doldurdum."

"Peki o zaman neden yıkama ihtiyacı hissettiniz?"

"Kıyafetlerde sadece Helga yoktu ki pantolonunuz çamur olmuştu; tişörtte de toz, kir ve kül karışımı bir öbek vardı."

"İyi de ben şimdi ne yapacağım?"

Sinirden yerimde duramıyordum.

"Size Helga'nın kıyafetlerinden vereyim. Bir dakika."

Helmut farası masaya bıraktı, yanımdan geçip koridora çıktı. Merdivenleri çıktığını, üst katta bir odaya girdiğini duydum. Sandalyelerden birine oturdum, yüzümü ellerimle kapattım. Ben bu işe nasıl bulaştım diye sormaktan kendimi alamıyordum.

Helmut bir süre sonra mutfığa geri geldi.

"Size benimkilerden bir tane getirdim, Helga çok ufak tefek bir kadındı, sadece bir buçuk metre boyundaydı ve elli kilo bile yoktu, kıyafetlerinin size olacağını pek sanmıyorum."

Evet, teşekkür ederim, şişmanım, bunu biliyorum zaten. Düzgünce katlanmış ve ütülenmiş gibi görünen mor eşofmanı elinden aldım. Huysuz bir hâlde banyoya gittim ve üstümü değiştirdim. Mutfığa geri döndüğümde Helmut su ısıtıcısını yeni açmıştı.

"Ah, biraz büyük gelmiş ama olmuş sayılır!" dedi.

İçinde farklı çay türlerinin olduğu bir kutu uzattığında bir şey demeden papatyayı seçtim. Mutfığın duvarındaki saatten neredeyse sabahın altısı olduğunu gördüm. Çok yorgundum ve ev sahibim de perişan görünüyordu. Gözleri bakışlarımı takip etti ve o da saate baktı.

"Normalde bir saat sonra uyanmış olurdum," diye mırıldandı.

Konuşmadan çaylarımızı yudumladık. Bir süre sonra, "Kardeşin öldüğünde kaç yaşındaydı?" diye sordu.

"On," dedim.

Helmut sadece başını salladı, fincanıma biraz daha sıcak su doldurdu.

"Helga'yı üzerinize döktüğüm için özür dilerim," dedi.

"Evet, bu bayağı kötü oldu."

"Mezarlığa gitmeden önce internetten bu kül vazolarının nasıl açıldığını izledim. Evet evet, seksen üç yaşımdayım ama bir bilgisayarım var. Artık interneti kullanan birçok yaşlı insan var, bana öyle bakmayın. Bu şeyi açmanın her türlü zor olacağını düşünmüştüm. Ama aksine çok kolay oldu, bu kadar kolay olmasını beklemiyordum. Bu yüzden de döküleceğini hesap edemedim."

"Görünüşe göre Helga sizin için çok önemli biri."

Helmut sadece, "Evet," dedi ve çayından bir yudum aldı. Kuşburnu çayı içmekte karar kılmıştı.

"Neden kardeşinizi gündüzleri değil de geceleri ziyaret ediyorsunuz?" diye sordu.

"İnsanlarla aram pek iyi değil, kardeşimin mezarını ziyaret ederken başkalarının beni görmesinden hoşlanmıyorum."

"Anlıyorum. Ben de hoşlanmıyorum. İnsanlardan da öyle."

Bu beni bir an bile şaşırtmadı. Davranışları o kadar huy-suz ve küçümseyiciydi ki gencl olarak mı böyle olduğunu, yoksa sadece diğer insanlarla ilişki kurma pratiğinden yoksun mu olduğunu merak ettim. Muhtemelen yalnızdı ya da en azından bana yalnız bir hayat süreceğini kolaylıkla hayal edebileceğim biri gibi göründü. Ama belki de bu düşünceler sadece klişeydi. Sonuçta ben de geceleri mezarlıklara giren ya da depresyon beni pis kokulu bir felakete dönüştürdüğü için evine pizza kutuları yığan biri değildim.

"Yorgun görünüyorsunuz," dedi Helmut.

"Neredeyse otuz saattir uyumadım."

"Bu kulağa hiç de sağlıklı gelmiyor."

"Ben de pek sağlıklı sayılmam zaten."

"Demek öyle. Oturma odasında biraz uzanıp uyumak ister misiniz? Ben de bu sırada çamaşırlarınızı kurutucuya atar, biraz uzanırım."

“Bilmem ki... Yani... Tamam o zaman, peki.”

Helmut beni yan odaya götürdü, dolapların birinden kahverengi bir battaniye çıkardı ve uzattı. Sonra da odadan çıkıp kapıyı arkasından kapadı.

Etrafıma baktım. Solumda tabakların, muhtemelen *kaliteli* tabakların sergilendiği bir vitrin vardı. Bu ancak belli bir yaştan sonra sahip olabileceğiniz bir şey sanırım. Annem ve babamın henüz *kaliteli* yemek takımları yok ama büyükanne ve büyükbabamın var. Anne ve babamın artık *kaliteli* gözlükleri var, belki de bu bir başlangıçtır.

Etrafıma bakmaya devam ettim. Karşımda seni heyecanlandıracak bir manzara vardı, buna eminim. Yetmişli yıllardan kalma kahverengi bir şifonyerin üzerinde bir sürü doldurulmuş hayvan vardı, inanılmazdı. Yavaşça yürüdüm ve koleksiyona baktım. Diğer hayvanların yanı sıra iki sincap, bir kunduz, bir şahin, iki tavşan, bir gine domuzu, bir muhabbet kuşu, biraz hasar görmüş gibi görünen bir kedi ve bir güvercin vardı. Koleksiyonun yasal olmadığından emindim ama kesinlikle *acayip bavalıydı*. Şifonyerin üstünde, üzerinde şişe içinde bir gemi olan bir raf vardı ve onun yanında da senden sadece biraz daha büyük görünen küçük bir çocuğun fotoğrafı duruyordu. Fotoğraf çok eski görünüyordu, acaba bu çocuk Helmut'un oğlu muydu? Yoksa kendisi miydi? Resmin hangi yıla ait olduğunu tam olarak söylemek imkânsızdı.

Hayvanlar oldukça tozluysa. Düşüncelerimde kaybolmuş hâlde akbabanın cam gözlerini eşofmanımın koluyla sildim ve hemen pişman oldum. Bakışları tuhaftı, nasıl anlatacağımı bile bilmiyorum. Bir şekilde insanın içini delip geçiyordu ama aynı zamanda cansız ve ilgisizdi. Sanki yoğun bir şekilde bana bakıyordu ama aynı zamanda da beni görmeden

geçiyordu. Seni sudan çıkardıklarında gözlerinin nasıl göründüğünü merak ettim. Kapalı mıydılar, açık mı? Eğer açıksa nereye bakıyorlardı? Peki sen ölmeden önce en son ne görmüştün? Bir balık mı? Umarım bir balık görmüşsündür. Ve umarım beni düşünmemişsindir. Lütfen beni düşünmemiş ol, çünkü sana yardım etmek için orada değildim. En büyük dileğim; son anlarında beni düşünmemiş olman, seni kurtarmak için orada olmam gerektiğini düşünmemiş olman, beni özleyeceğini, birbirimizi asla göremeyeceğimizi düşünmemiş olman. Baskın bir suçluluk duygusu hissediyordum ve bu beni delirtiyordu. Umarım sadece balıkları, vatozları ve belki de yunusları düşünmüşsündür, her ne kadar onlara her zaman biraz şüpheyile yaklaşmış olsan da. Onlar sana göre, balıkmiş gibi davranan ama aslında öyle olmayan hayvanlardı, değil mi? Bu hiç sana göre değildi.

Ağladım. Bu çok sıra dışıydı çünkü cenazenden sonra yaşlı adamın tuhaf oturma odasındaki o ana kadar hiç ağlamamıştım. İnsanın içi hiçlikle doluyken nasıl ağlayabilir ki? Ama dalgaları sık sık kulaklarıma vuran deniz, şimdi dışarı çıkmak için mücadele ediyordu. Gözlerimi sildim, sonra hatırladım. Şifonyere döndüm, akbabayı alıp ters çevirdim. Bu cam göz olayı benim için çok korkutucuydu. Ardından odanın ortasında, kapının karşısındaki kahverengi deri kanepeye uzanıp yerleşmeye çalıştım, deri gıcırdadı, üzerimi örttüm ve tavana baktım. Işığı kapatmayı unutmuştum ama kalkmak istemedim ve gözlerimi yumdum.

9.720 METRE

“**K**edi öldü.”

Gözlerimi açtım ve ışıktan gözlerimi kısıtım.

“Ne?” diye mırıldandım, kendimi toparlamaya çalışarak.

Sonra her şeyi hatırladım. Mezarlık Devrilen kap. Sen.

Doğrulup oturdum, ellerimle yüzümü ovuşturdum. Karşımda, görünüşe göre kıyafetlerini değiştirmiş olan Helmut duruyordu. Tüy gibi saçları artık uçuşmuyordu, yağlı bir tabaka halinde yaşlılık lekeleriyle dolu kafatasına sabitlenmişti.

“Gonzales orada yatıyor, ismi bu,” dedi ve odadan çıktı. Ayağa kalkıp peşinden mutfığa gittim, hâlâ biraz uyku serse-miydim. Helmut terasa açılan kapının önünde durmuş, yere, ayaklarının dibine bakıyordu. Yanına gittim ve baktığı yere baktım, yerde bir kedi yatıyordu. Ve kesinlikle ölüydü.

Hayvanın beyaz benekli pençeleri vardı, başındaki tüyler açık renkti ve kulaklarının çevresinden, parlayan kafa derisi görülebiliyordu. Yaşını almış, küçük bir yırtıcıydı. İnce boy-nunda, muhtemelen ötücü kuşları erkek kedinin ölümcül ge-lişi konusunda uyarmak için asılmış, zilli bir tasma vardı.

Helmut’un elleri iki yanına düşmüş, bu karmaşaya bakı-yordu. Kahverengi kareli keçe terliklerinden biriyle kediye isteksizce dürttü ve bu küçük ceset yerde öyle bir sürtünme

sesiyle kaydı ki ensemdeki tüyler diken diken oldu. Helmut kedinin kaymış gözlerine bir kez daha baktı, içini çekti ve mutfığa geri döndü.

“Rahatsız edici bir durum daha,” diye mırıldandı ve dolapların kapaklarını açıp kapatmaya başladı. Neden bu kadar kızdığını anlayamadım, ben ölü bir hayvan gördüğümde öfkelenmek yerine üzülürüm, hem belli ki kediye önceden tanıyordu.

O zamanlar tam olarak anlayamadığım şey şuydu: Helmut için belli başlı bazı şeyler önemliydi, nezaket ve her şeyden önce düzen. Kedinin başka bir aileyle, başka bir evde yaşamasına rağmen ölmek için onun bahçesini seçmesini son derece kaba buluyordu. Hem herkes kafasına esen yerde ölürse so-numuz ne olurdu?

Kendisi asla bu kadar düşüncesizce bir şey yapmazdı. Örneğin, asla benim daireme girmez, oturma odasında yere yatıp bütün zahmeti benim omuzlarıma yıkarak öylece ölmezdi. Kedi ise terbiye ve düşünceye tamamen yabancı görünüyordu ve umursamıyordu. Yirmi metre daha yürüyüp başka bir bahçede huzur içinde ölebilirdi, ama yok! Bunun yerine, tek bir tüyüne bile zarar vermemiş komşusuna bu kadar zahmet çıkarmayı seçmişti. En azından Helmut bu durumu böyle görüyordu.

Kedinin bu uygunsuz düşüncesizliğine gücenerek homurdandı ve tekrar kapıya döndü. Hayvanı yerde birkaç santim daha itti. Kedi bir tahta kadar sertti. Tekrar içini çekti, bu sefer biraz daha yüksek sesle ve daha teatral bir şekilde. Sanki bu bariz inlemenin kediye ayağa kaldırıp “Ah, özür dilerim!” demesini sağlayacağını düşünmüş gibiydi. *Ah, çok özür dilerim! Burada ölmekle gerçekten ayıp ettim, ne kadar da uygunsuz bir davranış. Tabii tabii, hemen sahibimin bahçesine gidiyorum*

ve olması gerektiği gibi orada ölüyorum. Ancak bu inatçı kedi hareketsiz kaldı ve Helmut'un başına iş çıkarmaya devam etti.

Tuvalete gitmem gerekiyordu, Helmut ve küçük cesedi kaderine terk ettim. Koridora çıktığımda planımı o kadar kolay uygulayamayacağımı fark ettim. Ev sahibimin yanına döndüm.

"Helmut?"

Dalgın bir şekilde, "Evet?" dedi, bir yandan da kaskatı kesilmiş kediyi bir mutfak havlusuna sarmaya çalışıyordu. Ancak kedinin sertleşmiş bacakları işini zorlaştırıyordu.

"Koridorda ağzında havuç olan bir köpek var ve bana hırlıyor."

"O, Judy."

"Kim?"

"Judy, benim köpeğim. Dün ona komşular baktı."

"Peki bu sabah neredeydi?"

"Komşulardaydı dedim ya! Daha şimdi gidip aldım."

"Tamam, neden orada öylece duruyor?"

"Çünkü ağzındaki havuçtan dolayı düz yürüyemez."

"Düz yürüyemez mi?"

"Evet."

"Havuç yüzünden."

"Tam olarak öyle."

Helmut'a bakakaldım.

Helmut doğruldu ve ölü kediyi bir bebek gibi kollarına aldı. Aniden hırlamaya başlayan bir Alman çoban köpeğine sırtımı dönmek istemediğime karar verdiğim için koridora doğru döndüm, lavabonun yanındaki kevgir üzerinde mama kaplarını fark ettim. Kapının arkasında köşede de bir torba köpek maması vardı. Dün tüm bunlar gözümünden kaçmıştı.

“Evet, ağzında havuç varken sadece geri geri yürür. Bunu şu an açıklamak biraz zaman alır.”

“Tuvalete gitmem lazım ve yanından geçemiyorum.”

“Ah, tabii. Bekleyin.”

Bu arada beze sarmış olduğu kediyi mutfak masasının üzerine koydu ve yanımdan geçip koridora doğru yürüdü. Havucu köpeğin ağzından çıkardı ve oturma odasına götürdü. Muhtemelen onu orada bir yerde bırakmıştı. Köpek şimdi hareketlendi ve oturma odasına doğru koşmaya başladı. Ben de arkasından gittim ve odaya baktığımda Judy’nin artık arkasını döndüğünü ve normal bir şekilde kanepenin önünde duran havuca doğru yürüdüğünü, onu ağzına aldığını ve sandalyeye rahatça yerleştiğini gördüm. Evden çıkmak zorunda kalmasınlar diye geceleri eski komşumuz ve metresi tarafından çişini yapması için klozetin üzerine tutulan Humphrey kadar nevroitik bir köpeklerle karşılaşacağımı kim düşünebilirdi?

Banyoda işim bittiğinde, kurutucudan yeni çıktığı için hâlâ sıcak olan kıyafetlerimi giyip koridora çıktım, birdenbire önüme çıkan küçük bir çanta ve valiz dağına takılıp neredeyse düşüyordum. Köpek bu tuhaf insanın ne yaptığını görmek için hemen koşarak geri geldi, görünüşe göre o da külfetli durumlardan hoşlanmıyordu. Yavaşça çanta dağının etrafından dolaşıp tüm cesaretimi topladım ve şüpheli görünen hayvan elimi kapmadan yanından geçtim. Günün ilk başarı duygusu. Kendimi Timsah Dundee’ gibi hissettim.

Helga’nın küllerinin olduğu kabı patpatla saran Helmut’a, “Seyahate mi çıkıyorsunuz?” diye sordum.

“Evet.”

* 1986 yapımı Avustralya filmi *Timsah Dundee*’nin baş karakteri. (e.n.)

“Ah, ne güzel. Nereye?”

“Dağlara.”

“Dağlara bayılırım!”

“Güney Tirol’e gidiyoruz.”

“...ruz mu?”

“Evet. Judy, Helga ve ben.”

“Orada ne yapacaksınız? Tatil mi?”

“Hayır. Helga ebedi istirahatine orada çekilecek.”

“Memleketi orası mı?”

“Hem evet hem hayır.”

İkimiz de sustuk. Helmut’un sohbet etmeyi sevmediği aşikârdı. Dolabındaki ceketleri inceliyor, hangilerini yanına alacağına karar vermeye çalışıyordu. Derin bir iç çekti.

“Daha önceden Helga’ya bir kez daha beraber dağlara gideceğimize dair söz vermiştim. O henüz hayattayken. Ama biz gidemeden o vefat etti. Şimdiyse onunla dağlara gideceğiz çünkü ben sözümü tutarım. İşte bu yüzden onu mezarından çıkarmak zorundaydım.”

“Peki oraya nasıl gideceksiniz?”

“Karavanımla.”

“Ben de gelsem olur mu?”

Kelimeler ağzımdan daha ben ne dediğimi, neden dediğimi etraflıca düşünmeden çıkmıştı.

Helmut bana dönüp “Anlamadım?” dedi.

“Ne bileyim, belki böylesi... daha iyi olur, öyle değil mi?”

“Sizi asla yanıma almam.”

“En azından beni bırakamaz mısınız? Sonuçta eve gitmem lazım.”

“Olmaz.”

“Ama ben size yardım etmiştim.”

“Evet ama...”

“Siz de bana teşekkür etmiş olursunuz böylece.”

Helmut hiçbir şey söylemeden kıyafet dolabına bakmaya devam etti. Bir süre sonra arkasına döndü:

“Tamam ama sadece kısa bir mesafe. Nerede yaşıyorsunuz?”

“Frankfurt, orada üniversiteye gidiyorum.”

“Peki. Ama sizi dağlara götürmem, onu unutun. Yol üstünde bir yerde sizi bırakırım, siz de oradan bir otobüse binersiniz. Ama önce ölen kediye komşunun kapısına bırakmanız gerek böylece en azından bunu başımdan atmış olurum.”

“Harika!”

Görünüşe göre artık balataları iyice sıyırmıştım.

9.400 METRE

Aydınlık, karanlık, aydınlık, karanlık. İki yanı ağaçlarla dolu yoldan giderken kapalı göz kapaklarımın ardında ışıklar yanıp sönüyordu. Gözlerimi araladım, gün ışığının yaprakların arasından süzülmesini izledim.

Keşke senin gibi ben de Mors alfabesini öğrenseydim, o zaman ağaçların (Kavak ağaçları mıydı bunlar?) bana ne söylemek istediğini anlayabilirdim.

Hayatımda birçok kez yalnızlık hissini yaşadım. Şöyle düşündüğüm birkaç an hatırlıyorum: *Yalnızsın Paula*. Ancak tam şimdi, biri gidip de geride kalan olduğumda gerçekten yalnız olduğumu anladım... Ve sonra kendini dağlara vurursun çünkü onlar çok büyük ve güçlüdür, insanın kendisi ise çok küçüktür ve bir şeyin bunu telafi etmesini umar. Dağların enginliği başkalarının geride bıraktığı alanı doldurabilir, bu zullardan eriyerek gelen su, tüm küçük çatlaklara ve boşluklara nüfuz ederek her şeyi yeniden hayatla doldurabilir. Ancak dünyadaki hiçbir dağ bu boşluğu telafi edemez ve insan kendini birdenbire yaşlı bir adam ve huysuz bir Alman çoban köpeğiyle bir karavanda otururken bulur.

Gözlerimi tamamen açtım ve Helmut'a döndüm.

Helmut, “İnanır mısınız, özellikle cenazelerde buluŖan insanlar tanıyorum,” dedi. “Bu insanın yaşıyla ilgili bir Ŗey. Mesela Lisbeth diye bir tanıdığım vardı, hiçbir cenazeyi kaçırmazdı, kendi cenazesi hariç tabii. Lisbeth gerçek bir cenaze düşkünüydü, ciddiym. Geçen sonbaharda kocasıyla bir yelken gezisinde kaza geçirdi, kocasının cesedi bir hafta sonra Portekiz kıyılarına vurdu ama Lisbeth’e dair hiçbir iz bulunamadı. Birkaç ay sonra aramalardan vazgeçildi ve onun adına boş bir tabut gömüldü. Birkaç kişiye bunun ne kadar gülünç olduğunu açıklamaya çalıştım ama onlar benim tuhaf olduğumu düşündüler. Böyle düşünmeleri umurumda bile değil. Bana göre de onlar tuhaf.”

Gülümsedim ki bu –yani onu komik bulmam– Helmut’un hoşuna gitmiş gibiydi, o da belli belirsiz gülümsedi.

“Kardeşinizdi değil mi?”

“Evet.”

“Anlıyorum.”

Tekrar sustu, sinyal verdi ve sağı çekti.

Artık onun sadece canı istediğı zaman konuşmasına alışmıştım. Bir köy yolunun kenarında duruyorduk, gün oldukça ilerlemiş olsa da güneş hâlâ tepedeydi ve çevremizdeki sarı çiçekli kolza tohumu tarlaları gözümüzü alıyordu.

“İnsanlar neden tarlaları karıştırmıyor?” diye sormuştun bana bir keresinde. Seninle bisikletlerimizi sürüyorduk ve bir kolza tohumu tarlasının yanından geçiyorduk.

“Karıştırmak derken ne demek istiyorsun?”

Bisikletinin yanında durmuştum, o sırada sen bisikletinden inmiştin.

“Şimdi bu tarlaya bir yaban arısı gelirse ve kolza tohumunu hiç sevmiyorsa, o zaman yiyecek hiçbir Ŗey bulamaz. Bu çok

aptalca. Oysa markete gidince insan bir sürü çeşit bulabiliyor. Mesela insanın canı bazen peynir istiyor bazen de çikolata. Tarlaların böyle olması hayvanlar için çok boktan.”

“*Boktan* denmez.”

“Sen sürekli *boktan* diyorsun ama.”

“Tamam tamam. Çiftçilerin böyle ekim yapmasının nedeni, böylesinin onlar için çok daha verimli olması. Böylece hasat yaparken tüm ekinleri birbirinden ayırmak zorunda kalmazlar, tek bir kolza tohumu yığınları olur. Sonra onu satarlar, bu hasattan yağ ve başka şeyler yapılır.”

Kaşlarını çattın.

“Anlıyorum ama yine de bu doğa için iyi bir şey değil. Hayvanların tümü kolza tohumu yiyemez ya da kolza tohumundan hoşlanmaz. Bir ayçiçeği aramaya çıkamayacak kadar yorgunlarsa yaşayamazlar. Açlıktan ölürler.”

“Bak, bu doğru.”

“Çiftçinin yanına gidip ona bunları anlatalım mı?”

“Ah, Tim. Bilemedim. Bu tarlanın kime ait olduğunu nasıl bulabiliriz ki?”

“Doğru.”

Sonunda, senin Hessen'deki tarım bakanlığına bir mektup yazarak bu düşünceleri paylaşman üzerinde anlaşmıştık. Mektubuna hiç yanıt alamadın.

Helmut, “Köpeğin mola vermesi gerek,” dedi. Daha otuz kilometre ya gitmiş ya gitmemiştik.

“Tamam.”

“Benim de tuvalete gitmem gerek.”

“Olur.”

“Siz köpeği şuradaki çimlere götürseniz olur mu?”

“Ne? Ben mi?”

“Ben ikisini aynı anda yapamam ve Frankfurt'a bugün varmak istiyoruz, değil mi?”

Helmut karavandan indi, ben olduğum yerde kaldım. Şaka yaptığını umuyordum. Ama biraz sonra kapımı açtı, elime Judy'nin tasmaını tutuşturdu. Karavandan indim ve tereddüt ederek tasmayı tuttum. Bir rulo tuvalet kağıdıyla silahlanan Helmut, ormanın içlerine doğru ilerledi.

Orada öylece duruyordum. Köpeğe baktım, o da bana şüpheyle baktı. Bu durumdan kimin daha rahatsız olduğunu söylemek gerçekten zordu; benim mi yoksa bana katlanamayan hayvanın mı? Her an saldırıya uğramayı ve kolza tohumu tarlasına kanımı bulaştırmayı bekleyerek iki adım ilerledim, tasmayı dikkatlice çektim ve “Gel!” dedim. Gerçekten çok korkuyordum. Judy hareket etmeye başladı ve bana yetişti.

Hava güzeldi, etrafımızda yoğun bir hava trafiği vardı. Şişman yaban arıları çiçekten çiçeğe dolaşüyor, küçük sivrisinekler burnuma çarparak yaptıkları beklenmedik trafik kazasından sonra sendeleyerek kendilerini toparlamaya çalışıyor, yaban arıları kolza çiçeklerinin üzerinde kışkılarını sergiliyor ve güç toplarken olabildiğince tehlikeli görünmeye çalışıyorlardı. Sürekli bir uğultu, mırıltı, cıvıltı ve çırpınma vardı. İçimde kolza tohumu tarlasına koşma, kollarımı sallama ve anlamsızca çığlık atma dürtüsü hissettim.

Görünüşe göre köpek sonunda benim o kadar da tehlikeli olmadığımı karar vermiş ve etrafı koklamaya başlamıştı. Güçlü burnu tozdan griye dönmüştü, gözleri onu kirden ve böceklerden korumak için hafifçe kısılmıştı.

Judy'nin bana karşı kullandığı vücut dili açıkça şunu söylüyordu: Dikkatli ol, sana güvenmiyorum. Köpek çömeldi,

işedi ve ben de onun yanında biraz rahatsız hâlde durdum, sonra patilerinin üzerinde döndü ve aceleyle karavana doğru ilerledi ki ben de onu bunu yapmaktan alıkoymadım.

Helmut'un geri gelmesi çok uzun sürdü, yaklaşık yirmi dakika. Karavanı kilitlemişti, ben de yanında durup bekledim. Oturmaya cesaret edemedim çünkü Judy'nin onun alanına bu şekilde izinsiz girmeme nasıl tepki vereceğini kestiremedim, bu yüzden sadece araca yaslandım ve güneşte ısınan metalin sıcaklığının kıyafetlerimin üzerinden tenime yayılmasını hissettim.

Yaşlı adamlar hakkında pek bir şey bilmiyordum ama eğer Helmut'un mesanesi de büyükbabamızınkı kadar zayıfsa, Frankfurt'a hava kararana kadar varamazdık çünkü her otuz dakikada bir çiş molası vermek zorunda kalırdık. Bir noktada onun ormandan çıktığını ve hızla karavana doğru koştuğunu gördüm; hareketleri ne kadar telaşlı görünürse görünsün, bu onun hızıyla hâlâ oldukça uzun sürüyordu. Saçları rüzgârda dalgalanıyordu ve bana bir kez daha yavru bir güvercini hatırlattı.

Yanımıza gelince, "Eee, oldu mu?" diye sordu.

"Ne?"

"Judy tuvaletini yaptı mı?"

"Çişini yaptı."

"Evet ama kakasını da yapması gerek."

"Bana böyle bir şey söylemediniz. Çişini yaptıktan sonra beni karavana geri getirdi."

Helmut, bana sanki hiçbir şeyi doğru yapamıyormuşum gibi baktı.

"O zaman tekrar yürüyüşe çıkmamız gerek."

"Tamam, ben içeride beklerim."

"Olmaz, siz de geliyorsunuz. Benim karavanımda tek başınıza kalamazsınız."

“Nedenmiş o?”

“Kusura bakmayın da sizi hiç tanımıyorum. Hadi gidelim.”

Bu, onunla yola çıkmaktan pişmanlık duyduğum ilk andı ve bunun gibi daha birçok an olacağını söylesem, abartmış olmam.

Tekrar ormana doğru yürüdük, Judy artık tasmaşız yürüyordu ve her şeyi yakından inceleme özgürlüğünü kullanıyordu.

Ne zaman bir ormana girsem sanki yepyeni ve yabancı bir dünyaya dalıyormuşum gibi olur. İklim gözle görülür şekilde değişir; hava daha nemli, daha yoğun, daha varlığını hissettiren, daha baharatlı bir hâle gelir. Bir keresinde ormandayken şöyle demiştin: “Orman çok sulu!” Bunu her yıl ailemizle; annemiz, babamız, büyükanнемiz ve büyükbabamız, teyzelerimiz, amcalarımız ve kuzenlerimizle birlikte seyahat ettiğimiz Danimarka’da söylemiştin.

Oradaki ormanlar buradakilerden tamamen farklıydı. Reinhardswald’daki evimizde gökyüzüne uzanan devasa kayın ve meşe ağaçları varken Danimarka’daki tatil yerinde neredeyse yalnızca kozalaklı ağaçlar vardı ve onlara da sanki Elf’ler tarafından büyü yapılmış gibiydi. Kıvrılmış küçük gövdeleriyle öne eğiliyormuş gibi görünüyorlardı, başları kuru yeşil iğnelerden yapılmış şapkalarla kaplıydı. Kıyıdaki kuvvetli rüzgârlarla her gün mücadele etmek onları yaralamış ve alçakgönüllülüğü öğretmişti.

Sen ve ben hep birer devmişiz gibi davranırdık çünkü bu küçük ağaçlar iki ya da üç metreden fazla büyümüyordu. Goblinleri yakalamak için sık sık orada beklerdik.

O zamanlar bana, “Gerçekten Goblinler var mı?” diye sormuştun, “Ya da ev cinleri, Elf’ler ya da diğer küçük büyülü yaratıklar?”

“Hayır.”

“Bunu kanıtlayabilir misin?” diye hemen itiraz etmişti.

“Tam olarak değil.”

“O zaman nasıl bu kadar eminsin?”

“TİM, hiç öyle bir şey görmedim ve gördüğünü inandırıcı bir şekilde iddia edebilecek kimseyi de tanımıyorum.”

“Derin denizlerin de neredeyse tamamı henüz keşfedilmedi. Yani artık yeni yengeç türleri kalmadığını mı söylüyorsun?”

“Hayır ama...”

“Gördün mü bak? O zaman bunu nereden biliyorsun?”

Doğruydu. Nasıl bilebilirdim ki?

Yüzüme bir dal çarptığında irkilerek düşüncelerimden sıyrıldım. Helmut patıkaya uzanan bir çalıyı kenara itmişti ve kırılan dalın yüzüme çarpıp çarpmadığına bakma zahmetine girmemişti. Ne kibarlık!

Ormanın içine doğru biraz yürümüştük, ormanın yumuşak toprağı ayak seslerimizi yutuyordu. Reçine kokusuyla dolu hava beni sakinleştirdi ve birden ortalık o kadar sessizleşti ve arabaların sesi o kadar uzakta kaldı ki kulaklarıma pamuk tıkamışım gibi hissettim.

Helmut sessizliği bozarak, “Kavak ağaçlarını çıkardıkları seslerden tanıyabilirsiniz, biliyor musunuz?” diye sordu. Bu sırada Judy yumuşak zeminde hızla koşuyor, ormanın küçük hayvanlarını dehşete düşürüyordu.

“Rüzgârda birbirine çarpan ince alüminyum gibi ses çıkarıyorlar,” diye yanıtladım, “Bunun nedeni yaprak sapları.”

Helmut aniden durdu.

“Bunu nereden biliyorsunuz?”

“Ben bir biyologum.”

“Gerçekten mi?”

“Evet, gerçekten.”

Bu onda bana karşı hem saygı hem de biraz sempati uyardırması gibi görünüyordu. Takdir ederek başını salladı, bu o an onun için bir tür duygusal patlama sayılabilirdi.

“Ben de eskiden ormancıydım.”

“Gerçekten mi?”

“Evet, diğer işlerimin yanı sıra.”

“En sevdiğiniz ağaç hangisi?” diye sordum ona.

Bir an düşündükten sonra, “Meşe ve huş ağaçlarını severim,” diye yanıtladı.

Muhtemelen sen *acayip havalı* derdin çünkü huş senin de benim de en sevdiğimiz ağaçtı.

“Huş ağaçlarını ben de severim.”

Yan yana yavaşça yürüyorduk. Helmut yerden kalın bir dal aldı ve onu bir baston gibi kullandı.

“Helga ormanlara bayılırdı,” diyerek sohbeti devam ettirdi. “Her şeyden önce hayvanları çok severdi zaten. O kadar seviyordu ki evde bir sineği bile öldürmeme izin yoktu, sineği bir bardakla yakalayıp dışarı çıkarmak zorunda kalıyordum. Daha önce hiç, bir sineği bardakla yakalamaya çalıştınız mı?”

Başımı hayır anlamında salladım.

“Bu neredeyse imkânsız. Helga beni deli ediyordu, gerçekten. Ama sırf onun için evin içinde bir o tarafa bir bu tarafa koşturuyor, lanet sineği yakalamak için uğraşıyordum.”

“Beraber mi yaşıyordunuz?”

Helmut yanıt vermedi. Islık çaldı, bu sırada iki numarayı da halletmiş olan Judy koşarak geldi.

“Gitmemiz gerek, hava kararmadan varalım.”

Arkasını döndü ve karavana yürümeye başladı.

Daha fazla konuşmadık ve sadece Judy’nin çıkardığı sesleri, nefes alışlarını ve çevremizde göremediğimiz küçük hayvanların yaşamlarını ve ölümlerini dinledik.

9.160 METRE

Tekrar sağı yanaşmak zorunda kaldığımızda yalnızca yirmi kilometre kadar ilerlemiştik. Bu hızla sonbahar gelmeden Frankfurt'a ulaşip ulaşamayacağımızdan gerçekten emin değildim. Otoyolu kullanırsanız mesafeyi arabayla iki buçuk saatte katedebilirsiniz. Karavanla muhtemelen üç veya üç buçuk saat alabilir. Ama böyle devam ederse ve biz de bu köy yollarından geçerse, en az beş saatimizi alacak gibiydi, hatta daha fazla.

Helmut, "Bir şeyler yemenin vakti geldi," dedi. "Ayrıca tekrar tuvalete gitmem gerek. Bu ormanı bilirim; şurada, arka tarafta küçük bir göl var. Mola vermek için çok uygun bir yer."

Durunca emniyet kemerini çözdü, inip karavanın arka tarafına gitti, bir şeyler karıştırdı ve biraz ekmekle ekmeğin üzerine sürebileceğimiz bir şeyler getirdi. Hepsini elime tutuşturdu, bir kez daha arka tarafa gitti ve bir termosla iki fincan ve süt getirdi, hepsini yere koydu.

"Kahve içersiniz değil mi?" diye sordu bana.

Başımı evet anlamında salladım. Helmut yiyecekleri elimden aldı, her şeyi bez bir çantanın içine yerleştirdi, Judy'yi karavandan çıkardı ve karavanı tekrar kilitledi. Yürümeye başladı, ben de dün telefonuma gelen mesajları okuyup sürüş

sırasında cevaplayamadıklarımı cevaplamak için biraz arkasında kalarak yürüdüm. En yakın arkadaşım nerelerde olduğumu sormuştu, annem de iyi olup olmadığını.

İkisini de cevapladım, endişelenmemeleri gerektiğini, bir arkadaşımı ziyaret ettiğimi yazdım ve telefonumu cebime soktum. Şarjım ve karavandaki taşınabilir şarj aletim tükenmek üzereydi. Ama bir önemi yoktu.

Yine bir ormanın içinden geçiyorduk. Helmut bana çantayı ve yeniden Judy'nin boynuna geçirdiği tasmayı verdi.

"Düz devam edin, bir açıklığa geleceksiniz, yiyeceklerimizi koyabileceğimiz bir yer bulabilirsiniz, orada masalar var," diye açıkladı ve tuvalet kâğıdı rulosuyla tekrar çalıların arasında kayboldu.

Tasmayı çekip "Hadi gel," dedim. Judy yanımda yürüyordu, pek mutlu görünmüyordu ama bir önceki yürüyüşümüzden daha iyi olduğu kesindi. Olacak bu iş, diye düşündüm. Ancak ormandan açıklığa çıktığımızda bizi karşılayan manzaraya ikimiz de hazırlıklı değildik. Judy'nin tüyleri içgüdüsel olarak dikeldi, bacakları kasıldı ve hırlamaya başladı. Ben de olduğum yerde kalakaldım. Açıklıkta önümüzde yaklaşık yirmi yaşlı insan vardı. Ve hepsi çıplaktı.

Ben dehşete düşmüştüm. Kızıl saçlı ve kırıksık tenli yaşlı bir kadın bize el salladı. "Haydi ama, ısırmayız!" diyerek güldü.

Bilinçsizce hareket etmeye başladım, Helmut'un buralarda bir yerde olup olmadığını görmek için arkama döndüm ama ortalarda yoktu. Açıklığın arkasında iki bankın olduğu büyük bir ahşap masanın boş olduğunu gördüm ve oraya yöneldim. Yetmiş, seksen yaşındaki göğüsler ve popolar etrafımda sallanıyordu ve kendimi bir röntgenci gibi hissetmemek için mümkün olduğunca az bakmaya çalışıyordum.

Judy bana yakın bir şekilde yanımda yürüyordu, görünüşe

göre yeni görevi artık beni korumaktı. Bir şekilde, çıplak insanlara neredeyse minnettardım çünkü Judy'nin beynindeki "Düşman Paula" imajının yerini "Düşman Çıplak Yaşlılar" imajı almıştı ve böylece onun sempati hiyerarşisinde biraz yükselmiş oldum. Belki sonunda arkadaş bile olurduk. Masaya vardığımda rahat bir nefes aldım ve aniden birinin kolumu sıkıca tuttuğunu hissettiğimde yiyecekleri çantadan çıkarıyordum.

Helmut kulağıma, "Buradan gitmemiz gerek!" diye fısıldadı. Belli ki tuvalet molasından dönmüştü.

"Ne?"

"Hemen, hadi! Bu çatlakların arasına karışmak istemiyorum!"

Etrafıma baktım. Helmut bu insanlara bakınca ne görüyordu bilmiyordum ama ben sadece bayağı yaşlı, bayağı çıplak, hiçbir çılgınlık yapmaya takati kalmamış insanlar görüyordum. Hatta bu insanların yarısı başka birinin yardımından yerden kalkamıyordu bile. Yine de "Tamam," dedim.

Birden arkamızdan biri, "Helmut?" diye seslendi.

Arkamıza döndük. Karşımızda seyrelmiş beyaz saçlı, pos bıyıklı ve mahrem yerinin yarısını kaplayan gösterişli bir bira göbeği olan yaşlı bir adam duruyordu. Çaresizce aşağıya bakmamaya çalıştım. Helmut, "Ernst," dedi, sonra da kendini gülümsemeye zorladı.

"Tanrım, bu ne sürpriz!" dedi Ernst. "Burada ne işin var?"

Son derece gergin olan Helmut'a doğru kollarını açarak yürüdü. Helmut kendisine yaklaşan, heyecanla ve kontrolsüz bir şekilde ileri geri sallanan buruşuk penise baktı. Ernst, bu rahatsız edici derecede yoğun karşılamayla kaskatı kesilen Helmut'a sarıldı ve Helmut da olabildiğince hızlı bir şekilde onun kollarından kendini çekerek kurtardı. Judy hırladı ve

ben de tuhaf adamın kasıklarını ısırmasından korkarak onun tasmaını daha sıkı tuttum.

"Hmm evet, merhaba, evet teşekkür ederim. Sadece geçiyoruz," dedi Helmut.

Ernst beni daha şimdi fark etmişti.

"Peki siz kimsiniz?"

"Immm..." diye söze başlamak istedim ama Helmut araya girdi.

"O, köpek bakıcım. Judy'ye birkaç günlüğüne baktı, ben de şimdi onu evine bırakıyorum."

"Ah, ne kibar bir davranış!"

Ernst bana doğru yürümeye başladı ama Judy önüme geçerek hırladı ve beni bu gereğinden fazla sıcak selamlaşmadan kurtardı. Adam bizi arkadaşlarıyla mangal yapmaya ikna etmeye çalıştı, Helmut onu nazikçe ama tavizsiz bir şekilde geri çevirdi ve beni açıklıktan orman yoluna doğru kelimenin tam anlamıyla itti.

"Bu, Ernst'tü," dedi.

"Peki."

"Ve onun Bad Wildungen Çıplaklar Grubu."

"Ne? Yoksa siz de mi bir zamanlar bu gruba üyeydiniz?"

"Saçmalamayın. Ernst bizim komşumuzdu ama çok uzun zaman önce. Gerçekten çok uzun, belki kırk sene önce. Ondan sonra sadece ara sıra görüştük. Benim oğlumla onun oğlu arkadaştı."

"Bir oğlunuz mu var?"

Bunu sorarken aklıma Helmut'un oturma odasında gördüğüm fotoğraf geldi.

Helmut yine sessiz kaldı ve ağır adımlarla ilerlemeye devam etti. İşte yine Helmut'un duvarına toslamıştım, görünüşe göre çok fazla soru sorduğunuzda bu duvar önünüzde hızla

yükseliyordu. Ormandan çıktığımızda, "Karavanda yemek yiyebiliriz," dedi. Karavanın önündeki iki küçük katlanır sandalyeye oturup yemeğimizi yerken kimse tek kelime etmedi. Oturma odasında, çocuğun ilerlemiş yaşlarından hiç fotoğraf olmamasının nedenini merak ettim. Oğlu ölmüş müydü yoksa Helmut boşanmıştı da eski eşi, oğlunun onunla görüşmesine izin mi vermemişti? Çocuğun şimdi nerede olduğunu, inatçı ve zor babasından kendinin mi uzaklaştığını merak ettim. Sosisli sandviçini çiğneyen Helmut'a baktım. Soluk gri gözleri, gözbebeklerine yansıyan gökyüzüne yönelmişti. Sosisli sandviçin olduğu eli titriyordu ve bunu gördüğümü fark ettiğinde ekmeği tabağa koyup elini hızla pantolonunun cebine soktu.

Düzenleme
Ny.ozlem

8.930 METRE

Çoğu insanın, boğulma tehlikesiyle karşı karşıya olan birinin neye benzediği hakkında hiçbir fikri yoktur. Sadece filmdekiilerden değil, gerçekten bahsediyorum. Sinemada ya da televizyonda boğulmakta olan biri sürekli bağırır ve kollarını çılgınca sallar, su sıçratır ve çok fazla gürültü çıkarır. İdealde, bir cankurtaran ya da yoldan geçen biri ya da bir başkası bunu görür ve ardından kişiyi sıkıntıdan kurtarmak için koşar. *Vay be, neuz kurtardı!* Bir izleyici olarak rahatlatarak böyle düşünürsünüz ve işlerin gerçekten böyle yürüdüğüne inanırsınız, artık boğulma olaylarını ve bunun gibi şeyleri bildiğinizi düşünürsünüz. Ama bu kesinlikle doğru değil.

İnsanların sessizce boğulduğunu, bir zamanlar bir cankurtaran olan komşumla konuşurken öğrendim. Eğer gerçekten boğulmak üzereyseniz, savaşıacak ve çılgılık atacak gücünüz yoktur ve koordinasyon yeteneğiniz de yoktur; zaten olsaydı kendinizi kurtarabilirdiniz. Boğulan biri ses çıkarmaz. Kollarını sallamaz. Birine seslenmez. Boğulan biri, suyun üzerinde kalmaya çalışmakla o kadar meşguldür ki başka bir şey yapmaya gücü yetmez. Tek bir yanlış hareketle kafası su altında kalır. Komşum bana, "Çocuklar boğulurken hiç ses çıkarmazlar," demişti; ne korkunç bir cümle. Çocuğunuzun denizde

yüzdüğünü görüyorsunuz; başı suyun üzerinde ne bağıyor ne bir şey oluyor, her şey yolunda. Ve kitabın sayfasını çevirip tekrar yukarı baktığınızda kafası bir anda kaybolmuş oluyor. Bugün bile senin için nasıl bir şey olduğunu hayal etmeden duramıyorum, boğulmak çok acımasız ve acı verici bir ölüm şekli. Denizde anne ve babamdan aslında o kadar da uzak değildin ama dikkatlerini üzerine çekecek gücün yoktu. Muhtemelen suyun üstünde kalmak için ne kadar çabaladığını düşünüyorum. Belki birinin sana bakıp durumunu anlayacağını umduğunu. Annemle babama ne kadar yakındın ne kadar yakındın...

Gücünün yavaş yavaş tükendiğini düşünüyorum. Kimsenin seni kurtarmaya gelmeyeceğini anladığın anı. O anda ne düşündüğünü. *İşte şimdi ölüyorum*, diye düşünmenin nasıl hissettirdiğini. Acaba o an balıkları mı düşündün ya da çok başka bir şeyi mi? Umarım beni düşünmemişsindir. Lütfen o an beni düşünmemiş ol.

Bütün bunları her düşündüğümde (hatta şimdi bile bazen) kendimi deliliğe o kadar yakın hissediyordum ki vücudumun nasıl milyonlarca küçük parçaya bölünmediğini merak ediyordum. Tırnaklarımı mideme batırıp onu parçalamak, kendimi binlerce kanlı parçaya ayırmak, kafatasımı açmak ve beynimi kafamdan dışarı çıkarmak istiyordum ki bir daha bunları hayal etmek zorunda kalmayayım.

Ağladığımın farkında değildim. Ancak tekrar durduğumuzu fark ettiğimde ve Helmut'un tek kelime etmeden bana baktığını gördüğümde kendimi burada ve şimdide konumlandırabildim ve benliğimi yeniden hissedebildim.

İşte yine boğulmanı düşünmüştüm, her şeyi yeniden hayal etmiştim, suçluluk duymuştum ve şimdi yüzümü nasıl

gözyaşları ve sümük kapladığını fark ediyordum. Ellerimle gözlerimi ve burnumu sildim, sonra da hepsini kot pantolonuma sildim.

Karavan, bir tarlanın kenarındaki küçük bir kasaba tabelasının önüne park edilmişti, Helmut sakın bir şekilde sürücü koltuğunda oturuyor ve bana sabırla bakıyordu, gözünü bile kırpmıyordu ki bu biraz ürkütücüydü. Bana bir sürüngeni çağırıyordu.

“Daha iyi misiniz?”

“Hayır.”

“Anlıyorum.”

Görünmez bir yolda gidiyormuş ve çok yoğun bir şekilde konsantre olması gerekiyormuş gibi, ellerini direksiyondan ayırmadan camdan baktı.

“Yas tutmanın kötü tarafı etrafınızdaki dünyanın dönme-ye devam etmesidir,” diye konuşmaya başladı, “Siz kendinizi berbat hissediyorsunuzdur ama diğer herkes işe gider, sinemaya gider, komedi filmleri izler ve güler, normal bir şekilde uyur ve evet... Öylece hayatlarını yaşamaya devam ederler. Bir anda kendinizi tamamen yalnız bulursunuz çünkü etrafınızdaki insanlardan tamamen farklı hissedersiniz. Kızgın-sınızdır, çünkü şöyle düşünüyorsunuzdur: ‘Bir dakika, ne olduğunu bilmiyor musun sen? Dünya başıma yıkıldı benim!’ Gerçek şu: Hayır. Hayatın akışında siz başka birilerinden, diğerlerinden daha önemli değilsinizdir. Dünyanın sonunun geldiği falan da yoktur. Gündelik hayat akıp gider ve bir şekilde sizi de sürükleyip götürür. Ve inanılmaz bir işkence, korkunç bir hakaret gibi görünen şey, aslında tekrar hayatınızı toparlamaya dair olan o tek şansınızdır. Çünkü bir noktada atlıkarıncaya geri dönebilir ve hazır olduğunuzda yeniden ona binebilirsiniz. Ve bunu tam da atlıkarınca asla yerinde

durmadığı için yapabilirsiniz. Dünya sizi beklemez, hiçbir zaman da beklemiyor inanın bana ama sizden de kaçmıyor. Bu iyi bir şey. Ben bunu çok küçük yaşta öğrendim, siz de şimdi öğreniyorsunuz.”

Bacaklarımı kamıma çekip büzüldüm, başımı dizlerimin üstüne koyup kendimi top gibi sıkıştırdım, dışarıya mümkün olduğu kadar az saldırı alanı sunmaya ve içimi bir şekilde bir arada tutmaya çalıştım. “Bundan sonra nasıl devam edebileceğim hakkında hiçbir fikrim yok,” dedim sessizce.

Helmut boğumlu parmaklarıyla direksiyona vurmaya ve aniden sağlam bir öksürük krizi geçirmeye başladı. Uzandım ve o savuşturmaya çalışsa da sırtına çaresizce vurdum. İki kuru öksürüğün arasında, “Böyle yapmanız durumu daha da kötüleştiriyor,” diye hırladı.

Kriz geçince direksiyona başını yasladı.

“Hasta mısınız?” diye sordum.

“Önemli bir şey değil. Sürmeye devam edelim.”

8.750 METRE

Helmut garsona, "Bir kalamar ve bir dilim limonlu su," diye mırıldandı.

Yolda o kadar uzun süre kalmamış ve bir şeyler yemiş olmamıza rağmen küçücük bir köydeki bir handa durmuştuk, seksen yaş üstü biriyle yolculuk benim yaşımdaki insanlarla olandan farklıydı. Handa bizden başka müşteri yoktu.

"Mürekkep balıkları en zeki canlılardan biridir," diye araya girdim.

"Evet," dedi Helmut umursamaz bir sesle, "Üzerine ekmek kırıntıları ve limon da eklendiğinde tadı da güzel oluyor," diye yanıtladı.

"Hayır gerçekten onları yememelisin. Zaten hayvanları yememelisin."

"Mürekkep balıkları, inek değildir."

"Derileriyle görebilirler."

"Ne?"

"Mürekkep balıkları. Ve her kol bir çeşit beyin tarafından bağımsız olarak kontrol edilir."

"Yani..."

"Bazıları karanlıkta parlıyor. Ve empati sahibidirler, örneğin bireyleri sevebilir veya sevmeyebilirler."

“Ne yapalım yani?”

“Dişiler sürekli yumurtalarını havalandırırlar ve onları...”

“Ah yeter artık...”

“Onları tüm düşmanlardan korurlar. Yavruları yumurtalarında büyürken anneler yavaş yavaş açlıktan ölür, yavrular yumurtadan çıktıktan sonra ise anne teorik olarak ölmüştür zaten. Çocukları onlar için işte bu kadar önemlidir. Çok fazla yumurtalayıp sonra da işi şansa bırakan salyangozlardan ve diğer yumuşakçalardan tamamen farklıdır. Bu, bağlilik değil mi? Anneler kendilerini feda ediyor, sonra biz gelip çocuklarını limon sosuna batırıyoruz. Korkunç bir şey bu.”

Garson hâlâ masamızda dikiliyordu, kayıtsızca konuşmayı dinliyordu, siparişimi almaya hazırdı. Helmut bana huysuz huysuz baktı.

“Kalamarı silin, elma soslu patatesli pankek alacağım,” dedi. Bunu söyledikten sonra da bana bakıp “Ah, yoksa elmalar da kabuklarıyla mı görüyorlar?” diye sordu.

“Yok, hayır. Ben de aynısından alayım, teşekkürler.”

Garson gittikten sonra sessiz kaldık. Birbirlerinden bağımsız hareket edebilen kolları olan mürekkep balıklarını düşündüm. Bir mürekkep balığının bana sarılmasının nasıl bir his olduğunu merak ettim. Muhtemelen kendinizi ya çok güvende ya da çok tehdit altında hissederdiniz. Helmut ise muhtemelen benden ne kadar kurtulmayı istediğini düşünüyordu. Bakışları bana hiç değilse bayağı sinir olduğunu gösteriyordu.

“Neden mürekkep balıkları hakkında bu kadar çok şey biliyorsunuz?”

“Ben biyologum ya.”

“Evet, biliyorum. Söylemiştiniz. Ama biyolojide çok farklı alanlar vardır, mesela bitkilere ya da bakterilere de yoğunlaşabilirdiniz.”

“Ben zooloji okuyorum, biyolojiyle birlikte. Deniz canlılarına olan tutkumu bu bölümde gerçekten hayata geçirebiliyorum. Bu çoğunlukla balık tutmak ve denizle ilgili her şeye deli olan kardeşimden kaynaklandı.”

“Eğitiminiz bitti mi?”

“Sayılır. Aslında evet, daha yeni bir doktora programına kabul edildim ama şimdilik bunu rafa kaldırdım.”

“Kardeşiniz öldüğü için mi?”

Helmut’un, aklına geleni dümdüz söyleyen bir tip olduğunu önceden fark etmiştim.

“Evet.”

“Anlıyorum. Ama bu çok saçma.”

“Neden?”

“Bu şekilde aklınızı nasıl dağıtacaksınız?”

“Zaten aklımı dağıttığım yok... Ama odaklanamıyorum da.”

“Ama bir plana ihtiyacınız var. Bütün gün ne yapıyorsunuz ki?”

“Yani... Aslında hiçbir şey.”

“Ama bu yaşamak değil.”

“Dedi, hanım arkadaşının küllerini mezarından çalan adam.”

“Eh, en azından bir şey yapıyormuşum ya! Ayrıca sizinle orada tanıştığımı da unutmayın rica ederim. Yoksa burada olmazdınız.”

“Evet, bu doğru. Görüyorsunuz ya, ben de bir şey yapıyormuşum.”

“Kardeşinizin mezarında gerçekten ne arıyordunuz?”

Ben cevap veremedim garson geldi ve patatesli pankeklerle içecekleri getirdi. Yemeğime bakıp düşündüm. Gerçekten de orada ne arıyordum ben?

Bu ziyaretten beklentim kesinlikle bir şeyler hissetmekti, değişime yol açacak bir şeyleri hissetmek. Böylece, belki hayat bir şekilde devam edebilirdi ve ben, bu sefil hayatın nihayet sona ermesi için büyük bir balık tarafından yenmeyi bekleyen bir plankton parçası gibi büyük, siyah, derin bir denizde süzülmeğe kurtulurdum. Gerçek mezarının önünde oturur-sam belki bir zemin bulabilirdim, o gerçeklik zihnime sızar ve bu sonsuz telaş sonunda diner diye düşündüm. Ama bunların hiçbirisi olmadı. Orada bile tek düşündüğüm sen ve seninle benim bir daha asla birlikte hiçbir yere gidemeyeceğimizdi. Helmut'a "Bilmiyorum," dedim.

Benim tabağımdaki katliama karşılık Helmut yemeğini nizami parçalara bölüyor, her bir parçayı elma sosuna batırıyor ve özenle ağzına götürüyordu. Benim kucağımın yarısı kırıntılarla kaplıydı ve Helmut'un gözlerini tabağıma dikip hakkımda birkaç yargıya vardığını görebiliyordum:

"Siz biraz umutsuz vakasınız sanırım, öyle değil mi?" diye sordu ve bir öksürük nöbetine daha yakalandı.

"Evet, olabilir."

Nefesini toparladıktan sonra, "Sizi eve bıraktığımda ne yapmayı planlıyorsunuz?" dedi.

"Bilmem. Uyurum herhâlde."

"Peki ya anne babanız?"

"Onlarla aynı şehirde değiliz."

"Sizinle ilgilenmiyorlar mı?"

"Benim iyi olduğumu düşünüyorlar. Sonuçta onlar da kendi acılarıyla meşgul."

"Bu çok saçma. Anne babalar evlatları iyi olmadığında bunu fark eder. Eminim sizin için deli gibi endişeleniyorlardır."

Cevap vermedim.

"Ben Helga'nın küllerini anne babamın evine dökmek ve oraya varmadan önce birkaç yer ziyaret etmek için Alp Dağları'na gideceğim."

"Evet, bunu söylemiştiniz zaten."

"Doğru. İsterseniz siz de gelebilirsiniz."

Bakışlarımı ona diktim ama Helmut artık neredeyse boşalmış olan tabağına bakıyor ve bakışlarımdan kaçıyordu.

"Böylece biraz kendinize gelebilirsiniz, hem ben de Judy konusunda sizden biraz yardım alabilirim, bu hiç fena olmaz," diye söze devam etti.

"Hmm..."

Bu teklifi düşünmeye başladım. İlk olarak kendime Helmut'un neden birden fikrini değiştirdiğini sordum. Bir yabancıyla tatile çıkmaktan hoşlanan birine hiç de benzemiyordu ya da genel olarak insanlarla beraber olmaktan hoşlanan birine.

Sonra bu seyahatin benim için nasıl olacağını düşündüm. Dağları çok seviyordum. Ve şöyle dedim kendime: Belki bu yolculuk bana da iyi gelir. Sonra da aklımdan şu geçti: Belki bu tam da ihtiyacım olan şeydir. Sonra da zihnimde şu düşünce belirdi: Belki de bu fikir tamamen saçmadır ama sonuçta benim de bir şeyler yapmam gerek.

Sonunda, "Tamam," dedim, "ama yine de evime bir uğramamız gerek, birkaç eşya almalıyım."

"Çadırınız ve uyku tulumunuz var mı?"

"Ah, evet. Neden?"

"Karavanda benimle kalamazsınız."

"Ne?"

"İkimize yetecek kadar yer yok."

Kocaman karavana baktım ve kaşlarımı kaldırdım.

"İçeride kolilerim ve eşyalarım var, olmaz."

"Peki, gerekli ekipmanım var nasılsa."

"Bu çok iyi."

"Alplerdeyken çadırın içi biraz fazla soğuk olmaz mı?"

"Donmazsınız ya. Şu an yaz mevsimindeyiz. Geceleri soğuk olur tabii ama çok yüksekte kamp kurmayacağız."

Ne ince düşünceydi. O zaman yolculuk başlayabilirdi.

8.420 METRE

Akşam iki kez daha tuvalet molası verdikten sonra daireme vardık. Bu molalar güya Judy içindi ama bence buna asıl ihtiyacı olan Helmut'tu.

O geceyi şehirde geçirmeye karar verdik. O, karavanda ben de kendi dairemde uyuyacaktım.

Dairemin kapısını açtım, o kendine münhasır ekşi ev kokusunu içime çektim ve aklıma hemen mezarlık geldi. Panjurları indirmiştım, bitkilerimin hepsi zaten kurduğundan sorun olmuyordu, depresyondayken hiçbirini sulamamıştım. Saksılardaki kurumuş cesetlere baktım ve kendimi suçlu hissettim. Tanrı'ya şükür ki mutfağımdaki meyve tabağına üşüşen sinekler dışında evcil hayvanım yoktu. Vızıldayan hayvanları yüzümden uzaklaştırdım ve pizza kutusu kulelerinin arasından pencereye doğru bir yılan gibi ilerledim, perdeleri çektim ve pencereyi açtım.

Şükürler olsun, temiz hava... Dairemin karşısındaki gri duvara baktım ve yolculuktan sonra mutlaka başka bir daireye taşınmam gerektiğini düşündüm. Başta meyve tabağını orada öylece bırakmak istedim ama sonra Helmut'un tuvaleti kullanmak için buraya gelebileceğini, yarın burada duş alırsa buna ne diyeceğini düşündüm. Muhtemelen hemen polisi

arardı. Lavabonun altından bir çöp poşeti rulosu çıkardım ve küçük bir çocukken o poşetlerden biri yüzünden neredeyse boğulduğum anımız aklıma geldi. Saklambaç oynuyorduk ve sen dört beş yaşlarındaydın. Aklına bir çöp kılıgına girme fikri gelmişti, kafana plastik bir poşet geçirdin ve poşet yüzüne korkunç bir şekilde yapıştı. Poşetin tutma yerlerinden birine bir kolun sıkıştı, her hareketinde poşetin kenarları boynuna biraz daha dolandı, öyle korktun ki. Ağlamamı duydum ve Mariana Çukuru'na batmadan önce seni kurtarabildim. O zaman şöyle düşünmüştüm: Hayatının vaktinden önce sona ermesini engellemiştim ve önünde daha çok zamanın olmasını sağlamıştım. Şimdi ise düşündüğüm şey şuydu: Sadece beş yıl sonra o kara hiçlik seni yakaladı.

Mutfakta öylece durdum, çöp poşetini hâlâ titreyen ellerimde tutuyordum. Yas tutmak ne tuhaf, diye düşündüm. Kendimi hiçbir sebep yokken siyah ekran verip duran ve hiçbir içeriği olmayan hata mesajları gösteren eski bir bilgisayar gibi hissettim. Biri yeniden başlat düğmeme basıp beni tekrar çalıştırabilirse gerçekten minnettar olurum, diye düşündüm; bir yandan da çöp poşetlerinden birini açmaya koyuldum.

Kendimi zaten bir kayık tabağı olan veya özellikle bunu kullanan biri olarak görmediğim için hemen tabağın kendisini içindekilerle öylece çöpe attım. Ben ne meyve yemeye önem veren ne de özellikle kayık tabaklar satın alan biriydim. Birden fazla tabağım ve bir fincanım olması bile beni hep şaşırtıyordu. Zaten insanın sahip olduğu şeylerin çoğu gereksizdir. Bir mutfakta neye ihtiyacınız olur ki? Düz ve derin tabaklar, çatal bıçak takımı, fincanlar ve bardaklar, bir veya iki tencere, bir tava, iyi bir mutfak bıçağı ve siz yemek yaparken mozzarella paketinin tamamını gizlice yiyen, bu yüzden

salata yaparken sizi ikinci bir paket açmak zorunda bırakan küçük bir kardeş. Daha fazlası değil. Kabak soyucuya, mutfak robotuna, meyve tabağına gerek yok.

Bu düşünceyle yukarıda bahsettiğim kategorilerin hiçbirine ait olmayan şeyleri poşete tıkmaya devam ettim. Ne çok şey biriktirmiştım böyle, inanılır gibi değildi. Biri belli bir yaşa gelince ona neden sürekli mutfak eşyaları hediye edildiğine dair hiçbir fikrim yoktu. Poşete iki farklı oklava, bir salata kurutucu attım, elime bir süzgeç gelince bir an tereddüt ettim ama makarnayı daha kolay süzmek için abartılı bir lüks eşyası olsa da onu atınamaya karar verdim. Makarna kesme makinesinden kurtuldum ve arkasından farklı farklı silikon pişirme kalıpları gelince ikinci bir poşet kullanmak zorunda kaldım. Altı poşet dolusu mutfak malzemesini toplarken yirmi dakika boyunca kendi kendime kızdım. Ahlaya inleye bu yükü apartmanın dışına çıkarırken tökezledim, sonra poşetleri çöp kutularının yanına koydum ve üzerine bir "Ücretsizdir, alınız," yazısı yapıştırdım; bunu tükenmez kalemle bir pizza kutusunun kapağına yazmıştım. Komşularımın kayık tabakları olan kişiler olduğundan kesinlikle emindim ve tek bir kurabiye kalıbının bile çöpe gideceğinden endişe duymuyordum.

Bir soyguna uğramış gibi görünen mutfağımda durduğumda biraz rahatlamıştım. Bu duygu beni elime çöp poşetini alıp yatak odasına ilerlemeye motive etti. Dolaptan tişörtleri birbiri ardına aldım ve hepsini poşetlere tıktım. Sadece birini elime aldığımda öylece kaldım. Rengi koyu maviydi ve önünde bir kambur balina resmi vardı. Onu bana sondan bir önceki doğum günümde vermiştin ve onu o kadar sık giymiştim ki yakası ve kolları yıpranmaya başlamıştı. Tereddüt ettim, sonra onu da poşete attım ama hemen geri çıkarıp

gömleğimin üzerine geçirdim. Biraz çekiştirdim ve sanki bir şekilde kokunu alıyormuşum gibi burnumu yakasına soktum ama bu elbette saçmalıktı. Üzerinde hiçbir Tim koku molekülü kalmamıştı, sonuçta o senin tişörtün değildi, senin bana hediyeledi ve zaten sen kıyafetlerin üzerinde koku bırakamayacak kadar gençtin. Sanki hiç var olmamışsın gibi. Dayanılacak gibi değildi bu.

Dolaplardan kıyafetleri çıkartmaya, içi dolu poşetleri bağlamaya ve her şeyi sokağın sonundaki kullanılmış kıyafet konteynerine götürmeye devam ettim. Bir keresinde Helmut ne yaptığımı görmek için kafasını karavanın penceresinden dışarı çıkardı ama hiçbir şey söylemedi. Her şey bittiğinde elimde kalanlar şöyleydi: Dört tişört, iki şort, iki pantolon, iki kot pantolon, iki etek, dört kazak, on iki külot, on iki çift çorap, sekiz sütyen, dört büstiyer, bir hırka, bir yağmurluk, bir kışlık mont, bir pilot ceket, iki yürüyüş pantolonu, üç gömlek, bir yün iç çamaşırı takımı, çift taraflı bir ceket, iki çift spor ayakkabı, iki çift yürüyüş botu (yüksek ve alçak bilekli), bir çift terlik. Bu bile gereğinden fazla, diye düşündüm. Ama artık hiç enerjim kalmamıştı. Oturma odasındaki kitaplardan oluşan duvarın düşüncesi bile beni öldürüyordu. Yatağıma uzanıp kollarımı ve bacaklarımı bir deniz yıldızı gibi açtım. Güneş tamamen batmıştı ve kendimi, üç gündür uyumamış gibi bitkin hissediyordum.

Bir süre sonra kalktım, büyük dağ çantamı aldım ve kalan kıyafetlerimin yaklaşık üçte birini rastgele içine tıktım. Ardından tipik gezi malzemelerini yerleştirdim: minik boy deterjan, güneş kremi, böcek kovucu, hijyen ürünleri, kuru şampuan, çamaşır, çadır, uyku matı, yaz uyku tulumu, havanın daha soğuk olması ihtimaline karşı kış uyku tulumu, şişme

yastık, kendiliğinden şişebilen küçük bir yatak, katlanır tabure, kamp tabakları ve çatal bıçak takımı, en sevdiğim iki kitabım. Sanki tatile çıkıyordum, aman ne komik!

Dişlerimi fırçaladım, duş aldım ve ıslak saçla yattım. Uyku, kayalar arasında gizlenen bir ahtapot gibi aniden geldi ve beni karanlığa sürükledi.

8.010 METRE

Bazen öylece uzanıp seninle ilgili en çok neyi sevdiğimi düşünüyorum. Doğrusu senin bu dünyada var olduğun gerçeği kesinlikle muhteşemdi. İçinde benim on yaşındaki kardeşimin olduğu bir dünya kesinlikle dünyaların en iyisiydi, hiçbir rakibi olamazdı. Ayrıca sanki hayatımdaki çoğu insanla yaşadığım yakınlık kurma veya mesafe koyma sorununu seninle hiç yaşamadım gibi geliyor bana. İnsanlardan nefret etmiyorum, konu bu değil. Hatta insanlar ilgimi oldukça çekiyor, her ne kadar onlarla yakından ilgilenmek istemesem de. Oysa sen, ben de dahil olmak üzere her zaman herkese çok yakındın, bunu büyüleyici ve anlaşılmaz bulurdum. Bana göre insanlar genellikle yıldızlar, bulutlar veya mikroorganizmalar gibidir. Örneğin, mikroorganizmaları mikroskobumun altında, yani belli bir mesafeden ve arada bir cam varken incelemeyi severim, ne de olsa işi şansa bırakmamak lazım. Annem ve babam da bende her zaman bir şüphe uyandırmıştır ve bunun bugün bile hâlâ karşılıklı olduğunu düşünüyorum.

Annemin beni sürekli dışarıda diğer çocuklarla oynamaya zorladığını biliyor muydun? Arkadaşlarıma ceza olarak evden çıkmama cezası verilirdi, ben ise ceza olarak mahallenin

çocuklarıyla oynamak için arka bahçeye gönderilirdim ve yarıma kitap almama izin verilmezdi. Hatta bir ara, hayatımda tek istediğim şey rahat bırakılmak olduğu için beni bir çocuk psikoloğuna bile sürükledi. Psikolog da annelere sadece beni rahat bırakmalarını söyledi. Tahmin edebileceğin gibi annem bundan hiç de memnun olmamıştı.

Ama ikimiz arasındaki ilişki çok başkaydı. Fiziksel olarak birbirimizden ne kadar uzak olursak olalım, incecik bir misinayla birbirimize bağlı gibiydik. Hareket ettiğimde misinin nazikçe çekildiğini hissedebiliyordum, parmağımla hafifçe ona vurabiliyordum ve sonra bir ses duyuyordum, bizim sesimiz. Ne yaparsam yapayım sen her zaman oradaydın; sen cevizdin, ben de koruyucu kabuktum ve sen gittiğinden beri kendimi kırılmış, içi boş ve soyulmuş hissediyordum.

Yakınlık ve uzaklık; hayatımın en büyük gizemi, her zaman uğraştığım ama asla ortayı bulamadığım bir şey. Bugün hâlâ anlayamadığım şey ise şu: Masama bir kalem koyup iki metre uzakta durursam, kalem bana benim ona uzaklığım kadar uzaktır. Mantıklı, değil mi? Bununla birlikte, üniversitede ya da barda biriyle karşılıklı durup sohbet ederken karşımdaki kişi benden bir metre dört santim uzakta olabilir ama ben onunla aynı odada bile değilimdir. Bu neden böyle? Hiçbir fikrim yok. Einstein zamanın göreceli olduğunu söylemiş, belki mesafeler için de aynı şey geçerlidir.

Yarı uykulu hâlimle, çalan monoton, sinir bozucu sesin kapı zilim olduğunu anlamam biraz zaman aldı. Gözlerimi kırptırdım ve güneşin doğduğunu gördüm.

Nihayet ön kapıyı açtığımda nefes nefese kalmış bir ses duydum ve Helmut ile Judy'nin merdivendeki son virajı dönmesi sonsuzluk gibi geldi.

“Kaç dakikadır kapıyı çalıyorum, haberiniz var mı?” diye sordu Helmut.

“Hayır.”

“Bayağı uzun süredir!”

“Doğrudur. İçeri gelin.”

Kenara çekilip iki misafirimi daireme buyur ettim. Helmut Judy’nin tasmağını çözdü.

“Tasma asma yeri nerede?”

“Bunun için özel bir yerim yok.”

“Ne demek yok?”

“Siz burada bir köpek görüyor musunuz?”

“E bir portmantonuz vardır herhâlde.”

“Aslında o da yok.”

Helmut elinde tasmayla, ben de içimdeki depresyonla koridorda öylece durduk ve birbirimize baktık. Judy mutfaka gitti ve çıkardığı seslere bakılırsa atmayı unuttuğum birkaç pizza kutusunu keşfetmişti. Uzanıp tasmayı Helmut’tan aldım ve ona banyonun yerini gösterdim.

Judy’ye seslendim. Artık mutfakta değildi, yatak odasında da yoktu. Küçük oturma odama döndüğümde onun eski sehpanın üzerine çıktığını, içinde ne olduğunu veya ne zaman koyduğunu bile hatırlamadığım bir kâseyi şevkle yaladığını gördüm. Almak için öne atılınca kâsenin üzerine eğildi ve başını eğerek bana tehditkâr bir şekilde hırladı. *Tamam, kâse senin.*

Kanepeye çöktüm ve çocukluğumda bazen gezdirmeme izin verilen Alman çoban köpeğini düşündüm. Adı Cliff’ti ve her gün bir büfenin önünde durup bira içen bir adamın köpeğiydi. Ben yedi yaşındaydım ve Cliff en az seksen kilo gelirdi. O bir canavardı ve en az yeni arkadaşım Judy kadar “arkadaş canlısı”ydı. Onu sürekli insanlara ve diğer köpeklerle

saldırdığı parka götürürdüm, tabii ki ondan çok daha zayıftım ve tasmaından tutarken peşinden uçarak sürüklenirdim. Daha sonra bu canavarla tek başıma bir yere gitmeme izin verme gibi oldukça aptalca olan fikrin kimin aklına geldiğini merak ettim. Özellikle de Cliff bana diş geçirip camını acıtırken ve her yerimi morartırken.

Judy yemeğini bitirmişti ve kâse şimdi pırıl pırıl görünüyordu. Tatmin olmuş hâlde sehpadan indi ve gri halının üzerinde yuvarlandı. Bunu yaparken keskin bakışlarını üzerimden ayırmıyordu. Muhtemelen Helmut burada olmadığı için beni gözünün önünden ayırmaması gerektiğini, şimdi patronun kendisi olduğunu ifade etmek istiyordu.

Bakışlarım oturma odasındaki birkaç mobilyanın üzerinde gezindi ve kapının yanındaki duvarda durdu. Buraya fotoğraflar asmıştım. Birinde yüksek lisans diplomamı gülümseyerek kameraya gösteriyordum, diğerinde Elena ve Oğuz'la shot içiyordum, çerçevelettiğim bir başkasında senin yanında duruyordum ve senin elinde kocaman bir okul çantası vardı. Ayağa kalktım, yürüdüm ve duvardaki resmi aldım. O zamanlar çok heyecanlıydın ve okula başlamak için sabırsızlanıyordun. Okulda okyanuslar ve okyanuslardaki hayvanlar hakkında bir sürü şey öğrenmeyi umuyordun ancak biyoloji gibi konuların liseye kadar müfredata girmediğini fark ettiğinde büyük hayal kırıklığına uğramıştın. Matematikle, şehrimizin tarihiyle, yazıyla, müzikle ilgilenmiyordun ki. Sonuçta bu olayların denizle hiçbir ilgisi yoktu. Fotoğrafı okşadım ve penguenleri görmek istediğin için okul gezisinden kaçıp hayvanat bahçesine gittiğin zamanı düşündüğümde gülümsedim. Okul, polisi bile aramıştı. Hayvanat bahçesinde birkaç saat geçirdikten sonra -içeri girmek için başka bir okuldan

gelen bir sınıfın arasına kaynamıştın- çok kibar ve doğal bir şekilde danışma masasına gidip beni arayıp aramayacağını sormuştun çünkü evin yolunu bilmiyordun.

Elimde bir ıslaklık hissettim ve aşağı baktığımda parmaklarımı yalamaya başlayan Judy'yi gördüm. Diğer elimle dik-katlice boynunu okşadım, biraz kasıldı ama izin verdi hatta kulaklarının arkasını kaşıdığım da başını biraz eğdi.

Şaşırtıcı bir şekilde kendimi iyi hissettim. Fotoğraf elimdeydi, seni düşünüyordum ve kendimi kötü hissetmiyordum; bu bir ilkti. Normalde seninle ilgili anılar ruh hâlimi mahvederdi ama bu bir şekilde beni ısıtmıştı.

Bu fotoğrafı da sırt çantama koymaya karar verdin.

Helmut uzun bir sürenin ardından banyodan çıkıp beni halının üzerinde Judy'nin yanında diz çökmüş boynunu okşarken görünce kaşlarım kaldırdı.

"Birbirinize ısındınız demek?"

"Sanırım biraz."

"Bu çok iyi. Böylece onun bakımında bana yardımcı olabilirsiniz, yüzünüzü ısırmaya kalkmadan bunu yapmanız daha kolay olur."

Son birkaç eşyayı toplamak için doğruldum.

Kanepeye bir güzel kurulan misafirim, "Burası, yani eviniz oldukça kasvetli görünüyor," dedi. Judy'nin kanepeye çıkmasına izin verip vermeyeceğimi sormadan ona yanına oturmasını işaret etti. Belki de zaten benim eski püskü dairemde bunun bir fark yaratmayacağını düşünmüştü. Dürüst olmak gerekirse fark yaratmazdı ama yine de önceki gün bana ayaklarımı gösterge panelinin üzerine koymak istediğim için çıkışan birinin böyle davranmasını anlamsız buldum. Neyse artık.

Uzun süredir arayıp bulamadığım güneş kremim de dahil olmak üzere her şeyi topladığımda kapıyı kapatmadan önce küçük evime son bir kez baktım. Buranın kapısını sonsuza dek kapatıyormuşum gibi hissettim, sanki aniden hayatımın bütün bir bölümünü kapatıyormuşum gibi. Birdenbire nereden çıktığını anlamadan ve neden korktuğumu bilmeden korkmaya başladım. Gelecekte mi korkuyordum? Yoksa şu andan mı? Yoksa her şeyden çok, geçmişten mi?

Helmut sabırsızca, "Daha işiniz var mı?" diye sordu.

Düşüncelerimde kaybolmuş gibiydim, bir aptal gibi kapının önünde kolumu uzatmış, anahtar deliğinden bir santim uzakta duruyordum. "Hayır hayır, yok," dedim ve kapıyı kilitledim.

7.800 METRE

Şehir merkezinden çıktıktan sonra ilk molamızı verdik. Yolculuğun eskisi gibi devam edeceği ve bu geziden sonra *Almanya ve Avusturya'nın Çiğ Yapmak için En İdeal Yerleri* adlı bir gezi rehberi hazırlayabileceğim açıktı. Bu düşünce beni neşelendirdi ve bu, Helmut'un da gözünden kaçmadı.

Durmak için karavanı yol kenarına çekerken "Bu yolculuğa çıktığınız için mutlu musunuz?" dedi.

"Evet. Söylesenize... Dün gece nerede tuvalete gittiniz?"

"Bilmemeyi tercih edersiniz."

Bana ifadesiz bir yüzle bakıyordu. Şaka yapıp yapmadığını anlamadığım için belli belirsiz gülümsedim ama o anda gerçekten bilmek istemediğimi fark ettim.

Molalar konusunda iyi bir sistem oturtmuştuk. Helmut karavandan indi, ben de ona bir şey sormadan köpeğe tasma-sını taktım ve o, tuvalet rulosuyla çalıların arasında kaybolurken Judy ve ben ormanın kenarında daireler çizdik. Eşyalarımı toplarken şu anda boynumdaki deri kayışa asılı başparmak büyüklüğündeki cep büyütecimi almayı akıl etmiştim. Orarlarda neler olduğunu görmek için çalıların arasına çömeldim.

Çoğu insan bunun gibi şeylerden, yani etraflarındaki bitki yaşamından kaçır. Bunun için teknik bir terim bile var: *Plant*

blindness yani bitki körlüğü. İfade, insanın çevredeki bitkileri fark etmeme veya onları gerçekten canlı birer varlık olarak algılamama eğilimini tanımlıyor.

Seninle bir keresinde ormana gitmiştik, yanından geçtiğimiz her çalıdan ya da ağaçtan bir yaprak koparıyordun. Bir süre sonra sana sinirli bir şekilde, "Yapma," diyerek bir yaprak daha koparmak üzere olan elini tutmuştum.

"Neden? Bitkilerin canı acımaz ki."

"Nereden biliyorsun? Bir bitkiye sordun mu? Sen bir yol kenarında dururken birden bir ağaç gelip parmağını koparsa ne hissederdin?"

Burada kaçırdığım şey, daha çok kısa bir süre önce *Yüzüklerin Efendisi*'ni izlemiş olmamızdı. Yürüyen ağaçlar, senin üzerinde güçlü bir etki bırakmıştı.

"Sence böyle bir şey mümkün mü?"

Şüpheyle çalılıktan uzaklaştın ve ona dik dik baktın. "*Yüzüklerin Efendisi*'ndeki ağaçlar yürüyebiliyordu."

"O sadece bir film."

"Belki de sadece kendilerini kamufle ediyorlar."

"Hayır, endişelenme."

"Nereden biliyorsun?"

Ormana geri dönmeye cesaret edebilmen haftalar aldı. Bu benim en parlak öğretici anlarımdan biri değildi, orası kesin.

Bu arada büyütecimi açmıştım ve onunla bir yaprağın üzerinde duran bir böceğe baktım. Bu bir orman korucusuydu, muhtemelen isminden dolayı en sevdiğim böceklerden biriydi. Gözümü büyütece yaklaştırdım ve kenarında benekler olan kahverengi arka kısmına baktım. Böcekleri severim çünkü hafif üçgen vücut şekilleriyle her zaman geniş omuzları varmış ve spor salonuna gidiyormuş gibi görünürler; sanki

insan onlara kafa tutarsa suratına gerçekten yumruk atabilirlermiş gibi. Bu canlılar kadar dayanıklı olmayı ne kadar isterdim.

Küçük orman koruyucum bir av yakalamıştı. Böcek, hortumunu bir uğur böceğinin derinliklerine batırmıştı ve emme sürecindeydi. Uğur böcekleri en sevdiğin böcek olduğu için buna kesin kızardın. Dürüst olmak gerekirse ayırt edebildiğin tek böcek türü de oydu.

Aniden görüş alanıma karanlık bir şey girdi ve büyütecini arkasına baktığımda Judy'nin az önce gözlemlerimi yaptığım yeri kokladığını gördüm. Ona göre, orada harika bir atıştırma bulmuştum ve onu paylaşmak istemiyordum. Elbette müdahale etmesi gerekiyordu yoksa ne biçim bir köpek olurdu!

Böceğin yemek saatini bozmamak için Judy'yi kenara ittim, ayağa kalktım ve onu karavana doğru götürdüm. Helmut çoktan dönmüştü ve içeride bir şeyleri toparlıyordu. Kafamı kapıdan içeri sokmaya çalıştığımda kapıyı suratıma kapattı, kapı alnıma çarpmadan önce tam zamanında geri çekilebildim. Kısa bir süre sonra kapı tekrar açıldı, Helmut iki basamaktan indi; "mahremiyet" ve "kendi işine bakmak" hakkında bir şeyler mırıldandı. Judy'yi her zamanki yerine yerleştirdi ve yola devam ettik.

7.320 METRE

Algäu'ya ulaşmamız neredeyse yedi saatimizi aldı. Anne ve babamla bu yolu üç buçuk saatte bitiriyorduk, trafik sıkışık olduğunda bazen dört-beş saat sürüyordu ama yedi saat bambaşka bir olaydı.

Zaman algım sonsuz sayıda çış molasına bölünmüştü.

Önümde uzanan tanıdık manzarayı görünce rahatladığımı hissettim. Önce, çevre giderek daha engebeli hâle geldi, ormanlar yükselip alçaldı. Karavanda giderken sanki yeşil bir okyanusun kükreyen dalgaları birbirini kovalıyormuş gibi görünüyordu, ta ki orman ve çayır örtüsü aniden açılıp göğe yükselen çıplak kayalıklar görünene kadar. Bu görüntü karşısında kalbim daha hızlı attı ve bir dinlenme yerinde durduğumuzda arabadan atladım, kollarımı kaldırdım ve "İşte bu!" diye bağırdım. Nihayet bir his. Sonunda yine bir duygu belirmişti; bir anlamı olan ve içimdeki karanlıkla hiçbir ilgisi olmayan bir kalp atışı. Kısa bir an için de olsa kendimi güçlü ve neredeyse yenilmez hissettim. Dinlenme yerindeki diğer ziyaretçiler, bana bir tehditmişim gibi baktılar ama umurumda değildi.

Helmut geri döndüğünde dinlenme yerinden aldığı haritayı açtı. Haritanın üzerinde işaretlediği büyük bir su

birikintisine dokundu. "İşte şuraya gitmeliyiz," dedi. Suyun üzerinde "Plan Gölü" yazdığını okudum. Telefonumdaki navigasyonla da yolumuzu bulabilirdik ama bu fikrimi kendime sakladım.

"Orada biraz mola vereceğiz, buraya çok uzak değil. Gölün çevresinde çadır kurabileceğiniz birçok kamp alanı var."

Dışarıda uyuyacağımı unutmuştum. Geri döndük ve gölün uzak ucundaki bir kamp alanında durana kadar kısa bir mesafe gittik. Arabadan indim, artık otomatik olarak kendimi sorumlu hissettiğim Judy'yi arabadan çıkardım ve Helmut resepsiyona doğru yürürken Judy ile suya doğru yürüdüm.

Karavan göle uzanan bir tür burnun üzerine park edilmişti ve etrafta bizden başka kimse yoktu. Su, o kadar berrak ve turkuaz maviydi ki sanki Karayiğitler'deydik, bakmaya doyamadım. Çakıl taşlı bir plajda duruyordum, solumda küçük bir orman, karşımda ve sağımda gökyüzüne yükselen karla kaplı zirveler vardı. Judy'nin tasmağını yere koydum, ayakkabılarımı ve çoraplarımı çıkardım, bütün eşyalarımı sudan biraz uzağa yerleştirdim ve taşlar ayağımı acıttığından suya doğru biraz da dengesizce salındım.

Su soğuktu ve bacaklarıma iğneler batıyormuş gibi hissettim. Kendimi suda durmaya zorladım, kızaran ayak parmaklarımı oynattım, eğildim ve suyun parmaklarımdan arasından akmasına izin verdim. Judy beni kıyıda izliyordu. Suyu girmek konusunda pek de hevesli görünmüyordu.

Helmut geri gelip suda iyice kızarmış ayaklarımı görünce; "Delirdiniz mi siz? Hava çok soğuk, bu yüzden hastalanırsanız size bakmam!" dedi. Felç olmaktan kurtulup kıyıya doğru yürüdüm. Ayak parmaklarımdan hissizleştiğini fark ettim, bu yüzden çakılların üzerine oturup ayaklarımı ısıtmak için

ovuşturmaya başladım. Judy başı öne eğik, kuyruğunu gergin bir şekilde sallayarak yanıma geldi ve ayak tabanlarımı yalamaya başladı, tüm bu ısınma sürecinde bana destek oldu.

Helmut karavandan çeşitli mutfak eşyaları çıkarmaya başlamıştı. Yine şiddetli bir öksürük kriziyle sarsıldığında katlanır masayı açmaya çalışıyordu. Masa elinden kaydı ve Helmut karavanın basamaklarına çöktü. Judy, tasmayı arkasından sürükleyerek sahibinin yanına koştu ve gergin bir şekilde Helmut'un yanında durdu. Yüzünü yalamaya çalıştı. Kendimi en az Judy kadar işe yaramaz hissettiğim için tökezledim ve sonunda, çaresizlik içinde, Helmut'un titreyen elleriyle savuşturduğu sırtını sıvazlama hareketini tekrar yapmaya başladım. O kadar şiddetli öksürüyordu ki zar zor nefes alıyordu. Karavana gidip su şişesini çıkardım, kapağını açtım ve ona uzattım.

Titreyen, boğumlu parmakları şişeyi kavradı, birkaç yudum almaya çalıştı. Bu işe yaradı ve bir süre sonra öksürük önemli ölçüde azaldı, sonunda tamamen kesildi.

Helmut biraz geriye yaslanmış, ağır ağır nefes alıyordu. Gözlerini kapatmış, sessizce dua ediyormuş gibi başını kaldırmıştı. Masayı ve sandalyeleri açıp oturdum.

Bir süre sonra, "Artık bana neyiniz olduğunu söyleyecek misiniz?" diye sordum.

"Ben iyiyim," diye yanıtladı.

"Belli oluyor."

"Bu sizi ilgilendirmez."

"Tamam tamam."

Daha fazla üstelemenin faydası olmayacaktı, bu yüzden o an için vazgeçtim. Ayağa kalkabilecek kadar kendine gelmesi biraz zaman aldı. Judy'nin tasmağını çözdü ve karavandan

eşyaları; kamp malzemelerini ve küçük bir ocağı taşımaya başladı. Bir kesme tahtası ve bıçak uzatarak "Domatesleri kesebilirsiniz," diye talimat verdi. Ses tonu hâlâ sertti. Onun talimatlarına uydum ve domatesleri dörde böldüm ki anlaşılan bu onun pek hoşuna gitmedi, bana sert bir bakış attı.

"Makarna yapmak istiyorum," dedi.

"Ah, süper."

"Evet. Ve domatesler de sos için."

"Peki."

Bana sanki kıt akıllıymışım gibi bakıyordu.

"Söylesenize, daha önce hiç yemek yaptınız mı?"

"Tabii ki."

"O zaman dörde bölünmüş domateslerin ne işime yarayacağını bana söyleyebilir misiniz? Bu domates parçalarını makarnaların üzerine mi koyacağız?"

O an bana ne olduğunu, bunun neden olduğunu bilmiyordum ama birden ağlamaya başladım. Helmut şaşkınlıkla bana baktı, Judy yerinde kıpırdandı, bana ne olduğu hakkında en ufak bir fikrim yoktu ama gözyaşlarımı tutamıyordum, ağlıyordum ve gözyaşlarım domateslerin üzerine damlıyordu. Helmut uzanıp tahtayı önümden, bıçağı da elimden aldı. Sonra karavana girdi, peçete getirip bana uzattı. Peçeteyi aldım ve ağlamaya devam ettim. Peçeteye sümkürüyordum, omuzlarım sarsılıyordu, titriyordum ve tüm musluklarım açılmıştı. Helmut utanmıştı.

"Şey... Ben böyle olsun istemedim, domatesler o kadar da kötü değil," diyerek beni rahatlatmaya çalıştı.

Bunun, onun hatası olmadığını belirtmek için elimi salladım. Judy yanıma geldi ve önce gerginleştiği için bana hırladı, sonra çekingen çekingen kaval kemiğimi yalamaya başladı. Bu hareketi durumumu iyileştirmeyince oturdu ve bana

sitemle baktı, sanki şöyle diyordu: *Evet, peki Paula, her şeyi denedim; bitti ama sen hiç çaba sarfetmiyorsun! Lanet bacağını yaladım, şimdi toparlan bakalım, daha ne yapayım!*

Helmut ağlayışını izledi ve ardından çeyrek domateslerini küçük küpler hâlinde kesmeye başladı. "Helga öldüğünde ne yaptım, biliyor musunuz?" diye konuşmaya başladı.

Başımı salladım.

"Yatak odamı yeşile boyadım. Yeşil renkten nefret ederim. Ama *o telefon* geldiğinde bir inşaat malzemeleri dükkânına gittim, kaç kutu boyaya ihtiyacım olacağını hesapladım, ihtiyacım olabilecek bütün boya malzemelerini aldım ve eve geldim. Bütün odayı yeşile boyadım. Hem de yeşilin korkunç bir tonuna, Kurbağa Kermit bile beğenmezdi, öyle diyeyim. Bunu neden yaptığımı hakkında hiçbir fikrim yok. O zamandan beri rengi görmeyeyim diye yatak odamın perdelerini açmıyorum. Berbat."

Artık iyice ıslanmış peçeteyle gözyaşlarımı sildim.

"Ben de bir kavanoz mayonez yedikten sonra kustum," dedim tekdüze bir ses tonuyla. "Yani annem, kardeşimin boğulduğunu söylemek için beni aradığı zaman. Telefonu kapattım, o sırada market alışverişi yapıyordum, dışarı çıkıp kaldırıma oturdum, mayonez kavanozunu poşetten çıkardım ve parmağımla dibini sıyrıra sıyrıra yedim. Sonra da kenardaki çöp kutusuna kustum ve ağlamaya başladım, ardından ke-revizi de yemeye çalıştım ama tadı o kadar kekremsiydi ki beceremedim."

Helmut bu sanki dünyanın en normal şeyiymiş gibi başını salladı ve bu beni bir şekilde rahatlattı. Arkadaşlarıma ya da aileme böyle bir şeyi anlatamazdım, herkes benim için sürekli endişeleniyordu ve beni mikroskop altındaki bir bakteri gibi izliyorlardı. En ufak bir *anormal davranış belirtisinde* —artık

bununla ne demek istiyorlarsa- çok ama çok endişelenmeye ve bunu benimle paylaşmaya hepsi dünden razıydı. Eğer keder bir dil olsaydı, onu benim kadar akıcı bir şekilde, sadece farklı bir lehçeyle konuşan biriyle ilk kez tanışıyordum. Helmut da aynı şeyleri düşünüyor gibiydi.

“Böyle şeyler herkese anlatılmıyor, özellikle de benim yaşımdaysanız hemen bunak yaftası yersiniz.”

“Doğru.”

“Sizce ben bunak mıyım?”

Durup düşündüm.

“Tam olarak değil ama belki biraz. Bunak derken tam olarak neyi kastediyorsunuz?”

“Yani insanın aklını tam olarak toplayamaması diyebiliriz.”

“O zaman bana da bunak denebilir.”

Helmut, “Dürüst olmak gerekirse, ben de sizi biraz öyle buluyorum. En azından bir tahtanızın eksik olduğu kesin,” derken gülümsüyordu. “Helga’nın da bir tahtası eksikti. Kedisini öldüğünde davetiyeler, anma töreni ve her şeyiyle gerçek bir cenaze töreni düzenledi. Neredeyse herkes geldi çünkü Helga her zaman cenazelere giderdi. Bir konuşma yapmam gerekiyordu ama bu tür şeylerden hoşlanmıyorum. Bunu onun için yaptım elbette, onun hatırına her şeyi yaptım.”

Yemek yapmayı bıraktı.

“Tahtadan bir tabut yaptım. Pirinç menteşeleriyle gerçekten çok hoştu ve kedinin kahrolası adını hatırlayamadığım için kapağa *kedi* kelimesini lehimledim. Ama o bunun garip olduğunu düşünmüyordu ve çok mutluydu. Evet, komşumun oğlu Robin, Helga’nın bahçesine mezarı kazdı. Hatta Joachim de müzik kulübünden birkaç kişiyle birlikte geldi ve cenaze marşını çaldılar, tam bir tören havası vardı. Helga gözyaşlarını tutamadı, birçok kişi utançla gözlerini yere

indirdi çünkü içlerinden, 'Bu kadın delirmiş!' diye düşünüyorlardı. Öyleydi de ama ben bu durumdan gayet memnundum. Ha ha!"

Helmut gülerken biraz öksürdü, neşesinin yerine geldiği belli oluyordu.

"Böylece kediye gömdük ve gerçek bir cenaze töreni düzenlendi. Arkadaşımız Gide, ekşi kremalı pastasından yapmıştı, her zamanki gibi güzeldi. Tatmanızı isterdim. Siz kek, pasta gibi şeyler yapabiliyor musunuz?"

"Taş gibi kurabiyelerden hoşlanmıyorsanız, evet diyemeyeceğim."

"Hmm. Olsun. Her neyse, gerçek bir mezar taşı ustasına oldukça zarif bir mezar taşı yaptırdık. Her şey olması gerektiği gibiydi. Sonuçta bir mezar olacaksa, bunun bir taşı da olmalıydı."

Başımı salladım. Elbette öyle olmalıydı.

"Helga hayvanları çok seviyordu. Judy de onun köpeğiydi."

Şimdi anlamıştım. Helmut pek köpek alacak birine benzemiyordu zaten.

"Ölümünden sonra onu ben aldım. Helga'nın tüm hayvanları gibi Judy de barınaktan geliyor. O oldukça özel bir canlı. Tıpkı sahibi gibi."

Judy'ye uzandı, onun kulaklarının arkasını kaşıdı ve sonra ellerini yıkamak için karavana gitti.

Geri döndüğünde, "Aslında ben pek evcil hayvan bakacak biri değilim."

"Ben de öyle düşünmüştüm."

"Evet. Ama eğer Judy'yi hayvan barınağına geri verirsem bu Helga'yı öldürür. Daha doğrusu mezarında ters dönerdi. O zaten öldü."

"Ama artık mezarında da değil."

“Evet, bu doğru.”

Artık bütün domatesleri k p küp doğramış ve küçük bir tencereye koymuştu. “Soğanları doğrayabilir misin?” diye sordu bana.

Yüzüm ağlamaktan hâlâ biraz şişti ama g l mseme yi başardım.

“Evet, elbette.”

Soğanları kesmem hakkında yorum yapmaması bana bu sefer muhtemelen her şeyi doğru yaptığımı gösterdi ya da Helmut beni tekrar ağlatmaktan korkuyordu. Bir an kaşlarını çattı ama sessiz kaldı.

Yarım saat içinde hazırlıklarımızı bitirip makarnayı pişirdik, katlanır sandalyelerimize kurulduk ve güneş batarken Plan G l ’ne baktık.

“Biliyor musunuz, bu gölün suyunu içebilirsiniz.”

“Ne, gerçekten mi?”

“Evet. Tabii ben olsam, buraya tatile gelenler yüzünden gölün kıyısından içmezdim ama buradaki birçok kaynak gibi bu gölün de suyu içilebilir kalitede. Buraya yürüyüşe geldiğimizde şişelerimizi dolduruverirdik. Ve tadı da çok güzeldir.”

Helmut’a baktım. Aslında bayağı bayağı çenesi düşük biriydi. Bu bana biraz daha soru sormak için cesaret verdi.

“Helga  şiniz miydi?”

 atalını tabağındaki makarnaya batırıp bir seferde yutabileceği kadar aldı.

“Bir süre, evet. Çok eskiden.”

“Boşandınız mı?”

“Evet.”

“ zg n m.”

“Ben pek üzülmedim çünkü bu sadece bir formaliteydi. Biz bir şekilde evliymiş gibi yaşadık, ona bizim evimizin olduğu

arsada ayrı bir ev inşa ettim ve diğer iki çocuğunu büyütürken ona hep destek oldum. İkizlerdi. Helga'nın, çocukların babasıyla sadece kısa süren bir ilişkisi olmuştu, adam Amerikalı bir askerdir. Amerika'ya geri döndü, Helga da çocuklarla geride kaldı."

Bir sonraki kelimelerimi özenle seçtim.

"Diğer çocukları dediniz... Öyleyse... Sizin ikinizin de bir çocuğu vardı değil mi?"

Helmut'un yüzü düştü.

"Bir oğlumuz vardı."

"Oturma odasında fotoğrafı olan çocuk mu?"

"Evet."

"Peki, o şimdi nerede? Yani oğlunuz?"

Helmut hâlâ çatalında yenmeyi bekleyen spagettiği bıraktı.

"Kardeşinizin olduğu yerde."

Tabağıma baktım ve yine gözlerimin dolduğunu fark ettim. Helmut ellerini havaya kaldırdı.

"Yok artık! Şimdi ne oldu? Yapmayın lütfen!"

"Ne olduğunu ben de bilmiyorum," diyerek iç çektim, ben bile kendime sinir olmuşum.

"Siz de amma sulu gözlüymüşsünüz!"

Helmut söylene söylene ayağa kalktı ve karavandan bir paket peçete getirdi. "Herhâlde bugün buna daha ihtiyacımız olacak," diyerek bana uzattı.

Bir peçete çıkarıp yüzümü kuruladım. Artık gözlerimin kenarları yanıyordu ve üst dudagımın üstündeki deri hassaslaşmaya başlamıştı.

"Gerçekten neden ağladığımı bilmiyorum."

Kendimi sakinleştirdim, Helmut'un sofrayı toplamasına yardım ettim ve bulaşıkları yıkamayı teklif ettim. Leğeni alıp her şeyi göle taşıdım. Orada bulaşıkları temiz suyla ovaladım

ve Helmut'un en son söylediği şeyi düşündüm: *Kardeşinizin olduğu yerde.*

Nerede olduğun hakkında hiçbir fikrim yok ki. Belki parılayan denizanaları ve ahtapotlarla sonsuz bir okyanusta yüzüyorsun, belki Helmut'un bunu bana söylediği an Helios'un güneş arabasında oturup gökyüzünde yarış yapıyorsun, belki en sevdiğin film olan *Aslan Kral*'daki Mufasa gibi geçmişin büyük krallarıyla birliktesin. Bilmiyorum.

Bulaşıkları yıkadıktan sonra karavana geri getirdim, kuruldum ve Helmut'un yerine yerleştirebilmesi için küçük katlanır masanın üzerine koydum. Helmut bir şişe şarap ve iki plastik bardakla karavandan çıktı. Tek kelime etmeden şişenin tıpasını çıkarıp bardaklarımızın yarısını doldurdu, sonra şişeyi küçük bir cam tıpayla kapattı ve şarabı karavana geri götürdü.

Gün batımı, gösterisini bitirmek üzereydi ve gökyüzü pembeye dönüyordu.

Helmut, "Maalesef gün batımı arkamızda kaldı, görmek için arkamıza dönmemiz gerek," dedi.

"Öyle," diyerek ona katıldım.

İkimiz de yerimizden kalkmadık.

Helmut sessizce, "Oğlum da boğularak öldü," dedi ve şarabından bir yudum aldı. "Kardeşinizden sadece birkaç yaş büyüktü. Bir okul gezisine gitmişlerdi. Christopher geri gelemedi. Onu bulmaları zaman aldı. İki gün sonra sazlıkların arasında bulundu."

Ben de şarabımdan bir yudum aldım.

"Bu gerçekten çok kötü."

"Öyle."

İşaret parmağımı bardağımın kenarında gezdirdim. Parmak ucum hafif kırmızıya döndü. Hikâyelerimiz arasındaki

tesadüfî benzerliği dikkat çekici buldum.

Ve elbette korkunç.

Helmut'a, "Ölmeden hemen önce ne düşündüğünü merak ediyor musunuz?" diye sordum.

Helmut boğazını temizledi.

"Ben hep beni düşündüğünü hayal ediyorum, o güçlü kuvvetli bahasının gelip onu kurtarması gerektiğini ama gelmediğini. Bu beni çıldırtan bir düşünce."

"Aman Tanrım! Ben de sürekli aynı şeyi düşünüyorum. Bu suçluluk duygusu beni yiyip bitiriyor!"

Bardağımyı ses çıkaracak kadar sert bir şekilde masaya koydum, bu sırada biraz şarap döküldü.

"Ciddiyim, hiç durmadan bunu düşünüyorum. Neredeyse aralıksız bir şekilde T'im'in en son ne düşündüğünü kendime sorup duruyorum. 'Lütfen beni düşünmemiş ol, lütfen,' diye geçiriyorum içimden. Arkadaşlarım bunu hiç anlayamadı."

"Onlar muhtemelen kardeşinizin son anında sizi düşünmesinin ne tatlı bir şey olacağını düşünmüşlerdir, öyle değil mi?"

"Tam olarak öyle! Hâlbuki bu korkunç bir düşünce."

"Daha kötüsü yok."

"Evet! Teşekkürler!"

Bir yandan heyecanlanmış bir yandan rahatlamıştım çünkü hayatımda ilk kez birinin beni gerçekten anladığını hissediyordum.

Helmut, "Yollarımızın kesişmesi ne tuhaf," dedi.

"Evet, değil mi?"

"İkimiz de sevdiğimiz insanları suda kaybetmişiz, ikimiz de gecenin bir yarısı mezarlığa girdik..."

"Ama ben bir şey çalmak için girmemiştim! Ya da birini çalmak için!"

"Bu doğru. Neden bunu yapmadınız? Siz de kardeşinizi alıp küllerini denize dökebilirdiniz. Balıkları çok sevdiğini söylemiştiniz, öyle değil mi?"

"Biz onu gömerek toprağa verdik..."

"Ah, o zaman kardeşinizi yanınıza almaya çalışmanız pek hoş olmazdı tabii."

"Bayağı iğrenç olurdu!"

Birbirimize bakıp aniden gülmeye başladık. Helmut'u böyle gülerken ilk kez görüyordum, onun bu gözle görülür neşesi tuhaf geliyordu. Bu duygu yüzüne hiç uymuyor gibiydi; ormandaki bir palmye ağacı gibi. Palmiyeler de ağaçtır ve ağaçlar ormanda olur ama palmiyeler değil. Helmut'un gülüşü de böyleydi işte, zaten böyle devam ederse belli ki bir süre sonra yine öksürük krizine dönüşecekti. Helmut kendini toparladı ve biri şalterini indirmiş gibi birdenbire ciddileşti.

Şarabımızın geri kalanını konuşmadan içtik.

Bardaklarımız boşalınca -ki benim bardağım onunkine göre oldukça hızlı boşalmıştı- Helmut, "Çadırınızı kursanız iyi olacak," dedi.

İç çekerek Helmut'un karavandan bana uzattığı seyahat çantamı ve çadırımı aldım.

Zemin çok çakıllı olduğu için, altımdaki mata rağmen bir keşişin çivili yatakta yatışına benzemesin diye uygun bir zemin bulmak zor oldu. Suyu nispeten yakın bir yer buldum ve bunun, benim için biraz fazla tehlikeli olup olmadığını merak ettim. Sonra Helmut yanıma geldi.

"Nasıl ama, kendime güzel bir yer bulmuşum değil mi?" diye sordum.

"Evet güzel. Suyu biraz yakın değil mi?"

"Bilmem. Gölün acımasız gelgitlerinin beni sürükleyeceğinden mi endişeleniyorsunuz?"

"Yok canım."

"Bu çok saçma olurdu. Hadi çadırı kuralım."

Çadırı kurmak fazla zaman almadı çünkü daha önce birçok kez bu çadırı kurmuştum. Yağmurda ıslanmaktan ve sabah güneşten yanmaktan korunmak için iki teleskopik direk kullanarak çadırın üzerine lacivert bir tente kurdum. Helmut bu yaptığımı onayladığını başımı sallayarak belli etti.

Her şey bittikten sonra Helmut beni Judy ile yürüyüşe gönderdi. Judy'nin tasmaını taktım ve gölün çevresinde sol tarafa doğru yürüdüm.

Burada olsan hoşuna giderdi. Her yerden farklı hayvan sesleri geliyordu ve yolda Judy'nin şüpheyle kokladığı kahverengi tombul kurbagalar oturuyordu. Yolum üzerinde yapraklardan oluşan bir gölge uzanıyordu ve etrafta neredeyse hiç ıpık olmadığı için yanımda bir el feneri getirmediğime pişman oldum. Judy tasmaını çekiştiriyordu çünkü her yeri koklamak istiyordu. Bir noktada beni sürekli çekiştirmesinden sıkıldım ve en fazla ne olabilir ki diye düşünerek onu saldı. Tasmaını çözer çözmez hemen uzaklaştı; halletmesi gereken önemli bir köpek meselesi vardı belli ki.

Üç yüz metre sonra yol bir açıklığa çıktı ve kendimi, uyuduğumuz yerin karşısındaki küçük çayırdaki buldum. Diğer tarafta karavanı gördüm, bir ağacın gölgesinde kalan küçük çadırımı ise ayırt etmek mümkün değildi. Helmut karavandaki ışığı açmıştı ve bir şeyleri temizliyor gibiydi, ana hatları görüyordum ama tam olarak ne yaptığını anlamam mümkün değildi. Suya yakın bir banka oturdum. Judy her yeri koklayarak oradan oraya koştu.

Kardeşinizin olduğu yerde.

İlk yıldızların çoktan belirlediği ve göz alıcı bir şekilde parladıkları gökyüzüne baktım. Gökyüzü bana her zaman derin

bir denizi, küçük parlak noktaların aydınlattığı büyük bir karanlığı hatırlatır. Neredeyse, üstümde sürekli büyüyen dokunaçları ile karanlığın içinde hızla ilerleyen kocaman bir kalamar görmeyi bekliyordum. *Ona ne ad verirdin?* diye sordum kendime. Cennetin sekiz kolu mu? Yıldız Ahıtapot mu? Ne yazık ki isim bulma konusunda senin kadar iyi değildim.

Judy artık işlerini bitirmişti ve ayaklarımın dibinde dolaıyordu. Birbirimize alışmıştık ve yavaş yavaş ondan hoşlanmaya başladığımı fark ediyordum. Uzanıp kulağını okşadım, o da yana doğru yatarak ilk kez bana karnım açtı. Bunun bir tuzak olup olmadığından emin değildim ama cesaretimi toplayıp karnına dokundum. Dikkatlice okşadım, bu da onun kendini daha da bırakmasına neden oldu. Yanına çömeldim ve daireler çizerek iki elimi de o ince derili karnının üzerinde gezdirdim.

“Formunu korumuşsun Judy, seni biraz kıskanmadım desem yalan olur,” dedim ona.

Çok şişman olduğumu söylediğimde umursamazdın. Sonra parmağını yumuşak, yuvarlak karnıma bastırır ve bunu neden sorun ettiğimi anlamadan şöyle derdin: “Ama buna sarılmak çok güzel, neden kaslı olmak istiyorsun ki? Böyle yumuşacık olması çok daha iyi!” Ardından kollarını açar bana sarılırdın ve ince parmaklarını, benim Judy’e yaptığım gibi daireler çizerek küçük yağ kıvrımlarımın üzerinde gezdirirdin.

Köpek birdenbire yeterince sevildiğine karar verdi ve ayağa kalkıp sillekti. Sonra şunu söylemek istiyormuş gibi bana meydan okurcasına baktı: *Paula, artık yeter. Sahibimin yanına gitmeliyiz!*

Ayağa kalktım ve telefonumun yanımda olmadığını fark ettim. Artık hava kararmıştı ve akıllı telefonumun el fenerini kullanmayı umuyordum ama umutlarım suya düştü.

Judy'nin tasmaşını tekrar taktım ve yıldızların ışığı altında ağaçlarla kaplı yola doğru yürüdüm. Eğilerek önümü iyice görmeye, bir taşa ya da dala takılarak düşmemeye çalıştım. Elbette düştüm. Düşerken ellerimle yüzümü korumayı bile becerememiştim.

Söylene söylene ayağa kalktım, bu sırada Judy bir kez daha endişelenerek yanıma geldi ve ne yaptığımı görmek istedi. Avuçlarım sıyrılmıştı. Ellerimi birbirine sürterek temizledim, tasmayı tekrar elime aldım ve yoluma devam ettim ama artık daha yavaş yürüyordum.

Bana sonsuz gibi gelen bir sürenin ardından Helmut'un bizi huzursuzlukla beklediği kamp yerimize vardım.

"Bu sefer çok uzun sürdü," dedi.

"Evet, biraz gölün kenarında oturdum."

Helmut beni süzdü.

"Ellerinize ne oldu?"

"Düştüm, o sırada sıyrıldılar."

"Bir bu eksikti. İlk yardım çantasını getireyim."

"Hiç gerek yok, ben iyiyim."

Ama o çoktan karavana girmiş, bir yerleri karıştırıyordu.

Kapının ışığında durdum, kendime bir kez daha Helmut'un orada ne gibi bir önemli şey sakladığını ve neden içeri girmeme izin vermediğini sordum. Tam başımı kapıdan içeri uzatmaya karar verdiğim sırada tekrar yanıma geldi.

"Ne demek gerek yok, enfeksiyon mu kapmak istiyorsunuz? Biyologsunuz diye biliyordum."

İkinci Dünya Savaşı'ndan kalma ilk yardım çantasını açtı. İyot ve birkaç gazlı bez çıkardı.

"Uzatın bakalım."

Bir mendili temiz suyla ıslattı ve avuçlarımı sildi. Daha sonra sıyrılmış yerlere bol bol iyot döktü ve elbette ellerim

cayır cayır yandı. Tanrım! Sanki günümüzde bu kadar yakmayan ve insanın her yerini boyamayan başka seçenekler yokmuş gibi, neden Orta Çağ'daymışız gibi davranmıştı ki?

"Bakın işte, gayet de cesursunuz. Şu an ağlamak için oldukça iyi bir sebebiniz varken ağlamadınız."

"O kadar da acımadı."

"O zaman sorun yok."

Avuçlarımı gazlı bezle sardı, o an kendimi zayıf düşmüş bir boksör gibi hissettim.

Daha sonra kutuyu tekrar bir kenara koydu ve Judy'yi karavana girmesi için çağırdı. Karavanın içindeki bütün mobilyaların sökülmüş olduğunu ancak şimdi fark ediyordum.

"Evet, iyi geceler o hâlde," dedi Helmut ve kapıyı suratıma çarptı. Perdeler kapalı olduğu için dışarıya çok az ışık geliyordu ve çadırıma giden yolu el yordamıyla bulmam gerekti. Yorgundum ve ağlamaktan hâlâ gözlerim zonkluyordu. Uyku tulumuma girdim ve gözlerimi kapatır kapatmaz tekdüze bir ses duydum. Helmut'un karavanından mı gelmişti? Ben hâlâ bunun ne olabileceğini düşünürken uyku beni çoktan kollarının arasına almıştı. Rüyamda dev denizaneleri gördüm.

6.990 METRE

Bir korna sesi beni kurtardı zira uyanışım la, beni derinliklere sürüklemek üzere olan dev kalamar ortadan kaybolmuştu.

Yolcu koltuğunda kendimi düzeltirken Helmut'a, "Sorun ne?" diye sordum.

"Lanet tavuk!"

"Ne? Sadece sordum..."

"Size demiyorum. O tarafta! Bu şişko hayvan hareket etmiyor."

Ön camdan baktım ve gölden erkenden ayrıldıktan sonra oldukça dağlık bir bölgeye geldiğimizi fark ettim, şu an biraz daha yüksekte olmalıydık. Etrafımızda seyrek ormanlar, kayalar ve yolun ortasında sakince oturup ara sıra kanatlarını çırpıp bir tavuktan başka hiçbir şey yoktu.

Ellerimdeki bandajları düzeltirken "Bir tavuğun burada, ıssız bir yerde ne işi var?" diye sordum şaşkınlıkla. Etrafımızda herhangi bir yerleşim belirtisi göremedim ve dışarısı çok soğuktu; bu hayvan için hiç ideal koşullar değildi.

"Hiçbir fikrim yok ama hemen kalkmazsa onu kaçırmayı bilirim!" diye homurdandı Helmut.

Dışarı çıkıp tavuğa doğru yürüdüm. Aslında kaçmasını bekliyordum ama boncuk boncuk gözleriyle bana baktı. Ellerim iki yanımda, onu inceledim ve merak ettim. Acaba yaralı mıydı? Yere çömelip elimi uzattım. Tavuk başını salladı ama olduğu yerde kaldı ve tek gözüyle bana şüpheyle baktı. Uzan-
dığımda protesto edermiş gibi yumuşak bir şekilde öttü ve bir kanadını çırpı. Bacaklarını görebilmek için sırtüstü çevirdim, o sırada parmağımı gagalamaya çalıştı. Sorunu anladım; bacaklarından biri kırılmış olmalıydı. İç çektim; tavuğu, bacaklarına dokunmadan dikkatlice elime aldım ve karavana geri döndüm. Yolcu koltuğuna oturduğumda, Judy'nin endişeyle arkamda ayaklarını sürüdüğünü duydum ve Helmut bana deliymişim gibi baktı.

"Siz ne yaptığınızı sanıyorsunuz?"

"Tavuk yaralı."

"Eee, ne yapalım?"

"Onu orada öylece bırakamayız. Bir sonraki molamızda biraz daha uzun durursak iyi olur böylece ayağını sarabilirim. Hem eminim karnı da açtır. Susamıştır da belki."

Karavan hâlâ yolun ortasında duruyordu.

"Siz aklınızı mı yitirdiniz? Tavuğu yanımıza alamayız."

"Sizin köpeğiniz var, benim de tavuğum, ne olmuş?"

"Köpeğim evcil bir hayvan, bir ismi ve eşyaları var, bu ikisini karşılaştıramazsınız. Bu çok saçma."

"Tavuğun adı Lutz."

"Tavuklar dışıdır, haberiniz var değil mi? Siz gerçekten biyolog musunuz? Bu bir horoz değil."

"Eee, ne olmuş?"

"Tavuğa Lutz ismini koyamazsınız!"

"Eğer gece yarısı bir mezarlığa girip sizinle bir ölüyü çalabiliyorsam, bir tavuğa da pekâlâ Lutz ismini koyabilirim!"

Helmut bana baktı, şah damarı endişe verici bir şekilde zonkluyordu ve direksiyonu o kadar sıkı tutuyordu ki her an onu yerinden söküp kafama fırlatacakmış gibi görünüyordu. Aniden şiddetli bir öksürük nöbetiyle yeniden sarsıldı.

Öksürüğü biraz durulunca bir yandan elindeki peçeteye hâlâ öksürüp diğer yandan, "Tavuklar hakkında bir şey biliyor musunuz? Mesela ne yerler, neyi severler, kırık bacakları nasıl onarılır?" diye sordu. Peçetede bir leke oluşmuştu, Helmut hızlıca peçeteye bakıp kaşlarını çattı ve onu hemen yok etti.

"Hiçbir fikrim yok," dedim.

"Aman ne güzel..."

"Gidiyor muyuz artık?"

Yolcu kapısını kapattım ve tavuğu mümkün olduğunca sakin tutmaya çalıştım. Judy arkada sessiz sessiz hırlarken Helmut sürmeye devam etti.

"Çocukluğumda bizim de tavuklarımız vardı," dedi.

"O zaman siz bana yardım edebilirsiniz, süper! Çiftliğiniz mi vardı? Yani ailenizin?"

Helmut yeniden biraz öksürdü, derin nefes aldı ve anlatmaya başladı.

Helmut gitmekte olduğumuz dağ köyünde doğmuştu. Anne ve babasının evi kasabanın yüz, iki yüz metre dışındaydı; bir tarafı bir yamacın kenarındaydı ve kükreyen dalgalara kafa tutan bir gemi pruvası gibi dağ manzarasına doğru uzanıyordu. Diğer tarafı ise köye bakıyordu. Tavukların ve keçilerin bulunduğu küçük bir ahır, birkaç sebze tarlası ve bir noktada muhtemelen bir inek de vardı ancak ne yazık ki bu inek bir gün tırmanma becerilerini gözünde fazla büyütmişti.

Helmut'un üç kardeşi vardı; en büyük ikinci çocuk oydu. Baba bir zanaatkârdı ve bölgeyi çok geziyordu; anne ise ev

hanımıydı, ayrıca yumurta ve tavuk eri satarak edindiği küçük bir geliri vardı.

“En kötüsü küçük kız kardeşimin başına gelendi; o, ailenin tek kızıydı. Kavgalarla ve kaba şakalarla dolu hayatında annemin tek desteği idi,” dedi.

Kız kardeşi kelebekleri seviyordu ve bütün gününü bu küçük varlıkları kovalayıp izleyerek geçiriyordu. Helmut, “Biz çocuklar eskiden çok özgürdük, uçak ebeveynlik meselesi bugün olduğu gibi değildi,” dedi.

“Ne? Uçak ebeveynlik mi?”

“Bilirsin ya, şu gereğinden fazla pimpiriklenenler.”

“Helikopter ebeveynleri” mi kastediyorsunuz?”

Helmut, “İşte, helikopter,” diye homurdandı ve karavan yavaşça dağa tırmanırken konuşmaya devam etti.

“Bir gün hepimiz okuldaydık, babamız işteydi ve annemiz de ev işleriyle meşgulken Regine yine dışarıda kelebek kovalıyordu. Regine benim kız kardeşimdi, bir yıl sonra okula gidecekti. Babam ona bir kelebek ağı hediye etmişti, bununla inanılmaz gurur duyuyordu. O gün bir kelebek özellikle dikkatini çekmiş olmalı çünkü etraftaki her şeyi unutup sadece ona odaklanmış. Kelebeği dağların arasından nehre kadar takip etmiş, onu yakalamaya çalışmış...”

Ben kucağımda iyice huzursuzlanan tavuğu sıkıca tutmaya çalışırken Helmut kısa bir süre için sustu. Sağımda ve solumda uzun, koyu köknar ağaçları göğe yükseliyordu ve yağmur çiselemeye başladı.

“Nehrin diğer tarafında koyunlarını çayırda otlatan Hannes varmış, kardeşimden biraz uzaktaymış, belki iki yüz

* Helikopter ebeveynlik, hayatlarının tek odağını çocukları yapan, onları devamlı kontrol altında tutan, onlara sorumluluk vermeyen ebeveynleri ifade etmektedir. (ç.n.)

metre. Daha sonra bize, onun kelebek ağıyla nehri geçmeye çalıştığını gördüğünü söyledi. Aslında sakın bir nehirdi ama o sırada yükseklerdeki karlar daha yeni çözülmüştü ve normalde sakın olan nehrimizde öngörülemez bir akıntı yaratmıştı. Regine kayıp nehre düşmüş.”

Helmut yeniden sustu. Judy arkamızda sessizce horluyordu, bunun dışında eski karavanın motorunun çıkardığı tek düze sestten başka hiç ses yoktu.

Bir süre sonra, “O, öldü mü?” diye sordum.

“Evet. Hayır. Daha doğrusu hemen değil. Regine'nin düştüğünü gören Hannes hemen koşmuş, etraftakilere de seslenerek nehrin kenarına birkaç kişi toplamış. Regine akıntıya kapılmış, öyle küçüktü ki. Bir yetişkin olsa buna dayanırdı belki ama kız kardeşim... Birkaç adam ve kadın nehir boyunca koşarak onu takip etmişler, Regine'in başı suya bir batıp bir çıkıyormuş. Bir yerde takılıp durana kadar oldukça zaman geçmiş. İnsanlar onu sudan çıkarıp nehrin kenarına taşıdığında mosmormuş. Sırtına vurmuşlar ve o da bir süre sonra su tükürüp nefes almaya başlamış, gözlerini de açmış ama sonra yine bilincini kaybetmiş. Onu şehirdeki hastaneye götürdüler. Orada kendine geldi ama artık eskisi gibi değildi.”

“Ne demek istiyorsunuz?”

“Hareketleri kısıtlıydı, gözlerini hiç açmıyordu, küçük bir çocukken bunlar beni korkutuyordu doğrusu. Ağzından salya akıyordu, konuşamıyordu da. Nefes almasında da sorun vardı, bağırsak hareketlerinde de. Hiçbir şey işe yaramıyordu, doktorların elinden gelen pek bir şey yoktu.”

“Ah, bu çok kötü.”

“Öyle. Annemin dünyası başına yıkılmış gibiydi. Ve bir gün... Büyükannem kız kardeşimi ziyaret etti ve o ziyarette Regine hayatını kaybetti. Doktorlar, kalbinin durduğunu

söylediler. Ama ben bugün bile büyükannemin bir şeyler yaptığını düşünüyorum. Belki onu bir yastıkla boğmuştur ya da başka bir şey, bilmiyorum.”

Ona hayretle baktım.

“Büyükannenizin kız kardeşinizi öldürdüğünü mü düşünüyorsunuz?”

“Evet, hatta bence bu bir noktada annemin de aklından geçti. Bu olaydan sonra annem ve büyükannemin ilişkisi çok zarar gördü. Annem yaşam enerjisini artık kaybetmişti. Bir daha asla eskisi gibi olmadı. Tüm neşesi kaybolup gitmişti. Ancak ilk torunu doğduktan ve diğer torunları da dünyaya geldikten sonra biraz daha canlandı. Ama gerçek anlamda mutlu biri asla olamadı. Hüzünlü bir kadın olarak öldüğünü düşünüyorum.”

Helmut hikâyeyi anlatmayı bitirdiğinde kendimi inanılmaz derecede depresif hissettim. Eğer sudan daha erken çıkarılmış olsaydın ne olurdu diye düşündüm. Acaba beynin hasar görmüş bir şekilde mi çıkardın, hayalet balığı veya denizanasının ne olduğunu artık bilmiyor mu olurdun? Bunun düşüncesi bile canımı, mezarının düşüncesinden daha çok acıttı ve bunun farkına varmak beni çok etkiledi. Ölümünün bana, sana veda etme şansı verdiğini fark ettim. Sonuçta sonsuza dek gittin artık ve tüm umudu da yanında götürdün. Eğer komada kalsaydın, ben de seninle hep arafta kalacaktım; seninle ama aynı zamanda sensiz olacaktım. Bu düşüncelerimden utandım. Aklıma hemen Naziler geldi, onların bir hayatı neye göre değerli ya da değersiz olarak ayırt ettiğini düşündüm. Bu, midemi bulandırdı.

“Büyükanneniz bir Nazi miydi?”

Neden bunu sorduğum hakkında hiçbir fikrim yoktu. Helmut dişlerini sıktı.

Uzun bir sessizlikten sonra, "Hem de çok ateşli bir destekçiydi," dedi.

"Tüm Almanya direnişleyken Nazilerin iktidara gelip milyonlarca insanı katletmesi gerçekten inanılmaz," dedim.

Karavanda yine sessizlik hâkim oldu, bir soru daha sormaya cesaret edemedim.

Gökyüzü gittikçe karardı. Gök gürlemeye başladı, üzerimizde bir şimşek çaktı ve etrafımızı bir saniyeliğine olağanüstü beyazlıkta bir ışıkla aydınlattı. Gökyüzüne baktım, tepemizde bir UFO görsem şaşırmazdım.

Bir gün bana, "Sence uzaylılar var mı?" diye sormuştun.

"Sanmıyorum," dedim.

"İyi de nereden biliyorsun ki?"

"Bilmiyorum."

"Sonuçta evren sonsuz, üzerinde hayvanlar ve bitkiler yaşayan tek gezegenin bizim gezegenimiz olması pek de mümkün değil, öyle değil mi?"

"Bak, bu doğru."

"Belki bir yerlerde uzaylı bir çocuk oturuyordur ve ablasına aynı soruyu soruyordur."

"Bu mümkün tabii."

"Ah, o çocukla konuşmayı ne çok isterdim! Kesin bana anlatacak bir sürü şeyi olurdu! Sence uzaylılar da okula gitmek zorunda mıdır?"

"Mutlaka öyledir yoksa o havalı UFO'ları nasıl uçuracaklarını öğrenemezler," dedim gülümseyerek. Ama sen bu konuyu ciddiyle ele alıyordun.

"Bir gün beni uzaylılar kaçırırsa umarım seni de kaçırırlar ya da ben onlara insan çocuklarının kız kardeşlerini ve ailelerini yanlarına almaları gerektiğini açıklarım." Kısık sesle bunları söyledikten sonra sözlerine devam ettin: "Umarım

onların da balıkları vardır. Kesin çok değişik, bizim burada sahip olmadığımız türde balıklar vardır; belki ağızlarından alevler çıkıyordur, belki uçabiliyorlardır ve bir ev kadar büyüktürler!”

“O zaman tüm bu yeni balıkları keşfedip onlara isim verebilirdin.”

“Uzaylılar kesin çoktan isim koymuşlardır ki.”

“Evet ama bunu uzaylı dilinde yapmışlardır. Sonuçta bizim dilimizde de onların birer ismi olması gerekir.”

“Doğru! Onların da halktan isimleri olması gerek!”

“Geleneksel isimleri demek istedin sanırım.”

“Evet! Yani herkesin anlayabileceği isimleri. Ben bir liste yapayım!”

“Ama uzaylı balıkların nasıl görüldüğünü bilmiyorsun ki.”

“Bunun hiçbir önemi yok. Beni rahatsız etme şimdi, odaklanmam lazım!”

Belki de şimdi uzaylılarla berabersindir diye hayal ettim. Küçük bir laboratuvar önlüğü giymiş, elinde bir dosya tutarken etrafı büyük kafatasları ve ince, uzun kolları olan bilim insanlarıyla çevrili bir uzaylı araştırma istasyonundaki havuzun önünde duruyor ve şöyle diyorsundur: “Evet, şuradakilere de Ördek Balık diyelim çünkü gagaları tıpkı ördeklerinkine benziyor!” Uzaylılar seni nazikçe alkışlar ve ne kadar bilgili bir insan olduğunu düşünürler. Uzaylıların yaşamı hakkında hiçbir fikrim yoktu ama bu benim gerçekten hoşuma giderdi.

Bunları düşünürken gülümsedim ve bu, Helmut’un dikkatini çekti.

“Moraliniz yerinde,” dedi.

“Evet. Uzaylılara inanır mısınız?”

Helmut kaşlarını kaldırıp bana bakarak "Siz biraz kafadan kontaksınız değil mi?" dedi.

"Öyle olmasam burada işim ne?" dedim ve kucağımdaki tavuğun başını okşadım. Hâlâ gülümsüyordum.

Dağların oldukça yüksek bir noktasına vardığımızda Helmut yavaşladı ve mavi bir arabanın bulunduğu küçük bir otoparka doğru sürdü. Görünüşe göre burada bir yürüyüş parkuru başlıyordu. Fırtına geldiği kadar çabuk geçmişti ve yağmur çiselemeye başlamıştı.

Helmut karavanı park ettikten sonra ellerini indirdi. "İşte," dedi.

"İşte," diye yanıtladım.

Judy yine kıpırdamaya başladı.

"Şu tavuğa bir bakayım."

"Onun adı Lutz."

Bu söylediğimi duymazdan geldi ve karavandan indi. Yolcu kapısını açtı, gıdaklayan tavuğu isteksizce aldı. Sırtüstü çevirdi, bacağına inceledi, bu sırada kaşlarını çatı.

"Alt bacağı kırılmış ama kapalı bir kırık ki bu iyi. Etraftan birkaç dal toplayın da bacağına sabitleyelim."

Ağaçlara doğru yürüdüm, küçük dallar aradım, bu sırada karavandaki Judy iyice huysuzlandı. Helmut karavana doğru, "Bir şey yok, sakın ol bakalım!" diye bağırdı. Ses hemen kesildi.

Bu iş için uygun olacak dalları bulmak zordu. Dallar ya çok büyüktü ya çok inceydi ya da çok reçineliydiler... Helmut bu durumdan hiç memnun değildi ve benim uygun bir dal bulmam çok uzun sürdü.

Helmut, bulduğum bir dalı bıçakla doğru uzunlukta keserken Lutz'u tutmak zorunda kaldım. Helmut onun küçük bacağına çekerek, "Şimdi biraz canı yanacak," dedi.

Tavuk çılgınlar gibi gıdıkladı ve elimden kurtulmak için çırpındı.

Helmut yüzüme kısa bir bakış attıktan ve nemlenen gözlerimi fark ettikten sonra, "Yine mi ağlıyorsunuz siz?" diye sordu.

Yine de hayvanı sınırsız tutuyor, bırakmıyordum.

Helmut dalı boylu boyunca bacağına yerleştirdi ve bir bezle sabitledi. Tatmin olmuş bir şekilde geriye çekilip eserine baktı, bu sırada Lutz ellerimde titriyor ve zayıf bir şekilde gıdıklıyordu.

"Ona ilaç versek olmaz mı? Belki bir parasetamol ya da başka bir ağrı kesici?"

"Hayır, muhtemelen bu onu öldürür. Gerçi bu onun için daha iyi olurdu."

Lutz gibi ben de kanadım kırılmış hâlde yolcu koltuğuna oturdum, Helmut da direksiyona geçti. Kimse benim tavuğumu öldüremezdi, buna izin vermezdim.

"Bu sargı ne kadar süre kalmalı?" diye sordum.

"Birkaç hafta kesin."

"Ah, kahretsın!"

Lutz kucığıma kakasını yapmıştı. Helmut, "Ben sana demiştim!" dercesine kaşlarını kaldırarak bana baktı.

"Bu tavuk eğer karavanıma sıçarsa, onu mangalda kızartırım!" dedi sakince ve kontağı çevirdi.

6.480 METRE

Beni hayata karşı güvensiz kılan şey, hayatın öngörülemez oluşu ki aslında çoğu insanın en çok sevdiği şey de bu. Başkaları bunu heyecan verici buluyor, bense endişeleniyorum çünkü sadece yıllardır görmediğimiz en yakın arkadaşımızın sürpriz ziyareti değil, aynı zamanda bizi bekleyen tüm sonlar da öngörülemez. Arkadaşlığın, aşkın, küçük kardeşinin hayatının sonu, insanın kendi sonu... Hepimizi birbirine bağlayan misinaları kesiveren o baltalar.

Bizim misinamızı kesen o balta, senin ve benim.

Bir gün benim başıma da gelecek, o karanlık yani. Bir an her şey tüm sıradanlığıyla var olmaya devam ederken bir sonraki an artık var olmayacak. Tak diye.

Buruş buruş olmuş poşetten bir çubuk kraker çıkarırken ve tuz taneleri her yere saçılırken, ayakkabılarını bağlarken, bulaşıkları yıkarken ve mısır gevreği kaselerini tabakların üzerine dengeli bir şekilde yerleştirirken, koşuya çıkmışken veya senin hep yaptığın gibi yerden bir yaprak alıp cebine koyarken olabilir bu. Bir çakıl taşını yerden alırken veya ona takılıp düşerken, onu tekmelerken.

İşte o şey, tüm bunlar olurken, her zaman ve her yerde gerçekleşebilir ve hepsinden önemlisi, beklenmedik bir şekilde

gerçekleşebilir. Bu fazla hızlı olabilir çünkü bunun için uygun bir hız yoktur; her hâlükârda, bundan kaçabileceğiniz bir hız da yoktur. Ölüm o kadar başka bir şey ki beni sürekli hayrete düşürüyor, onu bir türlü kavrayamıyorum.

Hem de son iki seneye rağmen. *Sana* rağmen. Hepimizin bir gün ölmek zorunda olması bana hâlâ inanılmaz geliyor. Bunu acımasız buluyorum ve olabilecek en kötü hakaret olarak görüyorum.

Hepimizin içinde tik tak eden bir saatli bomba var. Biz insanlar, tabiri caizse, birbirinden farklı patlama zamanları ve patlama nedenleri olan, sonsuz sayıda saatli bombayız ama bombaların hepsi önünde sonunda patlayacak. Patlamadan önce bu bomba kan dolaşımımızda geziyor ve patlayana kadar hayatımızı yaşamamıza, hayvanlara yeni isimler vermeye ve simit yememize, artık bunların hiçbirini yapamayana kadar izin veriyor. Ve sonra uzun zamandır unutulmuş parçacıklar bir sinir düğümüne çarpıyor, nörotransmitterler serbest kalıyor, elektriksel potansiyeller aktarılıyor, reaksiyonlar meydana geliyor, duyumlar, hisler ortaya çıkıyor, insan birdenbire kendini bu durumun içinde buluyor. Gözlerimize karanlık iniyor, öksürük krizi sırasında kraker tekrar poşete giriyor, mısır gevreği kaseleri kayıyor ve insanlar koşarken yere yığılıyor. İnsanın kalp atışı aniden tuhaflaşıyor ve sağ gözünüzde görüş kaybı oluyor, öyle değil mi? Ve insan daha ne olduğunu anlayamadan –tak!– ölüyor. Son durak, ikinci bir tur yok, lütfen inin, yolculuk buraya kadardı.

Bir “öbür taraf” olduğuna inanmıyorum ki bu da beni çok rahatsız edici bir gerçeğe sürüklüyor, paniğe kapılıyorum ve ölüme karşı neredeyse dayanılmaz bir korku hissediyorum. Senin böyle yok olup gittiğin ve karanlığın dibine battığın düşüncesi beni bugün bile irkiltiyor. Senin, benim olmadığım

herhangi başka bir yere değil de sonsuza kadar gitmiş olduğun gerçeğiyle nasıl başa çıkabilirim ki?

Lutz yüksek sesle gıdıkladı. Helmut, "Tavuğu boğacaksınız," dedi. Bu sırada bej rengi polo tişörtlerinden birini, karavan ile ağaç arasına gerdiği çamaşır ipine asıyordu.

Karanlık düşüncelerime kapılmışken tavuğu fazla sıkı tutan ellerime baktım. Hemen parmaklarımı gevşettim ve Lutz bana neredeyse sitemkâr bir şekilde baktı.

Bir önceki akşam Fernstein'da bir dağ gölünün yakınına yerleşmiştik ve az önce Lutz'a akşam yemeğini vermiştim. Onun için çok sayıda sümüklü böcek, solucan, böcek ve küçük ot toplamıştım. Kaba davranışımın dolaylı özür dilemek için ona yine küçük bir solucan uzattım. Lutz solucanı gıdıkladı ve sonunda onu yutmadan önce iki kez havaya fırlattı.

Son iki günde yavaş ilerlemiştik. Eski karavan burada, dağlarda saatte elli kilometrenin üzerine ancak çıkabiliyordu ve her tırmanışta o kadar çok ses çıkarıyordu ki şunu düşünmeden edemiyordum: Bittik, motor şimdi duracak. Fakat her yokuşu aşmayı başardık, bazen saatte sadece on beş kilometre hızla, ama yine de başardık.

Etrafımızdaki manzara nefes kesiciydi. Fernstein Gölü absürtlük derecesinde mavi ve berraktı. İnsan kıydan nispeten uzağa açılrsa bile dibinin görülebileceği aşikârdı ve ayaklarımı suya sokup düşüncelerimin dağılmasına izin vermek için kamp alanından göle kadar yaptığım beş dakikalık yürüyüşü seviyordum.

Bu kadar uzun süre bir yerde kalmamıza ve kahvaltıda sonra yola koyulmamamıza şaşırdım ancak Helmut, kendi deyimiyle "bir şeyleri halletmek" için gün içinde iki veya üç kez birkaç saatliğine karavanın içinde kayboluyordu. Bu

sırada içeriden yine tıkırtılar duyuyordum ama kaynağını sormaya cesaret edemiyordum. Ben de yürüyüşe çıkıyordum ya da kitap okuyordum ve arada bir depresif düşüncelerimle vakit geçiriyordum. Yani her şey, her zamanki gibiydi.

Helmut yanıma geldi ve tavuğu benden aldı. Sırtüstü çevirdi, kırık bacağına baktı, memnun bir şekilde başını salladı ve sonra Lutz'u sepetine koydu.

"Ellerinizi iyileşiyor, en azından sargıyı çıkarmışsınız. Çok iyi," dedi, ben de o sırada Helmut'un hazırladığı akşam yemeğini –yine sebzeli makarna– tabaklarımıza koyuyordum.

Helmut ellerini pantolonuna kuruladı ve Lutz'a yaklaşan Judy'yi karavana bağladı. Önüne mama dolu bir kap koydu, karavana tekrar girip şarap aldı. "İşte," dedi ve uzun bir oh çekerek kendini sandalyeye bıraktı. "Yemek için teşekkürler," dedim ve ben de yerime oturdum.

Akşam yemeği sakın geçti, aslında tam sezonu olmasına rağmen kamp alanında yalnızdık. Yemekten sonra Helmut ortalığı toparladı; onun, kirli bulaşıkları, beni sabırla bekleyecekleri bulaşık leğenine koymasını dinledim. Bardakları şarapla doldurdu, şişeyi de masanın üstünde bıraktı.

Ardından yine o öksürük krizlerinden birine yakalandı ve bu krizin geçmesi biraz zaman aldı. Tekrar sakinleşip sandalyelerimize oturup şarabımızı içmeye başladığımızda, "Küçük bir gezintiye çıkmak ister miydiniz?" diye sordu.

"Gezinti mi?"

"Göle doğru. Şarabımı alıp gölün kenarına oturmak isterim doğrusu. Tavuğu, Judy'yi alırsız, battaniye de alırsız."

"Olur."

Son birkaç gündür çok fazla yürüdüğüm için aslında hiç de canım istemiyordu ama şımarıklık da yapmak istemedim.

Toparlanmaya başladık ve Helmut, Lutz'u bir bezle vücudunun üst kısmına bağladı. Ne tavuk ne de ben bu yakınlıktan hoşlandık ama elden ne gelir?

Küçük ekibimiz yola koyuldu. Helmut rahat nefes alamadığı için yavaş yavaş ilerledik ama bir noktada gölün yanındaki küçük kaleye ulaştık ve Helmut bizi Fernstein Gölü boyunca saat yönünün tersine götürdü. Yaklaşık on beş dakikadır yoldaydık. Bir bankın olduğu yere vardığımızda Helmut nefes nefese kalmıştı ve giderek daha fazla öksürüyordu. "İşte," dedi ve çantasını yere bıraktı. Çantasından iki battaniye çıkardı, Judy'nin tasmağını çözdük, bankta oturduk ve hava biraz soğumaya başladığından battaniyeleri bacaklarımıza örttük. Birden Helmut'un elinde Helga'nın küllerinin olduğu kabı tuttuğunu gördüm.

Büyük bir şaşkınlıkla, "Helga'nın küllerini buraya mı serpmek istiyorsunuz?" diye sordum.

"Hayır, yani hepsini değil. Birazını. Onun küllerini serpmekle ilgili birçok şey düşündüm. Kendi kendime, 'Neden sadece tek bir yer olmak zorunda ki?' diye sordum. Bu yüzden de onun bir kısmını buraya serpeceğim çünkü burası bizim için çok önemliydi, yani o zamanlar."

"Neden?"

"Çünkü Helga bu yakınlarda büyüdü ve ben de burada ilk mesleki eğitimimi gördüm. Ormancılık eğitimime başlamadan önce, ilk olarak marangozluk eğitimi aldım, buradan yaklaşık beş altı kilometre uzakta."

"Vay be, ne güzel."

"Ve bu göl... İlk kez burada buluşmuştuk. Nasıl tanıştığımızı bilmek ister misiniz?"

"Elbette."

Helmut şarabından bir yudum aldı.

“Biliyorsunuz, eskiden insanlar çok erken evleniyordu. O zamanlar hâlâ yirmili yaşlarımin başındaydım ve evli değildim. Bir erkek olarak bu pek de alışılmadık bir durum değildi ama bir kız arkadaşının olmaması öyleydi. O zamana kadar ailemle hiçbir kız arkadaşımı tanıştırmadığım için ailemin endişelendiğini biliyordum. Bu onların türlü türlü kızları ve annelerini rastgele eve davet etmeye başlamalarına yol açtı. Bitmek bilmeyen kahve sohbetleri, sonsuz bir can sıkıntısı.”

Helmut şarabından bir yudum daha aldı ve Helga'nın küllerini dizlerinin arasına yerleştirdi. Lutz'u çözmüştüm ve kucağıma yerleştirmiştım. Birlikte geçirdiğimiz sürede onun, kanatlarının arasındaki bölgenin okşanmasından hoşlandığını keşfetmişim, bu yüzden boynundan kuyruğunun başladığı yere kadar olan yeri yavaş yavaş okşuyordum, o da bu sırada sessiz sessiz üveyiyordu. Tavukların da güvercinler gibi üveybildiğini bilmiyordum, başka tavukların da bu sesi çıkarıp çıkarmadığından emin değildim ama Lutz gıdıklamayı değil üveymeyi seviyordu. Kim bilir, belki de o, tavuk bedenine sıkışmış bir güvercindi.

Helmut anlatmaya devam etti:

“Bir gün babamla dondurma yemeye gittik ve bir banka oturduk. Karşımızda bir kız futbol takımı antrenman yapıyordu, yoksa voleybol muydu? Hatırlamıyorum, hentbol bile olabilir.”

Kafası karışmış bir hâlde tek eliyle başını ovuşturdu, böylece tüy gibi saçları yeniden dikildi. Helmut, dünyanın en yaşlı güvercin çocuğuydu.

“Babam daha sonra bana şunu sordu: Şu kızlardan hangisini öpmek isterdin? Kafam karıştı, ne cevap vereceğimi bilemedim. Babamın gerginleştğini hissettim ve korktum. Daha

sonra rastgele kızıl saçlı bir kızı işaret ettim. Bunun ardından babam normale döndü, rahatlamış ve kafasındaki soru işaretlerini gidermiş görünüyordu. Sanırım başından beri eşcinsel olmamdan korkuyordu.”

“Peki öyle misiniz?”

Helmut, Helga'yı banka, aramıza yerleştirdi.

“Bu işler o kadar kolay değil sanırım. Bence ben bir şekilde... ikisi de değildim. Bunu tarif edemem. Sadece kızlara karşı hiçbir zaman fazla ilgi beslemedim; neden, bilmem. Ben hep kafamı dinlemek istedim ama bunu da ancak evlenince yapabileceğimi biliyordum. İşte burada Helga sahneye girdi.”

Güldü ve Helga'nın küllerini yeniden eline aldı.

“Çok gençti, henüz lisedeydi. Ailelerimiz nereden tanışıyordu, hatırlamıyorum. Her neyse, bir gün eve geldim ve Helga terasta oturuyordu, kızıl saçlıydı, tıpkı şu spor takımındaki kız gibi, çilliydi ve inanılmaz derecede sıkılmış görünüyordu. Annem onlarla sohbet ediyordu ve görünüşe göre ben ortaya çıktığımda pek çok özelliğimi övmekteydi. Babam orada öylece oturuyor, sigara içiyor ve hiç konuşmuyordu.

Ben de oturdum, yetişkinler bizim adımıza sohbeti yürütürken biz sessizdik. Bir noktada babam sessizliğini bozdu ve bana, “Oğlum, Helga'yla göle gitmek istemez misin? Hava çok sıcak, şöyle bir göle açılın gelin,” dedi. Biz de öyle yaptık. Arabayı aldım, onunla göle gittim, işte bu göle, zaten sadece birkaç kilometre uzaklıktaydık.”

“Öyleyse ailenizin evine de vardık sayılır, öyle mi? Bu yakınlarda mı?”

“Evet, artık çok uzak değil.”

“Vay be, hadi bakalım.”

“Anlatmaya devam edebilir miyim?” diye çıkıştı Helmut.

“Ah, tabii, elbette! Affedersiniz!”

“Nerede kalmıştım... Ah evet! Göle geldik ve Helga arabadan iner inmez bambaşka biri oldu. O hanım hanımcık hırkasını çıkarıp arabaya attı, ayakkabılarını ve elbisesinin altına giydiği taytını da çıkarıp suya koştu. Karşımızdaki şu küçük köprünün yanından koşarak suya girdi.”

Helmut'un gülümsemesi tüm yüzüne yayılmıştı.

“Ailemin burada küçük bir kayığı vardı, ona bindik, o benden çok farklıydı. Özellikle ebeveynlerinin çiftliğindeki hayvanlar hakkında durmadan konuşuyordu. Bir an bile susmadı, harikaydı. Ben kürek çekiyordum, o konuşuyordu; bu bizim görev paylaşımımızdı, daha sonra hayatımızda da bu böyle oldu. O hep benim yerime de konuşurdu ki bu çok pratikti. O gün kayıktayken bir süre sonra yanıma gelip bana yaslandı ve artık bakire olmadığı için ailesinin onu muhtemelen bir an önce evlendirmek istediğini söyledi. Ailesi daha iyi çevrelere girmek istiyordu ama artık kimse onları istemiyordu çünkü dedikodular alıp başını gitmişti. Okulda bir olay olmuş olmalı, hatırlamıyorum... Öyle ya da böyle, Helga tam bir baş belasıydı. Ona, her hâlükârda, benim de bir an önce evlenmem gerektiğini, böylece sonunda yeniden huzura kavuşabileceğimi ve bu Alp köyünden, yaşam sevincini kaybetmiş annemden, bunaltıcı babamdan uzakta olabileceğimi söyledim. Evet, o da şöyle dedi: ‘O zaman evlenelim gitsin.’ Ve sonra ...”

Helmut sessizce güldü.

“Sonra da beni denize attı ve kayık çok sallandığı için kendisi de düştü.”

Bu sefer kahkahayı bastı, ben de ona katıldım.

“Evet, işte böyle. İkimiz de sırlıklam olmuş hâlde geri döndüğümüzde annelerimiz önce kızdı ama sonra Helga herkesin önünde elimi tutunca her iki taraf da rahat bir nefes

aldı. Ne kadar çabuk evlendiğimizi tahmin bile edemezsiniz; daha üstümüz kurumadan diyeyim siz anlayın. Sanırım o günden altı veya yedi hafta sonra kendimi pederin önünde buldum.”

“Yok artık!” dedim ve gölün dalgalanan yüzeyine baktım. “Peki evlilik nasıldı?” diye sordum ve sorar sormaz acaba fazla kişisel bir soru mu sordum diye düşündüm. Ama Helmut sohbet havasındaymış gibi görünüyordu.

“Her zaman kafamı dinleyebildim. Bununla, beni hiçbir şeye zorlamadığını, bana karşı her zaman çok hassas olduğunu kastediyorum, anlıyor musunuz? Bunu hayvanlar da fark ederdi, bu yüzden onu çok severlerdi. O benim yakınımdaydı olduğu sürece keyfim yerindeydi, muhtemelen onun için de aynı şey geçerliydi. Dağları ve ailelerimizi geride bırakarak Orta Almanya’ya taşındık. Ben ormancı oldum, Helga da ormancı evinde çalışmaya başladı. Evliliğimizin başında biz de orada, ormandaki ormancı evinde yaşıyorduk ama bir süre sonra Helga ağaçların ortasında yaşamak istemedi. Çok karanlık olduğunu söyledi. Bu yüzden başka bir yerde ev inşa ettim, evden ormana gelmem arabayla sadece beş dakika sürüyordu. İnanın bana, hiç kimse hayvanlar hakkında onun kadar çok şey bilmiyordu. Güzel bir evlilikti.”

“Ama sonra boşandınız, öyle değil mi?”

“Evet. Bu Christoph’un ölümünden sonra oldu, ayrılmayı ben istedim. Onun yeniden evlenip tekrar çocuk sahibi olma şansına sahip olmasını istedim. Helga hep büyük bir aile kurmak isterdi. Ama oğlumuzun ölümünden sonra ben böyle bir şeyi hayal edemez oldum. Christoph gitmişti ve...”

“Sizin için zaman durmuştu,” diyerek onun cümlesini tamamladım. Helmut hiçbir şey söylemedi, geri kalan kırmızı şarabı bardaklarımıza bölüştürdü.

“Helga iki yıl dağlarda ailesiyle yaşadı, burada görevlendirilmiş Amerikalı bir askerden hamile kaldı, adam onu bırakıp gitti. Ben de arazime onun için küçük bir ev inşa ettim. Gördünüz değil mi, o küçük evi?”

“Sizin terasınızdan görünüyor mu?”

“Evet, kesinlikle.”

“Helga orada mı yaşamaya başladı?”

“Evet, çocuklarıyla. Ona büyük evi vermek istedim ama o evde çok fazla hayalet olduğunu söyledi. Bu yüzden çocuklarla küçük evde yaşadı ve bir şekilde evliliğimizi bıraktığımız yerden devam ettirdik. Çocuklara göre ben onların her zaman yanlarında olan amcalarıydım, her zaman birlikte bir şeyler yapardık.”

“O zaman neden Helga’yla yeniden evlenmediniz?”

“Çünkü beraber bir şeyler yapıyorduk ama her şeyi de birlikte yapmıyorduk, anlarsınız ya.”

Anlamıştım.

“Bize göre muhteşem bir anlaşmaydı. Mutluyduk, birbirimizin yanındaydık ama aynı zamanda kendimize ve özel hayatımıza dair bir alana da sahiptik.”

“Doğru.”

Gökyüzü giderek kızılışırken sessizce şaraplarımızı yudumladık.

“Peki Helga’nın çocukları annelerini çalmanız hakkında ne düşünüyorlar?”

“Onlar bunu bilmiyor.”

“Sonuçta mezarı kazdınız. Er geç öğrenecekler. Birileri onlara haber verecektir.”

“Beni çoktan aradılar aslında, hem de hemen ertesi gün siz koltukta uyuyorken. Mezarlık yönetimi bana birinin külleri çaldığını söyledi, polisi aramışlardı, bir tutanak tutulmuştu.

Çok öfkelenmiş ve şaşırmış gibi yaptım, o kadar. Tabii hemen çocuklarını da aradım ama sanırım numaramı yutmadılar. Bir şeyler sakladığımı mutlaka anlamışlardır ama ne yapabilirler ki? Helga'nın küllerini serptiğimde onlara bir mektup yazacağım, eminim anlayacaklardır."

"Bunun iyi bir fikir olduğundan emin değilim. Sonuçta hiçbir şey söylemeden onların annesini çaldınız."

Helmut, "Ben doğru olanı yaptığımı inanıyorum," dedikten sonra küllerin olduğu kaba baktı.

İkimiz de sustuk, Helmut ayağa kalktı ve kaşlarını çatarak önüne baktı.

"Ama yanımda külleri içinden alacak bir şey getirmediğim," dedi ve kafası karışmış bir hâlde etrafına baktı.

"O zaman elinizle alın, sonra suda yıkarsınız, elinizdekiler de burada kalmış olur."

"Hmm. Öyle yapayım."

Suyun kenarına gitti ve kabın üzerine eğildi.

Küllerin olduğu küçük kapsülü evdeyken çıkarmıştı bu yüzden küller direkt olarak kabın içindeydi. Avucunu kıvrıdı ve Helga'yı kendinden uzağa savurdu. Yüzünü eğmişti, onu sadece profilden görüyordum ama gözlerinin yaşardığını görebiliyordum. İşte burada, bej rengi polo yaka tişörtünü ve gri eşofmanını giymiş, sırtı kamburlaşmış, tüy gibi saçları rüzgârda uçuşan bir adam duruyordu ve hayatının aşkını bir dağ gölüne serpmeye çalışıyordu.

Ayağa kalkıp kabı elinden aldım. Kapağını kapatıp yere koyduktan sonra bir elimi sırtına koydum, diğer elimle de kolunu destekleyip diz çökmesine yardımcı oldum. Suya uzandığında düşmesin diye onu dengelemeye çalıştım. Kısa bir süre ağladı ve boşta kalan eliyle o kadar sert bir şekilde kolumun üst kısmına yapıştı ki kolum kopacak sandım

ama yine de onu sıkı sıkı tuttum. Avucunu açtı ve Helga'nın külleri tamamen uçup gitti, elini suya daldırıp son kalıntıları da yıkadı. Daha sonra orada öylece oturdu ve gün batımının sonuna yaklaşırken suyun ışıltılı yüzeyine baktı. Bir ara, "Dizlerim ağrıyor," dedi, sesi her zamanki gibi çıkıyordu. Hâlâ havada asılı duran duygu selinden hiç iz yoktu.

Kalkabilmesi için ona iki elimi uzattım. Biraz sendeledik ve suya düşmesin diye onu kıyıdan uzaklaştırmaya çalıştım ama sonunda düşen ben oldum. Kollarımla tutunabildim, böylece sadece pantolonum ıslandı ama bu moralimi bozmaya yetti.

Helmut yanımda durdu ve kaşlarını çatarak bana baktı. "Ne yapıyorsunuz siz?" diye sordu.

"Düştüm ya hani," dedim bu aptalca soruya sinirlenerek.

"Üstünüz başınız yine Helga oldu."

"Ne?"

"Eh, Helga'yı daha şimdi oraya savurduk ve siz de hemen oraya düştünüz, daha dikkatli olamaz mısınız? Sizle de olacak gibi değil!"

Ona baktım, o da bana baktı, sonra yüzündeki öfkeli ifade kayboldu ve Judy onu bağladığımız ağaçtan gergin bir şekilde havlarken ikimiz de gülmeye başladık. Ben sudan çıkarken Lutz banktan bize doğru üveydi.

Karavana döndüğümüzde tekrar karavanın önünde oturduk. Helmut, Helga'nın geri kalanını güvenli bir şekilde kaldırmıştı ve şimdi bizi çevreleyen ağaçlı tepelere bakıyordu.

"Bugün orada, gölün kıyısında olmanız iyi oldu," dedi.

"Öyle mi düşünüyorsunuz?"

"Evet. Aksi takdirde kesin suya düşen ben olurum, siz değil."

"Pekâlâ mümkün."

"Evet. Her neyse. Her zaman bunun tek başıma yapmam gereken bir şey olduğunu düşünmüştüm. Ama bence yalnız olmamak iyiydi."

Başımı salladım ve elimi Judy'nin başına koydum. Lutz onun için içini doldurduğumuz küçük sepette çoktan uyumuştı.

"Keşke ben de kardeşimi savurabilseydim. Yani denize."

"Hmm."

Lutz uykusunda daha rahat bir pozisyon bulmak için biraz kıpırdandı, sonra yine sakinledi.

Helmut, "Peki kardeşinizin bir eşyasının küllerini savursanız?" diye sordu.

"Nasıl yani, bir eşyası derken ne demek istediniz?"

"Sonuçta illa bedeni olmak zorunda değil. Belki yanınızda ona ait bir şey vardır, onunla bağdaştırdığınız bir şey. Anlıyorsunuz değil mi? Sizin için anlamı olan ve onunla ilgili bir şey."

"Öyle herhangi bir şeyi denize atamam ki."

"Elbette, öncesinde bu her neyse onu yakacaksınız."

Helmut şiddetli bir şekilde öksürmeye başladı. Söylediklerini düşünüyordum.

"Aslında yanımda onunla bağdaştırdığım bir tişört var."

"Gördünüz mü? Biz de onu yakarız ve bir şeyin içine koyarız. Sonra siz de onu savurursunuz."

Aslında bu hiç de kötü bir fikir değildi.

"Yarın sizin dağ köyünüze varmış olacağız değil mi?"

"Doğru."

"Vay be."

"Evet. Siz de bunu ne çok kullanıyorsunuz, şu *vay be*."

"Ne zamandır oraya gitmediniz?"

Helmut ellerini salladı, artık yıldızların görünmeye başladığı gökyüzüne baktı.

“Ah, sanırım otuz yıl.”

“Oh oh oh!”

“Evet.”

“Peki ev sizin mi?”

“Ev bana miras kaldı, babama ait olan şirketi de erkek kardeşim miras aldı. Para da bıraktılar. Bu sırada tüm kardeşlerim öldü. Aslında evi o zamanlar istememiştim ama böyle oldu.”

“O zamandan beri ev boş mu duruyor?”

“Evet, anne ve babam öldüğünden beri boş. Ve onlar da uzun zamandır ölü.”

“Ah. Sizin yerinizde olsam orayı satardım herhâlde. O zaman, bizi bir sürü örümcek ağı bekliyor desenize.”

“Evet ve bir sürü de hayalet.”

Tekrar bir öksürük krizi tutana kadar geceye baktı.

“Öksürüğünüz giderek kötüleşiyor ve dürüst olmak gerekirse biraz da... solgun görünüyorsunuz.”

“Bir şeyim yok.”

Klasik bir Helmut cevabı.

“Geceleri karavanın içinde bir şey çalışıyormuş gibi bir ses geliyor, o nedir?”

“Efendim? Ha, o mu? Jeneratördür ya da soğutucu.”

“Anladım,” dedim. İçimden ise, “Külahıma anlat Helmut,” diye geçirdim.

Helmut dinlenmeye çekilince bir süre daha karanlıkta oturdum. Lutz yanımdaki sepetinde uyuyordu. Karavandaki ışık hâlâ açıktı ve yine sesler duydum.

Bunlar tuş sesleri miydi? Bir daktilonun tuşları mı?

Neden karavanın perdeleri hep kapalıydı?

Karavanın içinde neler olup bittiğini mutlaka öğrenmek istiyordum.

5.990 METRE

“**E**vet, merhaba. Merhabaaa?”
“Merhaba?”

Gözlerimi kırpıştırıp çadırıma giren güneş ışığına karşı siper aldım.

“Ne var? Ne oldu?”

“Sizi artık bir uyandırayım dedim. Bu soğukta yatmayın daha fazla, ha ha ha.”

Helmut kafasını çadırıma uzatmıştı, birden yanında Judy belirdi ve içeri daldı. Etrafı yokladım, sıcak tüyleri buldum ve Lutz'u hemen yanıma çektim, Lutz da itiraz etmek için sessizce gıdıkladı.

“Tamam tamam uyandım, saat kaç?”

“Beş buçuk,” diye gülümsedi Helmut bana.

“Ne!”

“Evet, bir planım var. Aklıma bir şey geldi de...”

“Siz Judy'yi çıkarın, ben de geliyorum.”

“Tamamdır!”

Çadırımın brandası öylece kaldı ve rüzgârdan sağa sola savruldu.

O gece seni rüyamda gördüm ve o (bizim olan) dünyadan henüz dönmediğimi hissettim. Rüyamda doğa tarihi

müzelerindeki çizimlerde olan türden devasa bir yusufçuğa biniyorduk. Kanat açıklığı neredeyse bir metre olanlardandı ama rüyamdaki daha da büyüktü; uçan, yanardöner bir otobüse benziyordu.

Birbirimize tutunmuştuk ve gün batımı yerini geceye bırakmıştı, yıldızlar gökyüzünde parlıyordu ve neredeyse tamamı ışıklardan oluşan bir şehrin içinden uçuyorduk. Frankfurt'ta mıydık? Bilmiyordum. Rüzgâr yüzüme çarpıyordu, gözlerimi kapatmıştım ve kendimi özgür hissediyordum. Sen de sevinçle gökyüzünde bağıryordun, yıldızlara sarılmak istiyordun ve dünyanın en büyük kâşifi olduğunu haykırıyor, kollarını sallıyor, ellerini çırpıyor, ışık saçıyordun.

Ama bir şekilde her şey aniden değişti. Işıklar birden söndü, altımızdaki şehir karanlığa gömüldü, gökdelenler yalnızca ayın ve yıldızların soğuk ışığıyla aydınlanıyordu. Sokaklar görünmüyordu, artık kimsenin olmadığını biliyordum. Aniden şöyle dedin: "Benimle gel, benimle gel Paula." Ben de "Buradayım ya zaten," dedim. Ağlaya ağlaya bu kelimeleri tekrarladın. "Benimle gel," diye ağlıyordun ve "Oraya sensiz gidemem, lütfen!" diyordun. Sonra düştün, bu nasıl olabilirdi, daha biraz önce kollarımdaydın. Düştün ve yusufçuk benimle acımasızca uçmaya devam etti, çığlık attım, sonra da onun üzerinden atladım. Sonrasını hatırlamıyorum.

Eskiden neredeyse hiç kâbus görmezdim ama senin ölümünden beri sürekli kâbus görüyordum. Bir keresinde rüyamda mezarından sürünerek çıktığını ve neden orada olmadığını konusunda bana bağırdığını görmüştüm. Ve senin yarı çürümüş ve yenmiş gri yüzünü görmek zorunda kalmamak için gözlerimi kapatmıştım ama sen beni yakalamak için ellerini boynuma dolamıştın. Çünkü orada, kapkaranlık hiçliğin içinde tek başına kalamazdın, çünkü benim sana gelmem

gerekiyordu. Keşke bunun bir yolu olsaydı. Keşke beni bir şekilde yanına alabilseydin, çünkü bu dünyaya uzun süredir dayanamıyorum. Çünkü artık bu dünyada sensiz yaşayamıyorum, yaşamak istemiyorum.

Giyindikten sonra Lutz'la çadırımdan sürünerek çıktım ve onu, hazırladığım malzemelerle yani ot, ekmek ve birkaç böcek besledim. Biraz su içirdikten sonra da onu Helmut'un dışkı ve kirden arındırdığı küçük yuvasına koydum.

Helmut, kahve için bize küçük gazlı tüpte su ısıtırken, "Evet," dedi, "bir fikrim var."

"Nedir?"

"Biliyorsunuz, gezimizin son durağı olan baba evimin artık çok yakınındayız."

"Evet."

"Düşündüm ki belki yolumuzdan biraz sapabiliriz. Tabii sizin için de uygunsa ve zamanınız varsa."

Boğazını temizledi ve kahveyle dolu filtrenin üzerine sıcak suyu döktü. Suyun yavaşça aşağıdaki cam sürahiye damlamasını izledim.

"Nasıl bir sapmadan söz ediyoruz?" diye sorup ekmeğe uzandım.

"Helga'nın büyükannesinin yaşadığı yer. O, kanım için çok önemliydi ve... bu güzel olabilir diye düşündüm..."

Ellerini ovuşturuyordu ve başta bunu, durumdan rahatsız olduğu için yaptığını sandım ama sarsılan vücudundan ve kızaran kafasından anladığım kadarıyla öksürük nöbetini bastırmaya çalışıyordu.

"...Yani, düşündüm ki..."

Öksürük nöbeti acımasızca ilerleyerek yaşlı ve kırılgan bedenin üzerinde bir kasırga gibi esti. Helmut karavanın

kenarına yaslandı ve diz çöktü. Balgam çıkarıyordu, cebinde bir mendil bulmaya çalışıyordu ama sonra eline kırmızı bir sıvı öksürdüğünü gördüm.

“Bu kan mı?” diye bağırdım korkuyla.

Helmut bana elini salladı ve oturmamı işaret etti. Ancak onu görmezden geldim ve aceleyle karavanın kutsal alanına girdim. Küçük lavabonun önünde duran oksijen makinesini hemen fark ettim. Musluğu açtım ve suyun aktığını görünce mutlu oldum.

Lavabonun üzerindeki bir rafta duran bardaklardan birini doldurduktan sonra peçeteyi yanıma alıp dışarı çıktım. Helmut’un dudakları artık morarmıştı ve çok solgundu. Hırıltılı öksürüğü boğuk bir tırmalama sesine dönüşmek üzereyken ona suyu ve peçeteyi verdim.

Nefes alamıyordu ve içimde, beni kısa bir süre sonra iş görmez hâle getirebilecek bir paniğin yükseldiğini hissettim. Ama harekete geçmem gerekiyordu, hem de hemen!

Karavanın içine koştum ve oksijen makinesini inceledim. Sonunda cihazın açma düğmesini buldum ve bastım ama hiçbir şey olmadı; görünüşe göre cihazın pili bitmişti. Paniğim arttıkça arttı ve ellerimin titremesini bir şekilde kontrol etmeye çalıştım. Arkamı döndüğümde Helmut’un karavanın basamaklarına yığıldığını gördüm. Göz ucuyla, sahibine koşmakla korumasız tavuğu kapmak arasında kalan Judy’yi de gördüm.

Neyse ki Judy ilkin seçti ve artık kendini savunamayacak kadar güçsüz olan Helmut’un yüzünü yaladı. Helmut artık daha az öksürüyordu ama nefesi boğuk bir hırıltıya dönüşmüştü. Ona soru sormanın bir anlamı olmayacağını biliyordum çünkü cevap verecek kadar nefesi yoktu.

Oksijen cihazını çılgınca ileri geri çevirdim ve sonunda bir güç kablosu buldum. Karavanın biraz daha arkasında, mavi çiçekli nevresimlerle kaplı küçük bir yatağın yanında transformatörü gördüm. Açtım ve cihaz tekdüze bir sesle uğuldamaya başladı, oksijen cihazının kablosunu hemen boş prizlerden birine taktım ve vücudumda bir rahatlama dalgasının yayıldığını hissettim, cihaz çalışmaya başlamıştı. Kabloya yeterince yer bırakabilmek için transformatörü Helmut'a biraz daha yaklaştırdım ve yaşlı adamın arkasına oturdum; Helmut artık yere iyice yığılmıştı ve başı karavanın merdivenleriyle aynı hizadaydı. Kafasını dizime yasladı, ben de çenesini hafifçe yukarı kaldırdım ve oksijen tüpünü burnuna taktım.

"Daha yavaş ve düzenli nefes almanız gerekiyor, tamam mı?" dedim.

Helmut anladığını belirtmek istercesine bitkin bir hâlde elini kaldırdı. Bir süre sonra nefesi gerçekten daha düzenli ve derin hâlde geldi. Birkaç dakika sonra -zaman kavramını tamamen kaybetmiştim, on ya da yüz dakika olabilirdi- biraz doğruldu. Karavandan indim ve onun önüne, yere oturdum. Dudakları artık mor değildi ama kanla lekelenmişti.

Orada ne kadar süre öyle oturduk bilmiyorum. Kamp alanında hâlâ yalnızdık ve bu beni biraz tedirgin ediyordu. "Ambulans çağırmalı mıyım?" diye sordum.

Helmut hiddetle başını salladı, "Yok artık, iyice abarttınız siz de," diye mırıldandı.

Bana tekrar takılması iyiye işaretti. Ayaga kalktım ve Judy'nin dikkatini yeniden çeken Lutz'u kucığıma aldım. Arkamı döndüğümde Helmut'un yine hareketlendiğini gördüm. O sandalyeye oturmak üzereyken ben de karşısındaki masaya yaslandım. Çöreklerin üzerinde de birkaç kan lekesi vardı.

ekmek temiz görünüyordu ama emin değildim. Zaten artık iştahım da kaçmıştı.

Helmut tüpü burnundan çıkarıp oksijen makinesini kapatana kadar yaklaşık bir saat Judy'yi okşadım ve Lutz'u kollarımda tuttum.

Helmut, "Kahve soğudu," dedi sessizce.

Sesi boğuk ve gergin çıkmıştı. Kahve soğuk, acısı hâlâ sıcak, diye düşündüm.

"Şimdi söyleyin bana, sizin neyiniz var?"

"Bu..."

"Evet evet, önemli bir şey değil, bu yüzden kan tükürüyorsunuz ve yanınızda bir oksijen makinesi taşıyorsunuz, doğru."

"... Aslında şunu söylemek istedim: Bu, akciğer kanseri."

Lutz'u kucığımda sıktım ve hayretle baktım. Uzun süre ikimiz de konuşmadık.

Sonunda, "Doktorlar ne diyor?" diye sordum.

"Ne diyebilirler ki!"

Helmut elini salladı ve daha önce mutfak havlusuyla kan lekelerini temizlediği kupasına soğumuş kahvenin bir kısmını döktü.

"Her yer kan olduğu için özür dilerim. Bu hiç iyi olmadı," dedi lekeli masaya bakarak.

"Doktorların ne söylediğini bilmek isterim."

"Böyle taleplerle gelmeyin, tanışalı daha bir hafta bile olmadı."

"Kaçamak cevaplar vermeyi bıraktığınızda bana haber verin, olur mu?"

Helmut kahvesini içti, benim kupamı da alıp üzerine hiçbir şey bulaşmamasına rağmen sildi, bana yarım fincan kahve koydu ve bardağın kalanını sütle doldurdu.

“Ölüyorum. Bu apaçık. Bu yüzden her şeyi bu kadar çabuk halletmek zorundaydım, mezarı kazmak dahil. Bu bekleyemezdi. Sözümü tutmadan bu dünyadan gidemezdim.”

“Helga’yı öldükten sonra dağlara götüreceğinize dair sözünüzü mü?”

“Yani hayır, tam olarak değil. Ona dağlara gideceğimize söz vermiştim. Yani ölümünden önce. Ama sonra...”

Durdu ve boğumlu parmaklarından birini kahve fincanının kenarında döndürdü.

“... Sonra o biz daha gidemedi öldü!” diye bağırdı öfkeyle.

“Karavanı yeni satın almıştım,” diye devam etti, “Bunun için küçük bir motor üzerinde gazete dağıttım ve bunun kemiklerinizi nasıl acıttığını biliyor musunuz? Biz birikimlerimizi çocuklara yatırmıştık, o zamanlar öyle gerekti. O kadar parayı toplamak hiç kolay değildi. Hesabımda sadece dört bin avro kadar para vardı ama konforlu ve tam donanımlı, iyi bir karavan istiyordum. Helga’yı dağlara bir külüstürle götürmek istemedim. Karavanın maliyeti dokuz bin avroydu, bu yüzden emekli maaşıma ek olarak çalışmak zorunda kaldım, aksi takdirde yeterli olmazdı.”

Kaşlarını çattı ve kahvesinden bir yudum aldı.

“Neredeyse bir yıl boyunca her sabah saat dörtte kalktım ve gazeteleri dağıttım. Motoru yayıncıdan aldım ve onlar belli ki süspansiyon diye bir şey duymamışlardı. Hava soğuk olduğunda, yani sonbahar ve kış aylarında, soğuk gerçekten kemiklerinize işliyordu, korkunçtu. Hem yollar da çok kaygandı! Hayal bile edemezsiniz. Ama bir noktada parayı toparladım ve karavanı aldım. Sürpriz olması gerekiyordu, o normal bir arabayla gideceğimizi sanıyordu. Ama sonra bir gün ben dışarıdayken Helga evinde duş alırken düşmüş. Muhtemelen

üç ya da dört saat boyunca orada tek başına yatmış ve yanına geldiğimde...”

Konuşmaktan nefes nefese kalmıştı ve nefesini toparlamak için bir an durdu. Ben de konuşmadan anlatmaya devam etmesini bekledim. Bir iki dakika geçtikten ve kahvesinden bir yudum aldıktan sonra nefesi düzeldi.

“... Ben yanına geldiğimde, banyoda yatıyordu, bacağı kırılmıştı, ayağa kalkamıyordu. Hemen bir ambulans çağırdım, hastaneye götürdüm, sonra da...”

Ellerini önünde birleştirdi, çenesi titriyordu.

“...sonra onu benden kopardılar! Onu bir huzurevine yerleştirdiler çünkü sözde kendi kendine bakamazmış. Yalnız değildi ki, yanında ben vardım! Ben hep oradaydım, sadece bir kez, tek bir kez yanında değildim... O da yine onun için! Kendim için değil, onun için! Kendimi ikiye bölemezdim ya! Onu öylece alıp bir huzurevine koydular. Sadece bir kez böyle bir şey oldu diye, bir kez!”

Masaya vurdu, bardaklar zangırdadı. Yine zor nefes alıyordu.

“Buna çocukları karar verdi. Öylece bu karara vardılar, kendileri zaten nadiren geliyordu. Helga da teslim oldu. Kimseye yük olmak istemiyordu. Peki çocuklar bunca yıldır neredeydi, ha? Biri Hamburg’da, biri Viyana’da yaşıyor. Yılda iki kez ziyarete gelirlerdi, bunun dışında hep ikimiz, kendi başımıza kalıyorduk. Sonra gelip her şeyi en iyi kendilerinin bildiğini sanıyorlar!”

Yüzü iyice kızardı.

“Helmut...”

“Onu benden çaldılar! Kırık bir türlü iyileşmedi, huzurevine taşındıktan iki hafta sonra tekrar hastaneye gitti ve

zatürreye yakalandı ve sonra... Sonra aniden öldü! Aniden öldü, öylece. Dağlara çıkamadan gitti, hem karavandan haberi bile yoktu, bunu ona söyleyemedim bile çünkü bunun bir sürpriz olması gerekiyordu ve düşündüm ki... bacağı iyileşince...”

Son sözler ağzından hıçkırıklarla çıktı. Gözyaşları yanaklarından süzülüyordu ve her yeri titriyordu.

“Onu alıp götürdüler, onu başlarından attılar!” diye defalarca tekrarladı ve dudakları yeniden maviye döndü. Oksijen cihazını tekrar karavandan çıkardım. Görünüşe göre pili şarj olmuştu, onu transformatörden ayırdığımda da çalışmaya devam etti. Helmut tüpü burnuna tekrar taktı ve bekledik.

Bir süre sonra ayağa kalkabilecek kadar stabil hâle geldi. Ayaklarının dibinde yatan Judy de ayağa kalktı, silkindi ve meraklı gözlerle bize baktı.

“Helga’nın büyükannesinin evi meselesine dönerssek,” diye başladım, “nereye gitmek istiyordunuz?”

“Dolomit Dağları’nda, Alpe di Siusi bölgesinde. Hiç orada bulundunuz mu?”

Hâlâ biraz nefes nefeseydi.

“Hayır.”

“Çok güzel bir yerdir, mutlaka görmelisiniz. Dağlar, çayır-
lar kesinlikle hoşunuza gidecek, hepsi harika!”

“Oraya varmamız ne kadar sürer?”

“Hmm, sanırım üç ya da dört saat. Arada birkaç kısa mola da dahil.”

Artık onun küçük molalarını gayet iyi biliyordum.

“Peki... hastalığınız hakkında... Bilmiyorum, bir kliniğe uğramamız gerekmediğine emin misiniz? Hiç değilse bir doktor size bakabilir, ne dersiniz?”

“Ancak uzaktan bakabilir, hehehe...”

Gözlerimi devirdim.

Helmut, “Bunu umursamanız çok ince,” diye konuşmaya devam etti, “Beni yanlış anlamayın ama ne yaptığımı biliyorum. Ve fazla zamanımın kalmadığını da biliyorum. Bunu doktorumla görüştüm. Oksijen cihazım ve ilaçlarım var ama en önemlisi hâlâ yapacak işlerim var. Artık yapamayacak duruma gelmeden önce yapmam gereken şeyler. Sözümü tutmalıyım, anlıyor musunuz? Helga’ya eski yerlerimizi tekrar ziyaret etmek için dağlara gideceğimizi söyledim bir kere. Biz de şimdi bunu yapıyoruz. Gerçi... düşündüğümüzden oldukça farklı bir şekilde.”

“Anlıyorum.”

O an kollarımda tuttuğum Lutz’u okşadım ve o da yumuşak bir sesle gıdıkladı. Helmut başını eğerek bana baktı.

“Hasta olmama üzuldünüz mü?” diye sordu bana.

“Evet, bir bakıma. Bilmiyorum, yani birbirimizi uzun zamandır tanımıyoruz ama aniden sizin ölecek kadar hasta olmanız bu... Bu...”

“Şimdi kesin ağlayacaksınız değil mi?”

“Evet, kusura bakmazsınız artık.”

“Sorun değil.”

Nadir gülümsemelerinden birini, gözlerimin arasından beynimin bir yerine yerleşip ağzımın köşelerinin sihirle yukarı kalkmasına neden olacak şekilde gönderdi. İç çekip gülümsedim.

“Evet, böyle daha iyi.”

“Tamam o zaman eşyalarınızı toplayın, ilaçlarımı yine de almam gerekiyor.”

Gözyaşlarımı silerken, “Karavanın her yerini kaplayan kutuların içinde ne olduğunu bana söyleyecek misiniz?” diye sordum.

Bu sırada karavana dönmüş olan Helmut omzunun üzerinden, "Hım?" diye sordu.

"Onları oksijen makinesini aldığımda görmüştüm. Her yerde olan bu karton kutulardan kaç tane var? Yirmi? Otuz?"

Helmut durakladı, bana bakmadı.

"Henüz çok erken," dedi, "Zaten bir noktada öğrenirsiniz çünkü lanet burnunuzu her yere sokmadan duramıyorsunuz."

Artık onu, bunu kötü niyetle söylemediğini bilecek kadar iyi tanıyordum.

Küçük çadırımı toplamak için dönerken, "Tamam," dedim.

Düzenleme
Ny.ozlem

5.570 METRE

Dolomit Dağları'nın her şeyden önce önemli bir özelliği vardı: Dik olmaları. Ama Helmut haklıydı, bölge çok güzeldi. Dağlar, bulutları yakalamak istiyorlarmış ya da birinin tutup onları kaldırmasını bekliyorlarmış gibi sütunlar hâlinde gökyüzüne doğru uzanıyordu. Camımı indirip devamlı cep telefonumla fotoğraf çekiyordum; manzara aklımı başımdan alıyordu.

Bir keresinde bana, “Gerçekten dağ dinozorları var mıydı?” diye sormuştun.

“Hmm, bilmiyorum. Dağ dinozorları derken ne demek istiyorsun?”

“Yani tırmanabilen dinozorların olup olmadığını merak ediyorum ya da dağlarda hiç dinozor yaşıyor muydu acaba?”

“Öncelikle, o zamanlar dünya tamamen farklı görünüyordu. Kıtalar farklı şekilde birbirine bağlıydı; dinozorların zamanında bazı bölgeler yoktu ve belki de şimdi çoktan kaybolmuş olanlar vardı.”

“Ama ben dağlardan bahsediyorum. Hiç tırmanabilen dağ dinozorlarını duydun mu? Belki adı Tırmanan Dinozorlar olanları?”

“Özellikle tırmanan dinazor diye bir şey duymadım, hayır.”

“Geçen hafta Mina’nın evinde *Jurassic Park*’ı izliyordum,” diye açıkladın bana, “ve eğer burada da böyle bir şey olursa ne olur diye düşündüm. Yani eski dinazorların DNA’sından yeni dinazorlar yaratılırsa ve onlar da laboratuvarı kaçırsa. Sonra güvende olmak için nereye gideceğimi düşündüm. Öne bir gemiyle denize açılabilceğimizi düşündüm ama orada da suda yaşayan son derece büyük dinazorlar olurdu, gerçekten uzun dişleri olan ve bizi tek ısırıkta yiyip bitirecek kadar büyük dinazorlar!”

“Hmm,” dedim ve seni ciddiye aldığımı görebilmen için başımı salladım.

“Evet, sonra ağaçlara çıkmayı düşündüm ama bu aptalca olurdu, belki uzun boyunlu dinazorlar ağaçlarla birlikte kaza bizi de yiyiverirdi, ayrıca tualete gitmemiz gerektiğinde de zor olurdu.”

“Bu doğru.”

“Evet, sonra düşündüm de,” diye ayağa fırladın, “belki dağlara gidebiliriz! Dağlarda yaşayan dinazorların olup olmadığını öğrenmek için telefonuna bakabilir misin? Bundan sonra nasıl plan yapacağımı belirlemek için bunu bilmem gerek, anlıyor musun?”

Telefonumu çıkardım ve başta neye bakacağımı bilemedim. *Dinazor Dağları*’nı arattınca işe yarar bir cevap bulamadım.

“Oh hayır,” diye bağırdın aniden ve tekrar kanepeye çöktün. Akıllı telefonumdan başımı kaldırıp baktım.

“Ne oldu?”

“Paula, pterodaktilleri unuttum! Yuvalarını kesin yüksek dağlara kurar onlar. Üstelik uçabiliyorlardı, yani dinazorlar geri dönselerdi, bizi dağlarda da bulurlardı. Lanet olsun!”

“Ah doğru, evet, kahretsin.”

“Birdenbire her yerde dinazorlar olursa ne yaparız peki? Tyrannosaurus Rex ve Velociraptorlar olursa? Raptorlar o kadar da büyük değiller. *Jurassic Park*’taki mutfağa girenler gibi kesinlikle evlere girebilirler.”

Bir anda gerçekten korkuya kapılmıştım.

“Böyle bir şey olmayacak Tim. Endişelenme. DNA’dan yeni dinazorlar yapmak o kadar kolay değil, DNA çok eski bir şey.”

“Ama belki bilim bunu elli yıl içinde yapabilecektir! O zaman sen çoktan ölmüş olacaksın ama ben hâlâ burada olacağım. Ve hepsini yaşamak zorunda kalacağım.”

Kaşlarımı kaldırdım.

“Hey, o kadar da yaşlı değilim!”

“Kusura bakma da öylesin; ileride yüzün kırış kırış olacak, göğüslerin sarkacak ve saçların bembeyaz olacak. Ve bir noktada dökülecekler, yüzünün her yerinde de siğiller çıkacak!”

Bunları söylerken gülüyordun ve yüzümde, ileride siğil çıkacağını düşündüğün her yere dokunuyordun.

“Bu kadar küstahlık etme çünkü eğer DNA’dan dinazor yaratabiliyorlarsa, belki beni de yeniden hayat döndürebilirler ve öldükten sonra geri gelip o kışını tekmelerim!”

İkimiz de güldük ve sen kollarını uzatarak kanepenin üzerinden atladın, muhtemelen bir pterodaktıl taklidi yaparak çılgınlık attın.

Eğer birini özleme olimpiyatları düzenlenseydi, altın madalyayı çoktan eve getirmiştim.

Şimdi hareket hâlindeki karavanda dağ zirvelerine bakıyordum ve büyük bir gölgenin aniden dağların birinden havalanıp bize doğru uçtuğunu hayal ettim. Bir karavanı

kaldırabilecek kadar büyük bir pterodaktil olup olmadığını merak ettim. Yakın zamanda Altmühlta'l'de, şimdiye kadar yaşamış en büyük pterozor olarak kabul edilen ve on iki metrelik kanat açıklığıyla Quetzalcoatl gibi emektarları geride bırakan bir dinozor keşfedilmişti. Ancak aracımız muhtemelen yine de çok ağır gelirdi ve araştırmacılar, *Drakula* adı verilen dinozorun kanatlarını gerçekten uçmak için kullanıp kullanamayacağından bile emin değildi.

Helmut yanımda, "Lanet olsun, kahretsin!" diye söylendi. Bu, düşüncelerimden sıyrılmama sebep oldu. Karavan hırıldayıp inliyordu ve Helmut'un onu çok dik bir patikadan çıkmaya zorladığını görebiliyordum. Motor gürlledi ve balata kokusu etrafa yayıldı.

"Oraya çıkabileceğimizi sanmıyorum," dedim çekinerek.

"Elbette oraya çıkacağız!"

"Ama..."

"Bu yollarda ömrüm geçti benim, Amerika'yı yeniden keşfetmiyorum! Oraya erkenden varmak istiyorum."

"Gerçekten daha düz bir rota izlemeliyiz. Bakın, cep telefonumda daha az eğimli alternatif bir rota gösteriliyor, sadece yarım saatlik bir sapma olur ve..."

"Hayır!"

"Peki ya yolda kalırsak?"

Helmut kıpkırmızı olmuştu, direksiyona yapışmıştı ve avının peşinde koşan yırtıcı bir hayvan gibi kararlı bir şekilde ön camdan bakıyordu.

"Helmut..."

"O daha düz rotadan siz gidin! Elli ya da yüz metre önce bir otobüs durağının yanından geçtik, oraya dönün ve otobüs sizi Bozen'a götürsün. Helga'nın küllerini savurduktan sonra sizi oradan seve seve alırım!"

"Ama..."

"Hadi! İnin!"

Helmut'a hayretle baktım ama ciddi olduğunu da anladım. Aramızda duran sırt çantamı alıp sırtıma örtüyü sardım, Lutz'u içine koydum ve dışarı çıktım. Helmut'un tekrar gaza basınca karavan yavaşça hareket etmeye başladığında, yolcu kapısını daha yeni kapatabilmiştim.

Vay be, demek her şey böyle bitecekti, anlatsalar inanmazdım diye düşündüm ve dağdan inmeye başladım. Bozen kimdi, neydi ya da neredeydi, kim bilir.

Eve gitmeye çalışacaktım. Hiçbir şey umurumda değildi. Yolun yukarısında karavanın boğulduğunu duyabiliyordum, üç ya da dört dakika uzaklaşınca ses iyice uzaktan gelmeye başladı.

Neredeyse dağın eteğine geldiğimde o metalik öksürük ve boğulma sesinin tekrar yaklaştığını duydum. Arkamı döndüğümde karavanın tepeden bir salyangoz hızıyla süzülerek geri geri indiğini gördüm.

Biraz daha yavaşça yürümeye devam ettim ve aniden yolcu kapısını yanımda buldum. Cam hâlâ kapalıydı ve Helmut'un kıpkırmızı olmuş yüzüyle orada oturduğunu, dümdüz ileriye bakmaya devam ettiğini ve sanki tüm küfür dağarcığımı kullanıyormuş gibi göründüğünü gördüm.

"Bineyim mi?" diye seslendim pencereden. Helmut tepki vermedi. Evet demedi ama hayır da demedi, ben de kapıya uzanıp açtım. Karavanın yanında yürüme hızında ilerledim ve önce sırt çantamı, sonra Lutz'u içeri koydum, kendimi yukarı çektim, yolcu koltuğuna oturup kapıyı kapattım. Balata ve fren kokusu duyulurken sessizce geri geri kaymaya devam ettik.

Yokuşun sonuna vardığımızda Helmut karavanı park edeceği bir yere yönlendirdi ve durduk. Sonunda direksiyonu

biraktı ve titreyen kolları iki yanına düştü. “Bu işe biraz ara verelim,” dedi ve dışarı çıktı.

Lutz’u sürücü koltuğuna oturttum ve Judy’i tuvalete götürmek için karavandan indim.

Helmut gerinip sırtını esnetti. “Şimdi,” dedi. Ama devamı gelmedi.

Karavandan su aldı ve şişeyi kafasına dikip içti, ki bu pek onun tarzı değildi. “Şimdi,” dedi tekrar.

“Şimdi ne?”

“Telefonunuzdaki diğer rota. Gösterin bana,” dedi öfkeyle.

Harita uygulamasını açtım, varış noktası hâlâ kayıtlıydı ve telefonumu ona uzattım. Aldı, gözlerini kıstı ve bir şeyler görmeye çalıştı.

“Bu küçük şeyde herhangi bir şeyi nasıl okuyabiliyorsunuz? Belki de dinlenme noktasından aldığım haritayı kullan-sak daha iyi olur,” diye homurdandı.

“Parmaklarınızla yakınlaştırmamız gerekiyor.”

“Ne yapmam gerekiyor?”

“Yakınlaştırın, büyütün, bakın, şöyle.”

Ona ekranı yakınlaştırmak ve uzaklaştırmak için iki parmağını nasıl kullanacağını gösterdim. O da denedi ama bu sırada haritayı kapattı ve yanlışlıkla müzik uygulamasını açtı. *Kraftklub* çalmaya başladı ve Helmut şaşkınlıktan neredeyse cep telefonunu düşürüyordu.

“Tanrım, bu gürültü de ne, harita nereye gitti?”

“Akıllı telefonlar hakkında bir şey biliyor musunuz?”

“Pekâlâ, kusura bakmayın da sonuçta bir bilgisayarım var ve internete giriyorum, bir e-posta adresim ve bir Facebook hesabım var, elbette bir şeyler biliyorum!”

“Her neyse. Zaten harita bu rotayı gösteriyor,” dedim, hemen önümüzde iki şeride ayrılan yolu işaret ettim.

“Biri az önce beceriksizce yuvarlandığımız dağa çıkıyordu, diğer yol ise dağın yanından sağa gidiyordu.”

“Aha,” dedi Helmut, karavana bindi ve burnunun ucuna yerleştirdiği bir gözlükle dışarı çıktı.

“Araba sürerken buna ihtiyacınız yok mu?”

“Yok.”

“Öyle diyorsanız...”

“Şimdi tekrar haritayı gösterin.”

Ona nerede olduğumuzu gösterdim, yakınlaştırdım ve hangi rotayı kullanacağımızı tekrar gösterdim.

“Tamam, bu da bizi yönlendirebilir mi? Yani şu kadının söylediği gibi, *şimdi sağa dönün*, bilirsiniz işte.”

“Evet bu mümkün ama bunu bana bir erkek söylüyor.”

Bana baktı.

“Neden bir erkek?”

“Bu tür kamu hizmetlerinin her zaman kadın sesiyle sağlanması bana tuhaf geliyor. Bu, ataerkilliği pekiştiriyor ve hizmetkârlığı kadınlıkla yeniden ilişkilendirmemizin iyi olduğunu düşünmüyorum. Ayrıca sinirlendiğinizde kolayca Alexa ve Siri gibi bu yardımcı programlara bağırırsınız. Bütün bunlar hoşuma gitmiyor.”

Helmut bana baktı ve belli ki Alexa ya da Siri’nin kim olduğu ve aslında neden bahsettiğim hakkında hiçbir fikri yoktu.

“Siz şu feministlerdensiniz, öyle değil mi?”

“Evet ve...”

“Helga da öyleydi. Bu yüzden geleneksel değerleri, bekâreti ya da benim neslimdeki kadınların her zaman katlanmak zorunda kaldığı tüm o tuhaf atıfları umursamıyordu. Annesi onun dil öğrenmesini ve tercüman olmasını istiyordu ama o, onun yerine bir orman evinde benimle çalıştı. O zamanlar

5.110 METRE

Helmut, “İşte geldik,” dedi ve kontağı kapattı. Üzüm bağları ve uçsuz bucaksız çayırlarla çevrili küçük, yüksek rakımlı bir kasabada durmuştuk. Hepsi topu bir caddeden ve onun sağında ve solunda sıralanan evlerden oluşuyordu.

“Tamam,” dedim.

“Kilise bahçesine gitmeliyiz.”

“Tamam,” dedim tekrar.

Buraya da serpmek için Helga’nın küllerinin olduğu kabı karavandan aldı.

“Judy oraya gelemez ama tavuk da arabada kalmasa iyi olur. Sonra üzölmektense şimdiden önlem almak daha iyi, üstelik yine üzerime pislik bulaşmasını istemiyorum.”

Koltuktaki tavuk pisliklerini çıkarmaya çalışmışım ama kumaş hemen biraz lekelenmişti, böylece Lutz’un kırık bacağının üzerinde kahramanca nerede durduğu (ve kıcının nerede ölümsüzleştiği) her zaman görölebilecekti.

Lutz’u kollarıma aldım, dışarı çıktım ve hafif çarpık bacaklarıyla önümde ağır adımlarla yüröyen Helmut’u takip ettim.

Arkamızda Judy karavanda havlıyordu, bir yere giderken tavuğı alıp onu geride bırakmamıza öfkeliydi.

Cephesi beyaz badanalı, çok küçük ve sade bir kilisenin yanından geçip doğruca kilise bahçesine geldik.

Helmut, "Kilise mezarlığı ile mezarlık arasındaki farkı biliyor musunuz?" diye sordu.

"Hayır."

"Buradaki mezarlıkları eskiden Hristiyan kilise toplulukları yönetiyordu ve bu topluluklar pratik nedenlerden dolayı o zamanlar kiliselerin hemen yanındaydı. Ancak tabii herkese açık mezarlıkların da olması gerekliydi. Sonuçta herkes Hristiyan değil."

"Ah, bu iyi. Yakında olması yani. Buradaki mezarlık.." diye başladım.

"Kilise mezarlığı!"

"Fakat her kilise mezarlığı aynı zamanda bir mezarlık değil midir? Yani her mezarlık bir kilise mezarlığı değil ama her kilise mezarlığı aynı zamanda bir mezarlık mı? Biraz kare ve dikdörtgenlerin olayına benzemiyor mu?"

Helmut bana ters ters baktı.

"Neyse, sormak istediğim şuydu: Burası daha eski, değil mi? En azından öyle görünüyor, kilise de oldukça eski görünüyor."

"Evet," diye tersledi Helmut ve ilerledi.

Tamam, belli ki bu turistik bir gezi değildi. Kilise mezarlığında dururken, buranın şimdiye kadar gördüğüm hiçbir mezarlığa, kilise avlusuna ya da buna benzer bir şeye benzediğini gördüm.

Dikkatimi çeken ilk şey, tüm mezarların aynı mezar taşı modeline sahip olmasıydı; tabii buna mezar taşı denilebilirse. Bunlar, üzerinde oldukça süslü püslü metal, siyah bir haç bulunan taş kaidelerdi. Haçın ortasında da ölen kişinin siyah beyaz fotoğrafının yer aldığı oval bir çerçeve vardı.

Bunu *arayip havalı* buldum doğrusu. Bir mezardan diğeri-
ne dolaştım ve burada nasıl insanların yattığına baktım. Çoğu
oldukça yaşlıyken ölmüştü, yalnızca birkaçı öldüklerinde alt-
mışın altındaydı. En uçta iki çocuk mezarı vardı. Diğer me-
zarlardan pek farklı görünmüyorlardı ama mezarlarında bir
sürü içi doldurulmuş hayvan ve yere saplanmış rüzgâr gülü
vardı. Çocuk mezarlarının nasıl olması gerektiğiyle ilgili her-
kesin sessizce kabul ettiği bir tür fikir birliği varmış gibi görü-
nüyordu. Nereye giderseniz gidin, çocuk mezarlarının üzerin-
de neredeyse her zaman küçük, renkli plastik fırıldaklar olur.

Sıralar arasında yürürken, buraya yılda üç ya da dört kez
birinin gömüldüğünü ve toplamda yalnızca dört ya da beş aile
isminin bulunduğunu fark ettim.

“Burada kaç tane mezar var? Kırk mı? Elli mi?” diye
sordum.

Helmut, “Sayı saymayı biliyorsunuz, değil mi?” diye
homurdandı.

Saymaya başladım. Tam elli üç mezar vardı.

Helmut bir mezarın önünde durmuştu. Haçın ortasında
çok eski olduğu belli olan bir düğün fotoğrafının yer aldığı
bir vinyet görülüyordu. Muhtemelen on dokuzuncu yüzyıl-
dan yirminci yüzyıla geçiş dönemiydi diye tahmin ettim.

Helmut, “Bunlar Helga’nın ebeveyni,” dedi.

“Helga’nın büyükannesini ziyaret edeceğimizi
sanıyordum?”

“Evet, büyükanne ve büyükbabası da burada gömülü. İşte
şurada. Bakın,” dedi yere saplanmış küçük metal bir tabelayı
işaret ederek. Georg Baumgarten ve kızlık soyadı Schuster
olan Paula Maria Baumgarten isimlerini okudum. Doğum ve
ölüm yılları eksikti.

“Helga’nın büyükannesiyse isimlerimiz aynı!”

“Bu doğru,” dedi Helmut ve başını salladı.

“Bu çok tuhaf!”

“Biraz, evet.”

Helmut küllerin bulunduğu kabı açtı, bu sırada ben Lutz'un başını okşuyordum.

Helmut eğildi, bu sırada biraz yalpaladı, tam Lutz hâlâ kolumdayken onu nasıl tutacağımı düşünürken toparlandı. Elini küllere daldırdı, bir avuç kül çıkardı ve mezarın üzerine saçtı. Sonra ayakkabısıyla üzerine biraz toprak iteledi.

“İşte şimdi hepsi birlikte,” dedi sessizce. “Böyle olması gerekiyordu, böylesi doğru.”

“Büyükannesi nasıl biriydi?”

“Helga’ya çok benziyordu. Helga’nın ailesi çok katı ve tutucuydu ama büyükannesi tam bir özgür ruhtu. İçinde yaşadığı dönem için hayal edilemez olan fikirleri vardı, hatta bu fikirler bugün için bile zamanın ötesinde. Mesela büyükbabası da çalışmasına rağmen evde de iş yapıyordu. Ve o zamanlar çoğu erkeğin aslında tamamen karısına bıraktığı bir iş olan çocuklara da bakmak zorundaydı. Helga için büyükannesi harika bir rol modeldi ve öldüğünde bu onu çok etkiledi. Ama şimdi yeniden bir aradalar, bu iyi. Böyle olması gerekiyordu.”

Helmut bir an mezara baktı, sonra mezarlığın çitlerine doğru yürüyüp uzaklara baktı. Ferforje parmaklığın hemen arkasında yüzlerce metrelik dik bir uçurum vardı ve güzel bir vadi manzarası uzanıyordu. Helmut tekrar küllere uzandı ve bir avuç dolusu Helga’yı vadiye savurdu. Rüzgâr, gömleğinin üzerine çektiği koyu kırmızı hırkasını havalandırıyor ve bir an için sanki bu zayıf düşmüş adamı önüne katıp vadiye götürecekmış gibi geldi. Belki onu Helga’ya götürürdü. Aca- ba ben de rüzgârla gitsem mi diye düşündüm, belki o senin şimdi nerede yaşadığını biliyordur. Belki beni öldüğümüzde

gideceğimiz yere götürebilir. Ha birkaç yıl önce gitmişim, ha birkaç yıl sonra, ne fark eder ki? Şimdi ölmek ya da daha sonra ölmek arasında ne fark var? Kapıda Helmut'un yanında durdum ve vadiye bakmak için iyice eğildim.

Altımızdaki yol kıvrılarak, buradan maket gibi görünen küçük bir kasabaya doğru uzanıyordu. Helmut sessizce yandan bana baktı.

"Atlamayacaksınız değil mi?" diye sordu.

"Ne? Ben mi? Hayır, saçmalamayın. Tabii ki atlamayacağım."

Bir adım geri çekildim.

"Buradan bakınca öyle görünüyordu da."

"Hayır, her şey yolunda."

Kendimi son zamanlarda beynimden çok sık geçen karanlık düşüncelerin en karanlığını yaşarken buldum. Bana baktı ama bakışını okuyamadım.

Sakin bir ses tonuyla, "O hâlde karavana dönelim," dedi. Benimle, kaçmış ve sakinleştirilmesi gereken bir at gibi konuşuyordu. Sözcükler ağzından yavaşça ve vurgulu bir şekilde çıkıyordu ve bu nedense beni kızdırdı.

"Evet, elbette," dedim ve ilerlemeye başladım.

Oraya vardığımızda Judy'nin tamamen çıldırmış olduğunu gördük. Helmut karavanın kapısını açtı ve Judy hemen dışarı fırladı, çaresiz ve sızlanarak bizi selamladı. İçeride çok öfkelenmiş, yatağı parçalamış, rafları dağıtmış ve karton kutulardan birini devirmişti. Daktiloyla yazılmış kâğıtlar yere dağılmıştı. Helmut küfretti. Tam eğilip bir tanesini almak üzereydim ki Helmut beni geri çekti ve ağır ağır dizlerinin üzerine çöktü. Kâğıtları topladı ve bağırdı: "Bu özel bir şey! Arkanızı dönün!"

İsteksizce de olsa itaat ettim. Bir yandan da bunun gerçekten burnumu sokmamam gereken bir şey olduğunu fark ettim.

Her şeyi toparlayıp temizledikten ve Judy sakinleştikten sonra karavanın sürücü kısmına geçtik.

Helmut bana, "Tamam, şimdi Fernstein Gölü'ne geri dönmemiz gerek, oradan da ailemin evine gideceğiz ki o da aksi istikamette," diye açıkladı.

Artık öğleden sonra olmuştu, küçük kasabadaki binaların gölgeleri uzuyordu ama güneş hâlâ tenimizi ısıtıyordu.

"Emin misiniz? Burada bir gece daha kalabiliriz."

"Hayır hayır, olmaz. Bugün geri dönmemiz lazım, çok fazla zamanımız yok."

"Yetişmeniz gereken bir planınız mı var?"

Normalde böyle acele etmezdi. Altı gündür normalde bir günde rahatlıkla gidilebilecek bir rotadaydık. Bir anda bu telaşın nereden çıktığını merak ettim.

"Hayır ama önceden kabaca bir program hazırladım ve buna bağlı kalmak istiyorum."

Tekrar öksürüğüyle sarsıldı. Bu küçük öksürük krizleri artık daha sık olmaya başlamıştı, saatte iki ya da üç kez ama en fazla bir ya da iki dakika sürüyordu. Uzun sürmedi ama Helmut'un giderek daha fazla zorlandığını görüyordum.

"Pekâlâ," dedim.

Yola çıktık, yolculuk başta yokuş aşağı olduğu için o kadar zorlanmıyorduk. Hatta bana biraz fazla kolaymış gibi geldi; hız göstergesi açıkça çok hızlı gittiğimizi gösteriyordu.

"Biraz yavaşlamamız gerektiğini düşünüyorum."

Gerçekten acelesi varmış gibi görünen Helmut, "Ah, bir şey olmaz," dedi.

"Bilmiyorum, başımıza bela almayalım sonra?"

Helmut daha cevap veremedi soru kendi kendine cevaplandı: Arkamızdan küçük bir motor aniden fırladı. Mavi beyaz çizgileri vardı ve yanında "Polis" yazıyordu. Bu yazıya bile gerek yoktu, motorun yanıp sönen küçük mavi ışığı ve elindeki işareti sallayan İtalyan polis memurunun ne demek istediği oldukça netti.

"Bizi kenara çekmeye, yavaşlatmaya çalışıyor," dedim.

Ancak Helmut görünüşe göre keçi inadına geri dönmüştü, direksiyonu tutup gaz pedalına daha fazla basıyordu. Karavan rakırdıyordu, bu kıvrımlı yollarda fazla hızlı gidiyorduk.

"Bizi öldüreceksiniz!" diye bağırdım, bir elimle de sanki dağdan aşağı neredeyse yuvarlanır gibi inerken bir işe yarayacakmış gibi pencerenin üzerindeki kolu sımsıkı tutuyordum.

Helmut yolda son gaz ilerlemeye devam ederken, "Saçmalamayın," diye bağırdı, motor artık sireni çalıştırmıştı. Ablanın polisten kaçıyor olması ne kadar çılgınca, diye düşündüm Tim.

"Sonuçta plakamızı görebiliyor," dedim.

Helmut, "Ben plakayı söktüm," dedi.

"Siz ne? Ama neden?"

"Güvenlik önlemi olarak."

Pardon da bu nasıl bir güvenlik önlemi olabilirdi ki?

Siren sesleri ve bu seslere uyarak ulumaya başlayan Judy'nin havlamaları arasından, "Banka soymak gibi bir planınız da mı var?" diye bağırdım.

Helmut başını salladı.

"Helga'nın çocukları benim ve karavanın peşine düşebilirler diye düşündüm! Cenazede karavanı görmüşlerdi."

Polis hızlandı ve bize yetişmek üzereyken yol birdenbire yeniden yokuş yukarı bir hâl almaya başladı, bu nedenle

hızımız büyük ölçüde azaldı. Hız göstergesinin ibresinin saatte on ila on iki kilometreye düşmesini izledim. Artık her şeyin bittiğinden emindim ama arkamı döndüğümde küçük motorun da çok zorlandığını gördüm. Oldukça eski bir modeldi, görünüşe göre motoru oldukça zayıftı ve polis bizden bile daha yavaş sürüyordu. Eğer biri bizi yukarıdan izleseydi, muhtemelen gülmekten ölürdü: Bir karavan nefes nefese kalmış hâlde dağa tırmanıyor, üzerinde bir polis memuru olan ve her an bin parçaya dağılacakmış gibi duran küçük bir motor da peşinden sürünerek geliyordu. Bu anın, kovalamaca sahneleri tarihindeki en yavaş kovalamaca olduğundan emindim. Polis çılginca işaretler yaptı ve sanırım öfkeyle bir şeyler bağırdı ama elbette onu duymadık. Sonra gri, modern, dört koltuklu bir sedan bizi solladı ve polis o kadar sinirlendi ki elindeki işareti arabanın arkasından fırlattı. Hedefi tutturamadı ve lüks araba korna çalarak uzaklaştı, sürücü koltuğunun yanında oturan yolcu indirdiği camından orta parmağını çıkararak bize tüm bunlar hakkında ne düşündüğünü gösterdi.

Karavanın tekrar balata gibi kokmaya başlamasından önce bu saçma takibin ne kadar süredir devam ettiğini artık bilemiyorum.

Helmut, "Kahretsin," dedi ve yan aynaya baktı.

Polis yirmi ya da otuz metre arkamızdaydı, ara sıra dar bir virajda kayboluyor, sonra kısa bir süre görünüp tekrar görüş alanımızdan çıkıyordu.

Helmut, "Karavan bu tempoya fazla uzun dayanmaz," dedi.

Hangi tempo? sorusu dilimin ucuna kadar geldi ama sonra ejderhayı uyandırmamanın daha iyi olacağını düşündüm ve çenemi tuttum. Helmut bu ruh hâliyle, beni araçtan, durmaya bile zahmet etmeden atabilirdi.

Aniden sirenlerin artık çalmadığını fark ettim. Judy de yine sessizdi. Yan aynaya baktım, polis artık virajların arkasında görünmüyordu.

“Sanırım pes etti,” dedim.

“Ne?”

“Artık arkamızda değil ve sireni de duyamıyorum.”

Yola devam ettik ve sanki polisten gerçekten kurtulmuş gibiydik.

Helmut’a “Biraz duralım mı?” diye sordum.

“Hayır, ya destek çağırırsa? Devam etsek iyi olur.”

“Karavan başarabilecek mi?”

“Ah, kesinlikle başaracak yoksa başına neler geleceğini çok iyi biliyor,” diye homurdandı Helmut.

4.620 METRE

Fernstein Gölü'ndeki kamp alanına geri döndüğümüzde hava neredeyse kararmıştı. Helmut bizi hâlâ takip eden birileri olması ihtimaline karşı birkaç kez yoldan sapmak zorunda kaldı.

Helmut mutlu bir şekilde, "Eski yerimiz hâlâ boş" dedi.

Pek kalabalık değildi, sadece iki karavan daha vardı.

"Doğrudan ailenizin evine gidemez miydik?"

"O zaman nerede yaşadığımı öğrenirler, belki de bizi takip etmişlerdir. Eğer takip edildiysek, bizi burada bulmaları daha iyi olur."

Helmut heyecandan oldukça bitkin düşmüştü; çok solgundu ve zor nefes alıyordu.

"Oksijen makinenizi kullanmak ister misiniz?" diye sordum ona.

Helmut o sırada masayı ve sandalyeleri yerleştiriyordu ve kesinlikle yardım kabul etmiyordu.

"Hayır. Ama..."

Kısa bir süre durakladı.

"Evet, sanırım haklısınız. Yarın formda olmam gerekiyor."

Cihazı çıkardı ve tüpü burnuna taktı. Masaya oturduk, Helmut bize çay yapmıştı, demlenmeye bıraktık. Sesi

ağaçların arasından karavanımıza ulaşan su sesini sessizce dinledik.

Bir keresinde Amazon'la ilgili bir belgesel izlerken bana, "Nehirlerde köpek balıkları olabilir mi?" diye sormuştun.

"Sanmıyorum."

"Ya varsa? Tatilde nehirde durup balık tutmamız tehlikeli değil mi? Mesela Bavyera'daki Margit Teyze'ye gittiğimizde?"

Belgeseli duraklatarak, "Orada çok fazla tehlikede olduğumuzu düşünmüyorum," dedim. O anda gerçekten konuşmak istediğini anlayabiliyordum, dikkatini dağıtmak olanaksızdı.

Bana, "Cep telefonunu ver," diye adeta emrettin.

Hiç direnmeden telefonumu verdim ve dakikalarca ekrana odaklanmış hâlini izledim. O minik alnın iyice kıvrıştı, gözlerin biraz kısıldı. Cıvciv rüyü saçlarını okşadım ama sen elimi savuşturdun. Lütfen rahatsız etmeyin, Tim düşünüyor.

Tam belgeseli devam ettirecektim ki aniden bağırdın:

"A-ha!"

Sehpanın üzerinde duran patlamış mısırdan yerken, "Hı?" diye sordum.

"Hindistan'daki nehirlerde köpek balıkları var işte! Bak!"

Akıllı telefonun ekranını yüzüme yaklaştırıp aşağı yukarı hareket ettiriyordun.

"Ganj Köpek Balığı" yazdığını okudum.

Hem zafer kazanmış hem de gergin bir havayla, "Ganj Nehri'nde yaşıyor, bu yüzden böyle deniyor. Ve orada boğa köpek balıkları da var! Görüyorsun işe!" diye bağırdın.

Ganj köpek balığı ve boğa köpek balığı hakkındaki Wikipedia makalesini okudum ve her iki türün de sığ suda yaşamayı tercih ettiğini, bu nedenle insanlarla kazaların daha sık meydana geldiğini öğrendik. Görünüşe göre, büyük beyaz köpek balığına atfedilen birçok saldırının aslında, rahatsız

edildiğinde muhtemelen çok da geçimli bir arkadaş olmayan boğa köpek balığına ait olduğuna inanılıyordu.

“Ya böyle bir köpek balığı bize doğru yüzerse? Yani nehirlerimize gelirse? O zaman işimiz bitti, değil mi?” diye sordun gergin bir şekilde.

“Hayır, burası Hindistan’dan çok daha soğuk. Köpek balıkları muhtemelen bundan pek hoşlanmaz.”

“Bu çok korkutucu olurdu. Öte yandan belki yavru bir köpek balığı yakalayıp onu kendime alıştırabilirim. O zaman ona bir evcil hayvan gibi bakabilirim ve arkadaş oluruz. Sonra da onunla gölde yüzerim!”

“Elbette bunu yapabilirsin.”

“Hadi, bir liste yapalım!” diye bağırdın ve odadan koşarak çıktın, kısa bir süre sonra elinde bir kâğıt kalemle geri geldin.

“Nasıl bir liste?”

“Evcil hayvanım için köpek balığı isimleri. Hadi!”

“Gregor, Ganj’ın şirin köpek balığı,” diye fısıldadım sessizce.

“Ne?” diye sordu Helmut, beni düşüncelerimden kurtararak.

“Ah, hiçbir şey,” diye yanıtladım ve fincanıma uzandım. Helmut konuşmaya her zamanki girizgâhıyla başladı: “Biliyor musunuz?”

Biliyor musunuz, biliyor musunuz, biliyor musunuz? Hiçbir şey bildiğim yoktu ama aklımdan neler geçtiğini merak ediyordum.

“Biliyor musunuz, oğlum Christoph gemileri çok severdi. Kardeşlerinden biri de denizi seviyordu, bu açıdan birbirlerine benziyorlardı. Christoph denizcilikle ilgili her şeye hayrandı, bu konuda gerçekten takıntılıydı. Onu sürekli tekneyle gezdirmek zorunda kalıyordum, sürekli herhangi bir yerdeki

bir limana gitmek zorundaydık. Ayrıca çok sevdiği model gemiler de yaptık.”

“Oturma odasındaki gemiyi birlikte mi yaptınız? Şişede-kini?”

“Evet. Bunun için o kadar çok uğraştık ki üç yıldan fazla sürdü. Bu arada, o gemi Franklin Keşif Gezisi’ndeki *HMS Terror* gemisi, daha önce duymuş muydunuz?”

“Hayır.”

“Gerçekten mi? On dokuzuncu yüzyılın ortalarında Kuzeybatı Geçidi’nin haritasını çıkarmak için yelken açan teknenin hikâyesini hiç duymadınız mı?”

“Hayır, bu konuda hiçbir fikrim yok.”

Helmut çayından bir yudum aldı, burnundan tüpü çıkardı ve karavana bindi. İki battaniye çıkarıp birini bana uzattı. Battaniyeyi benim ve kucığımda uyuklayan Lutz’un üzerine örttüm. Battaniyeyi örtünce Lutz uyandı ve uyku sersemliğiyle gıdıkladı. Ama her şeyin yolunda olduğunu hemen anladı ve ben kanatlarının arasındaki en sevdiği noktayı okşarken yeniden gözlerini kapattı.

“Peki bu hikâyeyi dinlemek istemez misiniz? Bu, felaketle sonuçlanan bir keşif gezisiydi.”

“Kulağa bayağı kötü geliyor. Ve merak uyandırıcı. Ne yazık ki.”

“Evet, hep böyle olur değil mi, korkunç ayrıntıları hep öğrenmek isteriz. He he he... Öncelikle on dokuzuncu yüzyıl Britanya’sının müthiş bir deniz gücü olduğunu hayal etmelisiniz ancak muhtemelen bunu zaten biliyorsunuzdur. Kuzeybatı Geçidi, Kuzey Amerika kıtasının üzerinde, Atlantik’i Pasifik’e bağlayan yaklaşık altı bin kilometre uzunluğunda bir deniz yoludur. Hiç Kanada’da bulundunuz mu?”

“Hayır.”

"Muhteşem bir yerdir. Ve ülkenin kuzeyi çok ama çok soğuktur. Aynı zamanda da tehlikelidir, hele ki o zamanlar. Her hâlükârda rota, Arktik Okyanusu'ndan geçiyordu ve insanlar bunun Asya'ya daha hızlı ticaret yolları sağlayacağını umuyordu."

Helmut çayından bir yudum aldı.

"Yüzyıllardır Kuzeybatı Geçidi'nden geçmek için birçok keşif gezisi yapılmıştı ancak o zamana kadarki tüm girişimler başarısız olmuştu. 1845 yılında İngiliz Deniz Kuvvetleri Komutanlığı, bu seferin komutasını Sir John Franklin'e vermeye karar verdi. Franklin bir İngiliz amiraliydi, çok tanınmış ve saygı duyulan bir kutup kaşifiydi. Bugün size anlattığım keşif gezisi gibi yine felaketle sonuçlanan önceki kutup gezisinde, zavallı adam hayatta kalabilmek için ayakkabılarını yemek zorunda kalmıştı. En azından bunu denemiş, yani, her neyse... Ah, aynı zamanda Tanzania valisiydi, ne de olsa bir zamanlar imparatorluk tüm dünyayı sömürgesi altına almıştı."

"Korkunç."

"Evet öyleydi. Beyaz insanlar sözde Hristiyan değerlerini savunurken diğer insanlara karşı her zaman zalim davrandılar, değil mi?"

Helmut çayını bitirip kendine bir bardak daha doldururken başımı salladım.

"O hâlde Franklin'e dönelim. Keşif gezisi iki gemiyi kapsıyordu; bir yanda kendisinin de kaptanlığını yaptığı *HMS Erebus*, diğer yanda ise *HMS Terror* vardı. Bunlar gerçekten güçlü iki savaş gemisiydi, iki devasa bombardımancı! Ağır zırhlılardı ve çelik korumaya sahiptiler. Bu şekilde yapılmalarının nedeni başlangıçta gemilerin güllelere dayanmasıydı ancak bu buz için de fena bir ek koruma sayılmazdı. Bir gemi Arktik Okyanusu'nda seyrederken buz kütesinin

uygulayabileceği baskıyı hayal etmelisiniz, bazen gemi parçalanabilir bile.”

Helmut bir sivrisineği öldürmek istiyormuş gibi ellerini çırpı, boğazını temizledi ve oksijen tüpünü burnuna daha çok soktu çünkü konuşmaktan biraz nefes nefese kalmıştı.

“Temelde gemiler böyle bir sefer için iyi donanıma sahipti. Söylediğim gibi, iyi zırhlanmışlardı, bir buhar makinesi vardı, hatta içme suyu üretmek için suyu tuzdan arındırma düzeneği bile vardı. Keşif gezisine katılanların yeterli yiyeceğe sahip olması için üç yıllık malzeme depolandı. Gerçekten çok güzel gemilerdi. Konserve et gibi normal yiyeceklerin yanı sıra (o zamanlar konserveler modaydı) iskorbütü önlemek için tonlarca çikolata ve birkaç bin litre limon suyu taşıyorlardı. O zamanlar insanlar limon suyunun raf ömrü hakkında pek bir şey bilmiyorlardı. Ben o kadar uzun dayandığımı sanmıyorum.”

Helmut kaşlarını çattı ve düşündü.

“Gemide binlerce kitap ve maun mobilya vardı, bunu hayal etmelisiniz! Tehlikeli bir araştırma gezisine çıkıyorsunuz ve gemiye maun masalar ve porselen tabaklar koyuyorsunuz. Ama bilin bakalım yanlarına ne almamışlardı? Fok ve onun gibi hayvanları avlamak için kullanabilecekleri kızaklar veya av silahları! İnanması zor, değil mi?”

Uslu uslu başımı salladım. O ana kadar hikâyeyi pek de sıra dışı bulmamıştım ama sabırla her şeyin değişeceği anı bekliyordum.

“Mayıs 1845’te *Terror* ve *Erebus*, iki mürettebatın toplamı olan yüz otuz dört kişiyle yola çıktı; size söylediğim gibi çok büyük bir seferdi. Bütün gazetelerde yazıyordu, insanlar heyecanlanıyordu, o zamanlar öyleydi. Bütün dünya hâlâ sürprizlerle dolu bir hazineydi; böyle bir keşif gezisinin neleri

ortaya çıkaracağı asla bilinmiyordu. Her gün bir mucizeydi, her keşif Tanrı'nın bir kanıtıydı. Gemilere, birkaç hafta sonra mürettebatın yazdığı mektupları ve hastalanıp daha fazla yolculuk yapamayacak olan dört veya beş kişiyi de alarak—bunlar şanslı olanlardı— onlardan ayrılan küçük bir tedarik gemisi eşlik ediyordu. İki araştırma gemisinde de harika atmosfer vardı. Onlar ulusal kahramanlardı ve gezinin bir yıldan fazla sürmeyeceğinden emindiler. Bu geçitten hızlıca geçip evlerine dönebileceklerini düşünüyorlardı. Ne kadar dayanmışlardı...”

Helmut bana bir fincan daha çay koydu. Battaniyeye iyice gömüldüm, görünüşe göre işler daha heyecanlı olacaktı.

“O zamanlar Arktik Okyanusu’nun buzsuz olduğunu söyleyen bir teori vardı. Hiç Arktik Okyanusu’nun fotoğraflarını gördünüz mü?”

“Evet, tabii.”

“Peki hiç buz kütlesi görmediniz mi?”

“Tabii gördüm. Çünkü orada buz kütleleri var.”

“Kesinlikle. Ama o zamanlar oradaki denizde buz kütlelerinin olmadığı düşünülüyordu, bu yüzden keşif ekibi kuzeyde önce geçidi bulmaya çalıştı ama elbette orada buzsuz hiçbir yer yoktu, hiçbir yer! Beechey Adası’na doğru aramaya devam etmek için güneye yol aldılar. Ama artık yılın soğuk zamanı gelmişti ve kışı bir şekilde gemilerde geçirmek zorunda oldukları açıktı, bu yüzden küçük bir kamp kurdular. Keşif gezisinin ilk üç üyesi burada öldü ve mezarlar bugün hâlâ adada bulunuyor. Bunun dışında kış oldukça iyi geçti ve gemiler yola devam edebildi. Muhtemelen geçidi bulmalarına ve dünyanın en büyük denizcilerinden olmalarına yalnızca birkaç gün kaldığını zannederek güneybatıyı aradılar! Ama...”

Helmut bana doğru eğildi.

“İşler hiç de umdukları gibi gitmedi,” diye fısıldadı. Sonra da “Ya!” diye bağırıp masaya vurdu, Judy korkarak havladı, Lutz da telaşla kanatlarını çırpıttı.

“Her şey tepetaklak oldu! Tepetaklak!” dedi ve belli ki kendini bu hikâyeye tamamen kaptırmıştı. Hafifçe öksürdü, oksijen tüpünü düzeltti ve anlatmaya devam etti.

“1846 sonbaharında Kanada’nın kuzeyindeki Kuzey Kutbu’nda bir yerlerde buz yığınları arasında sıkışıp kaldılar. Tak diye! Maun mobilyaları, porselenleri ve çikolatalarıyla öylece kalakaldılar ve hiçbir şey yapamadılar. 1847 yazına kadar bunun içinde kaldılar ama hava o kadar soğuktu ki buzlar erimedi, yola devam edemediler. Kral William Adası onları buzdan pençelerinin arasına kıştırmıştı ve görünürde hiçbir kaçış yolu yoktu. Ondan sonra da talihsizlikler çorap sökücü gibi geldi. İlk olarak Franklin öldü. Arktik’te deneyimi olanlar, *HMS Terror*’e komuta eden Yüzbaşı Crozier ile oydu. Aniden gitmiş olması ağır bir darbeydi.

Takımın morali düştü ve yavaş yavaş, yakında erzak sıkıntısı yaşayacakları duygusu oluşmaya başladı. Artık başlamış olan kutup kışı uzun ve acımasızdı, resmen kapana kısılmışlardı ve etraflarında sadece sonsuz bir beyazlık vardı ve evet bu insanı çılgına çevirebilir.”

Helmut arkasına yaslandı ve yıldızlı gökyüzüne baktı. Düşündü, kısa bir süre öksürdü ve hoş olmayan düşünceleri uzaklaştırmak istermiş gibi başını ovuşturdu.

“Böylece 1847’den 1848’e kadar kışı orada geçirmek zorunda kaldıktan sonra Crozier, görünüşe göre gemileri artık kurtaramayacakları sonucuna vardı. İlkbaharda pes ettiler ve çaresizlik içinde iki yüz elli kilometre ötedeki bir karakola yürüyerek ulaşmaya çalıştılar! Dediğim gibi, porselen aşığı zarif

beylerin yanlarında olmayan tek şey, kızaklar ya da Arktik kıtalarında ilerlemek için tasarlanmış herhangi bir şeydi.

İngiliz donanması o kadar güçlüydü, modern denizcilik teknolojisinin üstünlüğüne olan inanç o kadar sarsılmazdı ki hiç kimse bu icatlarla ve donanımlı gemilerle bu zorlu dünyayı fethedemeyeceklerine ihtimal vermemişti. Bu, onlar için yüzleşmesi kesinlikle şaşkınlık veren bir gerçektir.”

Sandalyede biraz daha aşağı kaydım ve burada olabilmeni gerçekten diledim. Bunun gibi hikâyeler tam sana göreydi ve sen Helmut’u dinlemek için öne eğilirken ben de orada seninle oturmayı ne çok isterdim.

Helmut, “Akıllarına bu fikrin nereden geldiğini bilmiyorum,” diye devam etti, “ama sonra ciddi ciddi filikaları karadan yürütmeye çalıştılar. Daha sonra bu filikalarda kitaplar ve o lanetli porselenler gibi her türlü işe yaramaz saçmalık bulundu. Bir hayal edin: Hayatınızı kurtarmak ve yardım almak için yüzlerce kilometrelik bir yürüyüşe çıktınız. Bir deri bir kemiksınız, bitkinsiniz ve o zamanlar böyle bir iklimi bile bilmeyen Avrupalılar için çevre kesinlikle düşman. Kızaklarınız olmadığı için filikaları arkanızda sürüklemek zorunda kalıyorsunuz ve sanki yeterince ağır değillermiş gibi onları porselen ve diğer anlamsız ıvır zıvırla dolduruyorsunuz! Bunu anlamak mümkün değil. Yani filikaları çekmeye çalışmak zaten yeterince aptalca ama bir de bu yükler... Belki de etraflarını saran kar, bu adamları delirtmişti, kim bilir. Ancak güçlerini böyle yanlış değerlendirmeleri onlar için ölümcül oldu. İnsanlar sinek gibi birer birer ölüyordu. Bazıları hastalıktan ve soğuktan sefil bir şekilde öldüler, bazıları yavaş yavaş açlıktan öldüler ve sonra evet, bir noktada birbirlerini yemeye başladılar.”

Helmut öne eğilmişti ve sesi artık sadece gizemli bir fısıltıdan ibaretti.

“Bunu bir hayal edin. Orada, beyaz bir cehennemin içinde arkadaşlarınızla birlikte duruyorsunuz ve arkadaşınızın hangi kısmını yiyeceğinizi düşünüyorsunuz. Bir yoldaşınız ölüyor ve herkes ona yırtıcı hayvanlar gibi saldırıyor. Ve geceleri gözlerinizi kapatmaya cesaret edemiyorsunuz çünkü teninizde bir bıçak ya da diş darbesi hissedebilirsiniz.”

Tüylerim diken diken oldu.

“Keşif ekibinin tüm üyeleri öldü,” diye devam etti Helmut, artık yeniden normal sesiyle, “ve yıllar boyunca, ceset buluntularına, notlara ve orada yaşamış Eskimoların ifadelerine dayanarak korkunç kaderi yavaş yavaş yeniden şekillendiren macera dolu seferler için kurtarma ekipleri gönderildi. Britanya’daki insanların bilmediği şey, ilk kurtarma gemisi gönderilmeden önce Franklin’in çoktan ölmüş olduğuydu. Karısı, on yılı aşkın bir süre kocasını aramaları için gemileri finanse etti. Ne üzücü, değil mi? Ve bir başka tuhaf gerçek daha: Kurtarma görevleri sırasında –ki bu seferler için para ödülü teklif ediliyordu– o uçsuz bucaksız buzda ilk seferde olduğundan daha fazla insan öldü.”

Helmut benim ne kadar dikkatle dinlediğimi görünce muzipçe gülümsedi.

“Evet, doğayı hafife alırsanız işte böyle olur,” diyerek hikâyesini bitirdi ve yavaş yavaş çayını yudumladı.

Düşüncelere dalmış hâlde Lutz’un küçük kafasını okşadım ve o da dikkatlice parmağımı gagaladı, görünüşe göre onu uyandırmıştım.

Birbirini yiyen insanlar demek. Artık bu da *acayip havalı* değilse ben de bir şey bilmiyordum. Bu konuda ne derdin

acaba? Eminim kâbuslar görürdün.

Helmut, "Şimdi uyumalıyız, yarın yine erkenden yola çıkmamız lazım," diyerek etrafımı sarmaya başlayan düşünce sarmalımı böldü.

"Doğru, tamam," diyerek çadırıma gitmek için ayağa kalktım.

Çadırda telefonuma bakıp mesaj gelip gelmediğini kontrol ettim. Annem onu aramam gerektiğini yazmıştı ve iki arkadaşım bu kadar zamandır nerede olduğumu ve artık neden Instagram'da hiçbir şey paylaşmadığımı sormuşlardı. Anne-me Fernstein Gölü'nün bir fotoğrafını şu mesajla birlikte gönderdim: *Dağlarda tatildeyim, birkaç güne sizi ararım!*

Daha sonra da fotoğraf galerimden arkadaşlarıma gönderebileceğim bir fotoğraf aramaya koyuldum. Birkaç gün önce bilgisayarımdan cep telefonuma indirdiğim bir videoya rastladım. Sen ölmeden önceki sonbaharda amcamızın Danimarka'da kutladığımız doğum günüydü. Videoda sahil boyunca kollarını açıp koşuyor, defalarca "Ben bir martıyım!" diye bağıyor, martı sesi çıkarmaya çalışıyordun. Günde birkaç kez karnıma inen ve içimi parçalayan o yumruk yine karşımdaydı. Saniyede 24 kare ile kalbimi parçalayan geçmişe ait videolar...

4.100 METRE

Ertesi gün kalktığımda kamp alanındaki tek misafirin yine biz olduğumuzu fark ettim; diğer iki karavan gitmişti. Helmut çoktan kalkmış ve kahvaltısını hazırlamıştı. Bugün sadece mısır gevreğimiz vardı çünkü erzacağımız yavaş yavaş tükeniyordu.

“Daha iyi bir şeyler yemek istemiyor musunuz?” diye sordum.

“Hayır, bugün hiç iştahım yok.”

Ona daha yakından baktım ve yine benzinin solduğunu fark ettim.

“İyi misiniz?” diye sordum.

“Bir şey yok.”

“Evet, eminim yoktur. Sizin asla bir şeyiniz olmaz.”

“Sadece midem biraz kötü.”

“İlaçlar yüzünden mi?”

“Evet, diğer şeylerin yanı sıra.”

“Diğer şeylerin yanı sıra derken?”

“Söylesenize, siz benim sağlık sigortamı yapan şirket adına mı çalışıyorsunuz?”

“Tamam tamam, bir şey demedim.”

Onu daha fazla sıkıştırmanın bir anlamı yoktu. Bazen

ulaşılabilir oluyordu ama sonra yine sert bir duvarla karşılaşıyordu insan, bu yüzden de hep bir adım ileri bir adım geri gidiyorduk. Sohbetin nasıl ilerleyeceği tahmin edilemez olabiliyordu.

Yemeğimizi bitirdikten sonra beni Judy'yi gezdirmem için gönderdi. Kendisi önce kamp alanının parasını ödeyecekti ve tabii ki huzur içinde tuvalete gitmek istiyordu, bu yüzden Lutz'u benim çadırıma koyduk. Henüz sabahın erken saatleriydi ve kamp alanı hâlâ çiylerle kaplıydı. Judy ile göle vardığımda, suyun üzerinde asılı kalan sisi gördüm.

Sen sisten hep korkardın. Sis içinde neler olduğunu görememek seni endişelendirirdi, bunu görememen sis içinde neler olabileceğine dair çılgın (ve çok korkutucu) teoriler üretmene neden oluyordu. Bu teoriler hep uzaylılarla ya da insan yiyen varlıklarla ilgili oluyordu, böyle bir yaratığın nasıl görüldüğüne dair tanımın ise o günkü ruh hâline bağlıydı.

Judy yanımda gergin bir şekilde yürüyordu, bir sorun vardı. En ufak sestten bile ürküyordu, sazlıkların arasından aniden bir ördek uçunca, insanın içine dokunan bir ses çıkardı. Yanına çömeldim ve titreyen köpeğe sarıldım.

Özellikle sakın bir ses tonuyla, "Her şey yolunda," diye fısıldadım yumuşak tüylü kulaklarına, "Bir şey yok." Judy rahatlayana kadar yavaş, ritmik hareketlerle sırtım okşadım. O da daha sonra mühim işini halletti ve kamp alanına geri döndük. Ama karavanımıza yaklaşıncı Judy tekrar gerildi ve sessizce hırlamaya başladı. Helmut'un karavanın önünde durduğunu gördüm, elleri kalçasındaydı ve bakışlarını yere indirmişti. Judy havladı ve tasmayı o kadar sert çekti ki onu serbest bıraktım, böylece hiçbir engelle karşılaşmadan Helmut'un üzerine atladı. Öfkeyle havladı, atlayıp zıpladı ve heyecanla yeri kokladı.

Helmut'a, "Onun nesi var anlayamadım, göle gittiğimizden beri tuhaf davranıyor," diye açıkladım. Gözlerimiz buluştuğunda Helmut'un da iyi olmadığını hemen fark ettim.

"Ne oldu?"

Helmut hiçbir şey söylemeden çadırımı işaret etti. Arkama döndüm ve başta tuhaf bir şey görmedim, ta ki rüzgârda uçuşan iki üç parlak tüyü fark edene kadar.

"Ah... Hayır, nasıl..."

Çadıra daha yakından baktığımda bir tarafının yırtılmış olduğunu gördüm. "Lutz..." dedim sessizce ve fermuarı açtım. Lutz gitmişti ve uyku tulumumun her yeri kan ve tüyle kaplıydı.

"Olamaz..."

Helmut, "Sanırım bir tilki tavuğu kaptı. Çok üzgünüm," dedi.

Hâlâ arkamda heyecan ve öfkeyle havlayan Judy, yırtıktan içeri girmeye çalıştı ve çadırın her yerini büyük bir merakla kokladı. Sıçrayan kanları yalamaya başlayınca onu çadırdan çıkardım.

"Hayır, hayır, hayır, yine mi?.." diye sessizce kendi kendime sızlanmaya ve ağlamaya başladım.

Dışarıdan Helmut'un, "Tanrım," diye mırıldandığını duydum.

Olduğum yere çöktüm, bu olanlara inanamıyordum.

Orada ne kadar öylece kaldığımı bilmiyorum ama bir noktada omzumda bir el hissettim. Helmut arkamdaki girişten çadırın içine dizlerinin üzerinde sürünerek girdi.

"Hadi ama," dedi.

Elini ittim ve çadırın daha da içine geriledim. Helmut da ileri sürünerek dik oturdu. Şefkatli bir ses tonuyla, "Daha

“önce de bir evcil hayvanınızı bir yırtıcı kapıp kaçtı sanırım?” diye sordu.

“Ne?”

“Yine mi dediniz de.”

“Ah hayır. Eğer... eğer burada olsaydım, Lutz hâlâ hayatta olurdu. Ama onu yalnız bıraktım ve bu yüzden öldü. Tıpkı Tim gibi... Ben... Ben...”

Sesim çıkmadı, Helmut sabırla devam etmemi bekledi. Judy çadırın yarısına kadar içeri girme cesareti göstermişti ve vücudunun üst kısmı benim uyku tulumumun üzerinde, geri kalanı da dışarıda yatıyordu. Ne yaptığımızı dikkatle izliyor, tüm olan biteni köpek mantığıyla anlamaya çalışıyordu.

“O tatile ailemle gitmedim çünkü bir konsere gitmek istiyordum. Sırf berbat bir konser yüzünden onlarla gitmedim ama ben orada olsaydım kardeşim boğulmazdı. Çünkü ben de orada olurdum. Tim’i asla gözümün önünden ayırmazdım, yani onu hiçbir zaman gözümün önünden ayırmadım. O aptal konsere gitmeseydim orada, sahilde olurdum! Tim hâlâ burada olurdu ve ölmezdi, yalnızca benim bencilliğim yüzünden boğuldu!”

Artık kontrolsüz bir şekilde ağlıyordum ve Helmut’un benim kopuk cümlelerimi anlayıp anlamadığına dair hiçbir fikrim yoktu. Ama o an umurumda değildi.

“Tim gelmemi çok istemişti, orada olmadığım için çok üzülüyordu. Bense bir defalığına onlarla tatile gitmememin o kadar da kötü olmayacağını düşündüm. Ama sonra o boğuldu ve bunun benim hatam olduğunu düşünmeden duramıyorum. Sürekli, orada, onu kurtarmak için orada olmam gerektiğini ve bunu yapmadığım için onu hayal kırıklığına uğrattığımı düşünmüş olabileceğini düşünüyorum! Ve annem... bunun benim hatam olmadığını söylüyor ve... terapistim de öyle

söylüyor ama yalan söylediklerini biliyorum. Bunun benim hatam olduğunu biliyorum çünkü bir abla olarak ona bakmak benim kahrolası görevimdi!"

Artık resmen bağıryordum.

Ben gözyaşları ve sümükle kaplı yüzümü kanlı uyku tulumumla silerken Helmut sessizce bana bakıyordu.

"Ben bir tavuğa bile bakamıyorum. Hiçbir şeyi beceremiyorum, kahretsin, hiçbir şeyi!"

"Sizi Judy ile yürüyüşe gönderen bendim. Sonuçta tilki geldiğinde ben de burada değildim."

"Ama o *benim* tavuğumdu! Onunla, Lutz ile ilgilenmeliydim!" diye bağırdım ona.

Helmut hiçbir şey söylemedi, kemikli ellerini ovuşturdu. Son birkaç gündür eklemelerinin sık sık ağrıdığını fark etmiştim ve sanki bu yeniden oluyormuş gibi görünüyordu. Judy sürünerek bana yaklaştı ve kaval kemiğimi kokladı. Bunun bende hiçbir gelişme yaratmadığını görünce gözlerini gözlerimden ayırmadan dizimi iyice yaladı. *Nasıl, şimdi daba iyi, öyle değil mi?* der gibiydi. Ama ben sadece ağlamaya devam ettim.

"Christoph sınıfla birlikte Lahn Nehri kıyısına okul gezisine gittiğinde yüzme bilmiyordu. Sınıfça nehirde kürek çekmek istiyorlardı," diye başladı Helmut, ben burnumu çekmeyi ve yüksek sesle sızlanmayı bırakıp sadece ara sıra burnumu silmeye geçtiğimde.

Helmut, Christoph'un gemilere olan sevgisinden bahsetti, ancak görünüşe göre sudan inanılmaz derecede korkuyordu ve altıncı sınıflarda henüz yüzme bilmeyen tek çocuktu. Hep yapacak çok işi olduğunu, bir noktada çocuğun nasılsa yüzme öğreneceğini düşünerek yüzme derslerini sürekli ertelediğini anlattı.

Helmut kısa bir sessizlikten sonra şöyle devam etti: “Öğretmen daha sonra oğlanların teknede şakayla karışık güreştiklerini söyledi, çocuklar her zaman gruplar hâlinde teknelere binerlerdi. Bu şekilde itişip kakışırken Christoph suya düşmüş. Günümüzde olsa yüzme bilmediği için tekneye binmesine izin verilmezdi ama o zamanlar... farklı zamanlardı ve insanlar bu konuyu pek önemsemiyordu.”

Helmut dizlerine baktı.

“O... o öylece dibe batmış. ‘Tıpkı bir taş gibi,’ demişti öğretmeni. Tamamen şoka girmiş olmalı. İçgüdüsel olarak bile kollarını ve bacaklarını hareket ettirememiş. Sadece batmış.”

Helmut avuçlarını tekrar tekrar kalçalarına sürttü, bedeni bu anlattıklarına kendisinin de inanmak istemediğini ifade etmeye çalışıyordu.

“Helga işte bu yüzden mahvoldu,” diye devam etti. “Tıpkı bir zamanlar annemin olduğu kadar kötüydü. Yemek yemeyi bıraktı, yıkanmayı bıraktı, yataktan kalkmadı. Etrafında kimseyi istemediği için oturma odasındaki kanepemizde uyudum. Artık hiç konuşmuyordu. Ölü gibiydi. Aslında sadece Christoph’la biraz yüzme pratiği yapmalıydım. Düşündüğüm kadar çok zaman almayacaktı.”

Biraz sakinleştim ve Judy’nin kulaklarının arkasını kaşımaya başladım; o da memnun bir şekilde mırıldanıyordu. Bacağıma değen sıcak vücudu beni sakinleştiriyordu. Lutz’un tüylerinin ve kanının olduğu yerlere bakmaktan kaçınıyordum.

Helmut, “Bir noktada artık dayanamadım,” diye devam etti. “Bir halat almak için barakamıza gittim.”

Helmut kendini kirişe nasıl astığını ve küçük bir taburenden atladığını anlattı ancak evin tavanı o kadar alçaktı ki boyunu bu küçük sarsıntıdan kırılmamıştı.

“Nefesim kesilirken *bravo*, diye düşündüğümü hatırlıyorum. Ayaklarım tabureden ayrılır ayrılmaz kapı açıldı ve Helga bornozuyla önümde durup ne yaptığımı gördü. Hemen yanıma koştu ve bacaklarımdan tutarak beni kaldırmaya çalıştı. Bilincimi neredeyse yitirmek üzereydim, sersemlemiştim. Çığlık attı, bağırdı, çağırdı ama o kadar küçük ve zayıftı ki beni tam anlamıyla kaldıramadı...”

Helmut yüzünü bir kez daha sildi, gözleri küçük çadırın içinde huzursuzca geziniyordu.

“Daha sonra son gücümle kollarımı uzattım ve kirişi kavrayana kadar kendimi halatın üzerinde yukarı çektim. Helga beni bıraktı ve işte oradaydık. O ayakta duruyordu, bense tavanda asılıydim. Sanırım duvara yaslanan merdiveni yakaladı, tırmandı ve kafamdaki ilmiği çıkardı ki düşebileyim, zaten hiç de yüksek değildi. Ve ben yere düşer düşmez bana deli gibi tekme atmaya ve vurmaya başladı. Bana çok kızmıştı, ah evet ve çığlık atıyordu! Daha yeni bunlar olmuşken onu yalnız bırakmaya nasıl cesaret ederdim? Daha yeni böyle bir kayıp yaşamışken! Nasıl bu kadar bencil olabilirdim ve bunun gibi daha bir sürü şey. Kafam karışmıştı çünkü son zamanlarda Helga’nın oğlumuzun ölümünden beni sorumlu tuttuğunu düşünmeye başlamıştım ama durum böyle değildi. O bunu hiç düşünmemişti. Helga’m, böyle düşünen sadece bendim.”

Her ikisinin de tabiri caizse tedavi amaçlı rahibi görmek için düzenli bir şekilde kiliseye gittiklerini anlattı. Rahip onlarla sürekli konuşmuş, bunun onların hatası olmadığını anlatmaya çalışmıştı.

“Lutz ve kardeşinle ilgili olanlar da sizin hatanız değil, bunu biliyorsunuz.”

Helmut bana baktı. Başımı salladım ve orada olmam gerektiğini bir kez daha düşündüm. Seni yalnız

bırakmamalıydım. Şu konserde ıslık çalmaya gitmeseydim, bunu engelleyebilirdim.

Helmut, "Bunu şimdi duymak istemediğinizi biliyorum," diye devam etti. "Ben de başta istemedim. Ama bu hiçbir şeyi geri getirmez. Hayatta böyle şeyler olur. Oğullar ve erkek kardeşler boğulur ve kulağa ne kadar klişe gelse de kötü şeyler her zaman olabilir. Biz sadece elimizden geldiği kadarını yapıyoruz işte. Sorumlu olduğumuz kişilere her zaman elimizde olan tüm gücü ve dikkati veriyoruz. Çoğu zaman bu yeterli olur ama bazen de olmaz. Siz alt tarafı sadece bir konsere gitmek istediniz, bu kadar. Eğer siz yanında olsaydınız belki de boğulmazdı, fazlası yok."

Tekrar sessizce ağlamaya başladım.

"Ama o zaman belki farklı bir şey olabilirdi. Siz bir yetişkinsiniz, sürekli ve sonsuza kadar başka bir insana bakamazsınız, onu hep gözünüzün önünde tutamazsınız. Bu mümkün değil! Siz, ihmalkâr bir şekilde onun bir yolun ortasında oynamasına izin vermiş değilsiniz. Anne ve babanızla tatildaydı, Tanrım. Anne babanız da pekâlâ kendilerini suçlu hissedebilir."

"Hissediyorlar da zaten," dedim sessizce.

"Yani ailenizdeki herkes suçlu mu? Harika, sonuçta bu da bir iş bölümü, değil mi?"

Sessizdim.

"Hayatı durduramazsınız biliyorsunuz. Bu işe yaramaz. Ve ölümü kontrol edemezsiniz çünkü o, hayat denen çılgın yolculuğun sadece bir parçası. Sonuçta..." Helmut bunları söylerken kollarını kaldırdı, elleri çadırın tavanına değdi, "Sonuçta ben öleceğim! Hem de çok yakında! Sizce bunu dört gözle mi bekliyorum? Ölümü kendime yakıştıramıyorum bile ama bu, ölümün umurunda bile olmaz. Peki ölüm

Helga'yı alırken benim karavanı yeni satın aldığım gerçeğini bir şekilde hesaba kattı mı sanıyorsunuz? Hayır. Yani şu an üzerimize gökten donmuş bir dışkı yığını düşebilir ve tahtalı köyü boylayabiliriz."

"Ne?"

Ona şaşkın şaşkın baktım.

"Bunu bir keresinde bir belgeselde görmüştüm. Bir uçak, yolcularının donmuş dışkısını boşaltmış. Görünüşe göre bir toplu konutun üzerinde kazara ambarın kapağı açılmış ya da buna benzer bir şey olmuş. Daha sonra bu büyük donmuş parça bir kadının üzerine düşerek onu öldürmüştü."

"Şu an atıyorsunuz."

"Hayır, bu gerçekten doğru. Peki sizce bu kadın sabah şunu düşündü mü? *Bugün başıma bir dışkı yığını düşse amma çılgınca olurdu, ben en iyisi evde kalayım.* Ya kocası, sizce aklından şöyle bir şey geçirmiş midir? *Belki bugün karımın evden çıkmasını engellesem iyi olur çünkü başına donmuş bir dışkı yığını düşebilir!*"

Gülümsemekten kendimi alamadım, bu da Helmut'a konuşmasına devam etmek için cesaret verdi.

"Elbette ne kadın ne de adam bunları aklından geçirdi. Neden geçirsinler ki? Kim böyle bir şeyi tahmin edebilir ki? Kim kardeşinizin tatildayken denizde boğulacağını bilebilirdi? Bunun sizinle hiçbir ilgisi yok. Bu sizin suçunuz değil çünkü siz bu konuyla ilgili hiçbir şey ama gerçekten hiçbir şey yapamazdınız. Ben çocukların kazara oğlumu suya iteceklerini bilemezdim, çocuklar da Christoph'un düşüp boğulacağını bilemezlerdi. Bunlar oluyor ve bu konuda yapabileceğimiz hiçbir şey yok."

Lutz'dan geriye kalanlara baktım.

“İnsanlar boğulur, tilkiler tavuk yer, insanlar kanserden ölür. Bunların hepsi korkunç ama gerçekleşen şeyler. Ve bu, son ölüm de olmayacak. Annenizle babanız da ölecek ve eğer siz de benim kadar yaşlanırsanız, inanın bana, hayattaki arkadaşlarınızın sayısı bir okey masası kurmaya yetecek kadarsa şanslısınız.”

“Bu pek rahatlatıcı olmadı.”

“Ama gerçek bu. Ve bunu size söylüyorum çünkü hayat durup sizi beklemez. Devam eder ve siz de giderek ölüme yaklaşırsınız. Yas tutmak normaldir, uzun süre yas tutmak da normaldir ancak iki yıl sonra bile hayatınızdan vazgeçmek normal *değildir*. Vadideki bir korkuluğun üzerinde durup atlayacak cesareti bulmayı dilemek normal *değildir*.”

Tuhaf bir şekilde yakalandığımı hissettim.

“Fark ettiniz, değil mi?”

“Elbette. Bunu kendimden biliyorum; kendi ölümü de dahil, sürekli ölümü düşünen genç bir kadına benziyorsunuz. Ölmek mi istiyorsunuz?”

“Yani ben. Evet.”

Bunun dudaklarımdan bu kadar kolay çıkması beni şaşırttı.

Helmut keskin bir bakışla bana bakarak, “Bunu söylemek güzel, değil mi?” diye sordu.

“Bir nebze. Durun, tekrar söylüyorum: Evet, ölmek istiyorum. Vay be, harika hissettiriyor.”

Devam etmeden önce bir an durdum. “Sık sık şunu düşünüyorum: Her şeyi boş ver, Paula. Ama sonra annemi ve babamı düşünüyorum ve cesaret edemiyorum. Çünkü kendime şunu soruyorum: Sonra ne olacak? Her iki çocukları da ölürse ne yaparlar? Onlar da kendilerini mi öldürürler? Yoksa benim iki yıldır yaptığım gibi bitkisel hayata mı geçerler? Bilmiyorum.”

“Ah, evet evet. Biliyorsunuz.”

"Bunun aslında mümkün olmadığını biliyorum, yani intihar etmemin."

"Kesinlikle."

"Ama yaşamak da mümkün değil."

"Elbette mümkün. Şu anda hayattasınız ya."

"Eh, yarı hayatta diyelim."

"Şu anda nabzınız atıyor mu, beyniniz aktif mi?"

"Şimdi bana böyle basmakalıp sözlerle gelme..."

"Yani yaşıyorsunuz. Bunun eğlenceli olup olmadığı başka bir konu."

"Ben şimdi ne yapacağım?"

"Nefes alın. Bir şeyler yiyin. Uyuyun. Arada sırada tualete gidin."

"Hayır, demek istediğim..."

"Ne demek istediğinizi biliyorum," diye sert bir şekilde sözümü kesti Helmut, "ama bazen istediğimiz gibi olmaz ve bu kötü hissettirir, evet."

"Evet."

"Evet."

Kafamın öncekinden daha karışık olduğunu hissederek iç çektim. Helmut tekrar, "Ölmek mi istiyorsunuz?" diye sordu.

"Bunu zaten söyledim..."

"Ya da," diye yüksek sesle sözümü kesti, "yoksa şu anda yaşamak istemiyor musunuz?"

"Bu aynı şey değil mi?"

"Ah hayır, hiç de değil. İnsanlar ölmek istiyorsa bunu yaparlar. Onları durduramazsınız, belki ilk deneme başarısız olur, belki ikincisi ama üçüncü deneme işe yarar. Ölmek isteyen ölür. Tak diye gider! İnsanın elinden hiçbir şey gelmez, nedeni her neyse ölmeyi gerçekten isterler."

"Yani, bilmiyorum ki."

"Benim teorim bu, şimdi sonuna kadar dinlemelisiniz. Bence yaşamak istemeyen insanlar için durum farklı. Yaşamak istememek, şu anda burada olmayı istememek anlamındadır çünkü her şey katlanılmaz gelir. Yaşamak istemeyen insanlar belki de tüm bunlarla, yani hayatla uğraşmak zorunda kalmamak için uyuşturucu veya içki kullanırlar. Bazen ölmeyi tercih edip etmeyeceklerini düşünürler. Ama emin değillerdir çünkü konu yaşamamakla ilgilidir. Paula, şimdi şundan emin olmalısınız: Ölmek mi istiyorsunuz yoksa sadece yaşamak mı istemiyorsunuz?"

Kulağa biraz o sahte yaşam koçlarının safsataları gibi gelse de Helmut'un nereye varmaya çalıştığını anlamaya başladım... Peki o zaman: Gerçekten ölü mü olmak istiyordum? Ölmek mi istiyordum? Terapistimin muayene odasında sessiz ve şaşkın bir hâlde otururken bana sık sık tavsiye ettiği gibi düşündüm ve kendimle empati kurmaya çalıştım. Aslında senin öldüğün güne kadar hayatın oldukça güzel olduğunu düşünüyordum. Elbette her zaman eğlenceli değildi ama aslında hayatın kendisinin yaşanmaya değer olduğundan her zaman emindim. Sadece senin ölümünden beri...

"Artık Tim olmadan yaşamaya devam etmek zorunda olduğum gerçeğine dayanamıyorum."

"Peki."

"Ve bunun nasıl hissettirdiğine. Buna dayanamıyorum. Bu berbat duygudan nasıl kurtulacağımı bilmiyorum."

"Özellikle suçluluk duygusundan mı?"

"Özellikle bu, evet. Bencillik ediyorum, değil mi? Suçluluğundan daha kötü olan şey onun gitmiş olması..."

Helmut gözlerini devirdi.

"Aman Tanrım, beş dakika kendinizi aşağı çekmeden duramıyorsunuz."

“Evet, hayır, yani...”

“Tüm bunlarla ilgili bir şeyler yapıyor musunuz? Muhtemelen kiliseye gitmiyorsunuzdur, değil mi?”

“Terapiye gidiyorum, bundan bahsetmiş miydim?”

“Sanırım. Peki, terapistiniz tüm bunlara ne diyor?”

“Hiçbir şey.”

Helmut kaşlarını çatı.

“Bu konuda hiçbir şey söylemedi mi?” diye tekrarladı.

“Henüz ona bunların hepsini anlatmadım.”

“O hâlde terapistinizle ne konuşuyorsunuz?”

“Havadan sudan. Dürüst olmak gerekirse onunla daha çok makarna hakkında konuşuyordum.”

“Pardon, ne?”

Bana şaşkın şaşkın baktı.

“Terapistimi tanımıyorum, bir yabancıya her şeyi öylece anlatamam.”

“Biraz tutarsızsınız, değil mi? Ne de olsa şimdi tüm bunları bir gece mezarlıkta eski karısının küllerini almak için kazarken yakaladığınız tuhaf, yaşlı bir adama anlatıyorsunuz.”

“Evet, tamam, doğru. Ama birbirimize biraz benziyoruz da.”

“Sanırım benimle karşılaştırıldığında sizin bir tahtanız daha eksik,” dedi ama bunu söylerken tatlı tatlı gülümsedi.

Şimdi gözlerini deviren bendim ama ben de gülümsedim.

“Siz, oğlunuz ve tüm bunlar... ve Helga. Bütün ailenizi kaybettiniz. Tamamen delirmemeyi nasıl başardınız bilmiyorum.”

“Kendini asmanın delirmek olduğunu düşünmüyor musunuz?”

“Hâlâ hayattasınız.”

“Siz de öyle. Kardeşiniz öldü ve geri dönmeyecek. Ve bu sizin suçunuz değildi.”

"Ama ben..."

"Artık ufaktan sinirime dokunmaya başladınız ama. Sizin suçunuz yok diyorum."

"Benim... benim suçum..."

Kelimeler neredeyse boğazıma düğümleniyordu.

"Benim suçum değildi."

"Ve siz hayattasınız. Bu bir gerçek. Bununla yaşamak zorundasınız."

"Tamam."

"Ah, hadi bakalım. Son bir kez daha soruyorum: Ölmek istiyor musunuz?"

Bakışları içimi delip geçiyordu.

"Bilmiyorum."

Ellerini çırpıttı.

"*Bilmiyorum* cevabı kulağa *evet* cevabından daha iyi geliyor."

"Sanırım... yeniden yaşamak isterdim. Ve bundan keyif almayı dilerdim."

"Sonunda. Bu cevap işimize yarar işte."

Çadırda etrafına baktı.

"O zaman anlaştık. Burada her şey birbirine girmiş. Sanırım bunların hepsini atmanız gerekecek değil mi?"

Konuyu birden değiştirme konusunda hiç kimse Helmut'un eline su dökemezdi.

"Bunları atarsam ben nerede uyuyacağım?"

"Bugün ailemin evine varmış olacağız, orada bir yatağınız olacak."

Hiçbir yerime kan bulaşmamasına dikkat ederek yüzümü tekrar uyku tulumuyla sildim.

"Kesinlikle iyi bir terapist olurdunuz. En azından benimkinden daha iyi olduğunuzu düşünüyorum."

“Hah! Şimdi bir de terapistinizin dedikodusunu yapalım, tam olsun! Siz delirmişsiniz!” dedi Helmut ve geri geri sürünerek çadırdan çıktı.

3.410 METRE

Sonunda yolculuğumuzun asıl varış noktasına, Helmut'un ailesinin evine ulaşmıştık. Dağın oldukça yüksek bir noktasında bulunan ve köyü oluşturan birkaç evin gerisinde yer alan bir çiftlik eviydi. Daha aşağıda, küçük bir bakkal dükkânı ve küçük bir şapel vardı. Helmut'un anlattığı gibi gerçekten de duvarın bir tarafı yamacın kıyısında duruyordu ve her an vadiye uçacakmış gibi görünüyordu.

Tipik köy evlerine benzeyen ana bina; saksıları, panjurları, ahşap kirişleri ve badanalı cephesiyle Alplere özgü bir gezi broşüründen kesilip oraya yerleştirilmiş ve ardından çürümeye bırakılmış gibi görünüyordu. Panjurların bir kısmı eksikti, geri kalanı kapalıydı ve yer yer menteşelerinden sarkıyordu. Ahşap balkonlar çok yıpranmış görünüyordu ve saksılar muhtemelen onlarca yıldır tek bir yaprak veya çiçeğe yuva olmamıştı. Evin sıvası dökülmüştü, cephesi tamamen griydi. Çatı ise hâlâ güzel görünüyor, neredeyse kiraz kırmızısı rengiyle gözümüzü alıyordu.

Helmut yüzünde memnun bir ifadeyle, "Babam bu evin çatısını neredeyse yüz yıl önce yapmıştı, ara sıra birkaç kiremit değişmesi gerekti ama bunun dışında hâlâ mükemmel durumda! Eskiden işler düzgün yapıldı!" dedi.

Judy'yi saldı, o da hemen koştı ve önemli incelemelerine başladı.

Helmut o kendine özgü, biraz yalpalayan Helmut adımlarıyla eve yürüdü ve anahtarları destenin içinde el yordamıyla aradı. Büyük ahşap ön kapı, üzerindeki paslı bir asma kilitle kapatılmıştı.

Helmut sonunda doğru anahtarı bulduğunda, "Hadi bakalım," diye mırıldandı. Anahtarı kilide soktu, çevirdi ama hiçbir şey olmadı. Tekrar tekrar anahtarı çevirmeyi denedi, farklı bir anahtar olup olmadığını yeniden kontrol etti ve yine denedi.

Bir adım geri çekilip "Bir de siz deneyin!" dedi.

Kapıya gittim ve şansımı denedim ama başaramadım.

"Evet, bu böyle olmayacak, bunu bekliyordum."

Ağır adımlarla karavana yürüdü, içeri girip bir yerleri karıştırdı ve bir alet çantasıyla geri döndü. Alet çantasını yere bıraktığında yine nefesinin daraldığını fark ettim.

Mendiline öksürdü, eğildi ve alet çantasını açtı.

"İşte," dedi, bir çekiç ve küçük bir levyeyi uzatarak.

"Bunlarla ne yapmam gerekiyor?"

"Dilinizi sökebilirsiniz mesela," diye homurdandı, başını salladı ve devam etti: "Hadi, kilidi kırın!"

"Cidden bunu yapabileceğimi düşünmüyorsunuz, değil mi?"

"Kilit tamamen paslanmış, siz de şimdi tamir edeceksiniz."

"Ama..."

"Ben yapamıyorum işte, tamam mı? Önünüzde diz çöküp yalvarmam mı gerekiyor?"

Yüzü yine kıpkırmızı olmuştu ve nefesi ağır ve telaşlıydı. Yardım istemek onun Aşil topuğuydu, düşünmekten

hoşlanmadığı ve benim de istemeden ona hatırlattığım ağırlı noktasıydı. Hemen aleti aldım, levyeyi onun talimatlarına göre kilide yerleştirdim ve çekiçe vurdum. Iskaladım. Bir kez daha iskaladım. Toplamda yedi kez iskaladım çünkü kendimi yaralamaktan korktuğum için son anda elimi kaçırıp duruyordum.

“Yok artık ama! Kendinizi verin!”

Helmut ellerini dizlerinin üzerine koyarak destek aldı, dudakları yeniden maviye dönmüştü.

“Acaba birini mi çağırıyorduk?..”

“Haydi artık!” diye bağırdı boğuk bir sesle.

Levyeyi tekrar taktım, çekici doğrulttum ve tüm gücümle ona vurdum. Sıkı bir darbe oldu ve kilidin kelepçesi kırıldı.

“Pekâlâ,” dedi Helmut, “şimdi oksijen makineme ihtiyacım var, rica etsem.”

Karavanın yanına koştum ve cihazı aldım. Cihazı açtı, tüpü boynuna taktı ve uçlarını burnuna soktu. Öylece durdu ve ikimiz de kapıya bakarken sessiz kaldık, Helmut ara sıra öksürdü.

“Açalım mı?” diye sordum.

Anahtarlığını yine karıştırdı ve anahtarlardan birini bana uzattı. Aldığımda hiçbir şey söylemeden kapı kolunun altındaki kilidi işaret etti. Anahtar şaşırtıcı derecede kolay bir şekilde içeri girdi ve hiç zorlanmadan çevrildi. İki hafif tık sesi duyuldu ve üçüncü tıklamanın ardından kapının açıldığını hissettim.

“Artık... açalım mı?” diye sordum ona.

Başıyla onayladı.

Kapıyı açtım ve ikimiz de kendimizi karanlık bir koridora bakarken bulduk.

"Panjurların çoğu kapalı görünüyor. Üç hafta önce elektrik ve su tedarikçilerini aradım ve her şeyi tekrar açtırdım. Lambalarda hâlâ ampul var mı bilmiyorum ama belki ışığımız vardır, sol tarafta bir yerde bir düğme olmalı," dedi Helmut.

Bir ışık düğmesi gördüm ve bastım. Bir patlama oldu, etrafa parçalar uçuştı.

"Tamam, buradan iş çıkmadı. O zaman önce el fenerini alalım, yanımda yeterince ampul var, merak etmeyin."

Helmut'un alet çantasından çıkarıp bana uzattığı feneri alıp yaktım.

Sonra oksijen makinesini küçük bir köpek gibi arkasından sürükleyen Helmut'un peşinden gittim ve omzunun üzerinden önümüzü aydınlattım. Yürürken, Judy yanlışlıkla kırıklara basmasın diye ayağımı kullanarak merdivenlerin altındaki parçaları sağıma doğru ittim. Işık hüzmesi tozlu çiçekli fayansların, beyaz sıvalı duvarların ve sarkan ahşap çerçevelerin üzerinden süzülüyordu. Çerçevelerde sade bir tarzda boyanmış dağ manzaraları ve işlemeli yüzler vardı, sanırım dini tabloları. Aklıma, Margit Teyze'ye tatile gittiğimizde senin her akşam o köyün kilisesindeki bebek İsa'ya nasıl iyi geceler dediğin geldi.

"Bu taraftan, şu odaya girelim."

Helmut onca yıl sonra ilk kez ailesinin evinde bulunmaktan herhangi bir şekilde etkilenmişse de bunu belli etmedi.

Hayaletlerle dolu büyük, karanlık bir odaya geldik. Ancak şekillerinin tahmin edilebileceği beyaz keten kumaşlarla kaplı mobilyalar böyle görünüyordu.

Helmut hiçbir yere takılmadan odayı geçti ve büyük veranda kapısını açtı. Panjurları açtıktan sonra taze bir rüzgâr yüzümüze çarptı ve eski, bayat havayı da beraberinde ön kapıdan dışarı taşıdı.

"Gelin de bakın," diye seslendi Helmut.

Yanına gittim ve altında uçurumun uzandığı geniş bir ahşap terasın üzerinde durduğunu gördüm.

"Tanrım," dedim oturma odasına doğru birkaç adım atarak.

"Ne oldu?"

"Bu tahta bizi taşır mı?"

"Elbette, bu nasıl bir soru?"

Olduğu yerde hızla ileri geri yürüdü.

"Zıplayın da görün!" dedi bana.

"Yok, ben almayayım."

"Sorun nedir, daha dün ölmek istiyordunuz ya?"

Bu sözünü biraz kaba buldum ve Helmut da söylediğinin yanlış olduğunu fark etti.

"Öyle demek istemedim ama dışarı çıkın da kirşlerin ne kadar kalın ve sağlam olduğuna bir bakın, hiçbir yeri çürük değil!"

Tekrar büyük verandaya çıktım ve parmaklıkların yanındaki Helmut'un yanında durdum. Parmaklıklara tutundum ve aşağıya bakmak için öne doğru eğildim.

"Bu inanılır gibi değil, Tanrım!"

"İnsan kendini çok küçük hissediyor, değil mi?"

Helmut memnuniyetle başını sallıyordu, elleri hâlâ belindeydi. Derin bir nefes alarak temiz dağ havasını içine çekme girişimi, oksijen makinesine rağmen tüm gücünü tüketen kötü bir öksürük nöbetiyle sonuçlandı. Yaşlı adamı tekrar içeri soktum ve kanepenin olduğunu düşündüğüm şeyin beyaz örtüsünü açtım. Keten kumaşın altından oymalı ahşap çerçevesi, yıpranmış, yeşil renkte, kadife bir kanepenin çıktı. Tozun bir kısmını silktim ve Helmut üzerine oturdu.

"Size biraz su getireceğim, tamam mı?"

Döndüğümde Helmut'un kalktığını ve şöminenin yanında, fotoğraflarla dolu bir duvarın önünde durduğunu

gördüm. Yanına gidip yüzüne baktığımda ifadesi kayıtsız ve anlaşılması zordu. Şöminenin üzerinde asılı duran çerçeveli fotoğraflara baktım. Birkaç eski düğün fotoğrafı vardı; bunlar belki Helmut'un ebeveyni ya da diğer akrabalarıydı. Tüm fotoğraflar altmış ile yüz yaş arasında vardı. Çok sayıda oğlu ve kızı olan ailelerde oynayan çocuklar hep yaşlarına göre sıralanmış duruyordu.

Siyah beyaz büyük bir köpeğin olduğu fotoğrafı işaret ederek, "Bu ne tür bir köpek böyle?" diye sordum.

"Bu, kardeşimin Danua'sı Senta'ydı. Hepimiz onu çok seviyorduk; o, ailenin gerçek bir üyesiydi."

Helmut uzanıp bir fotoğrafı duvardan alırken ben de diğer fotoğraflara baktım. Fotoğrafta üçü erkek biri kız olmak üzere dört çocuk vardı.

"Bu, kız kardeşiniz mi?" diye sordum.

"Evet, oradaki kız Regine. Bu aile fotoğrafı o ölmeden kısa bir süre önce çekildi. Ah... tüm bunlar öyle uzun zaman önceydi ki."

Bakışlarını elindeki fotoğraftan duvara yöneltti.

"Bu fotoğraflardaki insanların hepsi öldü. Herkes gitti, sadece ben hâlâ buradayım."

"Ama muhtemelen kardeşlerinizin de çocukları vardır, yeğenleriniz yani. Hiç yeğeniniz yok mu?"

"Var ama bu fotoğraflarda onlar yok. Ve hiçbirleriyle gerçek bir ilişkim yok.. Nerede yaşadıklarını bile bilmiyorum. Kardeşlerim hayattayken her şey farklıydı ama o günler geride kaldı."

"Bu çok kötü."

Dağınık, seyrek saçlarıyla şöminenin önünde duran ve bir kum saatinin ardından, çoktan unutulmuş bir zamana bakan Helmut'a baktım. Bir keresinde sana, o dönemde nesli

tükenme tehlikesiyle karşı karşıya olan belirli bir salyangoz türünün son canlılarının bulunduğu bir araştırma laboratuvarıyla ilgili bir yazı okumuştum. Salyangozlardan birinin adı Pete'ti ve sözde türünün son örneği idi, geri dönülemez bir noktaya gelmiş olmanın sembolüydü ve o da ölmüştü. Bu makale sana o zamanlar acı gözyaşları döktürmüştü. Ve şimdi elindeki fotoğrafları sanki arkadaşlarının boş salyangoz kabuklarıymış gibi tutan bu adamın yanında duruyor ve aslında onun ölmesini izliyordum.

Bir anda kendimi çok huzursuz hissettim. Buraya ait değildim, onun ölümüne (yok oluşuna) tanıklık ediyordum, hâlbuki onu çok az tanıyordum.

Fotoğrafı yerine koydu ve bana döndü.

“Burayı biraz temizlememiz lazım.”

“Ben hallederim.”

“Ama...”

“İtiraz istemiyorum. Siz şuraya oturun ve bana karavanda temizlik malzemelerinin nerede olduğunu söyleyin yeter. Sonra da temizleyeceğim yerleri gösterirsiniz.”

Şaşırtıcı bir şekilde karşı koymadı, fotoğraf çerçevelerinden tozlanan ellerini kahverengi pileli pantolonuna sildi ve “Peki,” dedi.

Temizlik yaparken kendimi bir arkeolog gibi hissettim. Toz, iki üç santimetre kalınlığındaydı ve etrafı saran örümceklerden korkuyordum.

Helmut bana, “Süpürgeyle vurun!” diye talimat verdi.

“Yok artık! Asla öyle bir şey yapmam!”

“Lanet hipp!”

Mobilyalardaki tüm keten kumaşları çıkardım, dışarı taşıdım ve eski bir metal halı çubuğuyla onları dövdüm. Onları

orada asılı bıraktım çünkü k flenmişlerdi ve üzerlerinden, evlerinden böyle kaba bir şekilde kovulmalarına öfkelenen birkaç güve dökülmüştü.

Eve döndüğümde Helmut'a "Mobilyaların hepsi el yapımı mı?" diye sordum.

"Elbette. Çoğu babamın elinden çıkma ama çiftlik evinin dolabı benim kalfalık eserim."

Dolaba doğru yürüdüm ve elimi ahşap yüzeydeki oymaların üzerinde gezdirdim.

"İnanmıyorsanız, arkasında benim adım var! Daha doğru-su baş harflerim."

"Size inanıyorum."

Helmut oksijen makinesini kapattı, bir yandan bana direktifler verirken bir yandan da biraz rahatlamış bir şekilde koltukta oturdu.

Odanın temizliğini kolayladıktan sonra yanına oturduğumda bana, "Gelin, size evin geri kalanını göstereyim," dedi.

İ  çekerek ayağa kalktım ve peşinden gittim ama aslında biraz dinlensem fena olmazdı. Alt katta oturma odasının yanı sıra eski tarz bir mutfak, büyük bir banyo, küçük bir ofis ve büyük bir malzeme odası vardı.

Helmut, "Bakalım yatak odaları ne hâlde?" dedi ve ahşap merdivenleri çıkmaya başladı.

Basamaklar, ayaklarımızın altında ya öfkeden ya da onca yıl sonra uykularından uyandırılmanın sevincinden inliyordu.

Her şeyin bu kadar iyi durumda olmasına şaşırdım. Muhtemelen birkaç yılda bir, biri gelip evi kolaçan ediyordu, bunun başka bir açıklaması olamazdı. Üst katta geniş bir hol ve toplam dört yatak odası vardı.

"Biri anne babamızın yatak odasıydı, biri kız kardeşimin, birini de küçük erkek kardeşimle ben paylaşıyorduk.

Ağabeyimin de kız kardeşim gibi kendine ait bir odası vardı."

"Anladım. Bütün pencereleri açalım mı o zaman?"

"Hayır."

"Ne yapalım peki?"

"Ben... ben önce yalnız başıma bir bakacağım, olur mu? Siz de eşyalarınızı karavandan alabilirsiniz."

"O zaman ben de o işi halledeyim," dedim ve merdivenlerden indim.

Arkamdan, "Rahat rahat etrafa bakın, şöyle bir dolaşın, burada biraz zamana ihtiyacım var," diye seslendi.

Aşağıda Judy'nin mutfaktan bir şeyler çiğneyerek çıktığını gördüm. Belki bir fare ya da ona benzer bir şeydi, ne olduğunu öğrenmek istemedim açıkçası. Tasmaşını almak için karavana gittim. Tasmaşını taktıktan sonra tekrar eve seslendim:

"Köpeği yürüyüşe çıkarıyorum!"

Cevap gelmedi.

Evden ayrılırken garaj yolunun çakılları ayaklarımın altında gıcırdadı. Nereye gitmek istediğimi gerçekten bilmiyordum ama sonra suyun şırıltısını duydum. Bunun Helmut'un küçük kız kardeşinin çok uzun zaman önce kaza geçirdiği nehir olduğunu düşündüm.

Görünüşe göre Judy tüm bu heyecan ve yeni yerlerden, özellikle de son derece hassas köpek burnuna akın eden ve muhtemelen beyninde havai fişekler ateşleyen kokulardan oldukça yorgun düşmüştü. Karşımıza yepyeni görünen dar bir sokak çıktı. Diğer tarafta ise bir patika uzanıyordu, muhtemelen bir yürüyüş yoluydu ve bu yolun sağında ve solunda koyun sürüleri vardı.

Judy kendinden geçmişti. Tüm vücudu elektriklendi, olduğu yerde durdu, kuyruğunu havaya dikti ve içgüdüsel olarak

bir patisini kaldırdı. Öylece kaldı ve ben de işe yaramaz bir baston gibi yanında durdum.

"Judy, iyi misin?" diye sordum, tasmaını hafifçe çekerek.

Tepki yok.

"Judy?"

Kıpırdamıyordu.

Gözlerini kapatarak etrafından dolaştım ama o mermer bir heykel gibi öylece duruyordu, sonra canlı bir varlık olduğunu açık etti çünkü burnu ileri geri hareket etmekle, etrafta dans eden her koku molekülünü içine çekmekle meşguldü.

Tasmayı biraz daha sert çekerek, "Judy, hadi," dedim.

Yavaş yavaş hareket etmeye başladı ama sanki transtaymış gibi yürüyordu, onunla iletişim kuramıyordum, bana tepki vermiyordu. Daha önce hiç hayvan güdüp gütmemediğini ya da bunun, hiç de bir Alman çobanına özgü olmayan, küçük kıvrımlı kulaklarına genlerinin gönderdiği ilk çağrı olup olmadığını merak ettim. Aslında kulaklarından ziyade beynine.

Yol boyunca sürünün ortasından geçtik ve Judy açıkça gergin olmasına rağmen yürümeye devam etmeyi başardı. Biz sürünün yanından geçerken dönüp sızlanmaya başladı.

"Ah, gerçek işlevini buldun, değil mi?"

Başını okşadım. Kulakları o kadar yumuşaktı ki yüzümü onlara gömüp bütün gün kalmak istiyordum.

Nehre ulaşana kadar yedi ya da sekiz dakika yürüdük, suyun kenarına varınca nehir değil de bir dere olduğunu gördüm. Eski nehir yatağı hâlâ görülebiliyordu ve bir zamanlar çok daha geniş olduğu belliydi. Sıcaklıkların artması ve iklim değişikliğinin etkileri dünyanın hiçbir yerini ıskalamıyordu.

Bir keresinde bana, "Buzul Çağı'nın o kadar da soğuk olmadığını biliyor muydun?" diye sormuştun.

“Ne demek istiyorsun?”

“Bana verdiğin şu yeni kitapta var. Dünyadaki sıcaklık şu ankinden yalnızca biraz daha soğuktu. Sadece dört veya beş derecelik bir fark.”

“Ortalama sıcaklığı kastediyorsun, evet doğru.”

“Bu çok çılgınca, tamamen farklı bir dünyaydı!”

“Bu doğru.”

“Peki ya dünya artık ısınıyorsa? Bunu bazen haberlerde, radyoda veya akşamları televizyon izlerken duyuyorum. Babam bunun saçmalık olduğunu söylüyor.”

“Maalesef asıl saçmalayan babam. Ortalama sıcaklık iki derece artarsa bu etki artık tersine çevrilemez. Bu, o zaman dünyanın çok değişeceği anlamına geliyor. İnsanlar bunu çoğu zaman anlamıyor, babam da dahil. O zaman dünya tamamen farklı bir yer olacak.”

Gözlerini, büyülenmişçesine, dudaklarımdan alamıyordun.

“Tamamen farklı derken, nasıl yani?”

“Giderek daha fazla buz eriyecek, bu yüzden deniz seviyeleri yükselecek.”

“Bu balıklar için harika, daha fazla suya sahip olacaklar!”

“Öyle görünüyor ama balıklar için de pek iyi olmayacak çünkü balıklar denizin şu anki sıcaklığından hoşlanıyorlar fakat o zaman deniz daha da sıcak olacak. Bazı sahil kasabaları sular altında kalacak, bu hiç iyi olmayacak. Daha fazla çölleşme ve yıkım olacak.”

“Bunlar ne demek?”

“Örneğin bu, ormanların ve çayırların giderek azalacağı anlamına geliyor. Şu an güzel ve yeşil olan yerler kuruyacak.”

“Ah hayır... Peki ya geyikler, o zaman onlar nerede yaşar?”

“Kaçıp hâlâ ormanların olduğu yerleri aramak zorunda kalırlar. Bu arada biz insanlar da öyle; o zaman yaşamak için

başka yerler aramak zorunda oluruz. Yapay sulama kullanmak zorunda kalırız ve hayatlarımız çok farklı olur.”

“Ama... ama balıklar, o zaman onlar nereye gider? Nehirlerde ve göllerde olanlar ne yapar? Göletler ve buna benzer şeyler, hepsi mi kuruyacak?”

“Evet öyle olacak.”

“Ama o zaman ölürler, öyle değil mi? Bunlar olursa balıklar ölür mü?”

Dehşete düşmüştün ve ben her nasılsa sana böyle bir şeyi açıklamanın sonuçlarını düşünememiştim.

Ondan sonraki yaz çok zordu çünkü sürekli elinde bir termometreyle koşuyordun ve sıcaklık iki, dört, sekiz veya dokuz derece arttığında paniğe kapılıyordun. Mesela bir keresinde cep harçlığıyla süpermarketten bir torba dolusu buz alıp yanımızdaki gölete götürüp dökmüştün. İki ya da üç dakika içinde hepsi erimişti ve su sıcaklığının hiç değişmemesi seni çok büyük hayal kırıklığına uğratmıştı.

Eğer benimle dağda olsaydın ve anlatılanlara göre bir zamanlar azgın bir nehir olan bu dereye baksaydın ne derdin?

Kıyıdaki büyük bir taşın üzerine oturdum ve Judy'yi serbest bıraktım. Suyu belli bir mesafede durdu, koyunlara doğru koşup koşmayacağını merak ettim ama yanımdan uzaklaşmadı.

Ayakkabılarımı çıkarıp ayaklarımı suya soktum. Su buz gibiydi, ağırlı bacaklarıma kadar yayıldı. Hızla ayaklarımı geri çektim. Bu sırada suyun sıçraması tıpkı kollarımı ısıtan ve o tipik ozon kokusunu yayan güneş ışınları gibi beni sakinleştirdi. Başımı kaldırıp baktığımda, etrafımı, ben bir çukurdaymışım gibi çevreleyen dağ zirvelerini gördüm. Bazı insanlar bu kayadan duvarları iç karartıcı bulur çünkü dağlar her taraftan üzerinize geliyor gibi görünür. Ben ise kendimi korunmuş ve dolayısıyla sonsuz özgür hissettim.

Aklıma tekrar Regine geldi. Helmut'la benim aynı gemide olduğumuzu bir kez daha anladım. Onun kayıplarının sadece Christoph ve Helga olduğunu düşünüyordum ama aslında o da benim gibi bir kardeşini kaybetmişti. Hayatı boyunca buna nasıl katlanmıştı? İnsanın başka kardeşleri olunca daha mı kolaydı yoksa bu hiçbir fark yaratmıyor muydu? Bu tür olaylar eskiden, bugün olduğundan çok daha sık yaşanıyordu. Kızının ölümüyle yıkılan bir anneyle aynı evde yaşamak kim bilir nasıl bir şeydi.

Aniden kendimi zayıf, aptal, tuhaf, melodramatik ve beceriksiz hissettim. Helmut yaşamaya devam etmişti. Muhtemelen bir noktada tekrar oyuna girmişti. Okula gitmiş, günlük hayatını sürdürmüştü. Bu benim için neden bu kadar zordu?

Suçlu hissetme konusunu tekrar düşündüm, beni en çok neyin üzdüğünü bulmaya çalıştım. Senin gitmiş olunan mı? Senin bir daha asla yanımda olmayacağın düşüncesi beni boğdu ve reseptörlere bağlanan nörotransmitterler biçimini alarak kan dolaşımda umutsuzluğa yol açtı.

Sonuç: Yine gözyaşları. *Paula, son zamanlarda durmadan ağlayan bir sulu göz.* Ama başka bir şey daha vardı. Seni kurtarmam gerektiğini, orada olmam gerektiğini, seni bundan korumam gerektiğini bir kez daha düşündüm.

Seni ölümden kurtarabilirdim. İşte yine oradaydı. Bu oydu. Midemin çukurunda bana sonsuz kere vuran bir karanlık vardı. Mariana Çukuru buydu, asıl sorun buydu. Karanlığın içinden çıkıp beni aşağıya çeken dokunaçlar bunlardı. Bacaklarımdaki, yüzeye çıkmama izin vermeyen ama aynı zamanda seni bırakmamı da imkânsız kılan o kavrayış. Bilinçaltımda, canımı çok yaksa da seni kendime daha da yakın tutabileceğim anlamına geldiği için mi devam etmek istemiyordum?

Dirseklerimi bacaklarıma dayadım ve başımı ellerimin arasına aldım. Yas tutmak karmaşık bir histi.

Peki ya Helmut haklıysa? O, yas tutma konusunda uzmandı. İkimizin arasında olduğu gibi, tanıdığım diğer tüm insanların arasında da o bu konuda işinin en iyisiydi. Peki ya o haklıysa? Ya ben suçlu değilsem? Ölümünün gerçekten kontrolüm dışında olduğunu kendime itiraf edersem, o zaman ne olacaktı? O zaman hayatımı yaşamaya devam edebilecek miydim? Yaşamaya devam etmek zorunda mı kalacaktım? Belki de geleceğimden çok korkuyordum, bu arada geleceğim hakkında hiçbir zaman gerçek anlamda bir fikrim olmadı.

Doktoramı yapacaktım, elbette, peki sonra ne olacaktı? Bilmiyordum.

Dereye bir çakıl taşı attım ve yüzeye çarptığında irkildim. Burada olsaydın, taş bir balığa, suda yaşayan bir böceğe ya da bir yengece çarpabileceği için beni azarlardın. Hayatımda sana sahip olmakla ne kadar şanslı olduğumu düşündüm. Çoğu insan bu tür şeylerden bihaberdi, genelde bunlara dikkat etmezlerdi ama benim için durum farklıydı. Sen beni daha duyarlı bir insan hâline getirdin, benim bir yanıma sana dönüştürdün; sevgi bunu yapabilir. Biz seninle aynı genleri paylaştık. Biz aynı şarkının iki farklı yorumuyduk, aynı maddalyonun iki yüzüydük, ormanda yan yana duran, yer altından birbirine glikoz sağlayan iki ağaçtık. Biz kardeşтик ve bu çok müstesna bir şey. Sen gittin ama beni bu dünyada, ben bir karbon kopyaymışım ve sen de o şeyin aslıymışsın gibi bıraktın. Beni şekillendirdin, izini bıraktın ve bunu sonsuza dek bu dünyada taşımak benim işim, değil mi? Ben senin temsilcinim, burada olsan yapacağın şeyleri benim halletmem gerek. Artık insanlara suya taş atmamalarını ben söylemeliyim, bakkallarla ilgili her şeyi öğrenmeliyim.

Şu lanet olası doktorayı *bitirmem gerek*, diye düşündüm birden. Gözlerimden yaşlar süzülüyordu. Balıklarla ilgili hiçbir şey yapmadan ne kadar zaman geçirdiğimi görseydin bana çok kızardın. Ben sendim ve sen de bendin. İntihar burada bir seçenek değildi çünkü kendimi öldürürsem sonunda seni öldürmüş ve bu dünyadan mahrum bırakmış olurdum ve bu hiçbir koşulda gerçekleşemezdi.

Bunu neden görmemiştim?

Ben bunu neden hiç görmemiştim?

Ayağa fırladım, tüm vücudum titriyordu. Judy endişeyle bana baktı ve etrafta beni havlayarak korumasını gerektirecek, beni korkutan bir şey olup olmadığını görmek için her yeri kontrol etti. "Sorun yok," dedim ona, sesimin titremesiyle ağladığımı fark ettim. Artık bu konuda profesyoneldim ama bu sefer farklı hissediyordum.

Daha önce, senin için ağladığımda, gücümün sadece yarısını verdiğimi, içimde hep bir şeylerin kaldığını ve o kadar çok istememe rağmen bir türlü içimi tamamen dökemediğimi hissediyordum. Artık yanaklarımdan süzülen yaşlar, bir tür buzul erimesiydi. Çimlerin üzerine çöktüm ve bir kurt yavrusu gibi utanç verici, yüksek sesle ve bol miktarda sümükle uludum. Bir an annemi aramayı ve sonunda anladığımı söylemeyi düşündüm ama ses tonuma bakılırsa muhtemelen kendimi öldürmeye çalıştığımı zannedecekti. Bunun yerine kollarımı, yanıma oturan Judy'ye doladım ve boynundaki kalın kürke yüzümü gömüp ağladım. Judy metanetli bir şekilde oturdu ve boynuna yaslanarak ağlamama izin verdi, burnumu silmek için başımı kaldırdığımda yüzümü yaladı ve ağlama nöbetimin yerini sessiz ve düzenli bir burun çekme alana kadar oturmaya devam etti.

Judy ile eve dönerken karışık duygular yaşadım. Çok korkuyordum, üzülüyordum ve aynı zamanda mutluydum.

Helmut hafif eşyaları karavandan koridora taşımaya başlamıştı. Karavanın küçük merdivenlerinde yine oksijen cihazının yanında oturuyordu.

"İyi misiniz?" diye sordum.

"Evet. Peki ya siz?"

Bana şüpheyle baktı.

"Yine mi ağladınız siz?"

"Evet."

"Yok artık."

"Hayır hayır, iyi geldi."

"Ağlamak mı iyi geldi?"

"Evet, artık anlıyorum."

"Neyi?"

"Her şeyi," diyerek gülümsedim.

"Hâlâ ölmek istiyor musunuz?"

"Hayır."

Helmut gülümsedi.

"Demek öyle!" dedi ve ayağa kalktı.

"Şimdi ne yapıyoruz?"

"Lütfen şu kutuları, benim... mhh, belgelerimin olduğu kutuları içeri taşıyabilir misiniz?"

"Elbette."

"Regine'in odasına lütfen. En üst katta en solda."

İlk kutuyla merdivenleri çıkıp pencere ve panjurların açık olduğu odaya girdim. Kutuyu yere koyup etrafa baktım. Burası bir müzeydi.

Oda küçüktü, belki sekiz ya da dokuz metrekareydi. Bir yetişkinin uzanabileceği dar, ahşap bir yatak vardı. Çiçek desenli yatak çarşafları muhtemelen bir zamanlar beyazdı ama

şimdi sararmıştı. Duvarlarda kelebek kutuları asılıydı, bazı-
larının içi kemirilmiş gibi görünüyordu, belki de kelebekleri
kemiren güvelerdi, emin değildim. Kapının karşısındaki pen-
cerenin altında küçük bir masa vardı, üzerinde eski, çizgili bir
defter, birkaç renkli kalem, tahta bir cetvel ve bir kitap var-
dı. *Gritli'nin Çocukları*' başlığını okudum. Büyükanнемizin
bunu bana bir kez okuduğunu ve küçük bir kızken kendisinin
de okuduğunu söylediğini hayal meyal anımsadım.

Kitabı açtım ve parmaklarımı sayfaların üzerinde gez-
dirdim. Kumaş cilt, parmaklarımın altında kayıyordu ve
metin bir zamanlar tüm kitaplarda kullanılan eski harflerle
yazılmıştı.

Aniden haddimi aştığımı düşündüm, hemen kitabı kapat-
tım ve tam çıkmak için dönüyordum ki köşeden sarkan bir
ağ gördüm. Bu, Helmut'un babasının kazadan kısa süre önce
kızına verdiği kelebek yakalama ağı olmalıydı. Onu aldım ve
kendi kendime Helmut'un babasının kendisini suçlayıp suç-
lamadığını sordum. Bu çok anlamsız olurdu çünkü bu konu-
da ne yapabilirdi ki? O sadece ağı kızına hediye etmişti.

Helmut, arkadaki kutulara daha kolay ulaşabilmem için
küçük kamp masasını ve iki sandalyeyi alt kata indirmişti.
Odaya toplamda otuz iki kutunun yanı sıra bir bavul ve bir
seyahat çantası taşıdım.

Karavanı kilitlerken Helmut, "Neredeyse akşam yemeği
vakti geldi," dedi.

"Şimdiden mi? Saat daha beş bile değil."

"Aç değil misiniz?"

Evet, açtım. Aslında midem kazanıyordu.

* *Heidi* kitabının da yazarı olan İsveçli yazar Johanna Spyri'nin annelerini kaybetmiş
iki kardeşin hikâyesini anlattığı popüler dünya klasığı. (ç.n.)

Mutfak en son 1980'lerde yenilenmiş gibi görünüyordu. Yani evin en modern yeri idi ama aynı zamanda modası çoktan geçmişti.

Helmut, buzdolabının yanına koyduğum poşetten son sebzelerimizi ve diğer yiyeceklerimizi çıkarırken, "Birkaç tabak bulalım," dedi.

"Yemekte ne var?" diye sordum.

"Siz söyleyin."

"Nasıl yani?"

"Bugün yemek işi sizde. Ben çok yorgunum."

Asasını, yani mutfak bıçağını bıraktığına pek inanamadım. Öncelikle seçeneklerimize şöyle bir baktım. Sonunda sebzeli lazanya yapmaya karar verdim.

Helmut bir şey söylemek üzereydi ama bir öksürük nobeti onu durdurdu ve tekrar konuşamadı. Son iki gündür nefesinin neredeyse sürekli hırıltılı çıkışını fark etmiştim.

Biberleri ve soğanları Helmut'a doğrattım ve domatesleri de kendim doğrarken telefonum titredi. Arayan annemdi.

Helmut, "Kim arıyor?" diye sordu.

"Annem."

"Açın o zaman. Hadi!"

Islak ellerimi pantolonuma sildim ve telefonu açtım. Telefonu kulağımla omzum arasına sıkıştırıp domatesleri doğramaya devam ederken, "Merhaba anne," dedim.

"Paula! Nerelelidesin?"

"Anne, sana dağlarda olduğumu yazdım. Tatildeyim, hatırlamıyor musun?"

Burada bağlantının bu kadar iyi olmasına şaşırdım. Almanya'da tüm büyük şehirlerde sürekli bir bağlantı sorunu oluyordu ama burada, bir Avusturya dağındaydım ve annemi hiçbir cızırtı olmadan duyabiliyordum.

Annem, "Kulağa hoş geliyor," dedi ve "Baban bizi ziyarete gelip gelmeyeceğini soruyor."

"Neden kendisi sormuyor?"

"Şu anda yemek yapıyor."

"Daha sonra arayabilirdi."

Helmut kaşlarını kaldırdı, görünüşe göre ses tonumu onaylamamıştı.

Ben de hemen, "Ama sorun değil," diyerek devam ettim.
"Siz iyi misiniz?"

"Evet evet iyiyiz, teşekkür ederim canım. Tatile yalnız mı gittin?"

"Hayır, bir arkadaşımla."

"Oooh, bir..."

"Hayır anne, öyle bir arkadaş değil. Sadece arkadaş. O evli hatta."

"Ailesi de orada mı?"

"Evet."

"Güzel! Belki gelecek hafta bizi..."

"Gelecek hafta olmaz, bir süre daha burada olacağım."

"Ne kadar bir süre?"

"Biraz daha. Biraz daha moral depolamak için bir çeşit tedavi gibi düşün, doktora tezime yetecek kadar enerjim olsun diye."

"O kadar ilerledin demek?"

Annemin ses tonu bir anda neşelendi. Bunu duymak onu muhtemelen rahatlatmıştı. Aslında doktora tezimle ilgili henüz hiçbir şey yapmadığımı bilmiyordu.

"Yavaş yavaş, evet. Biraz ilerleme kaydediyorum."

"Harika! Dağlardan dönüp bizi ziyaret edebileceğin zaman haber verir misin?"

"Tabii."

"Gerçekten uzun zaman oldu."

Bu sırada telefon kaydı, onu yakalayayım derken bıçağı düşürdüm.

"Evet, gerçekten öyle. Anne, şimdi kapatmam lazım, yemek yapıyoruz."

"Ah, güzel, yemekte ne var? Baban, çocukken çok sevdiğin ördeği yapıyor."

"Sebzeli lazanya var."

Annem bir gün tekrar et yiyeceğime dair umudunu hiç kaybetmiyordu.

"Bu da kulağa çok lezzetli geliyor. Arkadaşın ve ailesi de et yemiyor mu?"

"Anne, gerçekten kapatmam lazım, diğerlerinin yardımına ihtiyacı var."

"Anladım. O zaman iyi vakit geçir, tamam mı?"

"Evet siz de. Babama benden selam söyle."

"Tamam. Seni seviyoruz!"

"Ben de. Hoşça kal anne."

Telefonu kapattıktan sonra Helmut bana dikkatle baktı.

"Anne babanız endişeli."

"Evet, muhtemelen."

"Onlar sizi seviyor."

"Evet."

"Siz de onları seviyor musunuz?"

"Evet, her ne kadar, her zaman biraz mesafeli olsak da."

"Sorun değil, ben de anne babamla öyleydim."

Sebzelerimizi sessizce doğradık ve fırını çalıştırdım.

Günün geri kalanı sakin geçti; Helmut, Regine'in odasında uyurken beni ağabeyinin odasına yerleştirdi. Benim odam Helmut'unkinden biraz daha büyüktü ama mobilyalar aşağı yukarı aynıydı. Bir yatak, sandalye ve bir çalışma masası, bir

şifonyer, muhteşem bir manzara. Akşam odasından yine o takırtı sesleri gelirken biraz okumaya çalışıyordum ve bunu dert edemeyecek kadar yorgundum.

2.330 METRE

Köpeğimiz öldükten sonra bana, "Biri öldüğünde nasıl hisseder?" diye sordun.

"Bilmiyorum," dedim sana.

"Ronny şu anda cennette mi?"

"Belki, bilmiyorum."

"Ölüm gerçekten öyle mi görünüyor? Yani siyah bir perlerini ve elinde de bir tırpanı mı var? Sence evimize gelip Ronny'yi de yanında mı götürdü?"

"Maalesef bunu ben de bilmiyorum."

O zamanlar ölümle ilgili gerçek bir deneyimim yoktu ve bu konuyu hiç düşünmemiştim.

"Normalde her şeyi çok bilirsin! Bunu niye bilmiyorsun?"

Çok hayal kırıklığına uğramıştın.

Ne yazık ki bilgim zaman içinde çoğalacaktı.

Ölümün ne olduğunu, neye benzediğini hâlâ bilmiyordum. Bir son olan ölümü pek çok durumda bir süreç olarak hayal ettim: Ölüm, her zaman senin durumunda olduğu gibi aniden gelmez, birdenbire karşına çıkmaz ama bir şekilde uzun bir süre kaçak yolcu olarak insana eşlik eder. İnsan onun

yakında olduğunu ve varlığını hisseder belki ama sonra ona başıyla selam verip yoluna devam eder.

Bazen insan bu sonu dışarıdan, ölümün ağırlığını hisseden kişinin gözlerine baktığında da görür. Başta sadece gözbebeği, iris ve beyazlar vardır, ancak sonra gözdeki fer yavaş yavaş azalır. İnsan otomatik hareketlerin ardından dimdik bakan ölümü görür ve ona başını sallayarak selam verir. Ben de o günlerde bazen Helmut'un gözlerine baktığımda bana selam veren ölümü görebiliyordum.

Üç gündür dağdaki evdeydik ve ölümün evin her hücre-sinden taşıdığını hissediyordum. Helmut'un gücü o kadar çabuk tükeniyordu ki bu beni korkutuyordu. Onu iki haftadan daha az bir süredir tanıyordum ve tanıştığımızda mezarlık duvarını nispeten ustalıklı aşmış olsa da artık böyle bir şey söz konusu bile olamazdı. İki gün boyunca oksijen makinesinin başından ayrılmadı, çoğu zaman büyük ahşap verandanın kapalı bir köşesine büyük bir çabayla sürüklediğim kanepede oturuyordu.

Yine verandada oturup gün batımını izlerken Helmut'a "Christoph nereye gömüldü?" diye sordum. Helmut sessizce kıkırdamaya başladı; bu soruya pek beklemediğim bir tepkiydi bu.

"Hehehe... Resmi olarak Kassel'e gömüldü."

"Resmi olarak derken? Yok artık Helmut, sakın bana onu da çaldığınızı söylemeyin!"

Sadece omuzlarını silktili.

"Helmut yoksa?"

"Evet, mezarını kazdık. Helga, ben ve en iyi iki arkadaşım. Cenazenin hemen ardından tabutunu çıkarıp götürdük."

"Siz delirmişsiniz!"

"Belki. Mezarlık bahçıvanı kılığına girdik. Bu hiç zor olmadı çünkü ağabeyim zaten bahçıvanlık yapıyordu ve gerekli tüm ekipmana sahipti. Mezarlığa günün ortasında gittik ve onu çıkardık, içine benzer boş bir tabut koyduk ve her şeyi tekrar düzgün bir şekilde kapattık. Düzen önemlidir, biliyorsunuz değil mi?"

"Bu kadar kolay mı oldu yani? Kimse şüphelenmedi mi?"

"Eh, o zamanlar küçük bir mezarlıktı, başka bir yerde o saatte bir cenaze töreni yapılınca kadar bekledik, mezar kazıcılar ve idare o cenazeyle meşguldü. Bu yüzden fark etmediler ve bizi gören bir iki ziyaretçi de pek umursamadı."

"İnanılır gibi değil..."

Duyduklarım karşısında gerçekten dilim tutulmuştu.

"Şaşırdınız değil mi?"

"Peki, sonra ne oldu?"

"Onu buraya, dağlara getirdik."

"Of, o kadar yol kokmadı mı?"

"Onu bir transfer aracıyla getirdik, buzla soğuttuk ayrıca buraya gelmemiz sadece bir gün sürdü, şimdiki gibi bir hafta değil."

"Peki şimdi mezarı nerede?"

"Kız kardeşimin yanında."

"Peki onun mezarı nerede?"

"Aslında..."

"Lütfen ama lütfen bana kız kardeşinizi de mezarından çaldığınızı söylemeyin!"

"Kardeşimi kilisenin mezarlığına gömdüler ama annem onun burada, çiftliğimizde olmasını istiyordu, tıpkı daha önceki zamanlarda yapıldığı gibi. Onu çıkarırken mezar kazıcılar da bize yardım etti, dışarı çıkarırken de bekçi bizi görmezden geldi. Yüzyıllar boyunca buradaki insanlar ölülerini kendi

evlerinin bahçelerine gömdüler ama sonra takım elbiseli birileri gelip hijyenik nedenlerden ötürü bunu artık yapamayacağımızı söyledi bize. İşte her şey böyle başladı.”

“Ne böyle başladı?”

“Mezar kazma işi işte.”

“Bir dakika, siz ne demek istiyorsunuz?”

“Mezarlık yani eve giderken köyde yanından geçtiğimiz küçük kilise mezarlığı, Helga’nın köyündekine de biraz benziyor. Fotoğraflar, haşlar, bilirsiniz.”

Başımı salladım.

“Tamamen boş. Orada yatan hiç kimse yok.”

“Benimle dalga geçiyorsunuz,” dedim ve inanamayarak ona baktım.

“Buradaki insanlara ölüleriyle ne yapacaklarını söyleyemezsiniz. Bunun da doğru olduğunu düşünüyorum. Bizler ölülerimizi resmiyette gördük evet, aynı zamanda mezarlık bahçevanı da olan mezar kazıcılar toprağı hep gevşek bir şekilde kapattı. Böylece geceleri ölülerimizi alıp olması gereken şekilde çiftliklerimize gömebildik. Tıpkı yüzyıllardır burada yapıldığı gibi.”

Karşımdaki dağ manzarasına baktım ve uzun süre hiçbir şey söylemedim. Sonra çok ama çok şiddetli bir kahkaha krizine yakalandım, Helmut da bir noktada öksürerek buna katıldı.

“Yani mezarlık boş mu?” dedim kahkahalarım arasında. “İnsanlar cenazelere geldi ve herkes; mezar kazıcılar, ziyaretçiler, rahip, herkes tabutun gece tekrar kazılarak çıkarılacağını biliyor muydu?”

“Evet!”

Helmut da gülüyor ve uyluğuna vuruyordu.

“Helmut, bu şimdiye kadar duyduğum en çılgınca şey!”

Bir süre güldük ve ikimiz de gözyaşlarımızı silmek zorunda kaldık. Helmut'un dudakları biraz morarmıştı ve oksijen tüpünü burun deliklerine soktu.

"Eh, bunlar güzel gözyaşları, her zamanki sızlanmalarımızdan çok daha iyi, sizce de öyle değil mi?" diye sordu, hâlâ sırtarak.

"Ah evet. Hem de nasıl!"

Ben de biraz nefes nefese kalmıştım.

O sırada kapı çaldı.

Helmut, "Bu Ulrich olmalı," dedi.

"Ulrich mi?"

"Evet, o bu çevrenin avukatı. Aynı zamanda noteri. Ve bir mandıra çiftliği var. Ayrıca bir çilingir de."

"O... ne?"

"Sizce bir avukat burada kaç dava alır ki? Yılda on tane mi? Asıl uzmanlık alanı vasiyetname. Ama bir şekilde de geçimini sağlamak zorunda, bu yüzden öldüğünde babasının çiftliğini devraldı."

Helmut yalpalayarak kapıya gitti, ben de peşinden gittim.

"Merhaba Ulrich!" diyerek hâlihazırda koridorda duran adama seslendi.

İnsanlar burada ölülerini çalışıyordu ve görünüşe göre kapıları da pek önemsemiyorlardı. Gerçekten farklı bir dünya.

"Helmut, dostum, seni burada tekrar görmek de varmış!"

Adam, belirgin bir aksanla düzgün bir Almanca konuşuyordu. Helmut'u gördüğüne gerçekten memnun görünüyordu ve iki adam coşkuyla el sıkışıp birkaç kez birbirlerinin sırtını okşadılar.

"Pekâlâ, içeri gel, bizimle verandada otur."

Kısa bir değerlendirme sürecinden sonra bu ziyaretçinin ne yazık ki ölmesi gerektiğine karar veren ve çılgına dönmüş

gibi havlayan, hırlayan ve tuttuğum tasmaından kurtulmaya çalışan Judy'yi kontrol altına almaya çalıştım.

"Ah, ne tatlı!" dedi Ulrich, Judy'ye doğru.

"Evi savunma konusunda iyi iş çıkarıyorsun, değil mi? Oh iyi!"

Yabancıının onunla konuşması Judy'nin öfkesini daha da artırdı ve ben de hemen tasmaını çekip onu oturma odasındaki büyük dolabın ayaklarından birine bağladım. Bir tek burası onun bu çılgınlığına dayanabilecek kadar sağlamdı.

İki adam çoktan verandaya çıkıp oturmuşlardı. Hepimize su getirdim ve oturduktan sonra üçümüz de dağlara baktık.

Ulrich muhtemelen karşıdaki dağ zirvelerini kastederek, "İşte oradalar," dedi.

"Evet," diye yanıtladı Helmut.

"Ah ah..."

"Evet dostum..."

Sessizlik.

"Bunca yıldır nerelerdeydin?" diye sordu Ulrich.

"Orada burada işte, bilirsin."

"Peki ya Helga?"

"O... o öldü."

Ulrich, "Helmut... Çok üzgünüm," dedi ve arkadaşının omzuna hafifçe vurdu.

Ulrich belki de Helmut'tan on yaş küçüktü ve muhtemelen birbirlerini çocukluktan tanıyorlardı.

"Sen onu... onu aldın mı?"

"Evet evet, o burada."

"Çok iyi!" dedi Ulrich ama sonra hemen sesini alçalttı.

"Peki ne yapmayı planlıyorsun? Yani..."

Helmut beni işaret ederek, "Onun haberi var," dedi. "Açık konuşabilirsin, sorun yok. Helga'nın bir kısmını buraya

savuracağım, bir kısmını Christoph'un yanına, geri kalanını da ailemizin ve Regine'in mezarına."

Helmut elbette anne babasını da mezarlarından çıkarıp başka yere gömmüştü.

"Bu kulağa iyi bir plan gibi geliyor. Öyleyse Helga yakıldı."

"Evet, böyle taşımak daha kolay olur diye düşündüm."

"İyi düşünmüştün. Şimdi, buraya geliş nedenime gelecek olursak..."

Helmut direkt bana dönerek, "Paula," dedi, "Siz Judy ile dolaşmaya çıkın isterseniz, biz özel bir şey konuşacağız."

"Peki," dedim ama böyle yollanmaktan da biraz alınmıştım.

"Bunun sizinle hiçbir ilgisi yok, konuşacaklarımızı dinlemek istemeyeceğinizden de eminim; bir sürü noter işleri ve halletmem gereken şeyler işte."

"Tabii, tamam; hiç sorun yok," dedim ve kalktım.

Odaya döndüğümde Judy'nin dolabı, büyüklüğüne ve ağırlığına rağmen birkaç santimetre verandaya doğru çektiğini gördüm. Onu çözerken başını kaşıyarak, "Seni canavar," dedim.

Onunla tekrar dereye gittim, geçen seferki yere oturdum ve üç gün önce burada yaşadığım ve o zamandan beri kafamda dönüp duran düşünceleri aklımdan geçirdim. İçimde bir şeylerin değiştiğini hissettim. Ayak bileklerimdeki dokunaçlar gitmişti ve gerçekten Mariana Çukuru'ndan çıkmak üzere olduğumun farkındaydım.

Sonunda ikimizin arasına giren bir suçluluk duygusunun olmadığını, senin yasını olması gerektiği gibi tutabileceğimi hissettim. Sana uzun zamandır olmadığım kadar yakın hissettim kendimi; son iki yıldır her şey bulanıktı ama artık net görüyordum, net hissediyordum. Kardeşimi kaybetmiştim, seni kaybetmiştim ve seni her saniye özlüyordum. Sonunda

bunu gerçekten hissedebildim, inanılmaz derecede acıyordu ama bunun bir şekilde kontrol edilebilir bir acı olduğunu biliyordum. Çünkü aynı zamanda kafamda –delicesine de olsa– güzel bir acı vardı. İçimdeki sevgi o kadar yoğundu ve o kadar çoktu ki... Bu sevgi olmasaydı bu kadar üzgün olmazdım. Ve bunun acısı da hâlâ içimdeydi, tıpkı sana dair tüm anılar gibi. Yeni anılarımız olmayacağı gerçeği tarif edilemeyecek kadar acı vericiydi, tıpkı seninle asla paylaşamayacağım yeni deneyimlerimin olması gibi. Asla göremeyeceğin balıklar keşfedilecekti ve ben buna katlanmak zorundaydım.

Kollarımı, karnıma çektiğim bacaklarıma doladım ve burnuyla önemli incelemeler yapan ve zikzak çizerek oraya buraya koşan Judy'yi izledim.

Helmut öldüğünde Judy'ye ne olacak? diye düşündüm aniden. Belki onu Helga'nın çocukları alırdı. Umarım onun tüm özelliklerini bilen biri olurdu. Havuç ve yeni gelenlere olan takıntılarını, korkularını, kızgın gözlerinin ve keskin dişlerinin, tüylü yüzünün altında saklı olan hassasiyeti bilen biri. Umarım onun şahsına münhasır özelliklerinin değerini bilen biri olurdu.

Ayağa kalkıp suya yaklaştım, çamurlu ve kayalık dere yatağında biraz yürüdüm. Bu sefer su o kadar da soğuk gelmedi. Bavyera'daki, özellikle de yalnızca altmış üç kişinin yaşadığı küçük kasaba Zeubach'taki tatilimizi düşündüm. Sağında ve solunda evlerin olduğu bir sokak, büyük bir marangoz dükkânı ve köyle aynı adı taşıyan bir dere dışında hiçbir şey yoktu. Etrafta Hannberg, Neusig ya da Langenloh gibi isimler taşıyan daha da küçük yerler vardı; Waischenfeld kasabası da Frankfurt'taki mahallemden daha büyük değildi. Wiesent Barajı önünde nasıl eğilip hareketsiz durduğumuzu düşündüm. Küçük balıkların ayak bileklerimizden etrafından ok gibi

sıçramasını izlerdik. Öyle heyecanlıydın ki sevinçten bağır-mak istiyordun ama balıkları korkutup kaçırmaktan endişeleniyordun. Tarlalardan şeker pancarı çalıp yürürken nasıl yediğimizi, yan komşumuzun çiğ sütünü nasıl içtiğimizi, midelerimiz alışık olmadığı için bütün gün ishal olduğumuzu anımsadım. Bütün bunları ve aramızda her zaman var olan sevgiyi düşündüm.

Derenin kenarına tekrar oturduğumda Judy yanıma uzandı ve sonunda ona senin hakkında her şeyi anlatırken kürkünü okşadım. Annemizin karnından altı hafta erken çıkmak istediğin için doğar doğmaz küvöze alındığını. Annemin doğum sırasında kan kaybından ölümden döndüğünü. Seninle aynı evde yaşarken seni anaokuluna nasıl götürdüğümü, diğer çocuklarla oynamadığını, utanarak seni nerede bıraktıysam orada kaldığını anlattım. Anaokulu öğretmeni çaresizdi. Ancak anaokuluna bir akvaryum getirildiğinde ve günün yarısını onun önünde geçirebildiğinde her şey nasıl da değişmişti! Balığa ve suya olan ilgin giderek arttı ve giderek daha tuhaf evcil hayvanlar istemeye başladın ("Deniz kaplumbağası!", "Beluga balinası, lütfen!"). Şişme yatağa takılıp ayağının nasıl kırıldığını ve alçını deniz gibi görünmesi için nasıl tamamen maviye boyamak zorunda kaldığımızı anlattım. Daha sonra üzerine beyaz renkle balıklar boyamıştık, açıkçası iğrenç görünüyordu ama sen o alçıya bayılmıştın. Judy'ye senin hakkında özellikle neyi sevdiğimi anlattım; civciv tüyü gibi saçlarından, bir an sessiz ve odaklanmışken bir sonraki an yüksek sesle ve çığınca zıplayarak hareket ettiğinden bahsettim. Öz güveninin günbegün nasıl arttığını, bir an çocukça naif sorular sorarken bir sonraki an ayrıntılı ve etraflıca düşünülmüş çıkarımlarda bulunduğunu, bunun yetişkinleri bile köşeye sıkıştırdığını anlattım.

En sevdiğin balıkların listesini köpeğin kulağına fısıldadım ve bir noktada balıkları iğrenç bulduğunu sana itiraf eden en iyi arkadaşın Mina'dan bahsettim. Tabiri caizse bu ilk kalp kırıklığıydı. Arkadaşlığınız bu acımasız güven kaybından asla sağ çıkamayacaktı (ya da sana öyle gelmişti). En iyi arkadaşların Max, Anna, Emrah ve Deborah'yı sıraladım, onlar da balıkları seviyordu ama elbette senin kadar değil. Judy, bir keresinde seni, yanında getirdiğin küçük bir ağ ve içi su dolu bir kovayla bir evcil hayvan dükkânından balık çalmaya çalışırken yakaladığımı öğrendi. Bu ilk gerçek suç eylemindir, hayvanat bahçesindeki olaydan önceydi. Ona senin ne kadar harika bir kâşif olduğunu, hayatta olsaydın çok sayıda Tim Balığı keşfedeceğini ve şimdi bunu senin için benim yapmam gerektiğini söyledim. Nihayet Tim Balıklarını ve yengeçlerini aramak üzere bir gemiye geri dönebilmek için mutlaka doktora tezimi yazmam gerekiyordu.

Judy harika bir dinleyiciydi. Zeki gözleriyle bana, her kelimeyi anlıyormuş gibi kesintisiz baktı. Başta ondan bu kadar korkmam, onun davranışlarını bu kadar düşmanca görmem çok çılgıncaydı ama o zaman onu bir türlü anlayamamıştım. O da biraz sana benziyordu, ilk bakışta anlaşılması zordu ama sonra sabır gösterip duyarlı davranırsan büyük bir sevgiyle ödüllendiriliyordun.

Yumuşak kulağına, "Yavaş yavaş geri dönmeliyiz," diye fısıldadım.

O da başını hızla salladı. Korkular listesinde diğer şeylerin yanı sıra kulağına üflenmesi de vardı. Muhtemelen bana, birinin kulağına üflemesinin kendisi için kabul edilebilir olmadığıнын işaretini vermek istemişti. Bu olacak iş değildi.

1.680 METRE

Ulrich'in yanı sıra birçok komşunun da ziyarete geldiği bugünlerde Helmut için işler pek iyi gitmiyordu. Çok çabuk yoruluyordu; onu daha önce hiç böyle görmemiştim. Nefesi sürekli hırıltılıydı, son derece unutkanı, kollarında ve bacaklarında çok az güç vardı ve yüzü giderek çöküyor gibi görünüyordu. Doktoru aramayı kabul edene kadar onunla konuştum. Doktor Hannes neredeyse seksen yaşındaydı ve emekliydi ama yine de vadideki kasabaya uzun yolculuk yapmakta zorlanan buradaki yaşlılara bakıyordu.

Hannes, Helmut'un yanında bulunan doktor notlarına ve röntgen filmlerine baktı ve onu muayene etti. "Her şeyi hallettin mi?" diye sordu. "Evet," diye yanıtladı Helmut. Hannes başını salladı.

"Helmut, sana morfin yazacağım."

"Ama o zaman aptal gibi olurum."

"Olmazsın olmazsın. Çok acı çekiyor olmalısın, bu sana yardımcı olacak, ayrıca nefes darlığını ve o boğucu hislerini hafifletecek. Arkadaşın eczaneye gitmeli ve ilacı almalı ya da ben kliniğe sipariş ederim, o da oraya gelip alabilir."

"Öyle yapalım."

"Peki."

Doktor, Helmut'un elini avucunun içine aldı ve diğer elini üstüne koydu. Karşı karşıya durdular ve birden bunun bir veda olduğunu fark ettim. Boğazım düğümlendi, kalbim küt küt atmaya başladı, buradan gitmem gerekiyordu, buradan uzaklaşmam gerekiyordu; çok uzaklara, başka bir yere.

Aniden başımın döndüğünü hissederek geriye sendeledim, duvar boyunca el yordamıyla yolumu buldum ve Judy peşimden gelirken garaj yoluna koştum.

Burada ne yapıyordum? Neden hâlâ buradaydım? Kimse bana bunu isteyip istemediğimi sormamıştı, ben de kendime sormamıştım. Helmut'un ölümünü izlediğimi, son nefesini verdiğinde orada olabileceğimi yeni fark ediyordum.

"Onu tanımıyorum bile," diye düşündüm, ellerimi dizlerimin üstüne koydum. Kalbim hızla atıyordu, titriyordum, geçmesini bekledim. Onun öldüğünü görmek istemiyordum, ne yapacağımı bilmiyordum; nasıl davranacağımı, neye ihtiyacı olacağını ve hatta burada ne yaptığımı bilmiyordum. Ben hemşire değildim, tüm bunlar bana bir numara büyüktü.

Hannes evden çıktıktan sonra yanıma geldi, çömelip yanıma oturdu, yüzüme baktı. Bana, "İyi misiniz?" diye sordu.

Başımı hayır anlamında salladım. Elimi alıp nabzıma baktı.

"Kalbiniz bayağı meşgul anlaşılan," dedi dostane bir ses tonuyla.

"Ben... ben bunu yapamam. Helmut'u tanımıyorum bile ama o gözlerimin önünde ölüyor."

"Evet, bana nasıl tanıştığınızı anlattı. Tüm bunlar sizin için gerçekten tuhaf olmalı."

"Hem de nasıl," dedim, bu sırada nefesim biraz düzelmişti, nabzım da hissedilir şekilde düşmüştü.

"Korktuğunuz şey nedir peki?"

“Her şey,” dedim ve doğruldum.

Benden biraz daha yavaş da olsa o da ayağa kalktı.

“Şu anda ne yapacağımı düşünmedim bile. Burada kalamam ama onu yalnız da bırakamam!”

“Kalmak zorunda değilsiniz, burada onunla ilgilenebilecek başka insanlar var.”

“Peki ya köpek ve diğer her şey... Ben... Peki Helmut’un ne kadar vakti kaldığını düşünüyorsunuz?”

Hannes bir eliyle omzunu ovaladı ve karşıdaki dağlara baktı.

“Hmm, sanırım... birkaç gün.”

“Ne?” Ona neredeyse bağırıyordum. “Ama o kadar çabuk ölemez! Neden hastaneye gitmiyor ki?”

“Hastanede ölmek istemiyor, çok az insan bunu ister ve bunu anlayabiliyorum.”

“Ama orada ona çok daha iyi bakılabilir. Hem belki üvey çocukları da onun yanında olmak ister.”

“Bu onun kendi kararı, onu aksine ikna edemeyiz ve bunu yapmamalıyız da. Hastalığı çok ilerlemiş, artık son evresinde, hatta sizinle bu yolculuğu nasıl yapmış, buna bile şaşıyorum. Siz olmasaydınız muhtemelen buraya gelemezdi, kendini çok zorlamış.”

“Ne yapmam gerektiğini bilmiyorum.”

“İşte bu da sizin kararınız, sizi ikna etmeye çalışmak da aynı şekilde yanlış olur. Evinize gidip hayatınıza devam edebilirsiniz, bu iyi bir şey ya da burada kalabilirsiniz ve bu da iyi bir şey.”

“Bunu yapamam yani burada kalamam.”

“Bu kesinlikle sorun değil.”

Sanki dünyayla ilişkiyi kesmeye yetebilirmiş gibi yüzümü ellerimle kapattım.

“Yine de morfini ona getirebilir miyim? İlaç ne zaman burada olur?”

“Şimdi sipariş vereceğim, bu akşam gelmiş olur.”

“Tamam, sizi nerede bulabilirim?”

Hannes caddeye doğru döndü.

“Kasabanın girişine gelinceye kadar bu caddeden aşağı iniyorsunuz. Solda dördüncü avludan girin, kırmızı kapısı ve cephesinde doktor tabelası olan avlu.”

Cüzdanından, üzerinde telefon numarası olan sarı bir kart çıkarıp bana uzattı.

“Demek kartım hâlâ yanımda,” dedi düşünceli bir şekilde karta bakıp bana uzatırken. “Siz de bana numaranızı verir misiniz? İlaç geldiğinde sizi arayayım.”

“Tabii. Nasıl oluyor da hâlâ ilaç sipariş edebiliyorsunuz? Emekli olduğunuzu sanıyordum.”

“Oğlumun reçete defteri sayesinde,” dedi ve gülümsedi. “Muhtemelen burada işlerin alışılmışın dışında yürüdüğünü duymuşsunuzdur. Burada işlerinizi kolaylaştırmanın yollarını bulmalısınız, hayat bugün bile hâlâ zor.”

Bana bir kalem verdi, diğer kartvizitlerinden birine numaramı yazdım, beni arayacağına söz verdi.

Eve döndüğümde, Helmut'un, bir zamanlar Regine'e ait olan odasından yine takırtı sesleri duydum. Artık her gün daktiloyla birkaç sayfa yazdığından emindim. Ancak bu konuda konuşmaktan açıkça rahatsız olduğu için konuyu açmadım.

Aşağı indiğinde yemek masadaydı.

“Bize biraz çorba yapayım diye düşündüm,” dedim.

“Bu iyi, çorba severim,” dedi sessizce.

“Helmut, biraz düşündüm de. Belki eve gidebilirim. Acaba

Judy'yi bana vermek ister misiniz diye merak ediyordum. Çünkü artık onu yürüyüşe çıkaramazsınız."

Helmut'un dudakları kasıldı ve hiçbir şey söylemeden sadece evet anlamında başını salladı.

Akşam yemeği sessiz geçti, ta ki aniden Helmut şunu söyleyene kadar:

"Demek gitmek istiyorsunuz, öyle mi?"

"Birbirimizi o kadar iyi tanımıyoruz ve emin değilim, belki daha iyi tanıdığınız insanların yanında olmayı tercih edersiniz; demek istediğimi anlıyor musunuz?"

"Ölürken yani demek istiyorsunuz," dedi sakın bir ses tonuyla.

"Evet, yani..."

Bir kelime daha edemedi ağlamaya başladım.

"Ah sizin şu sulu gözlü hâllerinizi özleyeceğim," dedi ve bu, gözyaşlarımı daha da şiddetlendirdi.

"Pekâlâ, peki peki," diye fısıldadı, oksijen makinesini yanında sürükleyerek masanın etrafından dolaşıp sırtımı okşadı.

Hıçkırıklarım arasında, "Bir de gelip beni teselli ediyorsunuz, hâlbuki ölmekte olan sizsiniz," dedim.

Helmut, "Biliyor musunuz," diye söze başladı ve öksürdü, "Bunu uzun zamandır biliyorum ve bütün işlerimi hallettim. Yani neredeyse hepsini. Bana bakın. Benim kadar yaşlı bir adam için bu şaşırtıcı değil, öyle değil mi?"

Başımı salladım ve çorbamı içerken sessizce ağlamaya devam ettim.

Helmut, "Artık çorbanızda çorbadan çok gözyaşı var," diye mırıldandı ve tabağımı önümden biraz çekti.

"Aslında sizi burada yalnız bırakmak istemiyorum, gerçekten istemiyorum. Sadece korkuyorum çünkü ne yapacağımı

bilmiyorum. Daha önce böyle birinin yanında bulunmadım...” dedim ve yine hüngür hüngür ağlamaya başladım.

Helmut, “Ben de ilk defa ölüyorum,” dedi. “Şimdi, açıkçası kendinizi burada kalmak zorunda hissetmeyin. Ve Judy’yi almanız iyi bir fikir, ben de sizden bunu isteyecektim zaten. Avukat Ulrich bana doldurmam için bir form vermişti. Judy artık sizin, size sormadığım için özür dilerim, açıkçası hayır diyeceğinizden korktum.”

“Bilmiyorum ki. Belki de kalsam daha iyi olur.”

Helmut, “Buna karar vermeden önce hâlâ yapmamız gereken şeyleri halledebiliriz, buna ne dersiniz?” diye sordu.

“Doğru, daha Helga’nın küllerini savurmamız gerek.”

“Evet, sizin tişörtünüzü de yakmalıyız. Böylece onu da savurabiliriz.”

“Ah evet... Bunu tamamen unutmuşum.”

“Bakın, gördünüz mü? Bunları bugün yapmak ister miyiz?”

“Olur. Helga’yı nereye götürmemiz gerek?”

“Evin yanındaki uçuruma.”

“Tamam, ama bütün cesetleri uçurumdan atmadınız, değil mi?”

Helmut tek kelime etmeden bana baktı.

“Değil mi?”

Helmut gülmeye ve tabii öksürmeye başladı.

“Hayır, merak etmeyin. Onları belli bir yere gömdük. Eminim gözünüze çarpmıştır, şu taraftaki taş sütununun olduğu yere. O taşlar bir çeşit mezar işareti.”

Gerçekten rahatlamıştım, bu tuhaf yerin sakinlerinden her şey beklenirdi.

Kısa bir süre sonra uçurumun kenarında duruyorduk. Helmut, omuzları ona oldukça bol gelen eski ve yıpranmış siyah

bir takım elbise giymişti. Ben de siyah bir tayt ile siyah bir bluz giymiştim ve Judy'nin tasmaına siyah çoraplarımdan biriyle fiyonk yapmıştık.

Helmut, "O kadar da fena olmadı," demişti, "Tüm icatlar ihtiyaçtan doğar."

Küçük bir çukur kazmışım ve Helmut külün yarısını oraya dökmüştü. Daha sonra uzun süre çukura baktı. Bir şey söylemesini bekliyordum ama o bunun yerine elimdeki küreği kaptı ve ben ona bu sırada destek olurken birkaç kürek de o kazdı.

"Peki ya küllerin olduğu kap ve geri kalan küller ne olacak?" diye sordum.

"Onları saklayacağım."

Ayrıntıları sormamayı tercih ettim.

Helmut çukuru doldurduktan sonra sessizce yan yana durduk ve güneş yavaş yavaş batarken karşıımızdaki dağ manzarasına baktık.

Judy ayaklarımızın dibinde uyukluyordu; rüzgârın ışığı ve yanımızdaki oksijen makinesinin hafif uğultusu dışında etraf tamamen sessizdi.

Helmut sonunda, "Şimdi tişörtü yakalım," dedi ve arkasını döndü. Gözlerinin biraz yaşardığını gördüm.

Tişört bir türlü alev almadı. Buraya kadar her şey yolunda gitmişti, evin önüne taşları yığarak küçük bir şömine yapmıştık, evden çalı çırpı ve odunları alıp içine koymuştuk. Helmut başta ateşi kendisi yakmak istedi ama ona, yanındaki oksijen makinesiyle bunun pek de akıllıca bir fikir olmayacağını söyledim.

"Bir şeyler söylemek ister misiniz?" diye sordu.

"Hayır sanmıyorum."

Başlattığım ateş yavaş yavaş büyüdü ve tutuşmaya başladı. Kıvılcımlar etrafta uçuştı.

"Belki de oksijen makinesini buradan uzaklaştırmalıyız," dedim.

Helmut bunu kabul etti, tüpü burnundan çıkardı ve ben de küçük cihazı koridora koydum. Tekrar dışarı çıktığımda Helmut'un oturmuş olduğunu gördüm. Ayakta durmak onun için yorucuydu, özellikle oksijen desteği olmadan.

Tekrar ateşin yanında durdum ve seni düşündüm.

Seni annemin kollarında ilk gördüğüm anı düşündüm. Bebekken seni nasıl yıkadığımı, sana ilk kelimeni nasıl öğrettığımı düşündüm: İlk kelimen, kurttu. Neden bu kelimeyi seçtiğimi bilmiyordum. Sen "kult" olarak telaffuz ediyordun ve bundan çok gurur duyuyordun. Annemin arayıp öldüğünü söylediği o anı düşündüm. O andan sonraki ilk zamanı. İlk iki gece hareketsiz bir şekilde yatıp tavana bakmıştım ve ondan sonraki geceler başımı yastığa gömüp neredeyse sürekli çığlık atmıştım...

Hayalet balıkları, tek boynuzlu atı ve Çok Dişli'yi düşündüm. Gözlerimi kapatıp yüzünü hayal ettim, sesini hatırladım ve sonra elimde gevşekçe tuttuğum tişörtü ateşe attım.

İnanılmaz kötü bir koku ve duman çıkmaya başladı. Ama bir türlü tutuşmadı.

Helmut, "Tanrım, hâlâ ıslak mıydı yoksa?" diye sordu.

"Bir nebze."

Helmut, "Burası resmen duman altı oldu," diye şikâyet etti ve öksürdü.

Bunun ciğerleri için pek de uygun olmadığını fark ettim ve tam kalkıp onu götürmek üzereyken tişört bir anda tutuştu ve alevler yükseldi.

"Vay canına, işte başlıyoruz," diye fısıldadım.

Helmut'un sandalyesinin yanına yere oturdum ve aniden elini omzumda hissettiğimde yine ağlamaya başladım. Görüşüm bulanıklaştı, ateş dönüp duran turuncu bir bulanıklığa dönüştü ve elimi Helmut'un elinin üzerine koydum. Başımı kaldırıp gözlerimdeki yaşları sildiğimde Helmut'un da ağladığını gördüm.

"Şimdi burada böylece oturalım," diye fısıldadı titrek bir sesle.

"Evet."

İşte orada öylece oturduk.

1.070 METRE

Helmut bir ara ayağa kalktı ve ben de kalkmak istediğim-
de oturmamı işaret etti. Ateş artık sadece parlıyordu ve
tişörtten geriye hiçbir şey kalmamıştı. Eve girdi ve kısa bir
süre sonra elinde küçük bir metal kutu, bir kürek ve faraşla
geri döndü.

“Külleri buraya koyabilirsiniz.”

Metal kutunun üzerinde bir kelebek resmi vardı, çok eski
olmalıydı.

“Bu kutu kız kardeşinize mi aitti?”

“Evet, onun şeker kutusuydu.”

“Ama onu bana veremezsiniz.”

“Yo, veriyorum ya işte.”

“Ama...”

“Tanrım, illa itiraz edeceksiniz, değil mi?”

“Hmm, yani öyle yapıyorum, değil mi?”

Oldukça zorlanmasına rağmen tekrar sandalyeye oturdu.
Küllerin daha çabuk soğuması için neredeyse sönmek üzere
olan közleri bir sopayla karıştırdım.

Bir süre sonra Helmut, “Sanırım artık onları kutuya koya-
bilirsiniz,” dedi.

“Evet, tamam.”

Artık iyice ılımış olan külleri süpürüp kutuya koydum.

Helmut, "Bana... oksijen makinemi verebilir misiniz, sanırım ihtiyacım var," dedi.

Eve doğru yürürken telefonum çaldı. Doktor, morfinin geldiğini haber vermek için aramıştı.

Helmut'un yanına döndüğümde ve o da tüpü taktığında, ona artık morfini alacağımı söyledim.

"Harika. Göğsüm ağrıyor ve kemiklerim de... Kalçamda gerçekten baskı yapan metastazlar var."

"Bunu neden hiç söylemediniz?"

"Söylesem ne yapabilirdiniz ki? Yine ağlamaya başlardınız kesin!"

Bu şakasına gözlerimi devirerek cevap verdim ve onu tekrar eve götürdüm.

"Beni yukarı çıkarır mısınız lütfen, uzanmak istiyorum."

Onu merdivenlerden çıkardım ve düşmemesi için destekledim. Bu kadar çabuk böylesine güç kaybetmesine inanamıyordum. Daha birkaç gün önce oldukça iyi yürüyebiliyordu.

Yukarı çıktığımızda beni gönderdi.

"Sizi odaya götüreyim mi?" diye sordum.

"Hayır hayır, sorun değil. Lütfen Judy'yi de götürün ki geri döndüğünüzde mamasını yesin."

Aşağı indiğimde arkamdaki bir kapının açıldığını, sonra tekrar kapandığını ve oksijen makinesinin uğultusunun azaldığını duydum.

"Hadi Judy, yürüyüşe çıkıyoruz!" diye seslendim ve el fenerini aradım çünkü hava çoktan kararmıştı ve etrafta hiç ışık yoktu.

Doktor bana enjeksiyonları verdi, bir sürü şey imzalamam gerekti ve sonra bana morfinin ne zaman ve nasıl

kullanılacağını açıkladı. Bunların hepsi bana verdiği bir kâğıtta da yazıyordu.

Yorucu bir tırmanışın ardından Judy ve ben eve döndüğümüzde Helmut'un odasının açık penceresinden daktilo sesi duydum. Bir kez daha o an ne yazdığını ve kutulardaki tüm kâğıt parçalarının üzerinde ne olduğunu merak ettim. Bunu belki *daha sonra* öğrenirdim.

"İçeri girebilir miyim? İğneleri aldım ve nasıl kullanılacağını sana göstermem gerek," diyerek Helmut'a kapalı kapısından seslendim.

"Geliyorum," diye yanıtladı, ayaklarını sürüyerek yürüyor ve oksijen makinesinin uğultusu da yaklaşıyordu.

Odadan çıktı ve kapıyı kendisinin geçebileceği ama benim içeriyi göremeyeceğim şekilde açtı.

"Orada ne yapıyorsunuz siz, birtakım gizli nükleer testler mi?"

"Evet," diye cevapladı ifadesiz bir sesle ve kapıyı arkasından kapattı.

İğneleri ona verdim ve doktorun bana söylediklerini anlattım.

"İğneleri siz kendi kendinize mi yaparsınız yoksa ben mi yapmalıyım?"

"Hayır, ben hallederim, endişelenmeyin. Şimdi yatmadan önce bir tane yapmam gerekiyor, değil mi?"

"Aslında yarım," dedim. "Önce nasıl etki ettiğini görmek gerekiyormuş."

"Yarım demek. Tamamdır. O zaman şimdi uyuyacağım. Bu kadar zahmete girdiğiniz için teşekkür ederim. Siz olmasaydınız bunların hiçbirini yapamazdım, gerçekten."

"Sorun değil. Ayrıca kardeşim konusunda bana çok

yardımcı oldunuz. Bana söylemek istediğinizi ancak şimdi anladım. Benim hatam değildi. Bazen hâlâ öyleymiş gibi geliyor ama artık bundan kurtulmayı yavaş yavaş başarabiliyorum.”

Helmut gülümsedi.

“Gördünüz mü, gerisini artık kendiniz halledebilirsiniz,” dedi.

İki elini omuzlarıma koydu ve hafifçe sıktı.

“Her şey iyi olacak.”

“Öyle mi düşünüyorsunuz?”

“Elbette. Bundan sonra kendi başınıza iyi olacağınızdan ve doğru yolu bulmanıza yardımcı olması için yaşlı bir adamın konuşmasına ihtiyacınız olmayacağından eminim.”

“Ah, yine de benimle arada sohbet edebilirsiniz,” dedim ve sesinde duyduğum şefkatten mutlu oldum.

Aramızda duran Judy’nin kafasını okşayarak “Yolunuzu bulacaksınız,” dedi tekrar.

“Kendinize iyi bakın.”

Bunu dedikten sonra oksijen makinesiyle odaya girdi.

Fark etmem gerekirdi.

570 METRE

Ertesi sabah tuhaf bir şekilde erkenden uyandım. Telefonumu arayıp ekrana baktığımda saatin henüz sabah beş buçuk olduğunu gördüm. Bu saatte neden uyanıktım ki? Dışarı hâlâ karanlıktı, Judy yatağımın ayak ucunda uyuyordu, görünüşe göre gece beni uyandırmadan yorganımın altına gizlice girmişti. Gözlerimi ovuşturdum ve tekrar yastığıma dönmek üzereyken bir şey hatırladım.

Kendinize iyi bakın.

Aniden yatakta doğruldum. Helmut'un alışılmadık lafları vardı; örneğin sabahları günaydın değil de iyi günler derdi. Ama akşamları kendinize iyi bakın demezdi, iyi uykular derdi. Kalbim yine deli gibi çarpmaya başladı.

Küçük, eski moda başucu lambasının düğmesini aradım ve açtım. Ayağa kalktım, aralık kapıya doğru ilerledim. Kapıyı açtım ve koridora kulak kabarttım. Çıt çıkmıyordu. Hiç ses yoktu.

Hiç.

Oksijen makinesinin uğultusu da duyulmuyordu. Titremeye başlayana kadar paniğin omurgamdan yukarı doğru soğuk bir yılan gibi tırmandığını hissettim. Judy şimdi yanımda duruyordu ve o da koridora bakıyordu, burnunu hızlı hızlı

ileri geri hareket ettiriyordu. Aniden koridorun diğer ucundaki Helmut'un kapısına doğru yürüdü ve kapıyı patiledi.

Koridorun ışığını açtım ve Judy'nin yanına gittim, elimi kapı koluna koydum ve tereddüt ettim. Kapıyı hemen açmak yerine yavaşça tıklattım. Ses yok. Tekrar çaldım, bu sefer daha yüksek sesle ve daha uzun.

"Helmut?" diye seslendim.

Sesim ağlamaklı çıkıyordu ve artık biraz titriyordum.

Çömeldim, yüzümü Judy'nin tüyelerine gömdüm ve boyununun kokusunu içime çektim. Her nasılsa bu beni sakinleştirdi ama Judy şimdi usulca sızlanmaya ve kapıyı tırmalamaya başlamıştı.

Köpeğin kulağına, "İçeri girmek istemiyorum," diye fısıldadım. Judy yine kapıyı tırmalayarak beni başından savmaya çalıştı.

Gözlerimi sildim ve derin bir nefes aldım. Daha sonra elimi kapı koluna koydum ve indirdim.

Oda karanlık ve sessizdi. Koridorun loş ışığı pencerenin yanındaki masaya vuruyordu. Masanın üzerinde bir daktilo vardı. Yatağın sağında olduğunu biliyordum ama henüz bakmaya cesaret edemiyordum.

Oda tuhaf kokuyordu, bu yüzden önce pencereye gidip her iki kanadı ve ardından panjurları açtım. Soğuk dağ havası hemen üzerime hücum etti ve bir süre gözlerim kapalı bir şekilde yüzümü rüzgâra tutmaktan başka bir şey yapmadım.

Judy havladı. Bakmam gerektiğini biliyordum. Sessizce geriye doğru saydım.

"Üç... iki... bir."

Yatağa dönüp gözlerimi açtım.

Helmut'un saçları darmadağınktı ve yüzü doğal olmayan grimsi bir sarı renkteydi, koridorun loş ışığına rağmen bunu

ayrıt edebiliyordum. Sol kolunda çok büyük bir şırınga vardı, belli ki yedi morfin dozunu da bu şırıngaya doldurmuştu. İlk aklıma gelen, *bu büyük şırıngayı nereden bulduğu* oldu. Ancak o zaman, gerçekten ne gördüğümü anladım.

Masanın yanındaki sandalyeye çöktüm ve yüzüne baktım. Gözleri kapalıydı, açık olsaydı muhtemelen korkardım. Ağzı biraz aralıktı. O an kelebek ağının yanında olduğunu ve Helga'nın kavanozunu da kolunun altına sıkıştırdığını fark ettim. Helmut gitmişti, öylece gitmişti. Beni tüm hayaletleri ve yarı deli köpeğiyle birlikte bu evde bırakmıştı. Ve tabii bir de cesediyle. Daha önce hiç ölü bir insan görmemiştim ve bu görüntü beni korkuttu.

Ondan uzaklaştım ve yüksek sesle ağlamaya ve "Kahretsin!" ve "Seni aptal!" diye mırıldanmaya başladım. Bunu nasıl yapabildi, neden hiçbir şey söylemedi? Judy yatağa atlamış ve hafif sızlanma sesleri çıkararak Helmut'a sarılmıştı. Bu bana son darbeyi vurdu ve uyurken giydiğim tişörtümü başıma kadar çekerek yüksek sesle ve kontrolsüz bir şekilde ağlamaya başladım. Başımı masaya koydum ve beni sarsan hıçkırıklarımın dinmesini bekledim.

Bir süre orada öylece kalmış olmalıydım çünkü bir noktada pencereden gelen gün ışığını fark ettim. Güneş doğmuş, gökyüzü pembeye dönmüştü. Doğrulдум, bakışlarım daktiloyu yakaladı.

Daktilonun üzerindeki kâğıtta *Paula* yazıyordu.

Burnumu çekip gözyaşlarımı sildim ve bunun bana yazılmış bir mektup olduğunu anladım.

Sayfayı daktilodan dikkatlice çıkardım ve okumaya başladım.

Paula,

Siz bu mektubu bulduğunuzda ben muhtemelen yatağında ölü olarak oturuyor veya yatıyor olacağım. Büyük ihtimalle çok korkmuşsunuzdur, bunun için sizden özür dilerim.

Kelimelerle ve yazıyla aram iyi değil, bu yüzden kısa kesip sadede geleceğim.

Kanserin beni acı şektirerek süründürmesine izin vermeye niyetim yok, akciğer kanserinden ölmek gerçekten kötü bir şey. Bu yüzden sonumu kendim seçtim.

Lütfen Judy ile ilgilenin. Vasiyetim Ulrich'te.

Şimdi lütfen ürkmeyin ama size bu evi ve içindeki her şeyi bırakıyorum. Aynı şekilde karavanı ve içinden çıkan kutuları da. Sonunda kutulara burnunuzu sokabilirsiniz, ha ha ha!

Lütfen aklımı kaçırdığımı düşünmeyin. Ama şu kazı olaylarını biliyorsunuz, bu arazi sizinle emin ellerde olacaktır. Diğer her şeyi çocuklara bırakıyorum.

Lütfen "cenazemle" ilgilenin. Elbette eşimin yakınında olmak istiyorum. Bunun dışında duydum ki denize atılıp metal bir kutuyla halletmeniz gereken bir iş varmış. Bu, Helga ve...

Kâğıdı çevirdim.

benim için de en iyisi olurdu. Ben burada, mezarlıkta gömüleceğim, yakılarak.

Ulrich her şeyi halledecek, "o işi de". Ne yapılması gerektiğini bildiğinizi düşünüyorum, Ulrich'in yanından ayrılmayın.

Umarım doktora çalışmanız iyi sonuçlanır. Eminim yolunuzu bulacaksınız ve artık ölmek istemediğinize de çok seviniyorum.

*Kürek karavanının içinde.
Kendinize dikkat edin,
Helmut.*

Mektupta neler yazdığını tam olarak anlayabilmek için birkaç kez okumam gerekti.

Helmut'un bu evi bana bıraktığına inanamıyordum. Birbirimizi sadece birkaç haftadır tanıyorduk, bu çok absürttü.

Mektubu yeniden okudum. "Seni kurnaz tilki," dedim ve gülmekten kendimi alamadım.

Judy ayağa fırladı ve kısa bir süre hırladı, sonra yataktan atlayıp bana doğru yürüdü, ben de onun yanına yere çöktüm ve ona tekrar sarıldım. Yüzümü kürküne gömüp gülümse-dim, aynı zamanda yanaklarımdan yine gözyaşları aktı. Görünüşe göre köpek tüm bunlar hakkında ne düşüneceğini bilemiyordu.

Sakinliğime kavuştuğumda ellerim ve dizlerim üzerinde yerdeki kutulardan birine doğru emekledim. Oda artık sabah güneşi ile dolmuştu, bu yüzden her şeyi net bir şekilde görebiliyordum. Bütün kutuların üzerinde yılların yazdığını gördüm. Bunları kafamda oturtmak için etrafı inceledim, görünüşe göre üzerinde 1962 yazan kutu başlangıçtı. Kutuyu kendime doğru çektim ve tekrar omzumun üzerinden Helmut'a baktım. Güneş yüz hatlarını yumuşatmıştı ve yüzü, biraz kestiriyormuş da her an öksürerek uyanacakmış gibi görünüyordu.

Kutunun kapağını kaldırdım, en üstteki kâğıdı aldım ve okumaya başladım.

12.10.1962

Merhaba Christoph, ben bahan.

Bu bana tuhaf geliyor. Günümün nasıl geçtiğini sana anlatmayı özlüyorum. Peder, bunun bana iyi gelebileceğini söyledi, o yüzden deniyorum. Hayır, birden inançlı biri hâline gelmedim, merak etme. Önceden aptalca bir şey yaptım, annen bu yüzden bana kızdı. Ama şimdi her şey iyi. Yani sadece bir kısım şeyler iyi çünkü sen hâlâ ölüsün. Annen çok ağlıyor ama bu normal. Ben ağlayamam ama belki bir gün o da olur.

Şişedeki gemi maketimizi yapmaya devam ediyorum. Direkt bana sorun çıkarıyor, yanına biraz ahşap tutkalı damlattım. Artık ana güvertede büyük bir yapıştırıcı lekesi var ki bu utanç verici.

Başka ne yazacağımı bilmiyorum.

Şimdi yazmayı bırakıyorum.

Seni seviyorum, baban. (Helmut)

Mektubu bırakıp Judy'ye baktım, sonra kutudan bir sonraki sayfayı çıkardım.

13.10.1962

Merhaba Christoph, güverteye damlayan tutkal sorununun çözdüm. Artık sadece küçük bir leke görünüyor ama lafını etmeye bile değmez, merak etme. Gemi çok güzel görünüyor. Dümeni böyle yapıştırmış olman beni hâlâ etkiliyor. Gerçekten iyi iş çıkardın. Her zaman benden daha yetenekliydin.

Dün tavşanın öldü, dün bundan bahsetmedim. Aslında sana hiç söylemek istemedim ama sana karşı dürüst de olmak istiyorum.

Veteriner, kolik olabileceğini söyledi.

Üzgünüm.

Seni seviyorum, baban. (Helmut)

Kutudan bir kâğıt destesini çıkardım ve hızla sayfalarını karıştırdım. Aslında oğluna her gün bir mektup yazıyordu. Kâğıtları tekrar yerine koydum, kalktım ve başka bir kutuyu açtım.

14.03.1971

Merhaba Christoph, kitabı bitirdim. Fena değildi ama çok da heyecanlı sayılmazdı.

Annenin evi neredeyse bitti. Üvey kardeşlerin de yerleştiler sayılır ama elektrikle ilgili balletmem gereken birkaç şey var.

Bu arada amcan yeni bir araba aldı. Bana sorarsan biraz gösteriş gibi geldi. Hiç öyle bir arabam olsun istemem.

Şişede yeni bir gemi maketi yapmayı düşünüyorum ama emin değilim. HMS Terror'un yanına HMS Erebus da yakışırdı sanki, ne dersin?

Seni seviyorum, baban. (Helmut)

Kutunun kapağını kapattım ve arkama döndüm.

2019

Kutunun kapağını açtım ve bir önceki günün tarihine gelene kadar kâğıtları karıştırdım.

24.08.2019

Merhaba Christoph, Merhaba Helga,

Bugün doktor buradaydı. Paula onu aradı, Hannes de geldi. Christoph, Hannes senin çocukluğunu bilirdi, sana bir kez aşı yapmıştı.

Hannes öleceğimi biliyor. Ona umurumda olmadığını söyledim. Halledilmesi gereken her şeyi hallettim. Hiç kimse planımı bilmiyor ama ben sefil bir hâlde çürümeyeceğim.

Umarım Paula kızmamıştır. Kendini suçlamakta onun üstüne yok ve sonunda bunun yine kendi suçu olduğunu düşünebilir.

Ama kimse kimsenin ne çektiğini bilemez.

Ciğerlerim ağrıyor ve kalçamda da çok ağrı var.

Helga, lütfen bana kızma. Bu sefer başka, Christoph'u kaybettiğimiz zamanki gibi değil.

Bunu yapmak zorundayım.

Öldükten sonra ne olacağını bilmiyorum. İnsanlar hep "ölümden sonra" diyor ama bu saçmalık. Ölüm sürekli bir durum, ölmek ise bu duruma geçiş. Ne olursa olsun, ölümden sonrası varsa buna memnun olurum. Belki birbirimizi yeniden görebiliriz.

Sizi her gün özlüyorum.

İkinizi de seviyorum, Helmut.

Kutuyu karıştırırken Helmut'un, Helga'nın ölümünden sonra mektupları her ikisine ithafen yazmaya başladığını gördüm.

Birkaç mektup daha okudum ve küçük yolculuğumuzu anlattığı bazı kısımlarda gülmekten kendimi alamadım, diğer paragraflar ise gözlerimi yaşarttı. Bir süre sonra çıkardığım kâğıt destesini tekrar kutuya koydum, sandalyeye yaslandım ve Helmut'a baktım.

O kadar çok sorum vardı ki. Mektupları yalnız olduğu için

mi yazmıştı yoksa alışkanlıktan mı yazmıştı? Hiç atlayıp yazmayı unuttuğu günler olmuş muydu? Ve ben şimdi bu kadar mektupla ne yapacaktım?

Eğer 1962’de başlayıp düne kadar yazdıysa, bu –bir tahmin yürütüyorum– yirmi bin günden fazla ederdi. Yirmi binin üzerinde mektup!

“Tanrım,” diye fısıldadım. Burnunu dizime yaslayan Judy’nin başını tekrar okşadım.

Artık saat yediyi geçiyordu. Judy peşimden gelirken odama gittim, Ulrich’in kartını aldım ve numarayı çevirdim. Bir an durakladım, penceremden dağlara baktım ve “Ara”ya bastım.

0 METRE

Şimdi burada, bir şekilde aniden benim olan karavanda oturuyorum. O gece, o mezarlıkta işlerin böyle olacağını hiç düşünmemiştim ama Helmut'u özlüyorum. Daktilonun karşısında oturuyorum, ne olduğunu bile bilmediğim bir şeyin son birkaç sayfasını yazıyorum.

Bu bir kitap mı? Bu sana bir mektup mu? İkisi arasında bir şey mi? Her durumda, bir noktada etiketli bir kutuda sona erecek bir şey. Evet, bazı yerleri çocuklara pek uygun değil. Ama öte yandan artık sen iki yaş daha büyüksün, bu yüzden bence sorun değil.

Birkaç hafta daha dağlarda kaldım, Ulrich ile tüm vasiyetleri yerine getirdik, her şeye rağmen çok ağladım, annem ve babamla sık sık telefonda konuştum ve tezime gelecek yaz yeniden başlamamı teklif eden doktora danışmanımla konuştum. Aslında gerçek Mariana Çukuru'na gidebilirim. Ciddiyim. Ve orada bir Tim Balığı ya da en azından bir Tim Yengeci bulmazsam bana da Paula demesinler!

Bu *harika* olacak. Hiç şüphem yok.

O zamana kadar yapılması gereken işler için zamanım var. Mesela Helga'nın çocuklarına Helmut'un yazdığı bir

mektubu göndermem gerekiyor. Bu mektupta onlara annelerini mezardan çaldığını itiraf etti ama neyse ki beni bu işe karıştırmadı. Vasiyete göre, yola çıkar çıkmaz zarfı göndermeliyim. Okuyunca kim bilir ne mutlu olacaklar.

Dikkatlice toplandım: Helmut'un karısını kazmak için kullandığı pahalı küreği, malzemeleri ve kıyafetleri, küçük kamp masası ve sandalyeleri, Helga'nın küllerinin olduğu vazoyu, tişörtün küllerinin olduğu teneke kutuyu ve Helmut'un küllerinin yarısının bulunduğu bir başka küçük, basit ahşap kabı aldım. Ulrich onu almam için ısrar etti. Cenazeden bir gün sonra o ve Hannes kapımın önünde durup külleri bana uzattılar. "İşte," dediler, başlarını salladılar ve gittiler.

Helmut'un küllerinin yarısını Helga'yı gömdüğümüz yere gömdüm, geri kalanını da kabın içinde bıraktım. Bir an için ikisinin küllerini aynı kaptı toplamayı düşündüm ama sonra bunun bir şekilde tuhaf olduğunu fark ettim ve bundan vazgeçtim.

Mektupların bulunduğu kutuların hepsini Regine'in odasında bıraktım, yatağı ise attım çünkü Helmut'un mesanesi öldüğünde boşalmıştı ve koku da gitmemişti. İşte böyle.

Judy sinyal veriyor, hemen gitmem gerek. Deniz kenarında hangi noktayı seçeceğimden hâlâ emin değilim. Muhtemelen her zaman tatile gittiğimiz Danimarka'yı seçerim, geri kalanını Mariana Çukuru için saklayacağım. Sanırım senden bir şey, bu sadece bana verdiğin bir hediye bile olsa, oraya savrulsa, bu hoşuna giderdi.

Her şey hazır, artık yola çıkmam gerekiyor.

Söylenecek tek şey şu: Seni seviyorum. Ve seni özlüyorum.

"Beni ne kadar seviyorsun?" diye sormuştun bana.
"Sonsuzluk kadar."
"Bu işime yaramaz, başka bir şey söyle."
"Gökyüzünden yeryüzüne kadar!"
"Gökyüzünün bir başlangıcı yok ki orası atmosfereceer!" dedin.
"Hmm. O zaman çok, Mariana Çukuru'nun derinliği kadar."
"Bu on bir kilometreden fazla."
"Evet."
"Bak bu iyi. Ben de seni Mariana Çukuru'nun derinliği kadar seviyorum."
Bana sarıldın ve ben de senin ciğciğ saçlarını okşadım.
"Biz hep beraber olacağız öyle değil mi?" diye sordun sonra.
"Biliyorsun, birimizden birimiz ölene kadar."
"Ama ikimiz aynı anda ölmeyeceğiz ki."
"Muhtemelen hayır."
"İyi bari."
Yüzün aydınlandı.
"O zaman ikimizden biri öldüğünde diğeri sevmeye devam etmeli. O zaman yolunda gider."
"Ne yolunda gider?"
"Her şey! Her şey işte!" dedin ve önümde hoplayıp zıpladın.
"Anlaştık mı?"
"Anlaştık!"

Teşekkür ve Sevgiler

Hiçbir şey yolunda gitmediğinde bana yardım eden Annem & Gerhard'a.

Acilen ihtiyacım olduğu anda bana bir mola sunan Sascha & Meike'e.

Benim için çok anlamı olan ve hayatımı güzelleştiren dostlukları için Anna & Friedrich, Schmonni, Mina, Pixels, Iders, Schmitti ve Ellers'e.

Bu kitabın tüm aşamalarına katlanmak zorunda kaldığı için Nico'ya.

Helmut hakkında bol bol konuşabildiğim ve bakış açımı keskinleştiren Caterina'ya.

Şu dünyada isteyebileceğim en iyi menajer olan Elisabeth'e.

Tesadüf eseri dünyanın en iyi program yönetmeni olan ve reddettiğim yirmi kapaktan sonra bile sakinliğini koruyan Dominique'e.

Metnimi beğenen editörüm Aylin'e.

Tıbbi sorularımda bana yardımcı olan David'e.

Ağzında havuçla kapıdan içeri giremeyen ama beni çok seven köpeğim Chloé'ye. Ve elbette bu kitabın ithaf edildiği kardeşime.